ཞེས། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བོ་ད྄ྷི་ཙ་རྱ་ཨ་ཝ་ལོ་ཀི་ཏེ་ཤྭ་ར་བོ་ད྄ྷི་སཏྭ་ཡ།

བྱ་ཀ་ནི་ནྜ་མ། བོད་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ལ་འཇུག་པའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་གོ་ཆའི་སྒས་བླུར་པར་དུ་གང་། །སྟོན་གེའི་ནགས་སུ་འཇམ་དབྱངས་

@193A ཞེས། །བསྟུབས་པ་བློ་མའི་གདམས་པ་ཐོབ། །གཞུག་ཏུ་ནམ་མཁར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ནི་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་མཆོག་ཞི་བའི་ལྷ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །སྐྱེས་བུ་མང་པོ་བྱོན་མོད་ཀྱི། །ཞི་བའི་ལྷ་ཡིས་

མཛད་དང་འདྲ། །ཉམས་དང་དགོངས་པ་ཅན་མི་རྣིད། །བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །འཕགས་པས་མཛད་བའི་འགྲེལ་པ་ལ། །བཅིངས་པ་མ་ལུས་དང་ལྡན་པ། །དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བདག་མི་འོས། །འོན་ཀྱང་དེ་ལམ་ཐོབ་འདོད་པས། །སྟོང་འཇུག་ཨཱདཪ་པར་རྩོམ་པ་འདི། །

བླ་མས་གནང་བ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ལམ་གྱི་རིམ་ཆེན་ཐོབ་པའི་དྲིན། །འགྲེལ་པ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གསལ་མ་བྱས། །དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པའི་

འབྱེལ་པ་འདི། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་བས་ཆུང་ཟད་བྱིས། །འདི་སྐད་བརྗུད་པ་ལས་ཐོས་ཏེ། །ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་

དཔལ་ལྡན་ན་གཱ་ར་ལ་མིའི་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་གོ་ཆའི་བྱ་རྟ་སྐྱེས། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ། ཐར་བའི་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐོབ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡང་དག་པ་སྒྲུབ་ཅིང་ལ་མ་ཁས་པ། །རྒྱལ་ཚབ་ཀུ་དབང་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐྱེལ་བ། རྒྱལ་

པོའི་བཙུན་མོ་ཆེན་མོ་ཡུམ་གྱིས་ཆུ་དོན་པོས་ཁྲུས་བྱེད་དུ་བཅུག་པས། དེའི་དོད་མི་བཟོད་བ་མཐོང་ནས་ཡུམ་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་སྨྲས་ཏེ། སྐྱེགས་མའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་སྨྱུག་ཏུ་བཅུག་ལ། ཤི་ནས་དམྱལ་བར་འདི་བས་ཀྱང་དྲག་པའི་སྨྱུག་བསྔལ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་

བས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་དགོས་པ་མེད་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་$_{BHAm}$་གས་ལའི་ཡུལ་དུ་སོང་། དེར་ཁྱོད་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་བཀའ་དེ་སྲིད་བོར་བཞག་ནས། ཐུགས་དང་པོ་རྟ་མཆོག་ལྟར་གྱ་ལ་ཞེན་ཏེ་གཤེགས་སོ། །དེ་ཡང་ཞག་དུ་མ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་འགྲོ་སྟེ། བཟའ་

བཀྲང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དེའི་བཀའ་གཅིག་བྱ་ལ་རྩེ་གཅིག་པར་འགྲོ་བ་ལ། $_{BHAm}$་གས་ལའི་ཡུལ་གྱི་མཐའ་མར་ནགས་ཚལ་གྱི་ནང་ན་བུ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ཅིག་མཐོང་ངོ། །བུ་མོ་

དེས་རྟ་བཟུང་ནས་དེ་རྟ་ལས་བབས་སོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐོམ་པས་མདུན་དུ་ཆུ་མཐོང་ནས་བཏུང་བར་བསྒམས་སོ། །བྱ་མོས་

@193B འདི་ནི་དུག་གི་ཆུ་ཡིན་པས་མ་འཐུང་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་ནས་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་འཐུང་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཤ་བསྲེགས་ནས་ཟ་རུ་བཅུག་པས་ཆོམ་པར་གྱུར་ལ་བྱ་མོ་ལ་སྨྲས་ཏེ་ཁྱེད་གང་ནས་འོངས་ཞེས་སོ། །དེས་སྨྲས་པ། ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་འདིའི་དབུས་སུ་ཡོན་ཏན་དམ་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་

བརྒྱན་པ། ཐུགས་རྗེ་ཅན་དཔལ་འཕགས་པའི་རྟོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་བདག་གི་བླ་མ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ནས་འོངས་ཞེས་སོ། །དེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་བཀྲེན་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་ལྟར་དགའ་བའི་ཆེན་པོས་དབུགས་ཕྱུང་ནས་སྨྲས་ཏེ། ཀྱེ་དེ་བདག་ལ་སྙོན་ཅིག །བྱ་མོས་དེ་འབོད་པ་རྟ་བཟུང་སྟེ་

གཤེགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་ཕྱིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཐུགས་དང་ལྡན་ཞིང་། ལུས་ངག་ཞེ་བ་གསེར་གྱི་རི་ལྟ་བུ་བློ་མའི་མཆོག་མཐོང་ནས། བདག་ཉིད་དང་རྟ་མཆོག་ཕུལ་ནས་གུས་པས་བླ་མ་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། འཕགས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་པས་བདག་རྗེས་སུ་འཛིན་

པར་འཚལ་ལོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །བླ་མས་ཀྱང་དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པའི་རིམ་པས་གདམས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་དེར་བཞུགས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འཕགས་པའི་

དབྱངས་མདོན་སུམ་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་རྗེས་བླ་མས་ཡུལ་དབུས་སུ་འགྲོ་བར་བཀའ་སྩལ་པས་

སོང་སྟེ། མ་གཏོགས་ཀུལ་པོ་བརྒྱན་ཅིང་ཤིང་གི་རལ་གྲི་ཤུབས་དང་བཅས་པ་བཟུང་བས་རྟ་པའི་ཚུལ་མི་གཡོ་བའི་སྟེ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ཀུལ་པོས་བཀུར་བ་སྤྲོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཁོན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་བཞུགས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྟ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པ་མི་བཟོད་པས་ཀུལ་པོ་ལ་སྨྲས་ཏེ་མི་གཡོ་བའི་སྟེ་འདི་ནི་ཤིང་གི་རལ་གྲིས་ཁྱེད་བསྟེན་པས་འབྲུགས་པའི་དུས་སུ་དབུ་ལ་ཇི་ལྟར་རྟེག་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་དེའི་རལ་གྲི་བལྟ་བར་འཚལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དྲང་པོར་སྨྲ་མི་ནུས་པས་རྟ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རལ་གྲི་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཀུལ་པོས་

བཀའ་སྩལ་པས་ཁ་ཅིག་གིས་རལ་གྲི་བལྟས་ནས། མི་གཡོ་བའི་སྟེ་ལ་ཡང་རལ་གྲི་བལྟའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེས་གསུངས་པ། བདག་གི་རལ་གྲི་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྟ་བར་མི་འོས་ཞེས་སོ། །ཀུལ་པོས་ནན་ཏན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞུས་པས་མི་གཡོ་བ་ན་ཏེ། ཅིས་ཀྱང་མཐོང་བར་འདོད་ན་

@194A ཞེས། །ཕྱོགས་དབེན་པར་ཁྱེད་རང་ཁོ་ན་ལག་པས་མིག་གཅིག་བཀབ་སྟེ་བལྟ་བར་གྱིས་ཤིག །དེས་བལྟས་པས་རལ་གྲིའི་གཟེ་བརྡེད་ཀྱིས་ཀུལ་པོའི་མིག་མ་བཀབ་པ་ངོས་ས་ལ་

ལྷུང་བོ། །སྐུས་པ་དེ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁུ་མོས་པར་འགྱུར་བར་དགོངས་ལ་མིག་གི་བུ་གང་མིག

བཅུག་སྟེ། རྒྱ་རྩ་མེད་པར་བྱས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ན་ལེན་དྲར་གཤེགས་ལ། མི་གཡོ་བའི་སྟེར་བ་ཁུ་བྱུང་སྟེ། ཞི་བ་དང་ལྡན་པས་ཞི་བའི་ལྷ་ཞེས་མིང་བཏགས། དེར་ནི་སྟེ་སྣོད་གསུམ་མཉན་པའི་རྩེས་ལ། ཟ་རྩང་ཉལ་རྩང་འཆག་རྩང་རྒྱུན་དུ་འོད་གསལ་བསྒོམས་པས་བླ་སུ་ཀུ་ཞེས་ཀྱིང་

དེ་འཛོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་བླ་སུ་ཀུ་ཞེས་མིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་རྩངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། འདིས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སྒོམ་པ་ལྟར་གནས་ཏེ། ཅི་ཤེས་བརྟག་དགོས་ཞེས་བགྱོས་ལ། །དང་པོ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་

དུས་སུ་ལོ་རེ་རེ་ཞིང་ཆོས་འདོན་པ་ཡོད་པས། འདི་ལ་འཆོལ་དགོས་ཞེས་བསམས་ནས་དེ་ལ་ཞུས་སོ། །དེས་གསུངས་པ་བདག་གིས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་སོ། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀག་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཞུས་ཤིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དབང་ལྡན་གྱི་མཚམས་སུ་ས་ཕྱོགས་ཡངས་པ་ལ་མཆོད་པའི་

རྣམ་པ་དུ་མ་བཤམས་ཀྱི། སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ་བོས་ནས་སེང་གེའི་ཁྲི་ཤིན་ཏུ་མཐོན་པོ་བཤམས་ཏེ་སྤྲུན་དྲངས་སོ། །དེས་དེར་བཞུགས་ཤིང་བསམས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་

དང་། །བསྟབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་གཞུང་གསུམ་བདག་གིས་བྱས་

ཡོད་དོ།། །།དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་གདོན་པར་འོས་བསམས་ནས་གསུངས་ཏེ་དང་སྤོང་གིས་གསུངས་པའམ། དེའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བ་གང་གདོན་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ནི་དང་སྤོང་དོ། །དེས་མཛད་པ་གསུང་རབ་པོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དེ་རྗེས་ལས་བྱུང་བའོ། །འཕགས་པ་བྱམས་

པས་དེ་གསུངས་པ། གང་ནི་དོན་ཅན་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་ལྡན། །ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཆོག །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ། །དང་སྤོང་ལས་བྱུང་དེ་ལས་བརྒྱྱག་པ་གཞན། །ཞེས་སོ། །དེས་གང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལེའུ་བསྡུ་པ་ནས། །བདག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་

@194B བཀའ་དྲིན་གྱིས། །ས་རབ་དགའ་བ་ཐོག་བར་དུ། །རྒྱ་ཀུ་ཆ་རབས་ཀུ་ཆ་རབས་དྲན་པ་དང་། །རབ་ཀུ་འབྱུང་བ་འང་ཐོག་པར་ཤེགས། །ཅེས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་སྨྲས་ཀྱི། གཞན་པ་འདོན་པར་ཞུ་འཚལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་འདོན་

པར་བརྩམས་སོ། །དེ་ལ། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མིན་དག །ཟློ་ཡི་མདུན་དུ་མི་གནས་འགྱུར། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པར། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་བྱ་བ་འདོན་པའི་

སྐབས་སུ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་འཕགས་པ་འཕགས་དཔལ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྣང་། དེའི་

རྗེས་ལ་དེ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མི་སྣང་བར་གྱུར། དེ་ནས་དེ་མ་མཐོང་བས་འཁྲུལ་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བྱང་ཁང་དུ་བལྟས་པས། མངོ་སྤྱོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བློངས་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་

སྡས་བཅས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བཅས། །ཕྱག་འོས་ཀུན་ལའང་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་བརྗོད་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། དད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། རང་དགའ་སྟོང་བ་དང་། དགོས་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་སྟོང་བ་སྟེ།

དོན་བདུན་འཆད་དོ། །དེ་ལ་སྐན་ཀ་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་སྙིང་འཇུག་ཏུ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་བྱེད་ན། །བློ་ལྡན་ནུས་ན་རིམ་མེད་ཅིང་། །དགེ་འདུན་མོས་ན་ཚོགས་བཅས་འོས། །ཆོས་འདོད་ཆོས་སྐུ་སྟོས་པ་ཅི། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚོ་དཀོན་མཆོག

གསུམ་མ་ཚང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཞེས། །བྱམས་པས་ཀྱང་ནི་རིམ་པས་གསུངས། །དུས་གསུམ་ལ་གནས་སངས་རྒྱས་ཀུན། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་མཆོག་དང་

བཅས། །འདིས་ཀྱང་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར། །དེས་ནི་མི་སླུའི་གདམས་པ་ཅན། །ཐུབ་མ་མཁས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །བདེ་

གཤེགས་སྣས་ཀྱི་སྔོན་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་བརྩོད་བར་བྱ་ཞེས་འབྱེལ་ཏེ། ལེགས་པར་གཤེགས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ། །དཔེར་ན་བྱ་མོ་ལེགས་བཞིན་ནོ། །སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་ཀྱང་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ལོག་པའི་མི། །ལས་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་རྣམས། །མ་རིག་ལྷོངས་པས་

@195A ྱ།། །སོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་མྱ་ངན་གྱི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་བཏང་བས་ཐར་པ་ཐོབ་བ་མེད་དོ། །ཡང་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྟེ། ཚད་པ་ཤེན་ཏུ་སངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྲིད་པར་ལན་

བདུན་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་རོ། །ཡང་ན་བསྒོད་པར་བྱ་བ་ཇི་སྙེད་པར་གཤེགས་བས་བདེ་པར་གཤེགས་པ་སྟེ། ཚོགས་མ་ལུས་པ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཤེན་ཏུ་གང་བ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པའི་དོན་ཏོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་དེ། ཐར་བའི་ས་བོན་ཤེས་ཏུ་ཕྱ། །དེ་ལ་ཡོད་པའང་བདག་གིས་མཐོང་། །རྟོག་པའི་ཁམས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི། །གསེར་ནི་མི་གསལ་ཡོད་བཞིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བའི་དོན་གསུམ་བཤད་དེ། ལེགས་པར་མ་སོང་སྐྱེགས་

རྣམས་། །སྨོན་པ་རྣམས་ནི་ཡང་ཡང་འཁོར། །མི་སྨོན་བགྲོད་བྱ་ཀུན་བགྲོད་མིན། །བདེ་གཤེགས་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྲས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་

པས་འཕགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱམས་པས་གསུངས་པ། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལས་བྱུང་བ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟོན་

པ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བསྟུས་ན་སྡོམ་པ་དང་འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ལོ་ཐོག་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་གི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའོ། །དེའི་བསླབ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་བརྩོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག

པའོ། །འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གོམས་པའོ། །དེའི་ཆོག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོ་ལས་མང་དུ་བཤད་དོ། །འབབ་སྟེགས་བཞིན་དུ་གང་གིས་

དེར་འཇུག་པ། །དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙས་ཀྱི་སྔོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་རྣེད་པར་དཀའ་བ་དང་།།

@195B རྣེད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་། དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས། བསོད་ནམས་ལ་འཇུག་པ་དཀའ་བ་དང་། སྲིག་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རང་གིས་ངང་གིས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་སྲིག་བ་སྤོངས་དང་ལྡན་པ་དེའི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་

དང་། འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་འཇུག་པས་དེའི་ཕན་ཡོན་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགེ་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་

མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་བར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་བྱས་ལ་དགེ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྡིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་གསོ་བའི་ཕྱིར་སེམས་སྤྱོད་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྡིག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྩེད་བྱ་བསྟན་

ཏོ། །ཨཱཌ་པར་བྱ་ཞེས་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེའི་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དགོས་པ་བསྟན་

ཏོ།། །ཅི་བྱས་ནས་འཆད་ཅེ་ན་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཕྱག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་འབྱུང་། དེས་སྤྲིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བགེགས་བརློག་ནས་གཞུང་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་མེད་པར་ཚོར་བའོ། །གང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེ་ན། བདེ་གཤེགས་ལ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་དང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་

ཆོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཉིད་དུ་ཕྱག་བྱས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་སྐས་བཅས་སོ། །སྐས་ནི་འདིར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཏེ། དེས་ཡི་དམ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་

ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་དེ། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་སོ། །ཡང་ཅི་བྱས་ན་ཞེ་ན་ཡང་ནི་འདུས་པའི་དོན་ཏོ། །ཀུན་

@196A ྀ།། །ནི་མ་ལུས་པ་སྟེ། ཕྱག་འོས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་དང་བོ་བསྒྲུབ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་བསྟན་བ་དང་མཐུན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་

ཡིན་པས། དགེ་བའི་ཚེས་གཉིན་ཏེ་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་སོ། །དང་པོ་ཉིད་དུ་རིགས་

ལྷན་རྣམས་འཇུག་པ་ནི་དད་པ་སྟེ། རྟོགས་པས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་གྲུས་པས་སོ། །དད་མེད་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚོག་བ་ལ། །སྨྲ་གྲ་སྟོན་པོ་མི་འབྱུང་བཞིན། །བྱམས་པས་གསུངས་པ། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། །འདིར་ནི་

དད་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ། །འོང་བས་བརྗེད་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དད་པ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཡོད་ལ་ཡིད་ཆེས་རྣམ་པ་ཅན། །ཡོད་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡོད་སྨྲབ་ཀུས་ལ། །འདོད་པའི་དད་དེ་རྣམ་གསུམ་མོ། །ལས་འབྲས་

ལ་སོགས་མི་སྐུ་བར་ཡོད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཡོད་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་བའི་དད་བ་དང་། ཡོད་པ་ནན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བསྟྲབ་པར་ཀུས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདོད་པའི་དད་པའོ། །འབྲེལ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་བའི་དོན། །འབྲེལ་པའི་གཞི་

ནི་གཉིས་ལ་གནས། །དེས་བསྟན་འདུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དགོས་ལས་ལོགས་ཤིག་མ་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་བཅོས་ནི་སྡོང་འཛུགས་སྟེ། དགོས་པ་ནི་དེའི་དོན་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་

འབྲེལ་བ་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། བརྟའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོག་ལས་དོན་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས། མི་མཐས་གདམས་པ་དོན་གཉིར་ན། །སྐུ་བའི་དོགས་པ་དང་ལྡན་པས། །འགའ་ཞིག་ཡི་ཤེས་ལྡན་འདོད་དེ། །དེས་གསུངས་རབ་ཏུ་བསྟྲུབ་ཕྱིར་རོ། །དེས་

གསུངས་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཁོ་ན་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ལུང་བཞིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཚད་མ་སྟེ། དེས་གསུང་བ་ནི་ལུང་སྟོ་དེ་དང་མི་འགལ་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་ས་སོགས་གཟུང་བྱ་མིན། །ལྟ་ཡི་སྐུ་ནི་དེས་བྱས་ན། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་འོས་

@196B ལྟར། །ལུང་བརྟེན་བདག་གིས་བླང་བར་རིགས། །ཤེས་པས་རང་དགའ་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་པ་དོན་མེད་ཅེ་ན། འདིར་གསུངས་པ་མདོར་བསྡུས་ནས་ཏེ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་གཞུང་དུ་མ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་

རྣམས། འདིར་གཞུང་ཉུང་བས་བསྡུས་ཏེ་གོ་སྟླ་བར་བཤད་ནས། དགོས་པ་མེད་པའི་ལོག་རྟོགས་སེལ་ཏོ། །ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཁེངས་བསྟུད་པ་སྟེ། སྟོན་ཚད་མ་བྱུང་ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་པས་ལྷག་པའི་དོན་བདག་གིས་བརྗོད་མི་ནུས་ལ། སྐྱེ་

དངགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གཞུང་གི་སྟེབ་སྦྱོར་ལ་ཡང་མི་མཐས་སོ། །དེ་བས་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཁོ་བོས་མ་བསྒམས་སོ། །དེ་བས་རང་གི་ཡིད་ལ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་བླ་མའི་གདམས་པ་མི་

བརྗེད་པའི་སྒོ་དུ་བསྐྱན་བཅོས་འདི་བྱེས་སོ། །དེས་དོན་ནི་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་

པ་ལས་ལྷག་པ་བཟུགས་ན་ལམ་གོལ་ཏེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞན་པར་བྱ་བ་འང་རྩུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་

གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་པར་

དཀའ་བ་ལ་སྦྱིན་དངགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གོ་བ་དཀའ་བར་གྱུར་ན་བགྲོད་པར་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སྟེ་བ་སྟོར་མ་བྱས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ནི་སེམས་གྲོན། །གསང་སྔགས་དམ་པ་

ལོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་ངེས་པ་བཞག་དེ། གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བདག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་མ་དང་ལྡུང་ལས་ངེས་པའི་དོན་འབྱུང་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཡིད་ལ་བསྒོམ་

པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་འདི་བྱས་སོ། །གོམས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་དོན་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་

ནི་དོན་གྱིས་གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་སོ། །རང་གི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིང་བའི་རྒྱུ་གཞུང་རྟོམ་པས་ཅི་བྱེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པ་མ་ཡིན་

@197A ཞེས། །མེད། །ཤན་ཏན་མ་བྱས་ན་ཐོས་པ་ཡང་བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་ནི་རིམ་པ་སྟེ་འདིར་ཁཞད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱས་པས་དགེ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟོམ་པའི་ཕྱིར།

དང་བའི་དད་པའི་ཤུགས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། གང་ལས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འཕེལ་བ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་མཉམ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བློ་དམན་པའོ། །ཡང་ན་བདག་དང་འདྲ་བ་ཞིག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལྡན་ནོ། །གང་

གི་ཕྱིར་བྱམས་པས་གསུངས་པ། ཞིག་མཆོག་ལ་མོས་གང་ལ་ཡོད། །མ་ནི་ཤེས་རབ་སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྟྲེད་ཕྱིར། །མ་མ་སྐྱིང་རྡེ་མ་མ་ལ་ནི་བསམ་གཏན་བདེ། །གང་ཡིན་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་

རྩེས་སྐྱེས་སྲས། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མཁས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་འགྱུར། ।

ཡོན་ཏན་མེད་ལ་དེ་ཉིད་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཚུ་ནི་ཚུ་བོར་རྒྱུ། །དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚོར་བཏུང་དུ་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བདག་ལས་གཞན་ཡང་གཞུང་འདི་མཐོང་ནས་དེའི་ཚེ་གཞན་དོན་བྱེད་པས་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་སློབ་མ་ལ་སློབ་པ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར། །མི་ཤེས་སྐྱེ

བོས་ཅི་སྟེ་འདི་མི་བསྟེན། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་གསུངས་པ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩ་ལ་མེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་རྣམས། །དོན་དུ་མི་གཉེར་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཕྲག་དོག་དྲི་མ་དག་གིས་སྤང་བར་ཡང་། །དེས་ན་བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་

ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་པ་འང་མེད། །སེམས་ནི་ཡུན་རིངས་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་བསྐྱེད་ཕྱིར་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། །འདིའི་དོན་ནི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དང་། ལེགས་བཤད་ལ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་།

ཕྲག་དོག་གི་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཞིང་ལེགས་བཤད་ལ་སྤང་བས་གཞན་དོན་འོང་བའི་བསམ་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པས་གཞུང་འདི་བྱས་སོ། །དེས་དོན་དུ་སློབ་པར་

འདོད་ན་སྐྱོན་བཞི་པོ་དེ་དག་སྣང་ནས་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་གི་

@197B ཕྱིར་ཆོས་འདི་སེང་གེའི་འོ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་གསེར་གྱི་སྣོད་མ་ཡིན་པར་བླུགས་ན། སྣོད་ཀྱང་འཚག་ལ་དེ་ཡང་ཆུད་གསན་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིད་པ་ལ་སྐྱོན་དང་སྡུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ནི་བརྩེ་འགྲུས་ལས་འབྱུང་བས་དེ་བསྒྲིབ་པ་བཤད་དེ།

དལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་ཟ་དང་ཚ་བའི་དམྱལ་བར་ཤིན་ཏུ་གང་ཟ་དང་ཚ་བ་དག་གིས་དང་། ཡི་དགས་སྡུག་བསྔོས་བ་དང་སྐོམ་པ་དག་གིས་དང་། དུད་འགྲོར་ཕན་ཚུན་ཟ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་རྟག་པ་དང་གཏི་མུག་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀླ་ཀློར་བླང་བྱ་དང་སྦྱང་བྱ་མི་

ཤེས་པ་དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་དང་། ཐ་མར་འོག་ལྷས་དག་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གདམས་ངག་མེད་པ་དང་། བླུན་ལྷགས་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གདམས་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆུས་པ་

མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། དམྱལ་བ་ཡི་དགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཀླ་ཀློ་ཆེ་རིངས་ལྷ་དང་ནི། །འོག་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་པ། །ལྷགས་པ་

འདིར་ནི་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་བལ་དལ་བ་དང་། །དབུས་སུ་མི་ལུས་

དབང་པོ་ཚང་། །མཚམས་མེད་ལྷ་བཟླ་གནས་ལ་གྱུས། །བདེ་གཤེགས་ཆོས་གསུངས་བསྟན་པ་གནས། །ཨཤེས་གཉེན་ཟས་གོས་ལུས་ལས་རྟང་། །འབྱོར་པ་རྣེད་དཀའི་དཔེ་ལ་

ཡང་། །ཆུ་རྒྱས་འདོམ་བདུན་སྟེ་དག་གཡོ། །ཟླུང་བསྐྱོད་གཉིང་ཟབ་རྒྱ་མཚོ་ལ། །ཆུ་གནས་ཤིང་

སྐམ་གཉའ་ཤིང་གི། །བྱ་གა་ཆུང་ཞིང་གཅིག་པུའི་ནང་། །ལོ་བརྒྱར་ལན་ཅིག་སྟེང་འགྲོ་ལ། །མི་མཐས་མིག་གཅིག་འགྲོ་བ་བྱལ། །འོག་ནས་ཁོག་ནང་གནས་པ་ཡི། །མགུལ་པ་ཆུང་

ལྟར་མཐོང་བས་ནི། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ཆེན་རྣེད་པར་དཀའ། །གལ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ཤེས་

རབ་ཐབས་ལ་གཞོལ་བའི་བློ་མེད་ན། འདི་འདྲའི་དལ་འབྱོར་རྣེད་པ་གལ་སྲིད། །དེས་བཤད་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི། །བྱ་གར་རྩས་སྦལ་མགྲིན་ཆུང་ལྟར། །ཞེས་

སོ། །དལ་འབྱོར་རྣེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐོབ་པས་ཆོག་ཅེ་ན། སྨོས་པ་ཇི་ལྟར་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་ཕྱུག

@198A ཀ།། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དབྱར་གྱི་མཚན་མོར་སྨྲིན་གྱིས་རྩམ་པའི་སྐུན་པ་ལ་གློག་གིས་ཡུད་ཙམ་གསལ་བར་

བྱེད་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཤད་པའི་བསོད་

ནམས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་འཕྲོག་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནར་རོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལའང་སྟོན། །རང་གི་དོན་དུའང་འདི་འདྲའི་སེམས། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མ་རྨིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྤྱི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་ཡུལ་དུམ་བུ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟས་ནི་འཆད་པའི་རིགས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་བ་དམིགས་བཅས་ཉམ་ཆུང་བ་ཉིད་དེ། སྟོག་པའི་སྡུག་སྔོ་ཆེ་སྟེ་རང་གི་ངང་གིས་རྟག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བཟད་པ་ནི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོག་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཡིན་པ་གང་

གིས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་དགོས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པར་འཁོར་བ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་པ་སྒྲོལ་བའི་སྨོན་ལམ་ཁོ་ནས་དེར་ནུས་སོ་

གསུངས་པ་ཡང་། སྐྱིང་རྡེ་སྤངས་ཏེ་སྤྱོད་པས་སྐྱོན་གང་འབྱུང་། །དེ་སྤོང་སྐྱིང་རྡེ་ཉིད་དེ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གི་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་

ལྷར་སྟོན་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་མཁས་པ་འོས་པའི་བློ་མ་ལས་སམ་དེ་མེད་ན་རང་ཉིད་མཁས་པས་ཉན་བྱས་ཏེ་གོས་གཅོང་མ་ཀྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ཏེ། ནུས་པ་བཞིན་དུ་

བློ་མ་མཆོད་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་བདག་སངས་རྒྱས། །ཞེས་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཞབས་གཉིས་ལ་བཏུད་དེ་བློ་མ་ལ་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་བྱང་

@198B ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱོགས་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དང་བར་བྱས་ཏེ། ཕུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་ཅོག་ཕུར་འདུག་ལ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་བློ་མའི་རྩེས་བློས་བྱ་ཞིང་བྱའོ། །སྟོམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྩོད་དེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་

རིག་བྱེད། བློ་མའི་རྩེས་བློས་ནི་དག་གི་རིག་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བློ་མ་ལ་གྱས་པར་རིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་གཉིས་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏེ། འདོད་ན་

དབང་པོ་མིད་པ་དང་། །སྒྲ་མིད་ཕྲ་རབ་རྣལ་ཇས་བརྒྱད། །ལུས་དབང་ལྡན་ལ་ཇས་དགུ་སྟེ། །དབང་

པོ་གཉན་ལ་ཇས་བཅུ་པའི། ཕྱིར་ས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོམ་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཐ་མར་སྐྱེའོ། །སྐྱེས་ནས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མེད་ན་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྟེས་སུ་འབྲང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཤན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་གསོད་པའི་སྤྱིར་བ་ནས་

བརྩམས་ཏེ་སྐྱེའོ། །མངོན་པ་མཛོད་ལས་དེ་བཤད་པ། །གཉིད་ལོག་གཡེང་བ་ཅན་ན་ཡང་། །དགེ་བ་དང་ནི་མི་དགེའི་རྒྱུན། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུར་བྱས་ན། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པར་

བཤྱེད། །ཅེས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ।

སྐྱབས་འགྲོ་ལས་བྱུང་གཞལ་དུ་མེད། །སྐད་ཅིག་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཅན་དེ་ཡིན་ན། །ནམ་མཁའ་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས། །སེམས་བསྐྱེད་དུས་

མཉམ་བློ་ལྡན་གྱིས། །ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་ལས་སེམས་ལོག །བདེ་དང་སྡུག་པས་རྟག་ཏུ་བྱེས། ※ །ཐུགས་

རྗེ་དགེ་ལྡན་གཉིས་འཕེལ་ཞིང་། །འདིར་ཡང་། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས། །སྟོན་ཀྱི་སྨིག་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱད་བྱེད་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་རྣམ་པས་མཆོག

ཀུ་ཨཱདྷ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་སྐྱེ་བོ་འཇུག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་

ཡོན་འཆད་དེ། བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་དུ། །སྟུག་བསྔལ་བྱང་ཡང་འཁྱོད་མི་བྱེད། །བདེ་བ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མེད། །ཆགས་དང་འཇིགས་པ་ཁྲོ་བ་མེད། །ཆོ་བརྟན་གྱུར་པ་ཐུབ་པར་བརྗོད། །དེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་དབང་པོ་

@199A ཞེས། །ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་ཐན་པ་གཟིགས་པ། གང་དག་ལ་དུས་གསུམ་དང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ལས་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པས་བྱོལ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་སོགས་པར་བྱད་པར་འཕེལ་བས་ཚད་མེད་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱོལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་དགའ་བ་ལ་སོགས་པས་འོད་གསལ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདེ་བས་ཚོམ་པར་བྱེད་དེ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་འོད་གསལ་བས། །བདེ་

ཆེན་རྡོལ་བ་ལ་རྟུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་སྐྲ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། །འཚང་རྒྱ་བར་མི་འདོད་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་དགོས་པས་སྨྲས་པ། སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། ན་བ་དང་། རྒས་པ་དང་། འཆི་བ་དང་། འདོད་

པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ཉེ་བར་མཆོད་པའོ། །རང་གི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྱོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྨྱིན་པ་དང་སྣྲེན་པར་

སྨྲ་བ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་མཐུན་པས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བཅིང་བ་དང་། རྣག་པ་དང་། བསྟོགས་པ་དང་། མི་མཐུ་བ་ལ་སོགས་

པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བར་མི་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་ལས་

ཀྱང་དགེ་སློང་རྣམས་སྤོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་འཕགས་པ་ཤཱ་

རིའི་བུ་ལ་བདུད་ཀྱིས་ལག་པ་གཡས་པ་བསྐྱང་བར་བྱས་པའི་ཚེ། དེས་ལག་པ་གཡས་པ་བཙད་ནས་གཡོན་པས་བྱིན་པ་ན་གཡོན་པས་བྱིན་པ་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་གཏོང་བར་འདོད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀག་གོ། །ཁམས་བདུན་པ་ཡང་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

གཏོང་བར་མི་རིགས་སོ། །གོ་འཕང་མཆོག་དང་བཀྲ་སྤྲི་ལ་སོགས་པ་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་གཟུང་བར་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྲིད་པ་ཁོ་ན་

བཙོན་ཁང་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་བཅིངས་པས་སོ། །དེར་བཅིངས་པ་གང་ཡིན་ཞེང་ཆམ་ཐག་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་སུ་བརྗོད་དེ། དོན་དམ་

@199B པའི་སེམས་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པས་སོ། །ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ། །དབང་བསྐྱུར་མཆོག་ནི་ཐོབ་པ་ཡིས། །རྟོ་རྗེ་ཡི་ནི་སྐོབ་དཔོན་ལ། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པའི། །བདེ་

གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་འདུད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་མི་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བྲལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཕུག་གི་འོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་རོ། །གསེར་འབྱུང་རྩེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་པོར་འབྱུང་

རྒྱས་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་དེ། མི་གཙང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞ་མའི་ས་བོན་དང་ཁྲག་ལས་བྱུང་བ། མའི་མངལ་དུ་མི་གཙང་བའི་ཁུ་བས་གསོས་པ། མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་འབྱུང་རྒྱས་པའི་རྩེ་འབེགས་པས་འཇུ་བ་དང་། གསོད་པ་

དང་བསྐྲེད་པ་ལ་སོགས་པས་སམ་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པས་ན་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རིན་གྱི་ཚད་མེད་པས་རིན་ཐང་མེད་པའོ། །དངོས་པོ་འབེགས་བས་ཀུན་

ཀུ་ཁྲབ་བྱེད་དོ། །མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་གསེར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚེ་སྣང་གཅིག

གིས་ལྷགས་སྣང་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གསེར་དུ་འགྱུར་ལ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེར་ཕ་ཐས་ཀྱང་གསུངས་པ། སྐུ་ཟེའི་ལུས་ལ་ཚེ་བསྐྱེལས་ཟོས། །ཚེ་ཡི་རྒྱལ་པོ་བིར་ཕས་སྨོས། །སྐྱ་དཀར་གཉེར་མ་རྣ་ཤི་མེད། །འཆི་བདག་གིས་ནི་ཅི་ཞེག་ནུས། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚེའི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟར་བརྟན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་རིགས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་པའི་སྐྱེ་བོས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གཟུང་བར་འོས་ཞེས་སྨོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དམྱལ་བ་ལ་སོགས་

པའི་རིགས་ཁོ་ན་བྱོང་ཁྲེར་ཏེ། དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་པ་བགྱིད་པའི་རང་བཞིན་ཀུན་སྐྱེ་ཞེས་འབོད་ན། གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨོས་པའོ། །འདི་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ངན་

@200A ཞེས། །པའི་དོགས་པ་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར། བློ་གྲོས་གཞལ་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་དག་གི་དེད་དཔོན་གཅིག་པུར་

བྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུལ་དང་དུས་ལ་མ་ཁས་ལ་ཡིད་ཆེས་

པའི་དེད་དཔོན་ཚོང་པ་ཀུན་བྱིས་བསྟེན་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་སོ། །མདོ་སྡེར་གསུངས་པ། ཇི་ལྟར་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་སྲིད་ཟད་པར་ཉི་

མས་གྲིང་བཞི་སྐང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ནོར་བུ་དང་། སྐ་ཉིག་དང་། བྱི་རྡུ་དང་།

དུང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་པའི་རིན་ཐང་ཐམ་ལས་ལྷུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྙེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྐང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

རིན་པོ་ཆེའི་རིན་ཐང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞེས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁོ་ན་རྟོགས་ལ་ལྟ་ལ་སོགས་པས་དེ་ཡང་མ་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ཀྱིས་ནི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་སོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཛད་པ་མེད་པར་ཟཱཊ་དེ། དག

བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལས་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་བ་དམིགས་བཅས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་འབྱིན་ཏེ་ཟད་ལ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤིང་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་དང་ཟད་པ་འདི་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྒྱུན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པ། བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོད་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྟེར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྟེར་ལ་འབྲས་བུ་ཆུང་ཡང་མི་འཛད་དེ། ནམ་

མཁའ་བཞིན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མི་ཟད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་རིམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པའི་བར་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། །དེ་ཡང་སྟ་གས་རྣ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་

@200B གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་བྱུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྐྲ་སྐན་ཆུ་བོ་སྨིན་རྣམས་ཀྱིས། །དཔེར་བྱས་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་རོ། །སྤྲོར་བ་ནི་འབྲེལ་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུན་རིངས་མི་གནས་ཏེ། རྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བ་ཡང་འབྲེལ་ཏེ། ཞེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་

གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གཟུང་

བས་ཅི་སྟེ་མི་འཐུལ། དེས་ནི་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤངས་སོ། །འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་སོ། །གང་དུ་ཡུན་རིངས་མི་གནས་པའི་ཚུལ་མེད་པ་དེ་མ་འཐུལ་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའོ། །འདི་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཡུན་རིངས་གནས་ཏེ། ཡུན་རིངས་

མི་གནས་པ་དང་འགལ་བས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྟོང་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་པ་འཇིག་པའི་རྟེས་སུ་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བས། དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྐྱེས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་

རྣམས་སྐྱེའོ། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། ཇི་ལྟར་ཆུའི་ཐིགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷུང་བ་བསྒྲུབ་པའི་མཐའི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྟོས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཛད་དོ་ཞེས་སོ། །སྟེགས་པ་འཛད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་

ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྲོལ་བའི་རྒྱས་པ་ཡང་བཤད་དེ། སྟེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་

བས་མི་བཟང་པའི་སྲིག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་བསྟེན་པས་སྐད་ཅིག་གིས་

སྒོལ་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱན་པའི་སྟོབས་ཉཱ་དང་། ཇི་ལྟར་དཔའ་བོ་བསྟེན་པས་དགྲའི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་དཔའ་བོ་ལ་བརྒྱན་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་མཐའ་དག་ལ་མི་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔའ་བོ་ལ་བརྒྱན་

@201A ཞེས། །པ་དེ་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་སོ་ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་ནི་མ་རངས་པའི་དོན་ཏོ། །འབད་རྩོལ་མེད་པར་བསྒྲུབ་ཏུ་རུང་ཞིང་ཐན་ཆད་མི་མཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྟེན་པ་སྟིག་གོ། །སྟིག་པའི་བྱད་ཤིང་སྡུག་པར་བཤད་དེ། དེས་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པའོ། །བསླུ་པ་བཞིའི་མཐར་ཉེ་མ་བདུན་འཆར་བས་མེས་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྲིག་པར་བྱེད། གང་ལ་རེ་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བ་ཡང་བརླག་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ཀྱི་མེས་དུ་འདོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྟེར་བའི་སྟིག་པ་ཆེན་པོ་སྲིག་པར་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ། བསླུ་པར་བསྲིག་པའི་མི་

ལྷ་བྱ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འོག་ལྷ་བྱ་སྟེ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་

འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ས་འོག་གིས་རྟོད་མའི་ཁ་ནས་ཆུ་ཐམས་ཅད་སྤེག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་མེད་གཉིས་མཐོང་བའི་དུས་སུ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ངན་

ཐམས་ཅད་ཉམས་ཤིང་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ཕྱུང་ནས་ཉམས་པ་བཞིན་ཏེ། སྣུང་བྱ་དང་སྤྱོང་བྱེད་

མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོང་བ་ནི་གང་ལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆུས་པ་འཇོམས་བྱེད་ཡོད་པ་དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་དེ། ས་བོན་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །སྟོག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆུས་པ་འཇོམས་བྱེད་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །སེམས་ཅན་བསད་ལ་

བདག་གིས་གསོད། །ཅེས་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ན་ལས་ངན་འཕེལ་ལོ། །དེ་ནི་འཚོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་འཇོམས་པས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ཡང་མ་

ཡིན་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་སོ། །རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆུས་པ་འཇོམས་མ་ཁཏན་ཡོད་ཀྱང་

སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ས་བོན་ཆོག་པས་ཀྱང་སྐྱ་གུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མེད་དེ་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མཁོན་པོ་བྱམས་པས་མདོ་སྡེ་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ནོར་བཟངས་ལ་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཏེ། རིགས་

@201B ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་དོན་བསྟན་ཏེ་སྟེས། ས་བོན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀུན་ཀྱི། །དགེ་བ་ཀུན་སྐྱེད་ཞིང་དེ་ཡིན། །ས་གཞི་འཛིག་རྟེན་རྟེན་ཡིན་པས། །བྱོ་སྣད་སྐྱོབ་པས་ཕ་ཡིན་ནོ། །ནོར་སྦྱིན་

བཀྲེན་པ་ཞི་བྱེད་པས། །བསམས་བཞིན་བསྒྲུབས་པས་ཡིད་བཞིན་ནོ། །བྱམ་བཟངས་བསམས་བཞིན་ཁེངས་པ་སྟེ། །ཆུས་པ་ཉོན་མོངས་དགྲ་འཇོམས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཕན་ཡོན་བཞད་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟུ

ན་གཉིས་ཏེ། འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱ། །ཞེས་སྨོན་པའི་སེམས་གཅིག་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་སེམས་གཉིས་པ་སྨོན་ལམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་གང་སྟོམ་པ་འབྱུང་ལ་ཚོགས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །འཕགས་པ་

སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་བཞད་པ། བྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣེད་པར་དཀའོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྣེད་པར་དཀའ་སྟེ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

འཇུག་པའོ་ཞེས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་

གཉིས་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་བརྗོད་པས་དེ་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་བཤད་དེ། འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་འདོད་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བས་སམ། འགྲོ་བར་འདོད་དེ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨོན་པའི་དབེའོ། །གཞན་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་སྒང་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག

ཅིང་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྨོན་པའི་སེམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་བཤད་ཅེས་སྨོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་ཞོག །

འཁོར་བ་ལ་ཡང་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེའི་འབྲས་བུར་གསུངས་སོ། །བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ། རྗོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ལ། རྗོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་སྤྱོང་སྟེ། བཀྲེན་

@202A ྀ།། །།པ་ལས་ཀྱང་རྒྱོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་པ་མེད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟེལ་གྱིས་

གཞོན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་སྤྱོང་སྟེ། འཛོར་བའི་བཀྲེན་པ་ལ་ཡང་བློག་པར་

བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པས་རྟག་ཏུ་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འཕེལ་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཤད་དེ། གང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དུས་གང་ནས་བརྩང་སྟེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་དག་ཁྱབ་ཅིང་གནས་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་པ་དབྱེལ་བའི་ཆེད་དང་། སྡུག་བསྔལ་མཐའ་

དག་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་བརྟན་པས་འཇུག་པའི་སེམས་ཡང་དག་པར་བརྩང་བ། དུས་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཉིད་དུ་སོང་བ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཀྱང་གི་སྒྲས་འགྲོ་བ་དང་འདྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་རྣམ་པ་དུ་མ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་

བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་པ། གཞོན་ནུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྨྲའོ་གཞོ་

བོར་བྱེད་པ་ལ་རྟེད་པར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྡོམ་པ་འདི་སྙམ་

སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་ལ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་བསོད་ནམས་འདིར་གང་བཤད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ་འདི་ནི་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལགཏ་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཏེ་རིགས་པ་དང་ བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མོས་པ་དམན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིག་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་རིགས་པ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གསང་སྔགས་སམ་སྨན་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ ཀྱི་མགོ་གཟེར་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་

@202B ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་སྡིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་བསལ་ནས་ སེམས་ཅན་རེ་རེ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་

ལྟ་ཅི་སྨོས། དགོས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདིར་ཚོགས་མང་དུ་བསགས་དགོས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པས། འཇིགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལས་འཇིགས་ཤིང་ལྡོག་པར་མི་

བྱའོ། །གང་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་འཆད་དེ།

ཕའམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕན་སེམས་སྐྱེ་བ་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་ཆུ་བདག་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་རྣམས་སམ། དང་སྦྱོང་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སམ་ཚངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐམ་ཕའི་ཕན་པ་བྱེད་པའི་བློ་འདི་ལྟ་བུ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། བྱང་བ་དང་ད་ལྟར་

འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག་ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་བཤད་དེ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཡང་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་སྔར་བཤད་པའི་སེམས་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་སྔར་མ་སྐྱེས་པས་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་

གཅལ་སྲིད། །དེ་བསྟུས་ཤིང་བཤད་དེ། གཞན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཁོ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱད་པར་ཏེ། རིན་ཆེན་སྐྱེ་བ་རྣོན་དཀའ་དང་། །རྟོག་པ་མེད་པ་མཐུ་དང་ལྡན། །འཇིག་རྟེན་རྒྱན་དུ་འགྱུར་པ་དང་། །འགྱུར་བ་མེད་པ་མཆོག་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱམས་

པས་གསུངས་སོ། །སྔར་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལས་གལ་ཏེ་མི་སྐྱེའོ། །གང་གི་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་དག་གཞན་ལ་རང་དོན་དུ་ཡང་མི་སྐྱེ། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་

པའི་གནས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ལ་བསྟོགས་པ་བརྗོད་དེ། འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པའོ། །སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟ་བུ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་པ་ནས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བའི་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནད་ཀྱི་སྨན་གྱི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གཞལ་ཞེ་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་གཞལ་མི་ནུས་སོ། །དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་

@203A ཞེས། །གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་གྱུར་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་གང་བྱས་ནས། །སྣར་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར་པའོ། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡོན་བཅུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད། དེ་

དག་ན་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཅན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་མྱ་ངན་མེད་པས་ཟན་དུ་བསམས་ནས་བྱེ་མའི་བསོད་སྐྱོམས་ཕུལ་བས་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ། དེ་བས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དབྱེལ་བའི་

བསམ་པའི་འབྲས་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེས་ན་དེ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཞེ་ན་ཕན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པའོ། །འགྲོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་ཞེས་སྨོན་པ་ཙམ་གྱིས་བསོད་ནམས་གང་

བྱུང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ། གང་གླའི་བྱེ་མའི་བྱངས་དང་མཉམ། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དམ་པས་བཀང་བྱས་ནས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྣམས་ལ་ཕུལ། །གཞན་ཞིག་ཐེག་པའམ་མོ་

སྨོན་བྱས་ནས། །སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བསྒྲིད་པའི། །མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །གང་ལ་མཐའ་ནི་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །སེམས་ཅན་སྨྱག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟོན་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས།

རང་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་སེམས་ཅན་གྱིས་རང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་ལན་འཆད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པས་སྡོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟོགས་

པའི་སྡུག་བསྔལ་གསོབ་པར་འདོད་ཅིང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་རྒྱུག་སྟེ། ཕྱི་མ་ལེའ་མར་མེའི་རྩེ་ལ་རྒྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །བདེ་བ་འཕེལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆགས་པ་

ཅན་ཀུན་གཏི་སྐུག་གིས་ཕན་པ་དང་གཅོད་པ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་དབྱ་ལྟར་རང་གི་བདེ་བ་ཡང་

@203B འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷའི་དབང་པོ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་པས་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་འཁྱལ་པ་དེ་དག་སྤྱག་བསྟལ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་གཟིར་བ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་མཐའ་དག་གིས་དེ་དང་དེའི་གདམས་པའི་སྐོར་ནས་ཆོམ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།

གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི། །སྐྱེ་བོ་འདུན་པ་ཅན་གྱི་ནི། །འདོད་པ་དེ་དག་མ་གྲུབ་ན། །ཤིང་ཚལ་ཟུག་བཞིན་སྤྱག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྟལ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་རྟོངས་པའི་གཏི་སྐུག་སེལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་མཉམ་པའི་

ལེགས་པ་གླ་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀུང་དེ་དང་འདྲ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱམས་པས་གསུངས་པ། ཇི་ལྟར་ཐུབ་སྲས་ཕན་སེམས་ཀྱིས། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་སྨིན་མཛད་བཞུགས། །དེ་ལྟར་ཕ་མ་ཉེ་དུན་རྣམས། །བྱ་དང་ཉེ་དུ་ལ་ཡང་མིན། །དེ་ལྟར་མཛད་པའི་བསོད་

ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་མི་སྲིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བརྩོད་ཅེ་ན་སྨྲས་པ། ཕན་བཏགས་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྲར་ཕན་བཏགས་པ་ལ་གང་ཞིག་ཕན་ལན་ལྡོན་པར་

བྱེད་པ་དེ་འང་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན་གཞན་ནི་མ་བཅོལ་བཞིན་ཕན་འདོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་ལྟར་སྨོས། དེ་ལ་བསྟོད་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་དུ་མཐོང་བ་ལྟོས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྨོས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་འཆོ་བ་སྤྲིན་པ་པོ་ཡང་དག་བ་མཇད་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་དེ། འཆོ་བ་དེ་

ཡང་ཉིན་ཕྱེད་ཀྱང་མིན། འོན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཀྱ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཞེང་ཆོད་མ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བརྟན་པ་བྱས་པ་ཉིད་ནི་བཅོན་ཐབས་སུ་ནང་དུ་ཞུགས་པས་རྟེག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་སོ། །ཞུགས་ཀྱང་ཉིན་ཕྱེད་འགྲངས་པ་བྱིན་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་

བཞད་དེ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ཙམ་ལ་སྟེར་ཞེས་འབྱམ་མམ་ས་ཡ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཁྱངས་མེད་ལ། བསྐལ་པ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་བྱིན་ནས་དེའི་རྗེས་མི་སྟེར་ཞེས་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་

@204A ཞེས། །སྤྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇུག་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གཏན་ནས་ཟད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེན་མ་ཡིན་

ཏེ་དང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དབུགས་མ་ཕྱིན་པས་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་

གི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་སྣེད་པ་དེའི་བྱང་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་སོང་དུ་སྐྱེ་ལ། སེན་མོ་མེད་པས་མཐོ་བོ་དང་སྨིགས་མཇུག་ཀྱི་རྩེ་མོས་བླངས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་བྱང་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ནི་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་

བས་ཀྱང་ཉང་བ་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉང་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞེས་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ཚད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འདོད་པའི་དངོས་པོས་ཡི་རངས་ཤིང་

ཤིན་ཏུ་བཀུར་ཏེ། སྟོན་མ་ཁན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་མཆོད་པ་གང་ཞིག་མི་འོས་སོ། །ཅ་ཙ་ནས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ། དངོས་པོ་གང་ལ་གཏོང་བའི་བསམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་བཏང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་

ལྟར་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ལ་མ་དད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་པ། གང་ཞིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་

སྟེར་མཁན་རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་ངན་སེམས་བསྒྲིད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ཞེ་ན། ངན་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་ཙམ་བྱས་པ་དེ་ཙམ་བསྐལ་པར་རོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་ལས་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྡང་སེམས་ཇི་ཙམ་བསྒྲིད་པར་བྱས་པ་དེ་ཙམ་དེས་བསྐལ་པར་གོ་བགོས་པ་

དང་། དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་གནས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བས་ཀྱང་བསྐལ་པ་གཅིག་དམྱལ་བར་གནས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་དང་

@204B བ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེན། སྨྲས་པ། འོན་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་ཞེག་དེ་ལ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཡི་རངས་པའི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་གྲངས་དེ་བས་ལྷག་པའི་བསྐལ་པར་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག

རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་གྲངས་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ། གང་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་ཡི་རང་བར་ལྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འོན་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་

བྱམས་པ་བསྒོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་གཞན་གྱི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པས་སྟིག་སེམས་ལ་དོ་གལ་ཆེན་པོ་དགོས་ཏེ་མི་སྲིད་དོ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་གསུངས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཅན་དང་། །གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ངན་སོང་དང་། ཞ་རོལ་གྱི་གནོད་པའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །དགེ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་ཞེས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པར་བྱས་པས་དེ་དག་ལ་དགའ་བ་དང་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་པ་འབད་པ་མེད་པར་འབྱུང་ངོ། །ཤིན་ཏུ་དང་བ་སྟོན་པར་བྱེད་

དེ། གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །བྱེད་པར་བཞད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་གང་ལ་གནོད་པ་ཡང་བདེ་བར་འབྱེལ་པ། ཇི་ལྟར་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་

སྐྱེས་རབས་ལས་ལྷ་སྟེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ང་ལ་ཁ་ཟེར་རམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་གཞན་གྱིས་

གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡང་བྱ་གཅེས་པས་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེ་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བརྟེན་པར་འཆད་དེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། བྱང་ཆུབ་ནི་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་

སོ། །དེའི་སྒོད་དུ་སེམས་ནི་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་སྟེ། དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་ཉའད་

@205A ཞེས། །པའི་གཞུང་ལ་ཡང་དེར་བརྗོད་དེ་ཉེ་བར་གཅོད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སྙོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་

གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུ་དང་པོའོ།། །།དལ་འབྱོར་རྣེད་པར་དཀའ་བ་དང་

མི་རྟག་པར་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱར་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོན་པ་གཞན་གྱིས་འཆད་

མི་རྣུས་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་མཆོད་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་ཤ པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟཱད་དེ། རིན་ཆེན་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཆད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་མཆོད་པར་བགྱིའོ། །

དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས། ཡང་ན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱེབ་པ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། མ་རིག་པ་མཚན་མོའི་གཉིད་ལས་སངས་པས་སངས་པ་སྟེ་འདིས་སྐུངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་དོ། །ཡང་ན་

བློ་རྒྱས་པ་སྟེ་པདྨ་རྒྱས་པ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་དོ། །དེའི་སྐས་ནི་འཕགས་པ་སྐུན་ངས་གཟིགས་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཅེས་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་བསྟན་ཏོ། །དང་གི་སྒྲ་ནི་འདུས་པའི་དོན་ཏོ། །ལེགས་པ་ནི་

འཁོར་གསུམ་དུ་ངང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། མཆོད་པ་འམ་གཟུང་བའི་བྱེ་བྲག་གོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགོངས་པས་ནི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚོན་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ལའོ། །ད་ཡིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཤད་དེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་དུ་བདག་གིར་

མ་བྱས་པ་མེ་ཏོག་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ། ཪའི་ཏི་དང་། ཙཾ་པ་ཀ་དང་། སྒེ་དན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔལ་འབྱས་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་། སྨན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་། ནོར་བུ་དང་། སྒ་

ཀིག་དང་། བྱི་རུ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཆུ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་པ་ནི་

@205B ཀུན་དང་སྦྱོར་རོ། །ནམ་མཁའ་རབ་འབྱམ་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། །ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀུན། །ཆོས་ཡིས་བློངས་ནས་ཐུབ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག །སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་འབྱལ་ལོ། །ཞེས་ཀུན་དང་སྦྱར་རོ། །རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་རི་དང་དེ་བཞིན་ནི་འདྲས་

བའི་དོན་ཏོ། །བཤད་པ་ལས་གཞན་ནགས་ཚལ་གྱི་ཕྱོགས་ཉམས་དགའ་བ་དང་དབེན་པར་རུང་བ་སྟེ་རྩེས་སུ་མཐུན་པའོ། །མཛོས་པའི་མེ་ཏོག་ཁོ་ན་རྒྱན་ཏེ། དེས་སྤྱས་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། ཁ་དོག་དང་དྲི་དང་ངོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲུད་པས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཡལ་གა

གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷོན་ཤིང་དང་། ལྟ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སོགས་པའི་སྒྲས་ཀླུའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེར་དྲི་ནི་ཀླ་རྩི་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤོས་ནི་ཨ་ཀ་རུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ནི་བ་རི་ཙྪ་ད་ལ་སོགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པའི་ལྷོན་ཤིང་

དང་། ཆུ་ལས་སྐྱེས་པས་ན་ཆུ་སྐྱེས་པརྨ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། ངང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚིང་བྱ་དང་། ཐོང་པས་མ་རྟོས་པ་དང་ས་བོན་མ་བཏབ་པར་སྐྱེས་

པའི་ལོ་ཐོག་ནི་འབྲས་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ནི་མ་བཤད་པ་སྟེ་མཆོད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུན་ནི་ནམ་

མ་ཁའི་མཐས་གཏུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སུས་ཀྱང་བདག་གིར་མ་བྱས་པ། ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་སྟེ་ཐུབ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབྱུལ་ལོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོན་གནས་དམ་པ་དང་། བཀྲེན་ཞིང་སྦྱིན་བསྟལ་བ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་

རྗེ་ཅན་བདག་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བཞེས་པར་ཞུ། འོ་ན་འདི་དག་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་མཆོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞོད་སེམས་བརླབ་སེམས་ལོག་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་མ་ཡིན་ནམ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཉེས་སྤྱོད་དུ་བཤད་པ་ཅི། རང་གི་ནོར་ཅི་སྟེ་མི་འབྱར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ།

བདག་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟར་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་བཀྲེན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ན་ཡིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ལས་གཞན་བདག་ལ་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་སོ། །དེ་བས་བདག་གི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་

@206A ྀ།། །ཕན་པའི་ཐུགས་དང་ལྡན་པའི་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དག་རང་གི་མཐུས་བཞེས་སུ་གསོལ། །རང་གི་དབང་དུ་གྱུར་པ་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་འབྱུལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་

ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷོས་པ་མེད་པར་འཁོར་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བས་

རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་དེ་སྲས་རྣམས་ལའོ། །ཀྱེ་སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་བདག་ནི་ཡོངས་བཞེས་ཤིག། །ཞེད་ཀྱི་འབངས་སུ་མཆི་བར་བགྱི། གུས་པས་ཏེ་འཆོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དེ། ཞེད་ཀྱིས་གཟུང་བས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྙེན་པས་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་འཁོར་བར་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱའི། ཡང་གི་སྐྱ་ནི་འདུས་པའི་དོན་ཏོ། །སྔར་བྱས་པའི་སྨིག་པ་རྣམས་འགྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྐར་མི་བྱེད་པར་དམ་འཆའོ། །དེ་ནི་རིམ་བཞིན་མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་དེ། ཁྲུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

རང་རང་གི་གནས་ནས་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེན་དྲངས་པ་རྣམས་ལ་ངལ་བ་གསོ་བའི་ཕྱིར་ལྷ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྐྱེང་དུ་སུ་ཏྲི་གི་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་བྱེད་པའི་ཐྲ་རེ་བྱེས་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་དང་ལྡན་པའི་གསེར་གྱིས་བཞི་དང་། དེ་ཞེམ་པའི་ཁྲུས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱས་པའི་ཁང་

བཟངས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དྲིའི་ཆུ་དང་། མེ་ཏོག་གིས་གང་བའི་བུམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་སྐོང་ཕྱག་དུ་མས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཁྲུས་བྱ་

སྟེ་གླུ་དང་རོལ་མོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །དེ་རྣམས་ཁྱོས་ཆུ་ཕྱི་བ་ཨཱདཱ་དེ། དེ་མ་ཐམས་ཅད་བཀྲས་ཏེ། ཞ་

ཀ་རུ་ལ་སོགས་པས་བདུགས་ཏེ་རིག་བྱ་འཇམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རས་བལ་དང་བཅས་པའི་ན་བཟས་ཆུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་ཕྱི་བར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ཀིན་ཏུ་མངར་བའི་བདུག་སྤོས་ཀྱིས་བདུག་པའི་ན་བཟའ་དེ་དག་ལ་འབུལ་ལོ། །ལྷའི་ཡུལ་ནས་བྱུང་བ་སྲབ་ཅིང་འཇམ་པ་ཁ་དོག་སྐྲ་ཆོགས་པས་མཛེས་པའི་

ན་བཟའ་དང་། དེ་དང་དེའི་ཆུན་གྱི་མཆོག་མཀུལ་ཆུན་དང་། དབུ་ཆུན་དང་། དཔུང་ཆུན་དང་། ཕྱག་གདུབ་དང་། ཞབས་གདུབ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དང་། བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཆུལ་སྲས་རྣམས་ལ་བཆུན་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་སྤུ་ལ་

@206B བྱུག་པ་ཨཱདཱ་དེ། སྟོང་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གྲིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྟྲི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་ཡིན། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་སྟེ། །གྲིང་བཞི་པ་ས་ཡ་བཆུ་ཕྲག་གཅིག

ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་བོ་བས་ཁྲབ་པའི་དྲི་མ་ཅིག་གཅོད་སྟྲིན་གྱི་འདམ་དང་། ཏ་རི་ཙཏྟན་ལ་སོགས་པས་དེ་དག་བྱུག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཪ་ལྟ་བུ་ཞེན། སྤྲུངས་པ་ནི་ནང་གི་དྲི་མ་མེས་དག་

པར་བྱས་པ་དང་། རོ་སེ་ནིའི་ཆོར་བྱས་བདར་བ་དང་། ཚ་དང་སྐྱར་མོ་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དྲི་མ་ལེགས་

པར་བསྒྲས་པའི་གསེར་གྱི་འོད་ཟེར་བས་གསལ་བ་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་རྣམས་ལའོ། །དེ་རྗེས་མན་ད་ར་བ་དང་། མ་ཎྜ་མན་ད་ར་བ་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག་དང་། ཡུན་རིང་སྟོན་པོ་དང་། དབྱར་གྱི་མ་ཡི་ལ་སོགས་པ་དྲི་བཟངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་སྣིང་ལ་སྦྱུག་པས་མཆོད་གནས་མཆོག་ཐུབ་དབང་རྣམས་ལ་

མཆོད་པར་བགྱི། བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར་བས་ཀྱང་དོ། །མེ་ཏོག་གི་རྗེས་སུ་སྟོས་བཞག་དེ། དྲིའི་ངད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དྲི་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདུག་སྟོས་སྤྲིན་ལྟ་བུ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་དེ་དག་ལ་བདུག་པར་བྱའོ། །བདུག་སྟོས་

ཀྱི་རྗེས་ལ་ཞལ་ཟས་བཞག་དེ། ཞལ་ཟས་ཟན་ལ་སོགས་པ་དང་། བཟའ་བ་ནི་སོས་གཅད་པར་བྱ་བ་དང་། བཏུང་བ་ནི་བུ་རམ་གྱི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལྟ་བའོས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་འབུལ་ལོ། །ལྟ་བའོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མར་མེ་བཞག་དེ། གསེར་ལས་བྱས་པའི་པདྨའི་ཕྲེང་བའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་

ཆེའི་རང་བཞིན་སྣང་གསལ་རྣམས་དེ་དག་ལ་འབུལ་ལོ། །དེ་རྗེས་མེ་ཏོག་སིལ་མ་དབྱམ་པར་བཞག་དེ། ཙཱ་རྡན་དང་གུར་གུམ་ལ་སོགས་པའི་དྲིས་བྱུགས་པའི་ས་གཞི་བསྟར་བ་ལ། ཡིད་དུ་

འོང་བའི་མེ་ཏོག་སིལ་མ་དགྲམ་པར་བྱའི། ཡང་དག་པར་མཆོད་པ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་གནས་སུ་

གཤེགས་པའི་ཕྱིར་བཞིན་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་བསྟོད་པར་བཤད་དེ། ཧོར་བྱ་དང་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་འཕྱང་བས་མཛེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཁོ་ན་སྨྲོས་ཏེ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟི་བརྗིད་ཅན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་བསྟོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གླུ་གང་

@207A ཞེས། །ཡིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་རྗེས་སྟོང་བསིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདུགས་བཞད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་ཉི་མའི་དོད་ལས་སྐྱོབ་པས་གདུགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་དྲྭ་བ་ཕྱེད་པ་མཐའ་མར་འཕྱང་

བ། གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འགྲེང་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་གཟུང་བར་བྱའི། མཆོད་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་མཛོད་པས་གནས་ལ་དད་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་མ་ཡིན་པ་ཁྱབ་འཇུག་ལ། བླ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཕུལ་ནས་ས་འོག་རི་

རབ་ཀྱི་ཁོང་གསེང་དུ་བཙོན་ཐོབ་པོ། །ཆུ་ལ་སྨྲིན་བདག་མཆོད་གནས་ཁྱབ་འཇུག་སྟེ། །སྨྲིན་རྒྱུ་ས་གཞི་རྟ་ཡི་སྨྲིན་སྲེག་དུས། །རི་རབ་ཁོང་དུ་བཙོན་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། །རྒྱལ་བ་སྲུ་སྟེགས་

ཁྱད་པར་སྟོས་ཤིག་ཨང་། །ལམ་དུ་གཤེགས་པ་ན་དེ་རྣེས་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་རྣམས་

རྣེས་སུ་འབྱོ་བར་འགྱུར། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བླུ་དང་རོལ་མོ་དང་གར་གྱི་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་མཐོང་ནས་དང་བ་བསྐྱེད་པའོ། །གཤེགས་པར་བཞེད་པ་རྣམས་གཤེགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བཞད་དེ། གསུང་རབ་

བཅུ་གཉིས་ཚོས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གཟུགས་རྣམས་ལ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཕྱེ་མའི་ཆར་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་ཅན་ཕྱེ་མ་དང་། ན་བཟའ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་

གྱུར་ཅིག། །མཆོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་ནས་མཆོད་པ་ནི་མ་དག་པས་ཇི་ལྟར་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་བཤད་དེ། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་པའི་དང་བས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ལྟར། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེ་སྲས་

རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །བསྟོད་པ་བཞད་དེ་དབྱངས་ནི། ནིཥྚ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཏེ། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་ནི་ཀ་མོ་ད་ལ་སོགས་པ། དེ་མང་བས་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་

ལ་བསྟོད་པར་བྱའོ། །བསྟོད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །

@207B བསྟོད་པའི་ཚོ་གཅིག་ལ་ཡང་དམ་ཚིག་གསུམ་བགོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟོད་པ་རྫོགས་ནས་ཕྱག་བཞའ་དེ། ཕྱོགས་བཅུར་གནས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་བྱང་དང་མཉམ་པའི་ཕྱག་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་འདས་པ་དང་། དུ་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་

ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕུར་སྐྱབས་པའི་ཐབ་ལས་བྱུང་བས་མཆོད་རྟེན་དང་པོར་བཞེངས། ཕྱིས་གཞན་དུ་ཡང་འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་ཀུན་ནི་སྟེང་དང་འོག་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་གནས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ནི་སྐྱེས་

རབས་ལ་སོགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེ་བའི་གནས་རྣམས་དང་། མཁན་པོ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱག་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བཤད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་

ཏེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སྡོམ་པའི་སྐོར་གྱུར་པ་སྟེ། འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་བསྟན་པས། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་སྟོན་པར་ཁས་མ་བླངས་ན་དེའི་བཀའ་ལ་དད་པར་མི་འགྱུར་

རོ། །སྟུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཞི་བར་མཛད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་ཁས་

ལེན།། དེ་རྟེས་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་འདེན་པ་པོ་བརྟེན་པར་བྱ་བར་ཁས་ལེན། དེ་ལྟ་མིན་ན་དེ་

དག་གི་རྟེས་སུ་ཇི་ལྟར་སློབ། བྱམས་པས་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྐྱོབ་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་

པ་ཡི་ཚོགས་ཀུན་དང་། །ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་དང་རྣ་ཤེ་ལས། །ཐབས་མིན་ངན་སོང་གཅོད་ཀུན་དང་། །ཐེག་པ་དམན་དང་འཁོར་བ་ལས། །དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་ནི་བླ་ན་མེད། །རེས་སོ། །སྐྱེ་པོ་ནི་

གཙོ་ཆེར་གྱུར་པའི་དོན་ཏེ། དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་རྟེས་སུ་སྟོགས་པ་བཞག་ས་བཞད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་སྟུན། །བསྟན་པ་དག་ཀྱང་བསྟུང་བར་མཛད། །ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་མངོན་

བྱུང་ཏེ། །བདག་ནི་དེ་དག་མདུན་ན་གནས། །ཞེས་བསམས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད།

@208A ཞེས། །གསལ་བ་ནི་ངག་གི་རིག་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཅི་གསོལ་ཞེན། སྨྲས་པ། གང་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་དེ་ནི་ཐོག་མ་

མེད་དེ་འཁོར་བ་དང་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་ཤིང་ཕྱགས་ལྷ་བུ་བདག་གིས་ཞེས་པས་རང་སྙན་

འབྱིན་པའོ། །བྱས་པ་ནི་རང་གིས་ཏེ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ནི་གཞན་ནོ། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཉིད་རང་གསོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་རང་ལ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་མུག་གི་འཁྲུལ་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བས་སོ། །འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱོན་རྣས་རིགས་པ་ལས་འདའ་བར་བྱས་པས་སྡིག་པ་སྟེ། དེ་མཐོལ་བར་བྱ་བའི་མཚོ་ལ་གཞག་པའི་རས་ལ་མེ་འབར་བ་ན། དེ་སྐྱུར་དུ་སྐྱུར་བ་ལྟར་འགྲོང་པས་གདུང་ཞིང་མཐོལ་བར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་བཤད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་

ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། ཕམ་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་དང་། བླ་མ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། བཤད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པས། གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་བཤགས་པར་བྱའོ་དང་སྐྱེར་རོ། །སེམས་སྐྱེར་བར་བྱེད་པས་ན་ཉེས་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གིས་སྐྱོན་ཆགས་པ་སྟེག

ཅན་བདག་གིས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་མནར་མེད་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་འདྲེན་པས་སོ། །ཞེས་བོས་ནས་བཤགས་པར་བྱའོ། །འགྲོད་ཅིང་སྐྱས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་དེ་ལས་ཐར་བར་སྐྱར་དུ་

བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཅིས་སྙམ་བར་འདོད་ཅེ་ན། སྟིག་པ་མ་ཟད་པར་འཆི་ཏུ་དོགས་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ངན་

འགྲོར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཆི་བདག་ནི་འདིས་བྱས་འདིས་མ་བྱས་ཞེས་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཡིད་བརྟན་འཛིམས་པ་པོ་མིན་བ་ནི་བདག་དང་ལ་བབ་པ་འམ་ནད་མེད་དམ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་དང་། ནད་པས་ནི་དེ་ལས་ལོག་པས་ཡིད་གཏུགས་པར་མི་རྟུང་ངོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལས་བྱུང་

ཞེས་མ་རིག་ཅིང་ཐོག་འབབ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་སྟེ་བྱས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། མཛའ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའོ། །མི་མཛའ་བ་ནི་དེ་ལ་གནོད་པའོ། །མཛའ་བ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ། མི་མཛའ་བ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་དུ་མར་བྱས་སོ། །མི་རྟག་པ་བདག་གི་

@208B མཛའ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་ས་ཏེ། འཆི་བར་འཚལ་ཞེས་རྨོངས་པས་མ་རིག་གོ། མི་མཛའ་བ་རྣམས་དང་མཛའ་བ་རྣམས་དང་བདག་དང་དེ་ཕྱིར་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངང་གིས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་སྣད་ཀྱ་དུ་སྟིག་པ་མི་རིགས་ཞེས་མི་ཤེས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་

རྨི་ལམ་དུ་མཐོང་བ་ཉམས་ཏེ་ཕྱིས་བལྟ་ཐུ་མེད། དེ་ལ་དྲན་པ་ཙམ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་གང་སྐྱོང་བ་དེ་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་མི་བརྟན་པས་བྷ་བ་ཙམ་སྟེ། དེའི་

ཆེད་དུ་བདག་གི་བར་བརྒྱས་ནས་སྲིག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཚ་འདི་ཉིད་དུ་བདག་ཡོད་བཞིན་དུ་མཛའ་

བ་དང་མི་མཛའ་བ་དུ་མས་སོ། །དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་བྱས་པའི་སྲིག་པ་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་མི་བཟད་པ་བདག་གི་མདུན་དུ་གནས་ཏེ་དེ་དག་དང་འགྲོགས་ཏེ་མི་འགྲོའོ། །འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་རྟོག་ཅིང་ཤེས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། བདག་སྐྱེ་ཡང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་བདག་གི་ཉེ་དུ་ཡང་གང་ཡང་མ་ཡིན་

པས་བློ་བྱར་བ་ཡིན་ཞེས་མ་དཔྱད་པས། བདག་གི་བ་ལ་རྟེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱག་པ་ལ་སྡང་བས་སྲིག་པ་དུ་མ་བྱས་སོ། །མ་འཇིགས་ཤིག་ཀྱོད་ཆོ་རིང་བ་ཡིན་ཞེན། སྨྲས་པ། ཉིན་མཚན་དུ་ཆོ་རྒྱ་ལ་ནང་དུ་ཞུགས་པ་མེད་པས་བདག་ཅི་སྟེ་འཆི་བར་མི་འགྱུར། སྐྱེ་

བ་ཕྱི་མ་ནི་ལྟ་ཞོག །སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བས་ཉལ་བ་གཉིན་བཤེས་ཀྱིས་མཐའ་མ་བསྐོར་བ་དག་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སོགས་པའི་སྣས་གདུང་བ་དང་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པར་བྱའི། ཉི་དུ་ལ་སོགས་པས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྙོང་ངོ། །

འོན་ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཇུག་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འདིར་གཏི་མུག་སྲིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་བས་ལ་བར་བྱ་བའི་རིགས་པ་འདི་དག་ཡིན་གྱི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་པས་ནི་

གཞན་དོན་དུ་འཇུག་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་པ་ནམ་ཡང་མེད་པར་བཤད་དེ།

འཆི་བདག་གི་ཕོ་ཉས་ཟིན་པ། ཞགས་པས་མགུལ་པ་བཅིངས་པ་ཐོ་བས་ཕྱིས་བརྡུང་བ་ཆོར་མ་དང་རྡོ་གཤག་མས་ཟུག་པ་ལས་ཀྱིས་གཞི་རྩ་ཁྲིད་པ་གཅིག་པུ་ལ་གཉེན་དང་བཤེས་ཀྱིས་ཅི་ཕན། དེ་ཆོ་བསོད་ནམས་གཅིག་པུས་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདག་གིས་མ་བསགས་སོ། །གཞན་ཀྱི་

@209A ྱི། །རྒྱུན་ཆགས་ནས་རང་གི་རྒྱུན་འཆད་དེ། མི་རྟག་པ་ཉམས་པའི་རང་བཞིན་སྤོག་ལ་ཆགས་པས་མ་འོངས་པའི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ལང་ཚོ་དང་ནོང་དང་དབང་ལ་སོགས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བག་མེད་པ་བདག་གིས། ཀྱེ་མཐོན་པོ་རྣམས་སྙིག

པ་མང་དུ་བསགས་སོ། །དེ་ལྟར་འགྲོད་པ་ཅིས་ཤེན་སྣས་པ། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བས་ཀྱང་ཤུང་པ་དང་ལག་པ་གཅོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤེན་ཏུ་ཆུང་སྟེ། དེའི་སྣད་དུ་ཁྲིད་ཀྱང་ལུས་བསྐམ་པ་དང་། ཁ་སྐོམ་པ་དང་མིག་རྩ་ངན་པས་འགྲོ་བ་བརླྀག་པ་མཐོང་། འཇིགས་སུ་རྩང་བའི་

གཟུགས་ཅན་དེ་དག་གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་དག་གིས་ཟིན་པ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་བྲེད་ཅིང་བཤད་བ་འདོར་བས་ལུས་པོ་འཁྲིག་པའོ། །འོན་སྟིག་པ་བཤགས་པ་

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་སོགས་པ་སྣོས་པས་ཅི་བྱེད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མ་སྤྱད་པས་སྲིག་པ་འབྱུང་གི་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་མི་

འབྱུང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པར་གང་གི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །བྱེད་པས་མིག་བགྲད་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་ཆོལ་ཏེ་སུ་ཞིག་སྟིང་རྗེ་ཅན་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་བདག་གི་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་ལ་སོགས་

པ་དམྱལ་བའི་གནས་དེར་ཕྱོགས་རྣམས་སྐྱབས་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡི་མུག་པའི་ཚེ། བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེ་བརྩོག་པའི་ཐབས་མེད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་དལ་ཁོ་ན་དེ་ལ་ཞན་པ་བྱ་དགོས་ཞེས་སྨོས་པ། ཀུན་ཏུ་དབུགས་འབྱིན་པ་བློ་བདེ་བའི་གནས་ཀུན་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ནུས་པ་ཅན།

སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་བྱོན་པ། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་རིང་ཉིད་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞེས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་བཞད་དོ། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བསྟན་པར་བཞད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྲིད་པའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་།

ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ལ་དེ་རིང་ཉིད་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སྐྱབས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྟོབས་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་དང་། རང་ལ་སྡོད་

པ་བཞིས་སྤྱིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཙོ་ཆེ་བའི་

@209B རིམ་པས་བརྟན་པ་ཉཊད་དེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་ནི་འཇིགས་པས་སྐྲ་གནས་ཀུན་དུ་བཟང་བོ་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་བདག་འབྱལ་ལོ། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱད་པ་སེལ་བས་ན་སྤྲུན་རས་གཟིགས་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲོད་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐག་ང་རོས་

འོ་དོད་འབོད། ཁྱེད་ཀྱིས་སྨིག་ལྡན་བདག་ལ་སྐྱབ་ཏུ་གསོལ། སྨིག་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ནི་འཕགས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་ནམ་མཁའི་སྐྱིང་པོ། །སའི་ཁམས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་པས་སའི་སྐྱིང་པོ། །གཞན་ཡང་ས་བཅུ་ལ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་ཆོལ་བས་སྐྱིང་

ནས་འོ་དོད་འབོད། གཤེགས་རྗེའི་ཕོ་ཉ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྡུག་པས་དགའ་བ་གང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྲག་ཅིང་འབྲོས་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྔོན་མི་ཤེས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས་ཏེ་སྨིག་པ་བྱས། དེ་ནི་ཆོས་ཤེས་པས་དེའི་འབྲས་བུ་དམྱལ་

བའི་འཇིགས་པ་མཐོང་ནས། ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱི། །འཇིགས་པ་སྐྱེར་དུ་བསལ་དུ་གསོལ། །ཆོས་བཞིའ་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་པ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་

པས། །སྲིག་པས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་མི་རྣམ་སོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་འདའ་བར་རིགས་

པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཐུན་མོང་རགས་ལ་ཁད་པའི་ནད་ལ་འཇིགས་པས་ཀྱང་སྨན་པའི་ཆོག་ལ་འདའ་བར་མི་བྱེད་དེ། ནད་འཕེལ་བའི་དོགས་པས་སོ། །བཞི་དང་བཞི་བརྒྱའི་ནད་ཀྱིས་

ཟིན། །འདའ་བར་མི་བྱེད་ལྟ་ཅི་སྨོས། །དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་སྟེ། དུས་

ཀྱི་འཆི་བ་གཅིག་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟུང་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་། དེ་དག་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བས་བཞི་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བཞིའོ། །དེ་ལྟ་

ཡིན་ཀྱང་ཅི་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། གང་ལས་ནད་གཅིག་འཕྲུགས་པས་ཀྱང་འཛམ་བུའི་གླིང་

ན་གནས་པའི་མི་རྣམས་འཆི་སྟེ། ནད་གང་གི་གསོ་བའི་སྨན་མཆོག་གང་ནས་ཀྱང་མི་རྙེད་དོ། །འདིར་ཐུ་ན་ཧྥི་རྒྱལ་པོ་པདྨའི་སྐྱེ་རབས་དཔེ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་འདས་པའི་དུས་

སུ་པདྨ་ཞེས་ཀ་ཤིའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ནད་དང་

@210A ོས། །བཅས་པས་འཆི་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གསོལ་ཏེ། ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱེད་ཀྱང་། བདག་གི་གནས་སྐབས་

འདི་ལྟ་བུར་གྱུར། རྒྱལ་པོ་དུས་དེ་ཉིད་དུ་སྨན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།

དེ་དག་གི་གསོ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་བལྟས་ལ། དེའི་ཉིན་མོ་སྐྱེས་པའི་རྩ་རྟི་ཉའི་ཤའི་ཤ་མཐོང་བར་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་ཏེ། །དེ་ནི་དེའི་ཉིན་པར་གྱེས་པ་ཆུ་ཆེན་པོ་གཅོད་པ་ལམ་མ་རྟེད་པ་རྟེད་པར་དཀའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་

ནད་གཅིག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆུད་གསན་ཏེ། གང་ལ་སྨན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟེད་དོ། དེ་ལ་ལ་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུག་རྡུམས་སེལ་ནུས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྨན་པའི་གསུང་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པས་བདག་ཤིན་ཏུ་གཏི་མུག་སྣང་

པའི་གནས་ཤེས་བཞིན་དུ་བཀའ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་ན་བདག་ལས་གཞན་རྩོངས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བདག་ལ་སྨོད་པའོ། །དེ་བས་ན་བག་ཡོད་པར་འཚལ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རེ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སངས་ཆུང་བ། གང་ལ་རུས་པ་འཆག་པའམ་འཆི་བ་ཙམ་འབྱུང་བ་དེར་ཡང་བག་ཡོད་པར་སྨྲོད་ན།

དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གི་ཚད་མནར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེངེ་བར་བར་གྱི་བསྐལ་པའི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེར་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཡུན་

རིངས་བདེ་བ་སྐྱོང་བས་ཆོག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། དེ་རི་ཁོ་ན་མི་འཆི་བྱས་ནས་བདེ་བ་ལ་རེ་བ་མི་

རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་འཆི་བའི་ཚེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། དབུགས་འབྱིན་པ་ཡང་མེད་པར་བཞག་དེ། འཇིགས་པར་མ་བྱེད་ཅེས་མི་འཇིགས་པ་སྐུས་བདག་ལ་བྱིན། དམྱལ་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་དེ། གསོན་པ་

ནི་འཆི་བའི་མཐའ་མ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས། ངེས་པར་འཆི་བར་འགྱུར་ན་བདེ་བར་འདུག་པ་མི་རིགས་སོ། །བདེ་བ་ལ་རེ་བ་འདི་བས་ཀྱང་མི་རིགས་པར་བཞག་དེ། ཕྱིང་བ་དང་ཙོག་དན་ལ་སོགས་པ་སྟར་ཉོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ད་ལྟ་མེད་པས་དེའི་སྐྱིང་པོ་ད་ལྟ་ཅི་ཞེག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་བདེ་བ་ཡང་དུས་དེ་ཉིད་

@210B དུ་ཉམས་སོ། །བདེ་བའི་རྒྱུ་གང་ལས་མངོན་པར་ཞེན་ནས་བདག་གིས་བླ་མའི་བཀའ་ལས་འདས་པར་བྱས། དེ་བས་ན་བདག་གིས་འདི་ཁོ་ན་བསམ་པར་བྱའི། མི་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་སྣང་ས་ནས། ཉི་དུ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་བུ་ཁོ་ན་ལས་ཀྱི་འཕེན་བས་མི་ཤེས་

པའི་གཤེད་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས། དཔྱི་དུ་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་རེ་ཆོ་ཕན་པ་མེད་པས་སོ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དེས་པར་འབྱུང་ཞེས་བསམས་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པར་

འབྱུར། དེ་ནས་སྟར་བྱས་པ་ལས་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་ཐར་ཞེས་བསམས་པས་བཤགས་པ་ལ་

སོགས་པ་འབྱུང་། དེ་བས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་བདག་གིས་འདི་ཉིད་བསམ་པར་རིགས་སོ། །བསམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་དེ། བྱིས་བ་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་གིས་ལྷོངས་པ་བདག་གིས་ལུས་ལ་སོགས་པས་གང་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། བརྐུལ་

ཞུགས་ཅན་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བྱ། །ས་ངར་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ལ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་བྱས་ནས་

སོ། །སྟོག་པ་འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས། །ཞེས་ཁས་བླངས་ནས་བཤགས་པར་བྱའོ། །གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ནི་བདག་གིས་འཆབ་སེམས་མེད་པར་བཤགས་པར་བྱས་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པ་བཤད་དེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་བཟད་པས་བཟང་པོ་མ་ཡིན། དུས་

འདི་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྨར་མི་བྱའོ། །བྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཤགས་པ་བྱེད་ན་བཤགས་པ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་དེས་དྲིས་ཏེ་ལྟུང་བར་མཐོང་ངམ། དེས་མཐོང་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པར་

བྱའོ། །ཡང་བླ་མས་ཕྱིན་ཆད་སྔོན་མ་མ་དྲིས་པས་དེས་སྔོན་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་མང་དུ་

གསུངས་པས་དེའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཉིས་པའོ། ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཟཕད་དེ། རིགས་དྲུག་ལ་འཁོར་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པའི་དགེ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ངལ་སོ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཕྱུང་

@211A ཞེས། །ནས་དགེ་བ་ཟད་པ་ཡིན་པས་དུས་འགའ་ཞིག་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་བ་ནི་སྲིད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཁོ་ནའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་འཕངས་པ་མེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཚོས་རྣམས་དང་ནི་རྒྱང་རིང་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པས་སོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་དང་བས་ཡིད་ཀྱི་དང་། བ་སྤུ་ལྟང་བ་དང་མཆི་མ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཀྱི་དང་། ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ངག་གིའོ། །དགེ་བ་བྱས་པ་དེ་དག་མི་ཤེས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་

སྨོན་ལམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སོ། །དེའི་རྒྱུའི་

གནས་སྐབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཏེ་དེ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་

རང་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཉཊ་དེ། ཉོན་མོངས་པ་འཆོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་མང་བས་རྒྱུ་མཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་མཛད་པ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་ཉཊ་དེ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་མི་ཤེས་པའི་སྐན་པས་བསྒྲིབས་པས་སྨྲ་བསྟལ་བྱིས་གདུངས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སོ། །སྐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ཉཊ་དེ། བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྐུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་པའི་རྒྱལ་

བ་རྣམས་ལ་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་བཞུགས་པར་གསོལ་ཏེ། འགྲོ་བ་འདི་དག་བླང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་མི་ཤེས་པར་མ་གྱུར་ཅིག། །སྟོན་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོ་བ་ཉཊ་དེ། དེ་སྐར་མཆོད་པ་དང་ཕུག་དང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྡིག་པ་ཉཐགས་པ་དང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་

གསོལ་བ་གདབ་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བྱས་ལ། དགེ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་རྒྱས་པར་བདག་གྱུར་

ཅིག །ཐུན་མོང་དུ་ཡཁད་ཅང་བྱེ་བྲག་ཡཁད་དེ། དེས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཀུན་དང་སྦྱར་རོ། །ཁད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨན་དུ་

@211B བདག་གྱུར་ཅིག །ཇི་ལྟར་དགེ་བསྙེན་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མས། རང་གི་ཤ་དྲོན་གཅོད་ཅིང་དགེ་སློང་ཅིག་ནད་གསོར་མི་རུང་བ་ལ་དྲངས་པས་དེ་ལས་བྱོལ་བར་བྱས་པའོ། །ཁད་གཡོག་ཀྱང་བདག་གྱུར་ཅིག །དུས་ཇི་སྲིད་ཀྱི་ནད་དེ་སྐར་མི་ལྡོག་པ་དེ་སྲིད་དུའོ། །བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པའི་ནད་ལ་

བཟའ་བ་དང་བཀྱང་བ་བྱིན་ནས་བདག་གིས་སེལ་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །བསྐུལ་པ་མཆོད་དང་ནད་དང་ནི། །སྡུག་གི་དག་གིས་མཐར་འཇིག་གོ། །གང་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་དེར་བཟའ་བཀྱང་མེད་པས། ཤ་དང་རྩས་པ་ཕན་ཚུན་དུ་ཟ་བའི་དུས་དེར་བདག་བཟའ་བ་དང་བཀྱང་བར་གྱུར་ཅིག །

ནོར་མེད་པས་བཀྲེན་པ་རྣམས་ལ་འཛད་པ་མེད་པའི་གཏེར་དུ་བདག་གྱུར་ཅིག །དེ་དག་གི་མདུན་དུ་གནས་ཤིང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མལ་དང་། བཟའ་བ་དང་གོས་དང་གདན་ལ་སོགས་པ་འབྱལ་ཞིང་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །རྗོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེག་ལ་ནུས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡཁད་པས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

སྒྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བཤད་དེ། དུས་འདི་ནས་བཙུམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་

བའི་རིས་ཀུན་དུ་བདག་གི་ལུས་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིས་ཀུན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཇས་རྣམས་རྟ་དང་གླང་པོ་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་

བ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་

བསྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། དགེ་བ་རྩེས་སུ་དན་པ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་འདི་ནི་འདས་པ་ལ་མཁས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་

བའོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྟ་བ་ཅན་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བས་གྲོལ་ཞེས་བརྗོད་དེ་སེར་

སྣ་སེལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཟབ་པ་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། བདག་གི་སེམས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་དེ། མྱ་ངན་

ལས་འདའ་བའི་དུས་སུ་གལ་ཏེ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཅིས་ཀྱང་གཏོང་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་

@212A ཞེས། །མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་བཏང་བས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་

པས་རྡེག་པ་དང་། ཆོག་ངན་གྱིས་སྨོད་པ་དང་། ས་རྡུལ་གྱིས་གཡོགས་པ་དང་། འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་

དུ་འཇུག། །བྱིས་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་ལུས་ཀྱིས་རྩེ་བ་དང་། རོལ་པ་དང་། ཅོ་འདྲི་བ་དང་། གཱ་ཞ་དང་བདག་གིས་ཀུན་ནས་ལུས་འབུལ་བས། དེ་དག་གི་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་བསམ་པས་བདག་ལ་དགོས་པ་ཅི། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་བྱེད་དུ་ཆུག་མི་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་

གང་དེ་དག་ལ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉེས་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུ་ལ་ཡང་མི་འདོད་པ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ཅིག །གང་དག་ལ་བདག་དམིགས་ནས་བློ་ཁྲོས་པའམ་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་བློ་དེ་ཉིད་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །འྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་མཐོང་ནས་དད་པ་སྐྱེ་བས་སོ། །མེད་པའི་སྐྱོན་བརྟགས་ནས་གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་བ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱར་ཁ་གཏོང་བ་དེ་དག་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར་ཅིག །གཞན་ཡང་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། ཆུ་བོ་ལ་སོགས་པ་བརྒལ་བར་འདོད་པའི་གླུ་དང་། རཏྣ་སམ་ཟམ་པར་བདག་གྱུར་ཅིག །སྨན་པར་མར་མེ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མར་མེ་དང་། གནས་མལ་

འདོད་པ་ལ་གནས་མལ་དང་། བྲན་འདོད་པའི་བྲན་དུ་གྱུར་ཅིག །འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཡིད་བཞིན་

རོར་བྱ་དང་། ལག་པ་ནང་དུ་བཙུག་པས་ཅི་འདོད་འོང་བའི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་དང་། ལྷ་མོའི་གསང་སྔགས་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་གྲུབ་པའི་རིག་སྔགས་དང་། གཅིག་པུ་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྨན་ཆེན་དང་། བརྟགས་པའི་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་།

འདོད་པའི་དོན་འཇོམས་འདོད་འཇོའི་བར་གྱུར་ཅིག །ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཇི་ལྟར་དམྱལ་བ་དང་འདོད་པ་དང་ལོག་རྟོག་དང་སྨན་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། བཀུང་བ་དང་ཁྲོས་ལ་སོགས་པ་དང་། འཆོད་པ་དང་སྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བརྒྱང་བ་དང་

@212B བསྐུམ་པ་ལ་སོགས་པས། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བདག་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་སྲིད་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་ཞེས་བྱ་

བྱོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་སེམས་རིན་ཆེན་ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་

ནུས་པ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ། ལུས་ཕུལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤེས་ནས་སྐྱབས་

སུ་འགྲོ་བ་བྱས་ཏེ། དལ་འབྱོར་རྣེད་པར་དཀའ་བ་གོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་དེ། གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ།སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལ། །བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །གང་ཕྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྙིང་བྱེད། །ཅེས་བདག

གཞན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་ཐར་བར་བྱེད་འདོད་ཅིང་། །བདེ་བའི་མཐར་ནི་འགྲོ་འདོད་པས། །དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་བྱ་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་བློ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་འདོན་ཅིང་ལེན་

པའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནི་བགེ་ཚགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཞེས་རབ་ཀྱི་ལེ་ཁུས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའོ། །དེ་མེད་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་

བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟེད་པ་ལྟར། སེམས་བསྟེད་ནས་བསླབ་པ་བསྲུང་བ་ལྟར་ངས་ཀྱང་པོ་པས་ནུས་པའི་རིམ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་

གིས་བསྒྲིད་པར་བྱ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་

གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་སྐྱེ་རབས་སྔ་མལ་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྒྲིད་པ་དང་། མཐའ་དང་བྲལ་བ་འཁོར་བ་ཡི། །སྡུག་དང་ཡོ་ཇེ་སྤྱིད་དུ། །དེ་སྤྱིད་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །སྦྱོད་པ་གཞལ་མེད་སྦྱོད་པར་བྱ། །མགོན་པོའི་མདུན་དུ་ཡང་དག་པའི།།

@213A ཞེས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྒྲིད་བྱ། །བཅོན་པ་ལས་ནི་བྱོལ་བྱའི་ཕྱིར། །འབྱོ་བ་དག་ལ་སྣན་གསན་འབེབས། །དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་བར། །སེར་སྣ་དང་ནི་ང་རྒྱལ་དང་། །ཞེས་སྣང་དང་ནི་ཕྲག་དོག་དག །བདག་གིས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་སྤྲིག་ཅན་སྤངས་

ནས་སུ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཡང་བསླབ་པར་བྱ། །སྟོབ་པ་འདི་བྱད་མེད་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་སྐྱེའོ། །གཞན་གོ་སྐའོ། །སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་རྗེས་

ཐོབ་ཀྱིས་ལས་ཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་བཤད་ཟིན་རྗེས་གསོ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཟིར་བ་སྤོང་པ་བཤད་པའི་རིམ་པས་བསྟུན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་བས་འདི་ལྟར་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་

རིགས་པས་སོ། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་རྟེད་པ་མེད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་དེ་རིང་གཟུང་བ་

ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་འདི་མི་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་རོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའོ། །སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་སྐྱེས་པས་སོ། །རྒྱལ་སྲས་ནི་ང་རྒྱལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུན་

དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་བདག་གིས་དེ་ལྟར་བྱའི། ཇི་ལྟར་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དག་པར་གྱུར་པ་ལ་བདག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྫོག་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ལམ་གྱི་ཕྱག་དང་ཕྱང་པོ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་རྣེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟར་གྱི་ལེགས་སྤྱད་ལས། སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་དར་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་ལས་ལོང་བ་ལྟ་བུ་བདག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དཁོན་ཉིད་རྟོགས་པའོ། །འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་གཞོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདུད་རྩི་ནི་རྒས་པ་དང་འཆི་བ་བརློག་པ་ལྟ་བུ་དང་། འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་

སེལ་བར་བྱེད་པ་གཏེར་འཛད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤད་ཞི་བར་བྱེད་པ་གྱུབ་པའི་སྨན་ལྟ་བུ་དང་། རིས་ལྟར་འཁོར་བས་དུབ་བའི་འགྲོ་བ་ངམ་གསོ་བའི་གནས་ལྟོན་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །ངན་སོང་

གསུམ་གྱི་འདམ་ལས་སྒོལ་བར་བྱེད་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་དང་གཟུགས་ལ་

@213B སོགས་པ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཞར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གདུང་བ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །མི་ཤེས་པ་ཁོན་རབ་རིབ་སྟེ། དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་སོ། །དེ་དཀྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་སྟེ་ནང་གི་རབ་རིབ་སེལ་བས་སོ། །གསུང་

རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཁོན་འོ་མ་སྟེ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་སྣུབ་སྒོར་གྱིས་བསྡུས་བ་ལས་བྱང་བ་མར་གྱི་སྐྱིང་པོ་ལྟ་བུའོ། །བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་རིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་བདེ་བའི་ཉེ་གནས་ལྟ་བུ་མི་གནས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་

པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཏགས་ཏེ། རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབས་པར་བཏགས་ནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པས་འགྲོ་བ་ལ་སྨན་གསན་འབེབས་པར་བཤད་དེ། ཁྱེད་ཀྱན་བདག་གིས་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཚང་མ་

རྒྱས་ཀྱི་གོང་དུ་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ཞེས་འགྲོ་བ་ལ་བདག་གིས་དེ་རིང་སྨན་གསན་འབེབས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་འདི་ལ།

ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡི་རང་བར་མངོན་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་གა་གང་གིས་ཡོངས་

སུ་གཟུང་བ་སྟེ། འཆད་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལ་ཡང་དེར་བརྗོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ལེའུ་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུ་གསུམ་

པའི་ཨཱཌ་པའོ། །སྒྲུབ་པ་གཅོ་ཆེར་བྱེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བས་དེ་

བསྒྲུབ་པ་ཨཱཌ་དེ། དེ་ལྟར་དེ་མ་ཐག་པར་ཨཱཌ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བརྩང་ནས་དེའི་བསྒྲུབ་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། འབད་པར་བྱས་ཏེ་ལེ་ལོ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔས་སོ། །འཕགས་པ་གཡ་མཁོ་རེ་བསྟན་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་གཅོ་ཆེ་བར་ཨཱཌ་དོ། །བསྒྲུབ་པ་

ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་བཞག་ནས། སྟོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། ལྷག་པར་ཞིང་སྦྱང་བ་དང་། ལོངས་

སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱལ་

@214A ྃ། །པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་དགག་གི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ལ་སྦྱོད་དེ། དེའི་མཚན་

ཉིད་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་། །དབང་པོ་ཡུལ་ལ་བསྟུང་བ་དང་། །ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་མཚན་

མོ་ཡི། །སྐྱེ་ཕྱིར་དགེ་སྦྱོར་ཤེས་བཞིན་དུ། །སྦྱོད་ལམ་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་ལ། །ཚོགས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལམ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྒོམ་ནས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་བཤད་དེ། བབ་ཅོལ་ནི་ཉམས་དགའ་བ་སྟེ། དེས་གང་བསྒམས་པ་ལེགས་པར་མ་དཔྱད་པ་དེ་བསྒམས་ཀྱང་བྱའམ་མི་བྱ་ཞེས་

ཐེ་ཚོམ་རིགས་སོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་འམ་བློན་པོ་རྣམས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་གང་ལེགས་པར་དཔྱད་

པ་དེ་ལ་ཉེལ་དུ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལྟར་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བའི་སྐད་དུ་དབུགས་ཕྱུང་ནས་དམ་བཅའ་ལས་ཀྱིས་མ་བསྒྲུབས་ན། དེའི་ཚེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབར་བྱས་ལ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་བདག་གི་འགྲོ་བ་གང་ཞེག་སྟེ་མེད་དོ། །ཐྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་

མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་འམ་བློན་པོ་ཆེན་པོས་གྲོང་རྡལ་གྱི་མི་རྣམས་ལ་ནང་པར་སྡོན་མེའི་སྐྱེན་གསན་འབེབས་ཏེ། དེའི་གྲབས་མ་བྱས་པར་དེ་དག་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབུགས་ཕྱུང་ནས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཕྱོགས་ལ་མངོན་པར་མི་བསྟོན་ན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐུ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་སྨིན་པར་བྱ་ཞེས་བསམས་ནས། གང་གིས་མི་སྟེར་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡི་དགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །བླ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བདེ་བ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་མདུན་དུ་དད་པ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་བོ་ཆེས་བསྐྱགས་ནས། དེ་མ་གྱུབ་ན་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐོ་འཚམས་ནས་བདེ་འགྲོར་ཅིག་འགྲོ་འགྱུར་རམ། དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འདི་བཤད་པའོ། །ཆོས་བཀའ་

@214B འདུ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདེན་པ་ལ་གཅོར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནུས་པ་བཤད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ནས་ལས་ཀྱི་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཁྱེན་གྱི་གང་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཀྱང་སྡུར་དམ་བཅས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་

བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་འདི་འགལ་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད།

ས་བོན་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྟོན་ཤིང་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་དེའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐོག་ཏུ་མི་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའོ། དེ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ।

ཅེས་འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་བ་སྟེད་དེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་ངན་སྤྲོད་མཐོང་ནས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤ་ཎི་བྱ་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཕུག་གཡས་པ་བསྟང་བར་བྱས་པ་ལ་དེ་བཅད་དེ་གཡོན་པས་བྱིན་པ་ན། གཡོན་པ་མི་གཙང་བས་བྱིན་

པ་ང་མི་ལེན་ཞེས་མ་བླངས་པས་མི་རིགས་པ་མཐོང་ན། སེམས་ཅན་མཀུ་བར་བྱེད་པ་ནི་མི་ནུས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསམས་ན་བྱང་ཆུབ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ནི་དོན་དམ་པ་མཐོང་ནས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤང་བཞིན། རིམ་པ་ལྟའི་ལེའུ་བཞི་པ་མངོན་པར་

བྱང་ཆུབ་པ་ལས་བཤད་པ། སྐལ་ལྡན་སྟོབ་མས་ལེགས་གདམས་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་དོན་དམ་སེམས། །སྟོང་ཡང་བྱ་མ་ལས་བསྐྱེད་ནས། །ཐལ་སྦྱར་མེ་ཏོག་གཟུང་བྱས་ཏེ། །དངོས་པོ་

མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུང་བ་དང་།

འཇིན་པས་སྟོང་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་མཚུངས་པས་རང་གི་མེམས་ཐོག་མར་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྗེས་ཡང་གསུངས་པ། སྒོབ་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་པ་དྲི་མེད་བློ་བརྟན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ། །དང་ཞིང་དག་བྱལ་ཞི་བའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་

@215A ཞེས། །སྟྲུལ་པའི་ཁམས། །གཉིས་མེད་རྟོག་བྱལ་རྟག་ཏུ་བདེ་ལྡན་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྟོམ་བྱ། །བསོད་ནམས་དེ་མིན་ལས་བྱོལ་བཅོམ་ལྡན་རྩ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དངོས་སྐྱེར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པ་སྟོང་མི་ནུས་

སོ། །དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །ཕན་ཡོན་ལས། དེས་ན་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག །ཅེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའོ། །སྟོག་པའི་སྟོབས་མི་བཟད་པ་གང་གིས་ཕམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །འཁོར་བའི་བཅོོན་ར་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་

འདི་ཉིད་ཀྱིའོ། །དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་བའོ། །འདི་ཉིད་དགོངས་ནས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ངན་སོང་གི །སྡུག་བསྔལ་ངལ་སོའི་དགེ་བ་དང་། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྒྱ་བར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་

ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དོན་དམ་པའི་འོ། །བསོད་ནམས་བསགས་པ་བླ་མའི་གདམས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལམ་འདི་ཉིད་གཟུང་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་ཡང་གསུངས་པ། རི་དབང་རྩེ་ནས་གང་རྩང་ལྷུང་བྱུང་ན། །བར་དུ་ལྷུང་མི་འདོད་ཀྱང་

ལྷུང་བ་ཉིད། །བླ་མའི་དྲིན་ཀྱིས་ཕན་པའི་གདམས་ཐོབ་ནས། །ཐོལ་མི་འདོད་ཀྱང་ཐོལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་བར་རེ་ཞིག་སེམས་ལོག་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་ལྡོག་པས་ཕྱིས་ཐོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གནས་སྐབས་ཀའདད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་འདིས་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོལ་བར་དམ་བཅས་ཏེ། དེས་འདི་ལ་ལྷུང་བ་ཆུང་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྟོ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་གཅིག་པུ་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཕགས་པ་བྱམས་པས་གསུངས་པ། སེམས་ཅན་ཁྲུར་ལྟོ་མགོར་

གཞན་ནས། །བྱང་སེམས་འགྲོ་བ་བུལ་མི་མཛེས། །རང་གཞན་ཚོགས་རྣམས་འཆིང་བས་བཅིངས། །བརྩེ་འབྲས་བརྩེ་འབྲས་བྱེད་པར་འོས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྩེ་འབྲས་དང་

ལྷན་པ་ལ། གང་ཞིག་གཞན་སྣང་ཅིག་ཙམ་ཡང་གེགས་བྱེད་ན་དེའི་ངན་འགྲོའི་གྲངས་མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་

@215B ཅན་གྱི་དོན་འབྱོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངན་འགྲོ་མང་བའི་རིགས་པ་བཤད་དེ། མི་ཅིག་བསད་ན་གསོད་མཁན་དེ་སྐྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱར་གཞན་གྱིས་བསད་ནས་འཆིའོ། །ཤམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་པ་འབྱོངས་ན་ལྷ་ཅི་སྟེས། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་

པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། གང་གཅིག་ལུ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསད་ལ་ནོར་ཅི་ཡོད་འཕྲོག །གཞན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་སེམས་གཅིག་ལ་བར་ཆད་བྱེད་ན། དེ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་སྡིག་པ་མང་པོར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་

ལྷར་བཤད་པའི་རིགས་པས་གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ལྷུང་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ། དེའི་སྡོམས་དང་བརྟན་པར་འབྱུང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྡོམས་ཀྱི་རིམ་པས་ངན་སོང་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་འདྲེན་པས་མི་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་འདོ་ལི་ལྷར། བར་དུ་འཁོར་བར་

གནས་ཤིང་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིངས་སྟུག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། ཇི་ལྷར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་གུས་པས་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱའོ། །དལ་འབྱོར་ཐོབ་

པ་དཀྱར་གལ་ཏེ་འབད་པ་མ་བྱས་ན། ངན་སོང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་

འགྲོ་བའི་ཚེ་ལམ་གཉིས་ཀྱང་ལམ་མི་འཐོབ་སྟེ། ངན་སོང་དུ་གནས་པ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཨཱཌ་དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་བྱངས་མེད་བྱོན་ཅིང་གསེགས་ཀྱང་དེ་དག་གི་གསོ་

བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཏེ་རང་གི་ཉེས་པས་སོ། །བདག་སྟོན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་གལ་ཏེ་ད་ལྟ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་ལྷོད་པ་དེ་ལྟར་རང་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ངན་སོང་དུ་ནད་དང་འཆི་བ་དང་། ཆང་ལག་གཅོད་པ་དང་། མདུང་དང་མདས་ཕུག་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱེས་

འཆིང་བ་དང་། རྣག་པ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་པ་རྣམས་ཏུ་ཡང་ཨཱཌ་དེ། ཕུ་དུམ་བུ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གནས་ལ་དད་པ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་དབང་པོ་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་

@216A ཞེས། །རྩང་བ་ནམ་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པར་གཅད་བས་སོ། །ཤད་དང་བཟལ་བའི་དུས་དང་ཟས་དང་གོས་རྣམ་པ་སྣ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་

པ་མེད་པ་ནི་ནམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་རོ། །ཐོབ་ནས་ཀྱང་ལྷོད་པར་མི་

བྱ་ཞེས་བཤད་དེ། ཆོ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྨྱ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་ནོར་བརྫུས་པ་ཡུན་རིངས་མི་གནས་པ་ལྟར་ལུས་པོ་སྟེ་མི་རྟག་པས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ད་ལྟ་འབད་པ་མ་བྱས་ན་སྐར་མི་ལུས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་མི་ཐོབ་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་

ཡང་དེ་མ་ཐོབ་ན་སྟོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྟ་མིན་དང་རྩོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཚེ་ཆུས་པ་ཡོད་ཀྱང་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཕྱིས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་

གཟིར་བ་ཅི་བྱེད་པར་འགྱུར། དགེ་བ་མ་བྱས་པར་སྟོག་པ་བསགས་ན་རང་བཞིན་

གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ནི་རིས་དྲུག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོའི་སྐད་ཀྱང་མེད་དེ། བསྐལ་པ་ས་ཡ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་རྒྱལ་བས་གསུངས་ཏེ། མི་ཁོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་མི་ལུས་རྙེད་པར་དཀའོ། །དཔེ་བཤད་དེ། རྒྱ་མཚོ་

ཆེན་པོ་ལ་ཁྲུ་བཞི་པ་གཉའ་ཤིང་གི་བུ་ག་གཅིག་ཡུ་ལ། རྩུས་སྦལ་མིག་གཅིག་བའི་མཐུལ་པ་ཆུང་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་གསུངས་པ། འཛམ་བུའི་གླིང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་

བྱུར་ལ། དེར་གཉའ་ཤིང་བྱ་གཅིག་ཡོད་པ་ན། ཤར་ཀྱི་རྒྱང་གིས་རྒྱབ་

ཀྱི་མཐར་དང་། ཤུབ་ཀྱི་རླུང་གིས་ཤར་ཀྱི་འགྲམ་དུ་བདས་ཏེ། ।དེ་བཞིན་དུ་ལྷོའི་རླུང་གིས་བྱང་དང་། བྱང་གི་རླུང་གིས་ལྷོར་བདས། འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྟག་སྣལ་མིག་གཅིག་པ་གཏིང་ནས་ལོ་བརྒྱ་འདས་ཏེ་མགུལ་བ་སྟེང་དུ་བྱུང་ནས་ལྟའོ། ।དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཉའ་ཤིང་དེ་མིག

མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ན་དེ་མི་མཐོང་བར་དེའི་མགུལ་པ་བྱ་གཅིག་དེར་ཆུད་དེ། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེའོ། ཅེས་དེ་ལྟ་ཞེན། སྨྲས་པ། དངོས་གཞིའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བྱུང་བའི་མཚམས་མེད་བྱས་ལ་ལྟ་སྨིན་ལྟར་མནར་མེད་དུ་བར་

@216B བསྐལ་གཅིག་གནས་པར་བྱུང་ན། དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ལས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་བདམ་ཁ་ག་ལ་ཡོད། ।ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཕྱུང་ནས་ཟད་ཀྱང་མྱོང་བའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཙམ་མྱོང་ནས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་མི་གྲོལ་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་མྱོང་ཞིང་སྡིག་པ་གཞན་སོག་བར་འགྱུར་རོ། ।འགྲོད་ཅིང་སྨས་ཏེ་འདི་ལས་གཞན་རང་སྐུ་བར་བྱེད་པ་མེད་དེ། མ་རིག་པ་ཡང་འདི་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད་འདི་ལྟ་བུའི་དལ་

འབྲོར་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། གང་དག་བ་ལ་གོམས་པ་སྟེ། དག་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ནོར་ལག་ཏུ་བྱུང་

བ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པའོ། །དལ་འབྲོར་རྣེད་པར་དཀའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། སྲིག་པའི་སྟོབས་ཅོག་རོགས་ནས་ཀྱང་རྩོར་པའི་མཐུས་སྐྱིད་ལུག་ནས་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡུན་རིང་དུ་སྡུ་ངན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་དུ་གཤེགས་རྗེའི་ཞོ་ཉ་

རྣམས་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་ཁྲོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསྟོགས་པ་དང་རྗེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དམྱལ་བའི་མེས་བདག་ཡུན་རིང་དུ་སྲེག་ཅིང་ཐལ་བར་འགྱུར། དེ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཅི་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེས་འགྲོད་པ་མེ་ལྟ་བུས་མ་བསླབས་པའི་སེམས་

གདུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་ངན་ཟད་པས་ཕན་པ་དེའི་ས་རྣིད་པ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བས་རྣིད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ཤེས་ཀྱང་དམྱལ་བ་དེ་དང་དེར་ཁྲིད་དེ། སྡོན་དུ་གོམས་པས་སླར་ཡང་དེ་ལྟའི་ལས་བསགས་པས་སོ། །སྲིད་པ་ལ་འགྲོད་པར་བྱེད་

པའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཨཱཌ་ནས་ཀུན་འབྱུང་ཨཱཌ་དེ། དོན་འདི་ལ་བདག་ལ་སེམས་མེད་དུ་ཟད་སྤྲུགས་ཀྱིས་རྩོར་པ་ལྟར་སྐུས་བདག་རྒྱུགས་པ་མི་ཤེས་བདག་གི་ནང་ན་སྡུ་ཞིག་ཡོད།

ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་ཅེན་སྣོས་པ། ལག་བ་དང་ཤང་པ་དང་མགོ་དང་མགུལ་བ་མེད་པ་སྲིད་པ་

ནས་ལང་ᦡ སྲིད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཆགས་པ་དང་བཅས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་སྣོས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བག་ལ་ཉལ་བཅུ་ཕྱེ་བས། བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་དང་ཉི་ཤུ་དཔའ་བོ་ཡང་མིན་ལ་ཞེས་རབ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་དེ་དག་གིས་ཅི་སྟེ་བདག་བྱན་བཞིན་བྱས། འདི་དག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་

@217A ྈ། །བསྒོམ་པའི་དོན་དུ་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདི་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་བདག་རང་གི་སེམས་རྟེན་ལ་བདག་ལ་འཛིགས་པའི་དོགས་པ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ། གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་དེ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་མི་ཁྲོ་བ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་

པ་ལ་དད་པ་སྣད། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་རྣམས་དགྲར་གྱུར་ཀྱང་གསོད་ནུས་ཀྱི་མནར་མེད་དམྱལ་བའི་མེ་ནང་དུ་ཁྲིད་པར་མི་ནུས་སོ། །མེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་སྣོས་པ། གཞན་ལྟ་ཞོག་ལྟའི་བཞུགས་གནས་རིར་ཀྱི་འང་མེ་གང་དང་ཕྲད་པས་ཐལ་བ་ཡང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པས་

སོ། །མི་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དག་མཚམས་མེད་ལས་ཀྱི་རྒྱུས་སྐད་ཅིག་ཏུ་འདོར་རོ། །འདི་དག་ཁོ་ན་ལྟ་ཅི་སྟེ་ཁྲིས་པ་ཞེ་ན། སྣོས་པ། ལྟ་ལ་སོགས་པ་དག་བོ་གཞན་ལ་ཆོ་འདི་ལྟ་

བྱའི་རིང་བ་འཁོར་བ་ལྟར་ཐོག་མཐའ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་བདག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་རྣམས་

ལས་སོ། །ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མཉེས་པར་བྱས་ན་ཕན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་ནི་བསྟན་པར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་དོ། །དུག་སྣུལ་ཁོ་ནོ་མ་བྱིན་པས་དུག་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བར་མེད་པ་རྒྱུན་དུ་སྡུག

བསྔལ་གྱི་ཚོགས་བསྒྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡུན་རིངས་ཀྱི་དབྱེ་རྣམས་བདག་གི་སེམས་ལ་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་ལྡོག་པ་མེད་པར་གནས་པ་ན་བདག་ལ་སེམས་ལ་སེམས་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བར་མི་རིགས་སོ། །སྐར་ཡང་སྣང་པར་འོས་པ་ཉིད་བཤད་དེ། སྲིད་པ་ཁོ་ན་བཅོམ་ཁང་སྟེ་དེའི་

སྡུངས་ནི་ཐར་དུ་མི་སྟེར་བ་སྟེ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡང་གསོད་བྱ་གསོད་མཁན་གཡེགས་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འདི་དག་ཉིད་བདག་གི་ཡིད་ཀྱི་ཁང་པ་ན་གང་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བ་དེར་གལ་ཏེ་གནས་ན་དབྱེ་སྟོབས་ལྟན་བཙན་པོ་སྟེན་པ་དེ་ཚོ་བདག་ལ་བདེ་བ་གལ་ཡོད། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་

ཡིན་པ་དེ་བས་ཇི་སྲིད་དུ་དབྱེ་དེ་དག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བསད་པར་མ་བྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་བསྒོམ་པ་མི་འདོར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཆུང་ངུའི་དབྱེ་ལ་ཡང་ཁྱོ་བ་བརྟན་པ་ང་རྒྱལ་

བདོ་བ་རྣམས་དབྱ་དེ་མ་བཅོམ་པར་གཉིད་དུ་མི་འགྲོའོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ངང་གིས་འཆི་བ་འཆི་བའི་

@217B ཆོས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྐྱེ་བོ་གཡུལ་དུ་བཙན་ཐབས་སུ་བསད་པའི་ཕྱིར་སྟར་འཆོ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡུལ་གྱི་མཆོད་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ཕོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །བཞད་པ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་བཞད་དེ། རྒག་ཏུ་སྡུག

བསྔལ་མ་ལུས་བྱེད་པ་ཉེས་པ་མེད་པར་དབྱེ་གསོད་པར་བརྩེ་ན་པ་བདག་ལ་སྐྱིད་ལུག་ནི་མི་ནུས་པས་ལེ་ལོ་དང་། ཡི་ཆད་སེམས་རྨུགས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱུ་གང་གིས་ཏེ་ལེ་ལོ་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྒོམ་པའི་དོན་དུ་བཞད་

དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དག་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་དབྱ་བོའི་སྐྱིང་ལ་སོགས་པར་ཕོག་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞིན་དུ་དག་འདི་སེམས་ཀྱིས་འཆང་བར་བྱེད་པ་ན་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་གོ་བགོས་པ་བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཅི་སྟེ་གནོད་བྱེད་ཡིན། འདི་ལྟ་

བུའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དང་བ་ཁོ་ནར་རིགས་ཏེ། འོག་ཏུ་འཆད་པ་ཡང་། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཇོམས་བྱེད་པའི། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་དག་འབར་རིགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་བཞད་དེ། ཉ་

བ་རྣམས་ཀྱིས་འཆོ་བ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ། ཉ་བསད་པའི་ཕྱིར་གང་དུས་སུ་ཆུང་བ་ལ་འཇུག

པ་དང་། གདོལ་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་ནོར་རྐུ་བའི་ཕྱིར་མཚན་མོ་ཆོར་མ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཆར་དང་རླུང་དང་དུག་སྨུལ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་གསོད་པར་དོགས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཞིང་པ་ཡང་ཚ་བྱང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་རྣོན་པ་དང་།

འདོད་པ་ལོག་པར་གཡེམ་པར་ཆོལ་བ་དང་། ཚོང་པ་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་ལས་དམན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པ་ན་སྐྱེས་བྱའི་དོན་གྱང་པར་འདོད་པ་བདག་གིས་ཅི་སྟེ་མི་བཟོད། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུར་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་

དོན་དུ་དམ་བཅས་ནས། གང་གི་ཚེ་གཞན་ལྟ་ཞོག་བདག་ཀྱང་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་མ་བྱས། དེའི་ཚེ་རབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མ་བལྟས་པར་འགྲོ་བ་རྣམས་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཟོད་མཁན་སྨོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་དམ་བཅའ་

@218A ྈ། །བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྔོན་དུ་རང་ཉིད་མ་གྲོལ་བར། །གཞན་དག་དགྲོལ་བར་གཅལ་ལོ་རྒྱས། །ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པ་ནི་དང་པོར་བསྒོམ་

མོ། །དེ་བས་ན་སྨྲག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པ་ལ་

བསྙེན་པ་བརྟན་པས་མི་མཐུན་ཁོན་དུ་བཟུང་ནས་རྟག་ཏུ་གཡུལ་སྤྲད་པར་བྱའི། འདི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་འཇོམས་པར་འདོད་ན་དེའི་ཚེ། འཇོམས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་གཞོམ་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།

ཉོན་མོངས་པ་གང་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པའི་རྒྱུ་གྱུར་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོག་སོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་བྱེད་པ་དགའ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་རྒྱུ་མ་རྣམས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གཏུབས་

ཀྱང་མགོ་བཅད་ཅིང་ཤ་དང་ཁྲག་ཟད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོའོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་ནས་ཕྱུང་བ་རྣམས་སྟོབས་ལྡན་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐར་འོང་བར་བྱང་ན་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། དགྲ་བོ་གཞན་ཕྱུང་བ་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་ཏེ།

གང་ལ་ནུས་པ་ཐོབ་ནས་སྐར་དགྲ་བོ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་དགྲའི་ལུགས་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་སྐར་འོང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་

བཤའ་དེ། བདག་གི་སེམས་ལས་ཕྱུང་བ་ན་གང་སོང་སྟེ་གཞོམ་པར་འགྱུར་གང་

དུ་གནས་ཏེ་བདག་འཛིམས་པའི་ཕྱིར་བརྩེན་འགྱུས་རྩོམ། གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩ་བ་ནས་བཏོན་པ་སྣར་ལྡང་མི་ནུས་སོ། །འོན་ཀྱང་བློ་མི་གསལ་བ་བདག་ལ་བརྩེན་འགྱུས་མེད། ཉོན་མོངས་པ་འདི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་

སློང་བཤད་དེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་དབང་པོ་དུལ་བ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟུལ་ཐུ་བཅད་ཀྱང་མི་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཡུལ་ལ་མེད། དབང་པོའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཡང་མེད། ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དུས་སུ་སྟང་བཞིན་དུའོ། །མི་དམིགས་

@218B པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་མེད་དོ། །འདི་དག་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་དེ། འགྲོ་བ་ཀུན་གཅིད་བྱེད་ཅེས་པས་སྣང་རྟང་དུ་བརྟགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རྩ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གློ་བུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྟ་ཡིན་ཀྱང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་གཅིད་པ་བྱེད་དོ། །འོན་བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཤད། འདིར་ནི་ཀུན་སློང་གི་རང་

བཞིན་བཤད་དེ། མེད་པས་སྐྱེ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གྲུང་པོ་ཆེ་མེད་ཀྱང་སྟགས་དང་སྨན་གྱི་

མཐུས་གྲུང་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་མ་སྣང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་སོ། །ཡིད་འོང་ལ་སོགས་བརྟགས་ནས་སུ། །དངོས་པོ་ལ་ནི་འཁྲུལ་ཟྱང་པ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་རྟོག་པ་འབྱུང་། །དེ་ཡང་ཡིད་མི་འོང་རྟོགས་ནས། །ཞེས་བཤད་པས་ཉོན་

མོངས་པ་དག་ལས་སྨིན་ལ་འཇིགས་པ་སྤོང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བརྩེ་ན་འབྲས་བརྙས་བཅུས་བཤིས། དགོས་པ་མེད་པར་དམྱལ་བར་བདག་ཉིད་སྐྱག་ཏུ་བཙུག་ན་

ཅི་བྱ། དེ་ལྟར་ལེའུ་འདིས་བསྟན་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱས་ལ་འབད་དེ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་བསླབ་པ་

བསླབ་པའི་དོན་དུའོ། །འདིར་གང་བསྟས་ཏེ་བསྟན་པ་མདོ་སྡེ་ནས་མང་དུ་བསྟན་པའི་བསླབ་པ་དེ་དག་ལ་བསླབ་པའི་ཕྱིར་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། བདག་

ཉིད་དང་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །དུས་གསུམ་གྱི་ནི་དག་བ་དག །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གཏོང་

པ་དང་། །བསྙང་བ་དག་པ་སྤེལ་བའོ། །ཇི་ལྟར་སྨན་པས་གདམས་པ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་སྨན་གྱི་རིགཔའི་ནད་པ་ལ་སོགས་པ་གཅལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྨན་པ་ཆེན་པོས་

གདམས་པའི་བསྟན་པ་ལ་མི་སློབ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣད་ལས་གྲོལ་བར་

ག་ལ་འགྱུར། བག་ཡོད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྟུང་བ་ལ་ནན་ཏན་ཏེ། དེའི་དོན་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ཡང་དེ་སྐད་བཤད། བག་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་

གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་པའོ།། །།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཏང་བའི་

@219A ཞེས། །ལུས་ལ་ཡང་བསྟུང་བ་དང་། དག་པ་དང་སྦྱིལ་བར་འཚལ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་ལ་སོགས་སྨིན་པས་ན། །མ་བསྟུངས་ན་ནི་ལོངས་སྤྱོད་མེད། །ལོངས་མ་སྤྱད་ན་སྨིན་པ་ཅི། །དེ་བས་ན། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལོངས་

སྤྱོད་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་ལ་སོགས་བསྟུང་བར་བྱ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །མདོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་བལྟ་བའོ། །དེ་ལ་བསླབ་པར་འདོད་པས་བཤད་པའི་ཉེན་མོངས་པའི་སྐྱུ་མ་ལས་སེམས་བསྟུང་བར་བྱའོ། །བསླབ་པ་ཡང་སྐང་བར་བྱེད་པ་དང་། བཀག་པ་མི་བྱེད་

པའོ། །འོན་བསླབ་པ་ཁོན་བསྟུང་བར་བྱའི་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། གཡོ་བ་ཉིན་མོངས་པས་སྐྱོས་སུ་བཅུག་པའི་སེམས་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་མ་བསྟུངས་ན་བསླབ་པ་བསྟུང་བར་མི་རྟུས་སོ། །གང་གི་

ཕྱིར་གློང་པོ་ཆེ་རྒྱོས་པ་མ་ཐུལ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མི་བྱེད་ཀྱི། གང་མ་བསྟངས་

བའི་སེམས་ཀྱིས་དམྱལ་བར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྟར་རྒྱོས་པ་ལས་འཆི་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི །སེམས་ལས་ནི་སྐྱེ་བཀྲི་མ་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞེས་ཁྲུད་པར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཚའོད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ལྷགས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་

བའི་དྲན་པའི་ཐག་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་སྤྲོད་པ་བཀག་པས། གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་གློང་པོ་ཆེ་བཅིངས་ན་དེའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནུབ་ལ། མངོན་པར་མཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཟིན་ཀྱང་

སྡུག་ལ་སོགས་པ་མ་བཅིངས་པས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ནུབ་ཅེ་ན། བཤད་དེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་བཅད་གཉིས་གོ་སླའོ། །འདི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་བྱས་པའི་ལས་ངན་གྱིས་འཕགས་པ་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་

དུ་ན་ཇི་ལྟར་མི་ཅིག་ལ་ཐོག་བབས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་ཞིང་ཡང་ན་ཀུན་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱང་སེམས་ཁོ་ན་སྟེ་ལུས་ཀྱི་

ལས་ལ་སོགས་པ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་

@219B ལས་སྐྱེས། །ལས་དེ་སེམས་པ་དང་ངེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྒྲིད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གསུངས་པ། སྟོག་པའི་སེམས་ནི་ལོག་པ་དང་། །འགྲོ་ལ་དགྲ་ཡི་འཇིགས་པ་མེད། །སེམས་ནི་གང་གི་དབང་དུ་

གནས། །དེ་ལ་བདེ་བ་མེད་མི་འགྱུར། །སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་ཞིབ་བ་དེ་བའི་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་གསུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཏེ། རང་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ལ་

སོགས་པར་མཚོན་ཆ་རྣམས་དང་། ལྷགས་བསྡེགས་པའི་ས་གཞི་དང་། ཤལ་མ་ལིའི་ནགས་ཀྱི་སྡོང་པོ་ལ་འདོད་ལོག་གི་ཡུལ་བྱད་མེད་སྐུས་བྱས་སོ། །འདི་དག་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་བཤད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས། དེ་

བས་ན་སེམས་བསྡུང་བར་བྱའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིན་ལས་གང་གི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སེམས་ཤེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་མང་པོའོ། །དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱང་སེམས་ཁོ་ནར་ཟཱཊ་དེ། དབུལ་བ་ནི་ནོར་མེད་པ་

སྟེ་འགྲོ་བ་དག་གི་དེ་བསལ་ནས། གལ་ཏེ་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་ན་དེའི་ཚེ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ད་ལྟར་ཡང་དབུལ་བས་སོ། །འོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་དེ་འབྱུང་ཞེན། སྨྲས་པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་སྨིན་པའི་

འབྲས་བུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བས་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སེམས་ཆགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་དེ་ཡང་སེམས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་དེ་འབྱུང་ཞེན། སྨྲས་པ། ཕྱི་དང་ནང་གི་

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཉ་ལ་སོགས་པའོ། །གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འདོད་ན་དེའི་ཚེ་ཉ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ནོར་དང་། བུད་མེད་དང་ཚང་ལ་སོགས་པ་གར་བསླུད། གང་དུ་དེ་དག

@220A ྀ།། །མི་མཐོང་བར་འགྱུར། མི་མཐོང་བས་བདག་གིས་དེ་དག་གསོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་དེ་བས་ན་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་བརྩོག་པའི་སེམས་ཐོབ་ན་ཚུལ་

ཁྱིམས་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འདོད་དེ། དེ་བས་དེ་སེམས་ཁོ་ནའོ། །བཟོད་པ་ཡིན་ནམ་བརྗོད་

པ་ཡང་སེམས་སུ་བཞག་དེ་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས་ཁྲོ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པས་བཟོད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་མི་སྙན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཛོད་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་

བས་ན་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱལ་པའི་སེམས་ཁོ་ན་གཞན་གྱི་གནོད་པ་བཟོད་པའོ། །དགྲ་བོས་བྱེད་པར་བྱ་བ་ཞེ་སྡང་འཕེལ་བ་སྟེ། དེ་མེད་ན་དེའི་ཚེ་དེ་དག་བཙོམ་པ་ལྟར་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་མི་སྙན་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་དཔེས་ཐབས་ལ་མཁས་ན་སྙན་པར་བཞག་དེ།

ས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོར་མ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ། ས་གཞི་དག་པར་འོས་ཏེ་དེ་ནི་མི་སྙན་ཏེ་ཀོ་བ་དེ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ཀྱིས་སྙན་ཏེ་ལྷམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་བཀབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་

ལ་སོགས་པ་བརྒྱལ་པར་མི་སྙན་ཀྱི། དེ་བས་རང་གི་སེམས་ཁོ་ན་བརྒྱལ་པར་བྱའི། གཞན་བརྒྱལ་པར་མི་སྙན་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པས་སོ། །དཀྱི་བ་ལ་སྡུ་བའི་རང་བཞིན་བརྩེ་ན་འགྱུས་

ཀུང་སེམས་སུ་བཞག་དེ། སེམས་གསལ་ཞེས་བྱ་ཐ་སོགས་པའོ། །

དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྨོན་པ་དམན་པའི་སེམས་ལ་ལུས་ངག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀུང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་སེམས་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཚངས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བས་

དེ་ཡང་སེམས་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སེམས་ཉིད་དུ་བཞག་དེ། བརྒྱས་བརྩོད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བརྒྱས་པ་ནི་སྔགས་དང་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའོ། །དཀའ་ཐུབ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་བསྡམས་པའོ། །དེ་དག

@220B ཡུན་རིངས་སུ་གོམས་ཀུང་སེམས་གཡེངས་པ་འམ། གཉིད་ལ་སོགས་པས་རྒྱུགས་པས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ནི་བརྩོད་མེད་སེམས་ཡིན་ཞེས་བཤད་དེ། སྟག

བསྟལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རིས་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་འཇོམས་པ་དང་། སྐྱ་དན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་དོན་མེད་འཚོར་ཏེ། ཀ་ཤིའི་མི་ཏོག་ནམ་མཁར་འཚོར་བ་

བཞིན། །མི་ལྟ་བསྟེན་པ་དང་སྐྲ་འབྱིད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་དེ། གང་དག་གི་ཚོས་ཀྱི་

དོན་གྱི་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་མཆོག་གི་གཏེར་སེམས་ཉིད་གསང་བ་སྟེ། ཐ་མལ་གྱི་སྣོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་མ་གོམས་པའོ། །སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་གསུངས་པ། རང་སེམས་ཁོ་ན་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་བྱིས་

རྒྱན་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལས་སྣང་བར་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བས་བརྟན་པར་གཟུང་བ་ནི་དྲན་པས་སོ། །ལེགས་པར་བསྟུང་བ་ནི་ཞེས་བཞིན་གྱིས་སོ། །བརྟུལ་

ཞུགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འདི་མ་ཡིན་པ་བརྟུལ་ཞུགས་གཞན་མང་པོས་ཅི་ཞེག་བྱ། བཀའ་བསྩལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། རང་གི་སེམས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་ཤེས་ཀྱ་བརྟན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གང་ན་སེམས་པ་དེར་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་

རྣམས་ལས་སེམས་ལོག་སྟེ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བཙུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དཔེ་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་བྱིས་བ་རྩ་བའི་ལྕམ་ཀྱི་ནང་དུ་གང་རྩང་གི་རྣ་བསྣུང་བར་འདོད་

པས་གནོད་པའི་དོགས་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་རྣ་བསྡུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསླབ་པ་

བསྡུང་བར་འདོད་པས་སེམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྣ་ལྟ་བུའོ། །ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་མ་རྟུངས་པའི་ནང་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྡུང་བར་བྱའོ། །རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་སྟེ། དེ་ལ་འཇིགས་ཤིང་རྣ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྡུང་ན། བསྡུས་འཇོམས་ཀྱི་རིས་འཇོམས་པ་ལས་

@221A ཞེས། །ཡུན་རིང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ལས་ཡུན་རིང་འཇིགས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་རྣ་ཅི་སྟེ་མི་བསྡུང་། བསྡུས་འཇོམས་ཀྱི་རིས་ལུས་འཇོམས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་ཁོ་ན་ལའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞེ་ན། སྨས་པ། སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །མི་རིགས་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྡང་བར་མི་བྱའོ། །ལང་ཚོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་མི་ཚགས་ཤིང་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །དེ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་བཞད་དེ། སྨན་སྨྲར་ལ་སོགས་པ་རྣིང་པ་དང་། གདན་གདིང་བ་དང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་བཀྲ་སྟི་དང་། ལུས་དང་ཚོ་དང་

དགེ་བ་གཞན་དག་གང་བདག་གི་དོན་དུ་བྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །འདིར་དད་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཞད་དེ། སེམས་བསྡུང་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །གཐུགས་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལས་དྲན་པ་ཡཁད་དེ། དན་པ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་

དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པར་མི་ལྟུང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་མ་རྟོགས་པས་སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་

པ་ན་བདག་སྟོང་དོ་ཞེས་གནས་པ་ན་བདག་གནས་སོ་ཞེས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་ལུས་དང་སེམས་སོ་སོར་བརྟགས་པའོ། །འདི་གཉིས་མ་བསྡུངས་ན་སྐྱོན་

ཏུ་ཡཁད་དེ། ནད་ཀྱིས་གཟིར་བའི་མི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལྟར། དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་

མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་སོ། །གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་སོ་སོ་ཡཁད་དེ། ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་བྱ་གཅན་ལ་ཁ་ནས་བླུགས་པའི་ཆུ་འཛག་པ་ལྟར། ཤེས་བཞིན་མེད་

པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་མི་གནས་སོ། །སྐྱོན་གཞན་

ཡཁད་དེ། མང་དུ་ཐོས་པ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་བསླབ་པ་བསྡུང་བ་ལ་བརྩོན་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་ཤེས་བཞིན་མེད་པས་གདུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེགེ་བ་འཕྲོག་པས་ན་ཆོམ་

ཀུན་པས་དྲན་པ་ཉམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོག་པས་བསོད་ནམས་བསགས་ཀྱང་ངན་འགྲོར་འགྲོ།

@221B ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ཆོམ་ཀུན་རྣམས་གླགས་སྐབས་ཆོལ་བར་བྱེད། འཇུག་པའི་ལམ་ཐོབ་ན་དགེ་བ་འཕྲོག་གི། །དེ་བས་བདེ་འགྲོ་ཁོན་སྲོག་སྟེ་དེ་འཇོམས་དགེ་བ་འཕྲོག་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཁང་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་ཁར་ཆོམ་ཀུན་བསྡུང་བའི་

ཕྱིར་དྲན་པ་བཞག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སོང་ན་ཡང་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲན་ནས་སོ། །དྲན་པ་ཡང་མ་ཁན་པོའི་གདམས་པ་དང་། དེ་ལས་འཇིགས་པ་དང་། དད་པ་ཆེ་བ་དང་། ལེགས་སྤྱད་ཀྱི་དབང་དང་བློ་མ་དང་ལྡན་ཚེག

འགྲོགས་པས་དཀའ་སྤྲ་མེད་པ་སྐྱོའོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་མདུན་ན་ཡོད་དེ། བདག་ཀྱང་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམས་ཤིང་རྟག་ཏུ་མི་རིགས་

པ་ལ་ངོ་ཚ་བ་དང་། བསྙབ་པ་ལ་གུས་པ་དང་། དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་འཇིགས་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསམས་ཤིང་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་

ལ་ངོ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཅ་

རེར་དེ་ལྟར་སྣང་ན་འབད་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེའོ། །ཞེས་བཞིན་སྐྱེ་བ་དང་དེ་བརྟན་པའི་རྒྱུ་ནི་དྲན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སྣོད་ལུས་དང་སེམས་བསྡུད་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་བཞིན་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་བ་ཡང་

ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ། །དགོས་པ་མེད་ལ་སྨྲས་པ་སྤང་བར་བཞག་དེ། དང་པོར་རེ་ཞིག་སེམས་རྟག་ཏུ་བཞག་པའི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ནང་དུ་སེམས་པའོ། །མི་དགོས་པ་ལ་སྨྲས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་མེད་པ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པར་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྨྲིན་པ་ལས་ལོག་པར་ཤེང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་བཞག་དེ། མིག་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་བ་འོག་ཏུ་ལྟ་བ་གཡེང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་ལྟ་བ་བསྟན་ཏེ། གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །ལས་

@222A ཞེས། །དང་པོ་པ་མི་རྟུས་ན་ངལ་བསོ་བའི་ཕྱིར་བཞག་དེ། ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མིག་དང་སེམས་ངལ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རེས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གལ་

ཏེ་གང་རྟང་དེ་ཉེ་བར་འོང་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་གྲིབ་མ་ཙམ་ཞེས་ནས། ལེགས་པར་

བྱོན་ནམ་སྣ་ཞིང་བལྟ་སྟེ་དད་པ་མི་སྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བལྟ་ཞིང་འགྲོ་ན་འཇིགས་པ་བརྐག་པར་ཟཱཊ་དེ། འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཆོམ་རྐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཞི་རིམ་པས་ཡུད་ཙམ་བལྟ་སྟེ་རང་བསྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བལྟ་ན་བསྡད་དེ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྒྱབ་བལྟ་ལོག་སྟེ་བལྟའོ། །མདུན་དུ་འགྲོ་བ་དང་རྒྱབ་ཏུ་བལྟ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་གང་ཆོ་གང་རིགས་དེ་ཞེས་བཞིན་བྱེད་པའོ། །ལུས་ཞེས་བཞིན་བསྣབ་པ་ཟཱཊ་དེ། སྤྱོད་ལམ་གང་རུང་ལ་ལུས་

འདི་ལྟར་གནས་པར་འཚལ་ཞེས་སྨོན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་ནས། བར་དུ་ཡང་ལུས་ཇི་ལྟར་གནས་ཞེས་བརྐག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཞེས་བཞིན་ཟཱཊ་དེ། རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་སེམས་པ་ཁོ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལ་བཅིངས་བས་རང་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་བཅིངས་ཀྱང་བརྐག་པར་ཟཱཊ་དེ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ལམ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བརྐག་སྟེ། གཞན་ལས་ལོག་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་སྡུར་བར་བྱའོ། །རང་གི་ངང་གིས་དེར་རྒྱུན་བཏང་སྙོམས་སུ་

གཞག་གོ། །ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་བསམ་གཏན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དེ་ལྟར་གཟུང་བར་

བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བསྟོན་མས་ཞུས་པ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུར་དུ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །ཤེས་བཞིན་གཉོང་བར་བཤད་དེ། མི་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་དགོན་

མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་སྟོན་ཡོད་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་རྟུས་ན་དུས་དེ་སྲིད་དུ་ཅི་བདེར་སྣང་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཅིས་ཤེ་ན། སྟོན་པ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱ་ནོམ་པས་

དེ་མི་རྟུས་པའི་ཚེ་དུས་དེ་སྲིད་དུ་བཉང་སྟོམས་བྱས་ཀྱང་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཐྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་

@222B ལས།། ཐག་རིང་ཡོ་ནས་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ལས་ལངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་བསྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་པ་

ལ་ལྷོད་པ་མི་རིགས་པར་བཤད་དེ། གང་ཞིག་བསམས་ནས་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་རེ་ཞིག

བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་བྱའི། །དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་སྐད་ནས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཅི་ཞེ་ན་སྟས་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱས་ན་ཐམས་

ཅད་ལེགས། བརྒྱ་པ་ན་གཉིས་ཀ་མི་ལེགས་ཏེ། སྡུར་བརྩམས་པ་དང་ཕྱིས་ཁས་བླངས་

པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་ཐུག་པ་དང་། དེ་ཞུགས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། གར་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལ་འདོད་པ་བྱུང་ན་དེ་གཞོམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་

འཇིམ་པ་འདྲིལ་བ་དང་། སེན་མོ་ལ་སོགས་པས་རྣ་གཅོད་པ་དང་། ཤིང་པས་ས་ལ་རི་མོ་འབྲི་བ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་ཞལ་བ་དང་། བཟོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་མཐོང་ནས། དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་འཇིགས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སྣང་བར་བྱའོ། །

ཚོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་བྱེད་པར་བཤད་དེ། གང་ཚེ་ལ་སོགས་པའོ། །དང་པོ་རང་སེམས་བརྟགས་ཏེ་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྟན་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཚེ་རང་སེམས་ཆགས་པ་འམ་སྡང་བ་དེའི་ཚེ། ལུས་ཀྱིས་བྱ་བ་མི་བྱ་ཞིང་དག་ཏུ་མི་བརྩོད་དེ། དེ་གཉིས་ཉོན་

མོངས་པར་རྟོགས་ནས་སོ། །དབང་པོའི་འཕྲོ་བ་དང་རྣམ་རྟོག་བསྡུས་ཏེ་གནས་པར་བྱའོ། །དགོངས་པ་འདི་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སྐྱོང་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངང་གིས་ཡལ་

འབྲོ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་རྟོད་པ་ནི་གཡེང་བ་དང་། གཉེན་དག

གིས་ཅོ་འདྲི་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། མཚང་འབྱུ་བ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཐོ་འཚམས་པ་དང་། འདི་དག་གིས་སྐྱོར་བ་ཀུག་པོ་སྤྱི་བར་འདོད་པ་ན། གང་གི་ཚེ་བདག་ལ་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་ལ་སྙོད་པ་ནི་མི་མཐུ་བ་དང་། གཡེ་

@223A ཞེས། །བཅས་ནི་ཁྲོ་བས་རྩོད་པ་དང་། ནོར་གྱི་རྣེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། བྱགས་པ་འདོད་པ་དང་། གཡོག་འཁོར་དང་། རིམ་གྲོ་འདོད་པ་དང་། གཉེན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། རང་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། འཁོར་ནི་སྨོབ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་

རིགས་པ་སྤྲ་བར་འདོད་པ་ན་མི་བཟོད་པ་དང་། ལོ་ལོ་དང་། འཇིགས་པ་དང་། སྨྲི་བརྩེ་ལ་དང་། སྡུ་ཅོར་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་བྱུང་ན། དེའི་ཚེ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཤེང་བཞིན་གནས་པར་བྱའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་

མཐོང་ནས་ཡང་ན་དོན་མེད་པའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་དེའི་ཚེ། བག་ཡོད་པའི་དཔའ་བོས་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་བྱེད་པས་བརྟན་པར་གཟུང་བར་བྱ། ཕུ་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། རྟོད་པ་

མེད་པར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པའོ། །བསྒྲབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་

པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་བདག་ཉིད་བསྲུང་བ་ནི། །གང་ཞིག་དོན་མིན་སྨོང་བས་སོ། །དེ་དག་གང་གིས་འཕོབ་ཅེ་ན། །དོན་མེད་སྨོས་པ་སྐྱངས་པས་སོ། །དེ་དག་རྟག་ཏུ་དྲན་པས་

འགྲུབ། །དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་དད་ལས་འབྱུང་། །དད་ནི་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཆེ། །ཤེས་ཉེ་བསྟན་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །ཚོགས་བཅད་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཁོ་ན་བཤད་དེ། ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་བརྟན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་དད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དང་བའོ། །བརྟན་པ་ནི་མི་འཇིགས་པའོ། །གུས་

པས་བཀུར་སྟིའོ། །ཞེས་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ངོ་ཚ་

བ་དང་འཇིགས་པ་དང་བཅས། ཞི་ཞིང་ནི་དབང་པོ་རྣམས་བསྡམས་པའོ། །སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །གཅིག་ལ་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་ལ་མི་འདོད་པས། ཕན་ཚུན་དུ་འགལ་བ་བྱིས་པའི་འདོད་པས་མི་སྐྱོ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འདི་དག་ལ་

དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་བྱས་ནས་སྨིང་རྗེ་དང་ལྡན་པའོ། །རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ། སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་

སེམས་བདག་གིས་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། །ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་

@223B པ་ཞེས་སྐད་ཅིག་ཅེ་ཅེ་ཞིང་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པས་མི་གཡོ་བར་རི་རབ་བཞིན་དུ་སེམས་བརྟན་པར་བྱའོ། །སེམས་སྟོང་བ་ཁོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཞེས་དེས་བསྟན་ནས་སོ། །ལུས་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་ཟཱད་དེ། ལུས་བེམས་པོ་ཡིན་པས་

རང་གཞན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་སེམས་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ཤ་ལ་ཆགས་པའི་བྱ་ཚོད་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་དུ་ཁྲིད་པ་ན་ཅི་སྟེ་དགག་པར་མི་བྱེད་དོ། །སེམས་ཀྱིས་ཞེན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟཱད་དེ། ཀྱེ་ཡིད་བདག་མེད་པ་ཁོ་ནས་བདག་ཏུ་གཟུང་ནས་ཤ་དང་རུས་པའི་

ཕུང་པོ་ཅི་སྟེ་བསྡུང་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལས་ལུས་འདི་ཐ་དད་ཡིན་ཙ་ན་དེ་ཉམས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཅི་གནོད། ཤིང་གི་གཟུགས་ཤེན་ཏུ་གཙང་མ་ཅི་སྟེ་མི་བཟུང་། འདི་ནི་མི་གཙང་བའི་སྤུལ་པ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །སྐྱིང་པོ་མེད་པར་

ཟཱད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་ལས་པགས་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ནས་རུས་པའི་དྲྭ་ལས་ཤ་ནི་ཐ་དད་པར་རྟོགས་ཤིང་། རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཙག་སྟེ། དེའི་

ནང་དུ་ཏོང་མར་ལ་བལྟ་སྟེ། མཁས་པས་བསྟན་པར་འོས་པའི་སྐྱིང་པོ་འདིར་

ཅི་ཡོད་ཅེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འབད་པས་བཙལ་ཀྱང་སྐྱིང་པོ་མ་མཐོང་ན། དེ་དུས་སྟོས་ཤིག །ཅི་སྟེ་ལུས་བསྲུང་དོ། །དགོས་པས་བསྲུང་བར་བཞག་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལ་སོགས་པ་གོ་སྐབས་འདི་བསྲུང་བར་འོས་པ་བཞག་དེ་བསོད་

ནམས་བསགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དང་། བྱ་རྩོད་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ཟས་ཡིན་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཞག་པ། གང་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཞེན་ན་བསྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉེ་བར་བླང་བར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་སྲོག་བཏང་བས་ལྷོས་པ་

མི་རྟད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ན། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་སྐབས་འོ། །འདིར་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱས་ནས། གཡོག་ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོར་བ་བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འགྱོ་བར་འགྱུར་

@224A ཞེས། །བས་དེ་ཟར་བཅུག་པ་ཅི། འོ་ན་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། ཀྱེ་ཡིད་ལུས་ལ་གླུ་ཙམ་བྱིན་ཏེ་རང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གླ་བས་བཏབ་པའི་ལོ་ཏོག་རྣམས། དེ་

ལ་ཀུན་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ལུས་ལ་གྲུའི་བྱོ་བསྐྱེད་དེ། བསོད་

ནམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་བརྒྱལ་པའི་རྐེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་དེའི་རང་བཞིན་དང་དགོས་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་བསྟུས་ཤིང་བཤད་

དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་པས་སེམས་དང་། ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། བདག་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྟག་ཏུ་བཞིན་འཇུམ་པ། ཁོ་གཉེར་གཞན་དད་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སྤངས་ནས་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོང་པོར་སྨྲ་བའི་གོང་དུ་ལེགས་པར་འོངས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པས་གསོང་པོར་སྨྲ་བའོ། །འགྲོ་བ་ལ་གཉེན་བཤེས་ལྟར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་གཡེང་བ་དགག་པ་བཤད་དེ། ཁྱི་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་སླའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་བཤད་དེ། ཆུ་སྐྱར་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་བས་ན་རྟག་ཏུ་སྒྲ་མེད་པར་བགེ་ཡོད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་གཞན་ལ་བསྐུལ་བ་ནི་ཉེས་བྱས་བཤགས་པ་ལ་བསྐུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བཙོན་པ་ནི་གདམས་ངག་སྨྲིན་རྒྱས་པ་སྟེ། མ་བཅོལ་བར་ཕན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་ངག་སྨྲི་བོས་བླང་

བར་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་མ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལས་

སྒོ་སྟེ། བླ་མ་ལྷར་བྱེད་དོ། །ཕྱག་དོག་མི་བྱ་བར་བཤད་དེ། ལེགས་པར་སྨྲས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པ་ནའོ། །བསྟོད་པས་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེའི་ཚེགས་ཆུ་སྟྲ་སྟེ། གཞན་གྱིས་དེའི་མདུན་དུ་དེའི་

ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ན་རྗེས་སུ་སྒྲོ་སྟེ། དགའ་བ་བཞིན་དུའོ། །གཞན་དུ་ན་འདིས་མི་འདོད་ཀྱིས་ཀོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ན་ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཁོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བར་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱའོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཕྲག་དོག་སྤང་བར་བཤད་དེ། དམན་

@224B པ་བར་མ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་གང་རུང་བརྙམས་པ་དེ་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགའ་བ་དེ་ནོར་ཙས་བཏང་ཡང་རུང་། འདིར་ནི་འབད་པ་མེད་པར་བསྒྲུབས་པས་ཅི་སྟེ་སྒོང་། དེ་བས་དགའ་བའི་བདེ་བ་སྤྱད་པར་བྱ། ཕྲག་དོག་གི་

ཡུལ་གཞན་གྱིས་འབད་དེ་བསྒྲུབས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །འདིར་ཁྱད་པར་བཤད་དེ་འདིར་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་གོད་མེད་དེ་ཅི་ཡང་མ་བརླག །སྐྱེ་བ་ཕྱི་

མ་ལ་བདེ་བ་ཆེ་སྟེ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པས་སོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་བཟོད་ན་འཇིག རྟེན་གཉི་ག་ལ་སྐྱོན་ཏེ། འདིར་མི་དགའ་བས་སྨྲག་བསྟལ་ཞིང་ཕ་རོལ་དུ་ཡང་ཞེ་སྡང་གིས་སྨྲག་བསྟལ་ཆེའོ། །བྱེད་པར་རིགས་པ་ཡང་བསླབ་པར་བྱ་བར་ཟཁ་དེ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོགས་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་དང་། དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། རྣར་སྐན་ པ་དང་། སྐྱིང་རྗེའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། རན་པའི་ཚོགས་གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེན། སྐྱབས་པ། དྲང་བ་དང་ནི་ཀྱོག་པོ་མ་ཡིན་པ་དགའ་བས་གཞོལ་བའི་མིག་གིས། སྐོམ་པས་ཆུ་ལྟར་བཏུང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆགས་པ་དང་། སྡང་བ་ དང་གཉི་སྐུག་གིས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གོ་སྟུ་བའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས། ཀུན་དུ་རྟ་བཀོལ་མེད་པར་འཇམ། །ཉང་བ་ཡིད་དུ་འོང་སྐྱས་པའི། །སྐྱེ་བོ་སྐལ་ལྡན་གཞོལ་བར་བྱེད། །ཚང་མར་སྐྱ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཀའ་བསྩལ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་དང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལས་བྱ་བ་གཞན་འདི་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་ལས། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གྲུ་ཡིད་གཅུགས་པར། །མ་བྱུང་པ་ལ་སྐད་བྱས་ནས། །ཐལ་བས་ བཀབ་པའི་མེ་བཞིན་དུ། །དམྱལ་ལ་སོགས་པར་འཇིག་རྟེན་བསྲེག ། །འདིར་ཡང་བྱ་བར་འོས་པར་བཤད་དེ། ཡི་དམ་དུ་བྱས་པའི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དང་བས་བྱས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་

@225A ྱ།། །།བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕན་པའི་ཞིང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྨྲག་བསྟལ་བླང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕན་པར་བྱས་

པས་འབྲས་བུ་གཞལ་དུ་མེད་པའོ། །རྒྱ་ཀུ་བྱ་བར་བཤད་དེ། བཙོན་པ་ནི་ལེ་ལོ་མེད་

ཅིང་སྡང་བ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་མ་བསྒྲུབ་བར་ངང་གིས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ལ་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པའོ། །རིམ་པས་བྱེད་པར་བཤད་དེ། གོང་ནས་གོང་དུ་སྨིན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། དེ་ལས་བཟོད་པ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བས་དམན་པའི་ཆེད་

དུ་མཆོག་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །འོན་སྨིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྱིམས་ལ་གང་གི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་བཤད་པའོ་ཞེས་པ་དང་། འགལ་ཞེ་ན། ལེགས་སྦྱད་ནི་བསྒབ་པ་གོང་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་དག་བའི་ཚུ་བསྡུང་བས་རབས་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་གཏོགས་པས་གོང་མ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་

བསམ་གཏན་གཞག་སྟེ་འོང་བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྨིན་པ་བླ་ན་མེད་པ་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་རྣམས་ཆོམ་པར་མ་བྱས་ན་ལྟུང་བའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་རྟོགས་ནས་གཞན་དོན་དུ་རྒྱ་པར་

བཙོན་འགྱེས་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །འོན་མ་ལས་འདའ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྨས་པ། ཐུགས་རྗེ་ཅན་གཞན་དོན་གཟིགས་པ་ལ་བཀག་པ་ཡང་གནང་ངོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

གཟིགས་ནས། མི་ཚངས་པར་སྨྲོད་པ་དང་། མི་གསོད་པ་ཡང་ཨཱ་དེ་ཏི། །དགེ་སློང་གིས་

འབྲས་གསོལ་བ་ན། ལོག་པར་ལྟུང་བ་ནི་ཤད་ཡག་ལ་སོགས་པ་བཅད་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་ནི་སྐྱོབ་པས་སྟོང་པ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་ནི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྐལ་བ་བྱིན་ནས། ཚད་བར་མར་གསོལ་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་

རུང་བའོ། །སྟོམ་སྨྲར་དང་བླ་ཙ གོས་དང་མཐང་ཙ གོས་ཏེ་ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལྷག་པ་གཏང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་གཏོང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སམ། ཡང་ན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། ཡང་ན་དེ་སྨྲིན་བྱེད་པའི་ལུས་གཞན་སྨྲིན་

@225B བའི་དོན་དུ་གནོད་པར་མི་བྱ། དེ་ལྟར་ལུས་ལ་གནོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་ལྷག་མཐོ་སྨྲའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་དག་པ་གཉེན་དང་གཉེན་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་མཉམ་པའི་སྐྱིང་རྗེའི་བསམ་པ་ཡོད་ཀྱི་བར་སྤོག་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་

བའི་ཚེ་དེ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཇྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་བསྟན་པ་ནི་གདོད་

བཤའ་དེ། ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུའོ། །ལེགས་པར་མི་གནས་ཞེས་ཀུན་དང་

སྣང་རོ། །ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པས་དམ་པའི་ཆོས་མཆོད་པར་འོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་མ་བསྟན་ན་དེ་དག་གིས་སྨོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ལ་ཡང་ལྟུང་བ་འབྱུང་སྟེ། བཀག་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མགོ་གཡོགས་པ་དང་མགོ་དཀྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་བཤད་

པར་མི་བྱའོ། །ཟབ་ནི་བློ་དམན་པས་རབ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་ཇུ་འཕྲལ་ལ་སོགས་པ་བློར་མི་ཁོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམན་པ་ནི་མོས་པ་དམན་པའོ། །མི་བཤད་ཅེས་གོང་མ་

དང་སྦྱར་རོ། །བྱང་མེད་མིན་ནི་དབེན་པར་སྐྱེས་བ་མེད་པར་རོ། །དམན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་

རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། མཆོག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། གཉི་ག་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྡོད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་སྦྱར་རོ། །སྡུག་པ་ནི་བསླབ་པ་

སྡོམ་པ་སྟེ། དེ་སྦྱངས་ལ་མདོ་སྡེ་དང་སྦྱགས་རྒྱོས་པ་ཁོ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་འདོད་པ་བསྐྱེད་པར་

མི་བྱའོ། །སོ་ཤིང་དང་མཆིལ་མ་འདོར་བ་ནི་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡིན་གྱི། ཆུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཡིན། གཅིག་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་དོར་ཏེ་བཀག་པས་སོ། །ཁ་བཀང་བ་

དང་། སུ་སུ་དང་ཕུ་ཕྱའི་སྒྲ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་གདངས་ནས་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། །ཤིང་

པ་བརྒྱང་སྟེ་ཞིང་སྐན་ལ་སོགས་པར་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །དུས་མཉམ་དུ་ལག་པ་གཉིས་མཉེ་བར་མི་བྱའོ། །གཞན་གྱི་བྱད་མེད་གཅིག་ཕུ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བ་དང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་དང་གདན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་ཚགས་པ་མེད་ཀྱང་མ་དད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་

@226A ཞེས། །པ་མ་དང་པར་བྱེད་པ་ཀུན་བསྟན་བཅོས་ལ་མཐོང་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་དྲིས་ཏེ་སྣང་བར་བྱའོ། །བསླབ་བཏུས་ལས། དེས་ན་བསྟུས་ཏེ་སྡོམ་པ་ནི། །རིན་ཆེན་སྤྲིན་ལས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །གང་གིས་སེམས་ཅན་མ་དང་པ། །དེ་ནི་འབད་བས་ཕྱོ སྣང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

སྤྲིགས་མཚུབ་ལ་སོགས་པ་སོར་མོ་གཅིག་གིས་གང་ཡང་མི་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ལག་པ་གཡོན་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དད་པས་སོ། །ལག་པ་གཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ལམ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ལག་པ་བརྒྱང་ནས་དོན་ཆུང་བ་ལ་གང་ཡང་འཕོད་པར་མི་བྱའོ། །བྱང་

ཁང་ན་གནས་པ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེ་གོལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ནམ་བསྡམས་པ་སྲིད་དོ། །འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་བཞག་ནས་གཞོགས་གཡས་འོག་ཏུ་བཙུག །ཤིང་པའི་

སྟེང་དུ་ཤང་པ་གཞག་སྟེ། ལག་པ་གཡས་པ་སྟས་སུ་བཙུག་སྟེ་ཤང་པའི་སྟེང་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་བརྐྱང་

སྟེ། སྣམ་སྦྱར་བྱིས་ལུས་གཡོགས་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཐོག་མར་ཉལ་བའི་དུས་སུ་ངེས་པར་མྱུར་དུ་ལྡང་བར་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་བསྟན་པ་སྟེ། གཞལ་དུ་མེད་པ་ནི་གྲངས་མི་ཆུས་པའོ། །སྤྱོང་བ་ནི་དྲི་མ་སྤོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱའོ། །དེའི་དོན་དུ་

བཤད་དེ། ཉིན་དང་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་ཉིན་མོ་ལན་གསུམ་དུ་གདོན་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་ལྷག་མ་ནི་ཕ་མ་པ་ལས་གཞན་ཏེ་དེས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ།

ཚམ་པ་རྣམས་ནི་སྣར་ཕྱ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་གང་པ་བར་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་སྤྱོད་ན་དེ་ལ་འབད་དེ་བསྟབ་པར་བྱའོ། །ཉེས་པ་མེད་པར་ཅི་སྟེ་སྤྱོད་

ཅེ་ན། སྐྱས་པ། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་གང་བསྟབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་དོ། །བདག་དང་བདག་གི་བར་མི་བཟུང་ཞིང་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་ནས་གཞན་དོན་ལ་འབད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་

པ་ན་གང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་དོ། །རང་དོན་རྫོགས་པ་ན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་

@226B དང་། དངོས་ནི་རྣམ་པར་གྱུར་པས་ཐོག་མ་ནས་གཞན་དོན་ལས་གཞན་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོའོ། །བྱ་མ་དམ་པ་དག་བའི་ཉེས་གཉིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་དོན་ལ་མཁས་པ་སྤོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྟག་ཏུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་ལེའུ་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས་པ། བྱ་མ་བསྟེན་པའི་རིམ་པ་ལ་བསླབ་པར་

བྱའོ། །འདི་ནི་འདིར་ཉཐད་པ་སྟེ་གཞན་ནི་འདིར་མ་ཉཐད་པ་རྣམས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ནི་སྟོམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་སྟེ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ནི་དཀྱིད་ཀྱིས་མཇད་པའོ། །མདོ་སྟེ་

ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིའོ། །གཉིས་པ་ནི་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་མདོ་

སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་ཡང་བསླབ་པ་ཉཐད་དེ། ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་གང་བཀབ་པ་གཞན་གང་ལ་མ་བཀག་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་བའི་

ཕྱིར་འདིར་བསྒྲབ་པ་མཐོང་ནས་བྱའོ། །དྲན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་མིང་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །

ཤེས་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡཁད་དེ། ལུས་དང་ལ་སོགས་པ་གོ་སྐབས། །དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡཁད་དེ། ལུས་ནི་ཡིད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི་ཐས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་དཔྱད་པར་བྱ། དཔེར་ན་སྐྱན་དཔྱད་གླགས་པས་ནད་མི་སྡོག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཤེས་བཞིན་བསྡུང་བའི་ལེའུའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐྱ་པའོ།། །།བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྨིན་པ་དང་། བསྒྲབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བཞིན། དེ་ནི་བཟོད་པ་འཆད་དེ། བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པའོ། །དེ་ཀུན་ནི་དེ་མ་ཐག་པར་ཡཁད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྨིན་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་མཆོད་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་དག །བསྒོམ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བས་འཇོམས་སོ། །གསུངས་པ་ཡང་ཀྱི་ཁ་ འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་

@227A ོ།། །།ཁོང་ཁྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒོམ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡང་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །རང་རྒྱན་བཅོམ་ནས་གཞན་ཡང་འཇོམས་པས་ཞེ་སྡང་ནི་ཁྲོ་ཞེས་

བྱའོ། །ཞེ་སྡང་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ཉལ་དེ། ཞེ་སྡང་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེ་སྡང་ཉེ་བར་མཆོག་པས་དེས་དྲངས་པའི་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཟུང་བར་བྱའོ། །བཟོད་པ་དང་མཉམ་དགའ་ཐུབ་མེད། །བཟོད་པ་དཀའ་ཐུབ་དམ་པ་བཟོད་པ་ནི། །སྡུ་ངན་འདས་པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་

ནི་ཐབས་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཞེ་སྡང་གི་སྐྱོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་བཤད་དེ། ཞེ་སྡང་གི་མེ་འབར་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཞེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དགའ་བ་དང་དེའི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་མི་སྐྱོང་བའོ། །གཉིད་དང་བརྐྱན་པའང་མི་འཐོབ་བོ། །

ཞེ་སྡང་ནི་ཟུག་རྔུ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཟུག ※ རྔུ་མཆོག་ཆའི་ཁྲད་པར་སྟིང་ལ་ཟུག་ན་གཉིད་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། གཞན་ལ་ཞོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་ཞེ་སྡང་ཞོག་པས་སོ། །རྣེད་པ་དང་བཀྲ་སྟེས་རང་ཉིད་དུ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་མཆོད། གང་ཞེག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་

གཡོག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྟེ་དཔོན་འདི་གསོད་པར་འདོད། ཞེ་སྡང་གིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་སྡང་ཅན་དེ་ལ་གཉེན་ཡིན་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཚོ་བ་སྟེར་ཡང་གཡོག་

གིས་འདི་མི་བརྟེན་སྐྱོན་མང་པོས་ཅི་མདོར་ན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡང་མེད། གང་

གིས་ཞེ་སྡང་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པས། དགྲའི་བློས་མཁས་པ་གང་ཞེན་པ་དག་པོས་ཁྲོ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། འདི་དང་ཕ་རོལ་ཀུ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྡང་སེལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བརྟགས་

ཤིང་ཟཁད་དེ། མི་འདོད་པ་བྱེད་བ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱུ་འདོད་པ་འཇོམས་པས་བྱང་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཟས་ཏེ། དེ་བསྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཞེ་སྡང་བརྟས་ཏེ་བདག་འཇོམས་སོ། །རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས་དགྲ་དེའི་ཟས་གཞོམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་གི་དགེ་བའི་སྤོག

@227B ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལས་བྱ་བ་གཞན་དག་བོད་ལ་མེད་དོ། །ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བཀའ་བསྩུ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། གཉོད་པ་ལ་དི་མི་སྣང་བའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་

པའི་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟཁད་དེ། ཅི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རིན་ཆེན་སྤྲིན་ལས་གསུངས་པ། གང་འདི་དག་ནང་གི་སྐུ་ངན་དང་། སྤྲི་སྤྱགས་འདོན་པ་

དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་དེ་དག་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་ཞེས་སོ། །རྒྱ་བ་

སྒོམ་མ་ལས་ཀྱང་། བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོར་བར་སྐྱེ་བཅད་ཀྱང་བདག་གིས་དག་འ་ནི་དཀྱུག་པར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱས་ཀྱང་འདོད་པ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་དགེ་བ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དག་འ་དང་དང་བ་ནི་

དག་འ་བར་བརྗོད་དོ། །རིགས་པ་ཉག་དེ། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདོད་པའི་དོན་འདོད་པ་འཇོམས་པ་བརྒྱག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་དགག་པ་གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བས་ཅི་ཞེག་བྱ། བཅོས་སུ་

མེད་ན་ཡང་འདིས་ཅི་བྱ། གོམས་པས་སྡུག་བསྔལ་མི་གཅོད་པར་ཉག་དེ། སྡུག་བསྔལ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཏེ། བརྟས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ཏེ། ཚོག་རྩུབ་པ་ནི་གཉད་རེག་པའི་ཚོག་གིས་སོ། །བྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདོད་པའོ། །

སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དབྱེ་དེ་ལས་བརྒྱོག་པ་སྟེ། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཐག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་རེས་འགའ་རྣེད་པ། སྡུག་བསྔལ་ནི་རྟག་ཏུ་རྣེད་པར་སྣང་

བས་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྲིད་པ་ལས་ཐར་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་

ན་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྲིད་པ་ལ་འཇུག་པ་བསྟེད་དེ་ཐར་བ་ཆོས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཀྱེ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པ་ལ་བརྟན་པར་གྱིས་ཤིག་གོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་མོ་ཙ་ཏྟ་ཀཱའི་བུ་ནམ་ས་ཆོས་དགྱུ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷོགས་ཉལ་བྱས་ཏེ། ར་ལུ་འབྲེག་པ་དང་གཅོད་པ་ལ་སོགས་

@228A ཞེས། །པ་བྱེད་དོ། །ཡུལ་ཀ་(Rna)་ཏ་ལས་སྐྱས་པ་རྣམས་རང་གི་མིང་གཞན་གྱི་ཐོག་མ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་དུ་ཁེངས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །བདག་ནི་རང་དང་གཞན་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པ་ལས་རིགས་པ་གང་གིས་

འཇིགས། ལག་པ་དང་ཤིང་པ་དང་མགོ་སྐྱེར་མི་ནུས་པས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། གོམས་པས་བྱེད་པར་དཀའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བསམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡིད་རྣམས་སྨྱོར། །དེ་དང་དེ་ཡི་ངོ་བོར་འགྱུར། །སྡུ་ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་

བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་པས་གནོད་པ་ཆུང་བ་གོམས་པའི་རིམ་པས་གནོད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་གོམས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་

ལ་བདེ་བའི་བློ་འབྱུང་བ་ལྟར། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ལ་ལག

པ་དང་ཤང་པ་ལ་སོགས་པ་གཅོད་པ་ནས་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཙོ་ན་སྐྱེའོ། །གནོད་པ་ཆུང་བ་ལ་སོགས་ཏོམས་པའི་དཔེ་ཨཱདཱ་དེ། འདྲེ་ཤིག་པ་དང་། ཤ་སྦྲང་དང་། སྦྲང་བུའི་གནོད་པ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་དང་། གཡན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་

སྡུག་བསྔལ་གོམས་པ་དོན་མེད་པར་ཅི་སྟེ་མི་མཐོང་། གཞན་ཡང་བཟེ་རེ་གོམས་པ་བྱར་མི་བཏུབ་སྟེ། དེ་བྱས་ན། བྲང་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། ཆར་དང་། རླུང་དང་། ལམ་དང་། ནད་དང་། འཆི་བ་དང་། རྗེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་པས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་སེམས་པ་རྟན་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །ཐོག་བརྟན་ན་བཟོད་མི་ནུས་པ་མེད་པར་ཟཱདཱ་དེ། དཔའ་བོ་འགའ་ཞིག་གཡུལ་དུ་རང་གི་ཁྲག་མཐོང་ན་སྐྲག་པར་དཔའ་བར་འགྱུར། གཞན་ནི་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ཡང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཇིགས་པས་སོ། །དེ་

གཉིས་སེམས་སྐྱིང་སྟོངས་དང་། དེ་མེད་པ་ལས་བྱུང་སྟེ་དེ་བས་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱོས། གནོད་པ་ཁྱད་དུ་བསད་པར་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གང་གི་དེ་

མེད་དེ་བདག་མེད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ལས་བྱུང་བ་མི་རྟག་པ་ཚོར་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་ཆོས་ལ་རབ་

@228B ཏུ་དགའ་པ་གཏང་པར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རྣམས་དང་གཡུལ་འཁྱེད་པར་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་དེར་གནོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བའོ། །དགྲ་བོས་བརྒྱབ་པ་སྐྱིང་གིས་ལེན་ཅིང་གང་ཞིག་དགྲ་བོ་ཕམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དཔའ་བོ་བསྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་འཁྱོལ་བ་

ལ་རྟོག་པ་ལྟར་རོ་ལ་གནོད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ལམ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ་བ་དེས་ནོར་ལ་སོགས་པའི་དྲྭས་པ་སེལ་བ་དང་། སྙིང་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱིང་རྟེ་སྐྱེ་བ་དང་། སྙིག་པའི་འབྲས་བུ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་

དེ་ལ་འཇིགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཁོ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པའི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེའོ། །བཟོད་པའི་དོན་དུ་རིགས་པ་བཤད་དེ། ཟས་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་བྱུང་བ་མཁྲེས་པ་དང་། ཆུང་དང་བད་ཀན་དང་འདུས་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལ་བདག

མི་བྱོ་སྟེ། དེ་དག་སེམས་པ་མེད་པས། བསམས་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེད་དེ། འོན་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པས་སེམས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་བྱོ་

བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ལས་དང་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྲོ་སྟེ་བདག་གི་ལས་

ཀྱིས་བསྒྲུལ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲོ་བ་བཞག་དེ། མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་འདོད་པའི་གཟེར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡི་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མཉམ་མོ། །སེམས་པ་དང་བཅས་པ་བསམས་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བས་བདག་མི་

བཟོད་ཅེན། སྨས་པ། སྐྱེ་བོ་གང་ཡང་ཁྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་ནས་ཁྲོ་བ་མ་ཡིན་ལ་བདག་སྐྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་ཏེ་ཁྲོ་བ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་དང་དེ་ལས་སོ། །དེ་བས་ཉེས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་སྡིག་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིན་བྱི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་བས་རང་དབང་

མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཚོགས་ཤ་པ་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་མི་སྐྱེད་དོ། འོན་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེའོ། །གང་སྐྱེས་དེ་ལ་ཡང་ཚོགས་པས་བདག་བསྐྱེད་ཅེས་སེམས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་འདི་སྐྱེས་པ་ལས་འདི་སྐྱེའོ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ནི་

@229A ཞེས། །གཟུང་བ་ཞེས་དཔྱད་ནས་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །རང་དབང་ཀྱང་ཡོད་དེ་ཇི་ལྟར་བྱངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་བདག་ཅེ་ན་སྨས་པ། སྐྱིང་སྟོབས་དང་། རྟུལ་དང་སྐྱན་

པ་རྣམས་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་འདོད་པ། གང་བདག་ཅེས་

བརྒྱས་པ་དེ་འང་བདག ༷ འབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་བཞིན་མི་སྐྱེའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པར་མེད་པ་ཉིད་མོ་གཞན་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གა་ལ་ཡོད། མེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་རྟམ་པར་སྨིན་པ་ཙམ་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ཞེ་ན། རྣམ་

པར་སྨིན་པ་འམ་གསལ་བ་ཡང་མེད་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། བདག་ལའང་སྐྱོན་འདི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱོན་དེ་ཉིད་དོ། །མ་སྐྱེས་པར་

ནི་དེ་མེད་ན། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་འདི་ལ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཚེ་

བདག་གཙོ་བོས་བྱིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ། སྔར་མ་ཞུགས་པ་རྟག་པ་ཕྱིས་འཇུག་པ་མི་རིགས་སོ། །འཇུག་པ་ནི་ཡང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པས་ལྡོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་

བདག་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་སྟེ། བྱངས་ཅན་ལ་བྱད་པར་ནི་སེམས་པ་མེད་པའོ། །རྟག་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ཚུལ་གཅིག་པའོ། །སེམས་པ་དང་སྤྲོར་བས་སེམས་པ་དང་ལྡན། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བྱད་

བྱེད་བྱ་བ་མེད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྣྲས་པ། འདིར་བདག་གཞན་གྱིས་འདོད་པ་

ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་རྟེན། །རང་ཉིད་སེམས་པ་མེད་པའི་ཚུལ། །རྟག་པར་ཀུན་ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །དགེ་དང་མི་དགེའི་བྱེད་པ་པོ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། །སེམས་པའི་སྤྲོར་བས་སེམས་པ་ཅན། །རང་ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་

ནའོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དང་འབད་པའི་འབྲེལ་པས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ན་རྣམ་ཤེས་དང་འབད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གཞན་དང་འབྲེལ་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་པས་འགྲུར་བ་མེད་པ་ལ་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད། སྔར་བཞིན་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ལ་དེས་ཕན་པ་ཅི་བྱས། བདག

@229B དེའི་བྱེད་པ་འདི་ཞེས་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་དབང་ཅན་མེད་དོ། །བསྟུས་ཤིང་བཤད་དེ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་སྟེ། རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུ་དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་

པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་དན་ལས་འདའ་བ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་ལ་བློ་ལྡན་གར་ཁྲི། འོན་དེ་ལྟར་རང་དབང་ཅན་མེད་པས་གང་གིས་གང་འགོག་ཅེ་ན། རིགས་པ་

མཉམ་པའི་ཕྱིར་བརྒྱོག་པ་འང་རིགས་པ་མིན་ཞེ་ན། ལན་ནི་བརྒྱོག་པར་རིགས་ཏེ་གང་གི་

ཕྱིར་བརྒྱོག་པ་དེ་རྟེན་ནས་སྟུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད། དེ་བས་ན་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་བརྒྱོག་པར་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་བས་དབྱ་འམ་མཛའ་བ་འམ་གཉེད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འདི་འདྲའི་རྒྱུན་ནི་གཉེད་པའི་ཚུལ་ཅན་འདི་ལ་ཡོད་པར་རེས་ནས་བདེ་བར་འདོད་དེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་

བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པར་རང་དགའ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ན། དེའི་ཚེ་སྟུག་བསྔལ་སྤུ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གི་སྟུག་བསྔལ་སྤུས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །གཞན་གྱི་གཉེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པའི་བཟོད་པ་བཞད་དེ། མ་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བག་མེད་

པའོ། །རང་གི་ལུས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོར་མའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁྲོས་པས་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣེད་པར་དཀའ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་སྤྲངས་པས་གཉེད་པར་བྱེད་དོ། །འགྲིག་པ་དང་། རིའི་གཡང་ལ་སོགས་པར་མ་ཚང་བ་དང་། མིའི་ནད་དུ་འགྱོ་འམ་

ཆུར་འཇུག་པའམ། དུག་དང་མི་འཕྲོད་པ་ཟ་བ་འམ། བཟའ་བཏུང་ཉ་ཅང་མང་བས་རྩེར་པ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ལུས་ཉམས་པར་བྱེད། གཞན་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་

པ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་དོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཟཁད་པའི་རིགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་

ཤུགས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྨུག་པ་འང་གསོད་ན། དེའི་ཚེ་དེ་དག་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་ཤི་འཕོ་བ་ལ་འཇུག །དེ་དག་སྣོང་རྟེའི་སྟོང་ཐ་ཡིན་པར་ཟཁད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་སྐྱོས་པར་བྱས་པ། ཟཁད་པའི་རིགས་པས་བདག་གསོད་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ @230A ཞེས། །སྣོང་རྟེ་མེད་པ་སྐྱེན་འབའ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེ་སྡང་རྩེ་ལྟར་སྐྱེ། སྣོང་རྟེའི་གནས་ལ་དེ་མི་རིགས་སོ། །བཟོད་པའི་ཐབས་ཟཁད་དེ། གལ་ཏེ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་དེ་དག་ལ་བདག

གིས་ཞེ་སྡང་མི་རིགས་ཏེ། མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བ་ལ་སྲེག་པར་བྱེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོན་དེ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏློ་བྱར་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་དུད་པ་མ་རུངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ནམ་

མཁའ་བཞིན་ནོ། །མ་རུངས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དུ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ལྟར་སྐྱོན་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གང་སྨྲག་བསྟལ་

བྱི་རྒྱུ་གཙོ་ཆེར་གྱུར་པ་གལ་ཏེ། དེ་ནས་དེ་འཕེན་པ་པོ་ལ་ཁྱོན་དེའི་ཚོ་དེ་འང་ཞེ་སྡང་གིས་འཕེན་པ་ཡིན་པས་བདག་ཞེ་སྡང་ཉིད་ལ་ཞེ་སྡང་བར་རིགས་སོ། །ལས་འབྲས་མི་སྣུ་བར་བསྒོམས་ནས་འདི་བཙོང་པར་བཞད་དེ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་

གནོད་པ་བྱས། དེ་བས་བདག་ལ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་འདི་འབྱུང་བར་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །རིགས་པ་གཞན་བཞད་དེ། དབྱའི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས་འདི་གཉིས་སྦྱག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཉེ་བར་སྡུད་པ་པོ་ལ་ཁྱོན་དེའི་ཚོ་རང་ལ་ཡང་རིགས་

ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེས་མཚོན་ཆ་དང་། བདག་གི་ལུས་ཕྱུང་བས་གང་ལ་ཁྱེ། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རང་དང་གཞན་ལ་སྐྱོན་མཉམ་པར་བཞད་ནས། རང་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་བཞད་དེ། ཤུ་བ་ནི་མིའི་གཟུགས་འདྲ་བ་བརྟེག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བཟོད་པ་བདག

གིས་གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་སྤོང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་དེ་དག་གིས་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བས་སུ་ལ་ཁྱོ། །ལུས་མ་བཟུང་ན་གནོད་པ་མེད། །བཟུང་བ་ནི་བདག་གིས་ཏེ་ཁོ་ན་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདག

@230B བྱིས་པ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་འདོད། རྒྱུ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞོད་པ་འབྱུང་བས་སྡུ་ལ་ཁོ། །ལུས་མ་བརྙང་ན་གཞོད་པ་མེད་བརྙང་བ་ནི་བདག་གིས་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་ཡང་

སྣང་དགོས། དེ་ལས་རྒྱོག་པ་བྱེད་པས་བྱིས་པ་བཞིན། དེ་བས་རང་གི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁྱོ་བས་ཅི། རལ་གྲི་ནི་གྲི་ལ་སོགས་པ་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་དག་རལ་གྲི་ལོ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ནགས་དང་། བྱ་ནི་བྱ་རྐོད་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་

ལས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། གཞན་གྱི་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངོ་ །དེ་བས་ངའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་བདག་གིས་གཞོད་པ་སྤང་བྱས་པས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་འབྱུང་། དེ་བས་དེ་དག་དམྱལ་བར་འགྲོ་བས། བདག་ཁོ་ནས་དེ་དག་མ་བརླག་གམ་འམ་གྱི་སླས་རང་སེམས་

འབོད་པའོ། །ཕན་པ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དགའི་བྱེད། ཅེས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དེ། གཞོད་བྱེད་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་ལ་བདག་གིས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་མང་པོ་ཅིག་ཟད། བདག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས། དེ་

དག་སྨག་བསྟལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་དམྱལ་བར་འགྲོ་དེ་བས་བདག་ཁོ་ན་དེ་དག་གི་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་སླའོ། །གནོད་པའི་ལེ་ལན་ལས་ལོག་པ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གལ་ཏེ་བདག་ལ་འབྱུང་ན་དེས་དམྱལ་བར་མི་འགྲོ་བས་ཕན་བྱེད་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་

ཅི་བྱུང་། བདག་གིས་བདག་བསྲུང་བར་གྱུར་པ་ནའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་གནོད་པའི་ལེ་ལན་བྱས་པར་གྱུར་ན། དེས་ཀྱང་དེ་དག་བསྲུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། བདག་གི་སྤྱོད་པ་ནི་རྣག་པ་ལ་ཡང་བརྣག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། དེ་བས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཉམས་སོ་ཞེས་སྨོང་རྗེའོ། །ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བཟོད་པ་བཞད་དེ། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྨྲག་བསྟལ་རྣམ་པ་གཉིས་མ་སྤྱད་པས་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་ལུས་དང་ཡིད་ལས་བྱུང་བའོ། དེ་

@231A ཞེས། །ལ་ཡིད་ནི་སྡུས་ཀྱང་གར་ཡང་གཞོམ་མི་རྩུས་ཏེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྨྲག་བསྟལ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་བཟློག་དེ། ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན་ལུས་

ཀྱི་སྤྱན་བསྟལ་སེམས་ལ་གནོད་དོ། །བརླས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་ཡང་མི་གནོད་དེ། བེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ལུས་ལ་མི་གནོད་པས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཁྲོད་ཅི་སྟེ་ཁྲོ་བརླས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་ནས་བདག་ལ་འཇིག་རྟེན་མ་དད་པར་རྟོགས་ནས་མི་འདོད་ཅེ་ན།

སྨྲས་པ། འདི་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་བརླས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མ་དད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་བདག་ཟ་བར་འགྱུར་རམ། སྐྱེ་བ་འདི་འམ་ཕ་རོལ་དུ་གང་གིས་མ་དད་པ་འདི་བདག་མི་འདོད། དེ་བས་འདིར་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བདག

གི་རྟེད་པའི་བར་ཚད་བྱེད་པས་མ་དད་པ་མི་འདོད་ན། རྟེད་པ་མི་རྟག་པ་འདི་ཉིད་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར། བརླས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོས་པས་བྱང་བའི་སྨིག་པ་བརྟན་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གནོད་བྱེད་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་རྟེད་པ་ན། ལོག་འཚོ་ཡུན་རིང་པོ་

བྱང་ཡང་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེད་པ་མེད་པས་དེ་རིང་ཤེ་ཡང་རུང་། གང་གི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོ་བསྟད་ཀྱང་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་དོ། །ཁྲད་མེད་ཁོ་ན་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དེ། རྨི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་རྨི་ལམ་དུ་རྒྱོང་བ་ལོ་བརྒྱ་ལྷ་བདེ་བ

ལ་ལོངས་སྤྱོད་ནས་སད་ཀྱང་གཞན་ནི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །རྨི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་གཉི་ག ཕ་གཉིད་སད་ན་སྐྱོང་བའི་བདེ་བ་དེ་འོང་ཉམས། དེ་རྟེས་སུ་མི་འབྱང་འོན་ཀྱང་དྲན་པ་ཙམ་ལྷག་མའོ། །འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུན་རིང་ཡོར་གསོན་པ་

དང་། ཡུན་ཐུང་བར་གསོན་པ་གཉིས་ཀྱི་འོ། །ཡུན་རིངས་གསོན་པ་དང་ཡུན་ཐུང་བར་གསོན་པ་གཉི་ག་ཡང་ཕྱིས་རྟེས་སུ་མི་འབྱང་སྟེ་འོན་ཀྱང་དྲན་པ་ཙམ། ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྐྱོང་བ་ལྟར། །སོང་བསྣར་ནི་མཐོང་མི་འཐུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ལོག

@231B འཆོལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྣེད་པའི་ཕྱིར་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་པ་མི་རིགས་པར་བཞག་དེ། རྣེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་ནས་བདེ་བ་ཡུན་རིངས་སྐྱོང་ནས་ཀྱང་འཆི་བའི་དུས་སུ་རྒྱགས་མེད་པས་ལག་པ་སྟོང་པ་དང་། འདོད་ཡོན་དང་མི་ལྡན་པས་སྐྲེན་མོ་ཁོ་ན་ཆོམ་རྐུན་པས་ཕྲོགས་

པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འབྱུང་རོ། །གལ་ཏེ་རྣེད་པས་ཡུན་རིངས་གསོན་ཅིང་སྨིག་པ་བཞག་པ་ལ་སོགས་པས་སྨིག་པ་ཟད་ཅིང་། སྡོམ་པ་བསྲུང་བས་བསོད་ནམས་ཀྱང་བྱེད་ཅེ་ན། འོ་ན་རྣེད་པའི་ཚེད་དུ་དེ་ལ་གནོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་སྡང་བྱས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཟད་པ་དང་

སྲིག་པ་མི་འབྱུང་ངམ། དེ་བས་གང་ཚོགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་གསོན་པ། གལ་ཏེ་ལེགས་སྦྱངྱ་དེ་ཉིད་ཉམས་ན་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་གསོན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། བྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོག་མཁན་ལ་གང་ཁྲོད་ཁྲོས་པ་དེས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་སྤྲོད་པ་དང་། སྐྱོན་བརྗོད་

པས་སོ་། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་དེ། བདག་གི་བྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་བསྒྲགས་པས་བདག་ལམ་དད་པར་བྱེད་པས། བྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོགས་པ་ལ་ཁྲོ་ཞེ་ན། སྨས་པ། དེའི་ཚེ་གང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད།

དེ་ལ་ཡང་ཁྲོད་ཅི་སྟེ་མི་ཁྲོ། དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདག་མེད་ཀྱང་དེ་སྐྲོ་བཏགས་ནས་གཞན་ལ་མི་བཟོད་པ་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རབ་ལས་པའི་མ་དད་པ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། མ་དད་པ་རྣམས་ལས་ཏེ།

གཞན་ལ་ཐོས་ནས་མི་སྣན་པ་སྒྲོགས་པ་རྣམས་ལ་ཁྲོད་བཟོད་ཅེ་ན། དེའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་གཞན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རབ་ལས་པ་ལ་ཡང་ཁྲོད་ཀྱིས་བཟོད་པ་བྱ་བར་འོས། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རང་སེམས་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དད་པས་ཀྱང་སྡུང་སེམས་མི་

བྱའོ་ཞེས་བཤའད་དེ། སྐུ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། སུན་འབྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་སྡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་གནོད་པ་མི་སྲིད་དེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་

@232A ཞེས། ཕྱིར་རོ། །དགག་པར་ནུས་ན་སྟིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་དགག་པར་བྱའོ། །ཆུ་མ་དང་རང་གི་གཉེན་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་རྟགས་གཅིག་པ་འམ་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་གནོད་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་བཞིན་དུ། ཉེས་པ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་དང་། །སྨྲིག་པ་རྣམ་

པ་སྣ་ཚོགས་པ། །དེ་ཀུན་ཆུབ་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། །རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་ལག་པ་དང་ཤད་པས་གང་བྱས་པའོ། །སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱས་པ་ནི་དབྱུག་པ་དང་མཚོན་དང་ནད་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའོ། །

གནོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བས་གནོད་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡིན་པས། ཀྱེ་ཡིད་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་གནོད་པ་མཐོང་ནས་བཟོད་པར་མཛོད། གང་ཞིག་གང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱེད་དེ། དཔེར་ན་འདམ་ལས་པད་མ་བཞིན། །རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་

པའི་ལུས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་སོ། །རང་བཞིན་ལ་སྐན་ཀས་མི་ཕན་ཏེ་བཟོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཀའི་སྟོན་བཤད་དེ། གཏི་མུག་གིས་བདག་དང་བདག་གི་བར་བཟུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་བསྟིགས་པ་དང་བརྡེག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་ཉེས་

པ་ཅན་དུ་འགྱུར། དེ་ལ་རྣོངས་པས་གཞན་ལ་ཡང་ཁོས་ཏེ། སྣར་བརྡེག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ཉེས་པ་མེད་པར་གང་བརྗོད། གང་ཉེས་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་གཉི་ག་ལ་སྟོན་མཚུངས་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཞན་དག་གིས་ཁྲོད་ལ་གནོད་པ་བསྒྲུབ་བ།

ཀྱེ་ཡིད་འབྲས་བུ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ལས་སྡུར་ཁྲོད་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་བྱས། དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ཕན་པ་འཚལ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱིས་བསྟེད་པ་ཡིན་པས། དེ་བཟློག་པར་བདག་གིས་གཅ་ལ་རྩུས། གང་གི་ཕྱིར་ཆོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་འབྲས་བུ་ཉིད་

བསྟེད་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་ངན་བྱེད་པ་ལས་བཟློག་པར་མི་རྩུས་པར་ཤེས་ན། དག་བ་ལ་དེ་ལྟར་འབད་པར་བྱ་བའི་གང་གི་རྩུས་པའི་ཁྲད་པར་

ཐོབ་ནས། ལམ་དམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་བྱམས་སེམས་ཅན་དང་

@232B ལྷན་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །དབྱིད་པའི་ཚེ་གა་བཞག་དེ། ཁང་པ་གཅིག་ཚོག་པ་ན་ཁང་པ་གཉན་དུ་མེ་སོང་ཞིང་། རྩྭ་སོགས་གང་ལ་མཆེད་པ་དེ་ཕྱུང་སྟེ་དོར་བ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རིགས་པས་སེམས་ནི་དངོས་པོ་གང་ལ་

ཆགས་པས། ཞེ་སྡང་གི་མེས་ཚོག་པས་སྐད་ཅིག་དེ་དོར་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྨངས་ནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཆོག་ཏུ་དོགས་པས་སོ། །གསོད་པར་འོས་པ་གང་ཡིན་པ་གལ་ཏེ་དེ་ལགā་པ་ཙམ་བཅད་ནས་བཏང་ན་དེའི་ཚེ་རྟེད་པ་ཆེན་པོ་རྟེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་

མི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འཆིང་བ་དང་སྨོད་པ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་ནས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་རྟོགས་ནས་བཟོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟུང་བ་དང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ལྟ་བཟོད་པར་མི་རུས་ན། དམྱལ་བའི་རྒྱུ་ཁྲོ་བ་ཅི་སྟེ་བརྗོག་པར་མི་བྱེད། ཁྲོས་པའི་

ཉེས་པས་དོན་མེད་པར་བཙན་ཐབས་སུ་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པར་ལན་སྟོང་ཕྲག་ཀྱ་གཅོད་པ་དང་འཚོད་པ་ལ་སོགས་པས་བདག་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཞིང་བདག་གིས་རང་གི་དོན་ནམ་གཞན་གྱི་དོན་ཕན་པ་བདེ་བ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ལགā་པ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་

འདིས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་མི་འདྲ་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་ཆེན་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་འགྱུར། དེ་བས་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དགའ་བ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་རིགས་སོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་ཕྲག་དོག་དྲི་མ་འཕྲོ་

པར་ཟཱཊ་དེ། ཡོན་ཏན་ལྷག་ཚད་ཅན་བསྟོད་ནས་གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པ། དེའི་ཚེ་ཡིད་ཁྲོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་བསྟོད་ནས་ཅི་སྟེ་བདེ་བ་སྐྱོང་བར་མི་བྱེད། དོན་མེད་པར་ཕྲག་དོག་གི་མེ་འབར་བས་ཅི་སྟེ་བདག་འཚོག་པར་བྱེད། གང་དང་གང་དུ་དགའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་ཅེན་༎ མ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་ཉེས་པ་མེད་པ་བདེ་བའི་རྒྱུ་བརྟན་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཀག་པར་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་འདི་ལ་ཕྲག་དོག་མི་བྱེད་ཅེས་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟོད་པ་བྱེད་མཁན་ @233A ཞེས། །ཁོ་ནའི་བདེ་བ་དེ་ཡིན་པས་བདག་གིས་བཟོད་མི་རུས་ཤེ་ན། དེའི་ཚེ་རང་གི་དོན་དུ་གླ་བ་ལ་གླ་རྫན་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ཕན་ལན་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྤྱང་བས་མི་ཡོང་། གང་གི་ཕྱིར་དེས་དེ་ལ་བདེ་བར་འགྱུང་ངོ། །དེ་བས་མཐོང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་

ཀྱི་དང་མ་མཐོང་བ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སྟེ། མི་བཟོད་པ་ལ་གཉི་ག་མེད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཁྲོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེའི་ཚེ་གཞན་གྱི་བདེ་བ་འང་ཁྲོད་འདོད། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཡོན་

ཁན་བརྗོད་ན་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་བསྟོད་ནས། གང་རང་གི་བདེ་བ་དེ་འང་མི་འདོད་པ། གཞན་

ཡང་ཀྱེ་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ལ་སྨོད། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དཀོ་དད་པའི་གནས་ལ་སེམས་དང་བར་བྱས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་ཅན་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་ཅི་སྟེ་ཁྱོ། རྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་བཞད་དེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་པས་མཚོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོད་འདོད་ལ་བསྟེན་བཀུར་ངན་དོན་ཙམ་མཐོང་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གདུང་བར་

བྱེད། རྟེད་པ་དགོངས་ཏེ་བཞད་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཁྱེད་རང་གི་བུ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་གསོ་བར་བྱེད། དེ་ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་སྟེར་བས་ཁྱེད་ཀྱི་ཉེ་དུ་གསོ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐོས་ནས། དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་ཁྲོ་བ་ཅི། བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་འདོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་མཁན་གང་ཡིན་པ་དེས་དག་གི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅི་སྟེ་མི་འདོད། གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཁྲོ་བའི་མི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་

རྣེད་པ་བདག་གི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་

མ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་ཡོན་བདག་གི་ཁྱིམ་ཁོ་ནར་གནས་པར་འགྱུར། དེ་བས་དེ་ལ་བྱིན་པ་དང་མ་བྱིན་པས་ཁྱེད་ལ་ཅི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱེད་ལ་དེ་མེད་པས་མི་བཟོད་པ་དོན་མེད་རེ་ཞེག་ དཔྱོད་དང་གང་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དེས་རང་གི་བསོད་ནམས་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ལ་ཕྱོགས་

@233B བདེ་ writ འདོར་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་དད་པ་ཅན་ཡོན་བདག་འདོར་རམ། ཡང་ན་དང་བའི་རྒྱུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་འདོར། རྣེད་ཀྱང་མི་ལེན་ནམ་སྟོས་ཤིག །ཁྱེད་ཅི་ལ་མི་བཟོད། བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ་འདོར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཁྱོད་ནི་རང་གི་ལ་སོགས་པ་གོ་སྟུའོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་

ལ་དྲི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཐོ་ལ་མི་འདོད་པ་བྱང་ན་ལས་ངན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལ་ཁྱོད་དགའ་བས་སྨད་ཅི། བདག་གིས་སྟོན་པས་མི་འདོད་པ་དེ་བྱང་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཅོམ་གྱིས་རང་གི་རྒྱུ་མེད་ན་མི་སྲིད་དོ། །སྲིད་དུ་ཆུག །གལ་ཏེ་དགྲ་ཐོ་ལས་མི་འདོད་པ་ཁྱེད་ཀྱི་སྟོན་པས་འགྱུབ་ན། དེའི་

སྡུག་བསྔལ་ཁྱེད་ལ་དགོས་པ་ཅི། བདེ་བའི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དགའ་བ་དོན་ཡིན་ན། འདི་པས་ཕྱང་པོ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །གང་གི་

ཕྱིར་གཞན་ཕྱང་བའི་སེམས་ལྷགས་ཀྱུ་འཇིགས་སུ་རྟུང་བ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉ་བས་བཏབ་པ།

གང་ལས་གཡེན་རྩེའི་ཕོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ། མི་འབབ་བའི་བུམ་པ་ཆེན་པོར་བཙུག་སྟེ་འཆོད་བར་འགྱུར། དེ་བས་འདི་མི་ལེགས་སོ། །བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་པས་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མ་སྨྱད་པས་ཞེས་བཤད་དེ། སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། བསོད་

ནམས་དང་། ཚོ་རིང་བ་དང་། ལུས་སྟོབས་དང་། ནད་མེད་པ་དང་ལུས་ཀྱི་བདེ་བའོ། །དེ་དག་གི་ནང་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་གསུམ་གར་ཡང་མི་དགོས་སོ། །ཚོུད་དང་ལྡན་པ་བདག་གི་དོན་རིག་པའི་རང་དོན་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་སྤྲིད་དེ། འདི་དག་གིས་ཡི་ཤེས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འོ་ན་ཡིད་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེན། སྨྲས་པ། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་ན་ཆང་དང་ཆོ་ལོང་དང་། སྨད་འཚོང་གི་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་འགྱུར། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་སྨིག་པས་སོ། །དེ་བས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེས་པ་དག་འབར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བླང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེས་པ་རྣམས་ཏོ་

ན་ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཡིན་ཁྱོད་རྒྱ་ཁ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོད་བྱེད་ཀྱིས་ནོར་ཁོར་བར་བྱེད། བཏུགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་བདག་ང་རྒྱལ་བསྟེད་ནས་དགྲ་བོ་ཕྱང་པའི་གཙུགས་པའི་དོན་དུ་གཡུལ་དུ་

ཞུགས་ཏེ་བདག་ཀྱང་གསོད་པར་བྱེད། དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ་དེ་དག་བཟའ་བར་བྱ་བ་

@234A ཞེས། །ཡིན་མོད། མི་བདེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ། ངའི་གྲགས་པ་ཞེས་བརྗགས་པའི་བདེ་བ་ཡང་ཤིན་སྡུའི་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་བས་བྱིས་པའི་རྩེ་བ་འདི་དག་དང་མཉམ་པར་ཟཕད་དེ། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་བྱེ་མ་ལ་ཁང་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་རྩེ་ཞིང་ཡི་རངས་

འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ཟཤིག་པ་ན་བདག་གི་ཁང་པ་བཅོམ་པར་བསམས་ཏེ། བྱང་རྡུང་ཞིང་དུ། སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པའི་དོན་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་བར་བདག་ལ་སྣང་། འདི་ཉིད་དུ་རྣམ་དཔྱོད་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་

ཟཕད་དེ། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བཞིན་སྐྲ་ནི་སེམས་པ་མེད་པས་དེས་བདག་ལ་བསྟོད་ཅེས་མི་སྨྲེད་དེ། གཞན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་དང་བས་ཞེས་བྱ་ཏོག་པ་དག་འབི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཟཕད་དེ། སེམས་ཅན་གཞན་ནམ་བདག་ལ་ཡང་རྩང་སྟེ། གཞན་

དག་འགས་བདག་ལ་ཅི། གང་གི་ཕྱིར་དག་འབ་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པས་དེའི་ཚ་ཞས་ཆུང་ངུ་ཡང་བདག་ལ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེའི་བདེ་བས་བློ་སྡུན་ཉིད་ཀྱང་བདེ་ན་དེའི་ཚེ་གཞན་ལ་དང་པས་

བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གི་བདེ་བ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར། གཞན་ལ་དད་པ་བསྒྲིད་རས་བདེ་

བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་བདེ་བར་མི་བྱེད། དེ་བས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་བསྟོད་དོ་ཞེས་བརྗགས་པས་རང་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ་གཞན་དགའ་བས་དགའ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཡང་བདག་ལ་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེའི་བདག་དང་། དེ་ལས་བྱུང་

བའི་འབྲེལ་པ་མེད་པར་བྱེས་པའི་རོ་ལ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་བདག་གི་བསྟུང་བ་དང་། སྲིད་པའི་དྲུས ཁ་ལས་སྐྱོ་བ་ཉམས་པར་བྱེད། ཡོན་ཏན་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྲེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་དག་གི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་ཁྲོ་བ་ཕྲག་དོག་བྱེད་དོ། །དེ་བས་བདག་གི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་གང་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་དག་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལས། བདག་བསྡུང་བའི་ཚེ་ཆེད་དུ་འཇུག་པས་མཛའ་བོ་ཡིན་གྱི་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གྲོལ་བར་

རིགས། རྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྷུང་བར་འདོད་པའི་གང་

སྐོ་འཕར་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་མཐུས་འདི་དག་གོ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཞེ་སྡང་རིགས་སོ། །རྟེད་པ་ལ་སོགས་པས་འཇོམས་པས་བསོད་ནམས་ལ་གེགས་བྱས་ནས། དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་མཉམ་པའི་དཀའ་

ཐུབ་མེད། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱེ་འབད་པ་མེད་པར་དེ་ནི་ཉེ་བར་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་རང་གི་སྐྱོན་མ་རིག་པས་བཟོད་པ་མི་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ་བདག་ཁོ་ནས་བསོད་ནམས་འདི་ལ་གེགས་བྱས། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེད་པ་འཇོམས་པ་པོ་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །

རིགས་པ་ཝཱཊ་དེ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ། །གང་ཞིག་གཅོད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ། །གཅོད་བྱེད་གང་ཞིག་ཡོད་ན་བཟོད་པ་འབྱུང་། །གཅོད་བྱེད་དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དེ་གེགས་ཇི་ལྟར་ཡིན། །དེས་ཝཱཊ་དེ། སྟོན་བདག་གི་སྟོན་པའི་དུས་ལ་

སློབ་པའི་འདོད་མཁན་གྱིས། སྟོན་པའི་བར་ཚད་བྱེད་པར་གྱ་ལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པས་མཁན་པོ་ཐོབ་པས་ན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་གེགས་བྱར་མི་རིགས་

སོ། །གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་མང་བས་ནོར་འདོད་པ་ནི་རྣེ་ཐུབ་པར་སླའི། གཉེད་བྱེད་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཞན་ལ་གནོད་པ་ལས་བརྩེགས་པ་ན། བདག་ལ་སྡུག་ཀྱང་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ཁྱིམ་དུ་བྱང་བའི་གཏེར་དུ་འབད་པ་མེད་པར་ཐོབ་པའི་དགྲ་བོ་ལ་དགའ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་སོགས་པའི་

ཐོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་བཟོད་པ་འདི་དགེ་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་དང་། འདི་གནོད་པ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྟོགས་པ་འདི་ཐོག་མར་འདི་ལ་སྦྱིན་གྱི་གདུལ་བྱ་

གཞན་ལ་ཕྱིས་ཞེས་སྦྱོན་ལམ་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བྱམས་པའི་སྟོབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

@235A ཅི། །དཔས་ལྷ་སྟེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྦྱིན་ལམ་བྱས་པ་གང་གི་ཕྱིར་འདི་སྡོན་དུ་འགྱོ་བ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་གླུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་བསམ་པ་

གཉེད་བྱེད་ལ་མེད་པས། བསོད་ནམས་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་མཆོད་པར་

འོས་པ་མ་ཡིན་ཞེན། དགེ་བ་རྩོགས་པའི་རྒྱུ་དམ་པའི་ཆོས་བསམ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཇི་ལྟར་མཆོད། གལ་ཏེ་གཉེད་པའི་བསམ་པ་དགྲ་ལ་ཡོད་པས་འདིར་མཆོད་ཅེན། སྨྲས་པ། གཉེད་

པའི་བསམ་པ་འདི་ལ་མེད་པ་ན་བདག་གི་བཟོད་པ་གा་ལ་འགྱུབ། དཔེར་ན་ཕན་པ་དང་

བདེ་བ་བྱེད་པའི་སྨན་པ་ལས་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ལ་ཞེ་སྡང་མི་བྱེད་ན་བཟོད་པ་འགྱུབ་པོ། །དེ་བས་དེའི་བསམ་པ་ངན་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྟེའོ། །དེ་བས་དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཚོས་བཞིན་མཆོད་པར་བྱའོ། །གཞོད་བྱེད་

ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ལུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཐུ་བར་བྱེད་པའི་ཞིང་ཡིན་པར་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུ་བར་བྱས་ནས་མང་པོ་ཞིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་

ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་གཉི་ག་ལས་རྟོགས་པ་མཉམ་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ལ་མཐུ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །སེམས་ཅན་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་

པས་རྒྱལ་བ་དང་ཇི་ལྟར་མཉམ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། བསམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་འདིར་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ལ་རྣས་པ་མཉམ་པའི་སྐྱོ་

ནས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཉམ་པས་སེམས་ཅན་དག་རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་མཉམ་

མོ། །འདི་ཉིད་ལ་རིགས་པས་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སྙོམ་པ་པོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་གང་དེ་ནི་སེམས་ཅན་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ སེམས་དང་བར་བྱས་པས་བསོད་ནམས་གང་འབྱུང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོ་བར་བརྗོད་

@235B པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བ་དང་མཉམ་པར་བཤད། དོན་དམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་མཉམ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། གང་དག་གིས་ཡོན་ཏན་ རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་ཡང་མཐའ་མེད་པ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་རྣམས་དང་

མཚུངས་པ་གཅིག་སྟེད། གང་གི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་བྱི་སྟོང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་པུའི་ཡོན་ཏན་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གང་རུང་ཅིག་ལ་མཐོང་བར་གྱུར་ན། དེ་མཆོད་པ་ལ་ ཁམས་གསུམ་ལས་བྱང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་

ཐོག་མ་མེད་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྟིན་པོའི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་ཡོད། དེའི་ཕན་པོ་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཐབས་གང་ཡང་མེད་

དོ། །དེ་བྱས་ནས་སེམས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་སྣང་ངོ། །ཚ་ཤས་འདི་

དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པས། དེ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཚོ་གा་བྱས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་ཕན་མཐའ་ཡས་པ་བཏགས་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ཕན་བཏགས་པའི་ལན་ཐོས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་རང་དོན་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་རང་གི་སྐུའི་ཕྱག་དང་ཞབས་དང་དབུ་ལ་སོགས་པ་གཅོད་པ་དང་། མནར་མེད་ཀྱི་དམྱལ་བར་འཕྲུག་པ་དེས་ན་སེམས་ཅན་གདོན་

པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཕན་པ་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་བྱས་པར་འགྱུར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེས་གནོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་གཞན་དུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཉེས་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བླ་མ་ལ་མཉེས་པ་བྱེད་པར་བཤད་

དེ། བདག་གི་རྗེར་གྱུར་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་གང་དག་གི་ཚེད་དུ་བསྐུལ་ཡང་ལྷོས་པ་མེད་པ་ལྟ་ཞོག །རྟེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྐུ་གཏོད་བ་ན་ཡ བདག་བྱན་ཡིན་ཡང་རྗེ་བྱ་རྣམས་ལ་ཅི་སྟེ་ང་རྒྱལ་བྱེད།

བནན་དུ་མི་བྱེད་བདག་ལ་སྣང། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་བྱ་རྣམས་ལྟ་བུ་གང་དག་བདེ་ན་དག་འབར་བར་འགྱུར་

@236A ཞེས། །བ་དང་། གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་སྡུ་ངན་དུ་འཕྲུག །ཚགས་སྡང་མེད་ཀྱང་སྣན་ལམ་གྱི་མཐུས་རྒྱལ་བ་ལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་སུའོ། །གཞན་ནི་གོ་སྟེའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ན་གསལ་བར་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ཡན་

ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ལུས་འབར་བའི་མི་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཀས་ཀྱང་ཡིད་བདེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་ན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་ལ་མཉེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། བདག་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྐྱོག

པར་བྱས་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྐྱོག་བསྟལ་བར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོག་པ་དེ་རིང་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་གང་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་དེ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། བདག་བྱ་ཡིན་པས་བདག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཡོད་པས་སོ། །མོས་པ་བསྟན་པར་བཤད་དེ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་སྟེའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། གཞན་དུ་ན་འཚང་རྒྱ

བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །བདག་དང་གཞན་བརྩེ་བ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

བས་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་མཐོང་བ་འདི་དག་མགོན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འདིར་མི་མཐུ་བའི་རིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་མཐུ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བཤད་པའི་རིགས་པས་སོ། །རང་དོན་བསྒྲུབས་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་

སེམས་ཅན་མཐུ་བར་བྱས་པའི་ལེ་ལན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཡང་འདི་ཉིད་དེ། དེས་བྱས་པའི་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པ་བྱས་པས་དེ་དག་མོས་པ་ལ་ལམ་སྟྲུབ་བས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་ཀ་བསྒྲུབས་པས་འདི་ཉིད་བདག་གི་བརྩལ་ཞུགས་ངེས་པར་ཤོག །

རིགས་པ་གཞན་བཤད་དེ། ཇི་སྙར་རྒྱལ་པོའི་མི་གཅིག་པུ་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱེད། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་མིག་རྒྱང་རིང་བ་ནི་ཕྱེས་རྒྱལ་པོའི་གནོད་པ་མཐོང་བས་གཅིག་པུ་དེ་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་

@236B པོའི་ཐབས་དེ་སྟོབས་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྟ་ཞོག་སྟོབས་མེད་པ་ལ་ཡང་སྨད་པར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྟོབས་མེད་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ལ་གཤེགས་རྗེའི་ཐོ་ག་རྣམས་

དང་། སྐྱིང་རྡེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་གནོད་ནས་བྱེད་དོ། །དེ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་

མགུ་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་དམ་པ་ཀུན་གྱིས་ཅི་འདོད་བྱས་པས། མགུ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུངས་པ་བས་ལྷག་པ་ཞལ་དེ། རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་ན་ནོར་འཕྲོགས་པ་དང་ཐ་མར་གསོད་ནུས་ཀྱི་དམྱལ་བར་གཏེར་མི་ནུས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་ཏུ་བཅུག

པས་དམྱལ་བར་འགྲོ་བའོ། །རྒྱལ་པོ་མཉེས་ནས་ནོར་ལ་སོགས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟེར་མི་ནུས་སོ། །གང་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་པས་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའོ། །སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞད་དེ། བཅོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དགའ་བར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་གྲགས་པ་འབྱུང་རོ། །དགྲ་བོ་མེད་པས་སྐྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཞི་སྡང་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་དང་བ་འདྲེན་པའི་ལུས་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་དགའ་བ་དང་། ཡུན་རིངས་གསོན་པ་དང་། འཕོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་

རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ། ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོད་པ་ནི་ཚོས་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་བཅོད་པའོ། །བཅོད་པའི་ལེའུའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་དྲུག་པའོ།། །།དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་པས་བཟོད་པ་དང་ལྡན་

པ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ། མ་བཟོད་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཚང་རྒྱ་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མི་འབྱུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་བརྒྱང་བ་དང་བསྐུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཡོ་བ་རྣྱང་མེད་ན་མི་འབྱུང་དོ། །བརྩོན་

འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་སྙམ་པ། དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའོ། །མི་དགེ་བ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ནི་ལེ་ལོ་ཁོ་ནའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་པའོ། །དེས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དགྲ་བཞིན་དེ། འཇོམས་པར་བྱེད་

@237A ཅེས་བྱ། །པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ལེ་ལོ་སྟེ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལས་སུ་མི་རུང་བའོ། །ངན་པ་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། བྱེད་པ་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལོག་པ་ནི་སྒྲིབ་ལྟག་དང་། དེས་རང་ལ་མ་རྙེས་པ་སྨོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་བརླམས་པའོ། །ལེ་ལོའི་

རྒྱུ་བཞིན་དེ། སྐྱེམ་ལས་ཁོ་ན་བདེ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དང་གང་རུང་བསྟེན་པར་འདོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ་བ་མི་སྐྱེ་བས་འབྱུང་། འདི་དག་ལས་ལེ་ལོ་འབྱུང་། དེ་ལ་

ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཉལ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་རྒྱུ་བས་བཞོར་ཏེ་དེས་ཟིན་པ། སྒྲི་བ་ཁོ་ན་

རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་དེ་བས་གཡེན་རྩེའི་ཁར་ཆུད་པ་ཞེས་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ། སྐྱེས་ནས་དེས་པར་འཆི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྐྱོ་བའི་རྒྱུ་ཉལ་དེ། རང་གི་སྟེའི་རང་གི་རིགས་ཏེ། དེ་འཆི་བདག་གི་རིམ་པས་ཁྱེར་བ་མ་མཐོང་ངམ། ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེས་

ན་ངེས་པར་གསད་པར་བྱ་བའི་མ་ཉེ་རང་སྟེ་བསད་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་རིག་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །འཆི་བདག་གིས་མགུལ་བ་བཏེག་ནས་བལྟས་པ་འབྲོས་པའི་ཡམ་ཀུན་བཀག་པ་ཁྱོད་ཇི་ལྟར་བཟའ་བར་འདོད་པ་དང་། གཉིད་དང་དགའ་བྱེད་ནུས། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་ལེ་ལོ་མི་སྡོང་

ན། གང་གི་ཚེ་ནད་དང་རྒས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་གྲབས་སུ་ཆུད་ནས་མྱུར་དུ་འཆི་བ་འོང་བར་འགྱུར། དེའི་ཚེ་ལེ་ལོ་སྤྲངས་ནས་ཀྱང་ཅི། འདི་མ་འོངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དང་། འདི་བྱེད་པར་འདོད་པས་བསྐམས་ཏེ། འདི་ནི་ཕྱིད་ཟིན་པས་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་གློ་བུར་དུ་

འཆི་བ་འོང་བར་འགྱུར། ཀྱི་ཏུད་བཙོམ་ཞེས་བསམས་ཤིང་ཁྱོད་ཅི་བྱེད་བར་འགྱུར། ཉེ་དུ་དང་བྲལ་བའི་མྱ་ངན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྲངས་པའི་མཆི་མ་དང་བཅས་པ། དམར་ཡོར་གྱུར་པའི་མིག་

གིས་བལྟ་བའི་རེ་ཐག་ཆད་པའི་ཉི་དུ་རྣམས་དང་། གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེན་

ལ་བལྟ་ཞིང་། རང་གིས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དྲན་པས། འཆི་བདག་རང་གི་ལག་གིས་དུག་ཟོས་ཞེས་ཕྱིས་འགྲོད་བས་གདུངས་པ་དང་། སྡུག་ཏུ་བཙུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣག་པའི་དམྱལ་བའི་སྣ་ཐོས་ནས། བདག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འཕྱུར་ཞེས་སྣག་པ་བྱུང་བའི་ཨཞད་

@237B པ་ཡིས་ལུས་ལ་སོགས་པས་ནྱོས་པར་འཕྱུར་ཚ་ཅི་ཞེག་བྱ། དཔེར་ན་ཇི་ལྟར་ཉ་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ཆུས་གང་བའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བཞག་ནས་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་གསོད། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་འཆི་བདག་ཀྱང་འཆི་བདག་གིས་ཡིན་ཞེས་ཤེས་ནས་མིའི་ཡུལ་ཁོ་ནར་ཁྱོད་འཇིགས་པར་རིགས། སྟིག་པ་

བྱས་ནས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཀྱེ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཆུ་དོན་པོས་རེག་ཀྱང་ཤེན་ཏུ་སྐྱེ་བས་རབ་ཏུ་ཚ་བར་འགྱུར། ལྷག་མ་གོ་སྟལ་འོ། །བདེ་བ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་བསྒྲིད་པ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་ཅིང་གཞོད་པ་མང་

བ་དང་། འཆི་བདག་གིས་བཟུང་བཞིན་དུ་འཆི་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན། དེ་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་ཀྱི་ཏུད་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་བཅོམ།། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྣང་ས་ནས་ཐོབ་

པའི་མི་ལུས་ཁོ་ན་བློ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅེན་ནས་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་ཆུ་བོ་ཆེན་

པོ་སྟེལ་ཅིག །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཕྱོགས་ནས་སོ། །ཀྱེ་རྩོངས་པ་གཉིད་ལོག་པའི་དུས་འདི་མ་ཡིན། ཕྱིས་ངན་སོང་དུ་བློ་རྩེད་པར་དཀའོ། །དེ་ལྟར་ལེ་ལོ་བཀག་ནས་ངན་ལ་ཆགས་པ་བཀག་པར་བཞག་དེ། དགེ་བའི་ལས་ལ་དགའ་བ་མཆོག། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

བདེ་འགྲོའི་རྒྱུན་སྐྱེད་པས་དགའ་བའི་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་དོར་ནས། གཡེང་བ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྲས་བློ་ལ་སོགས་པ་སྦྱག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ལ། ཁྱོད་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་རིགས། ཀུན་རང་སེམས་ལ་སྟོབ་པའོ། །སྒྱིད་ལུག་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཚོགས་བཅད་འདི་གཞན་གྱིས་བཅུག་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མ་ཡིན། སྔོམ་ཚོག་ཡིན་ཞེན། འོ་ན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དང་། ངན་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་བརླས་པའི་གཉེན་པོ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཅི་སྟེ་མི་འཆད། བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བདག་དང་བརྩེ་བ་གཉིས།

འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབ་བ་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅུག །།བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་ཁོ་ནར་བརྩོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྱིད་ལུག་པའི་གཉེན་པོ་བཤད་དེ། བདག་ལྟ་བུ་བྱིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙོད་དུ་གා་ལ་

རྡང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཁོ་ན་སྣོད་དུ་རུང་གི།

@238A ཞེས། །བདག་ལ་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་སྨྲིད་ལུགས་མི་བྱའོ། །དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲིད་ལུགས་པ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡང་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་འདི་ཁའདྲ་པར་འགྱུར་བ་

བདེན་པར་གསུངས་སོ་ཞེས། །དེ་ཅི་ཞེན། སྨྲས་པ། དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་SH'AKYA་ཐུབ་པ་དང་། རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་དང་། མར་མེ་མཛད་ལ་སོགས་པ་སྔར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ། །

བདག་ཉིད་བརྟས་པའི་གཉེན་པོ་ཁའདྲ་དེ། བདག་མིར་སྐྱེ་ལ་འདི་དག་འདི་མི་དག་ཞེས་རྟུས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རིག་པའི་ལམ་མ་བཏང་ན་སངས་རྒྱས་ཐོང་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། རིན་ཆེན་སྨྲིན་ལས་འདི་མང་དུ་ཁའདྲ་དོ། །རིགས་པ་ཁའདྲ་དེ། འོན་ཏེ་ལག་པ་དང་ཤོང་པ་སོན་

པ་གཏོང་པར་བྱེད་པ་དཀའ་བར་ཤེས་ནས་བདག་འཇིགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་ལྷི་བ་དོན་ཆེན་པོ་ལ་ཆུང་བའི་བློ་དང་ཆུང་བ་ལ་ཆེ་བའི་བློ་འདི་བདག་རྟོངས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་དཔྱད་པས་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་

སོ། །ལྷོ་བ་ལ་རྩོངས་པ་ཨཱཌ་དེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོར་བ་ན་ལག་པ་དང་ཤ་འཐུབ་

པས་གཅོད་པ་དང་། ནུས་པ་དང་མདུང་ལ་སོགས་པས་ཕུག་པ་དང་། དམྱལ་བའི་མེས་བསྲེག་པ་དང་། འབར་བའི་སོགས་ལེ་ལ་སོགས་པས་གཉེགས་པ་ལན་དུ་མར་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་

མི་ནུས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྷོ་བ་སྟེ། དེ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ལག

པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་ནི་ཡང་བ་སྟེ། དུས་དེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུང་ཟ་ལ་རྩོངས་པ་ཨཱཌ་དེ། བྱང་ཆུབ་སྤྱན་པའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཉང་བ་དུས་དེས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་བའི་

རྒྱུའོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུས་ལ་རྨུག་པའི་རྨུག་རྡུགང་ཡིན་པ་དེའི་གནོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་

ཆུང་བཙུང་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གང་བྱུང་བ་དེ་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་ཉང་བ་ཡུན་ཐུང་བ་ཡུན་རིང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་འདྲ་བ་འདི་ཡང་བཟོད་པར་འོས་

པའོ། །འདི་བས་ཀྱང་འདི་རིགས་ཞེས་ཟཱཌ་དེ། སྨན་པ་ཀུན་ཀྱང་ལྷོགས་ཉལ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་

@238B བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནད་སེལ་བར་བྱེད་དེ་གཞན་དུ་ན་མི་ནུས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཅིག་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཉང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པ་ཁོ་

ནའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཕོག་མཐའ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་

ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ལས་དང་པོ་པས་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་པར་འོས་པ་ཡིན་ཡང་། སྣན་པའི་མཆོག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནད་ཐམས་ཅད་ཀུན་རས་ཆེལ་བར་བྱེད་པས་མ་གནང་གི །འོན་ཀྱང་ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་གསོ་དཔྱད་ཀྱིས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་

པའི་ནད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་གསོ་བར་མཛད་དོ། །འཇམ་པའི་གསོ་དཔྱད་ཁོ་ན་བཤད་དེ། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་གོམས་པའི་ཕྱིར། ལོ་མ་དང་ཕྱེ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་སྟེར་བ་ལ་དང་ པོ་འཇུག་པར་བྱེད། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འདྲེན་པ་པོའི་མགོན་པོས་སོ། །དེ་ནས་

སྤྱིན་པ་ཆུང་བ་ལ་གོམས་པས་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིན་པ་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་རང་ཤ་ཡང་གཏོང་བ་དེ་བཞིན་བྱེད་དོ། །ཅིས་དེ་ལྟར་ཞེ་ན། སྣས་པ། སྤྱིན་པ་ལ་གོམས་པའི་མཐར་ ཕྱིན་པས་གང་གི་ཚེ། ལོ་མ་ལ་གང་ཡང་མི་རྟུང་བའི་བློ་བཞིན། མི་རྟག་ཅིང་སྐྱེ་བོ་

མེད་པས་རང་གི་ཤ་ལ་ཡང་འབྱུང་དེའི་ཤ་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་ཅི་སྟེ་དགའ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིག་པ་སྤང་སས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར།

སྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བསྟལ་ཞེས་ངེས་པའོ། །རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུ་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་

མཁས་པས་མི་དགའ་བར་མི་འགྱུར། གང་གི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་སྡུག་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ལ། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡིད་ལ་འབྱུང་བ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ་བདག་དང་བདག་གི་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་། དེ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ལ་རིང་དུ་སོང་ངོ། །ཡུན་རིངས་འགོར་

བ་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པ་མི་བྱེད་པར་བཞད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལུས་བདེ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པས་ཡིད་བདེ། དེ་བས་རང་གི་དོན་གྱབ་པས་སྨིང་རྗེ་ཡོད་པ་ཅན། གཞན་དོན་དུ་འཚོར་བར་གནས་ཀྱང་སྡུག་བསྟལ་གང་

@239A ཞེས། །གཤེས་སྡུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡུན་རིངས་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པར་བཞད་དེ། སྔར་བྱས་པའི་སྟོག་པ་ཡང་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྟེག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་

སྡུད་བྱེད་ནི། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དུ་མ་ཞེག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བཞད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་ཐབས་ཀྱི་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་རྣམ་པས་

སྐྱུར་བར་འགྱོ།ཉེ་བར་བསྡུས་ཤིང་ཨཱཌ་དེ། དེ་ལྟར་ཨཱཌ་པའི་རིགས་པས་བདེ་

འགྱོ་ནས་བདེ་འགྱོར་འགྱོ་ཞིང་བྱོ་དང་ལྡན་པ་སྙ་ཞིག་སྨྲིད་ལྷག་པར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་གནས་ཏེ། རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ། །འདྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་བཅད་སྐབས་

སུ་མ་བབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བཀྲག་པར་སྣང་། གང་གི་ཕྱིར་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཞི་ཉེ་བར་བསྡུས་ནས་བརྩེན་འགྲུས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོབས་ཀྱི་དཔུང་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདྲན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད། འདིར་

ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་ཡང་མེད་ལ། སྟོབས་དང་འབྲེལ་པ་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་མདོར་བསྡུན་ཡིན་ན་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་དོ། །སྤྲ་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་ཨཱཌ་དེ། དེ་ལྟར་ཨཱཌ་པའི་རིགས་པས་ལེ་ལོ་དང་། ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྨྲིད་

ལྷག་པ་དང་། བདག་ཉིད་བརྟས་པ་སྟེ། བརྩེན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ནས། བརྩེན་འགྲུས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། འབད་པར་བྱ་སྟེ་ཐབས་གང་གིས་ཤེས་ན། སྨྲས་པ་འདྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །འདྲན་པ་ནི་འདོད་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཁེངས་པའོ། །

དགའ་བ་ནི་ཞེན་པའོ། །དོར་བ་དང་། ལྷུར་ལེན་དང་། དབང་སྒྱུར་དང་། སྡུག་སྔལ་ནི་གྱན་དང་སྤྲོར་བ། དེ་ལ་འདུན་པ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར་ཝཱཧ་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བདག་གི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བསྒྲིད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲིད་

@239B བ་ཡིན། གང་དུ་སྐྱོན་རེ་རེ་ཡང་བསྐལ་པའི་རྒྱ་མཚོ་བཙོན་འགྱུས་དང་ལྡན་པས་ཟད་པར་བྱེད། སྐྱོན་ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྩམས་པའི་བཙོན་འགྱུས་དེ་ལ། ཆ་ཙམ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན། དེ་བས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་བདག་གི་སྙིང་ཅི་སྟེ་མི་འགས། ཉེས་པ་ཟད་

པའི་དོན་དུ་འདུན་པ་ཡཱད་ནས། ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དུ་འདུན་པ་བསྒྲིད་པར་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཡཱད་དེ་གོ་སྟུའོ། །འདིས་ཀྱང་དོན་མེད་ཅེས་ཡཱད་དེ། བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་སྟུའོ། །འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་འཇིགས་པ་མ་བྱེད་ཅེས་མི་འཇིགས་

པ་མ་བྱིན། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་མ་བྱས་པས་བདེ་བར་ཡང་མ་བྱས། །དེ་བས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པར་ཡཱད། སྐྱེ་བ་སྟ་མར་ཆོས་ལ་འདུན་པ་མ་བྱས་པས་

དེ་ལྟར་ཕོངས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་ལྡན་པ་སྙ་ཞིག་ཆོས་ལ་འདུན་པ་གཏོང་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་བསྒྲིད་པའོ། །ཕོངས་པ་བརྙོག་པ་འབའ་ཞིག་པའི་མ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདུན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་

འདུན་པ་དེའི་ཡང་རྩ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་

འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་བསྟོན་པའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཟཁད་དེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་

འཇིགས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། འདོད་པ་བཙལ་ཞིང་མ་རྙེད་པས་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པ་དག་སྟིག་པ་བྱེད་པ་

ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་ངོ། །དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཟཁད་དེ། །འདོད་པ་སྨོན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡོན་ཏན་དེ་མཆོད་པ་ལྷག་མ་གོ་སྟེའོ། །ཡང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་

ཟཁད་དེ། སྟིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་མཚོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་

འདོད་པ་གཅོད་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཟཁད་དེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་རྒྱུ་ཆེ་བ། དྲི་བཟང་བ།

བསིལ་བ། རེག་བྱ་བདེ་བའི་ PADMO'I ནང་དུ་གནས་པ། རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཟས་

@240A ཞེས། །ཀྱིས་སྐྱའི་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་བ་ཕྱི་བའི་པད་མ་ལས་འཁྱངས་པ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མདུན་དུ། མཐའ་གཅིག

ཏུ་དག་བས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མའི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་བཟློག་བ་སྟུག་བསྟལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐའ་གཅིག་གུ་མི་དག་བའི་རྣམ་སྨིན་བཤད་དེ། དུས་ཀྱི་ཚོ་ཉས་འབར་བའི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣེག་པས་ཐམས་ཅད་པགས་པ་བཤུས་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གནོད་པས་ཉམ་ཐག

ཅིང་སྨྲེ་སྟགས་འདོན་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུ་བའི་ཟངས་ཁྲན་ལུས་ལ་བླུགས་པར་གྱུར་པ་དང་། འབར་བའི་རལ་གྲི་དང་མདུང་གིས་བསྡུན་པས་ཤའི་དུམ་བུ་བརྒྱར་གཏུབས་པས། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནག་པོའི་ལས་ཀྱིས་ལན་དུ་མེ་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ལྕགས་ཀྱིས་གཞིར་ལྷུང་སྟེ། དེའི་ལས་

ཡུན་རིང་པོས་སད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པའི་སྟོབས་ཉེ་བར་བསྡུས་ཏེ་ཟཤད་པ། དེ་བས་ན་ཟཤད་པའི་རིགས་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་སྨིན་གོམས་པ་ནས་དག་བ་ལ་འདུན་པ་ཁོ་ན་གྱུས་པས་བྱའོ། །ཏ་ནི་

ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་བཞག་དེ། རྣ་རྡེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་བཞག་པའི་ཚེ་གས་རྩོམ་པ་བརྟན་པས་

བསྟན་བྱའི་དོན་དུ་ང་རྒྱལ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་འབྱོར་པ་ནི་སྟན་པར་ནུས་པ་སྟེ། དེ་བརྟགས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའི་མི་ནུས་ན་མི་བསྒོམ་མོ། །དམ་བཅའ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མ་བསྒོམས་པ་མཆོག །བསྒོམས་ནས་ལྷོག་པ་མི་རིགས་སོ། །ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བཞག་དེ། སྐྱེ་བ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་མཐུན་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མཐུན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བྱེད་པ་དང་མྱོང་བའི་རྒྱུ་མཐུན་ནོ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ཏེ། གང་དམ་བཅའ་ཉམས་པས་དེ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་

གཞན་ལ་ཡང་ངོ་གསུངས་པ་ཡང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་ནི་འབད་པ་ཡིས། །མ་ཁས་པས་དག་པ་སྤྱང་བར་བྱ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གཞན་བྱང་ཆུབ་པར། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བ་དང་བློ་མའི་བཀའ་ལས་འདས་པས་བྱང་བའི་སྤྲིག་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འཕེལ་ལོ། །

@240B གཞན་ནི་ཐོག་མར་བརྩམས་ནས་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ཅན་ནི་གཞག་པའི་དུས་སུ་གཉིས་པ་གང་བརྩམས་པ་དེ་ཡང་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་ནི་གང་གཉིས་པ་གཉོང་བ་དེ་

ཡང་མ་བསླབས་སོ། །གང་ལས་ང་རྒྱལ་ཞེས་བཤད་དེ། གསུམ་ལས་སོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཤད་དེ།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཉེས་པ་མེད་པའི་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་བྱ་བར་འོས་པ། དེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་བྱའི། གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་སྟའོ། །དམན་པའི་ལས་ནི་མི་གཙང་བ་འདོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་སྟའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་

བཤད་དེ། ཤི་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡིད་བཟོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུས་བྱས་པའི་ལྟུང་བ་ཡང་གཙོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞུམ་པས་རྩོལ་བ་དོར་ཞིང་དགའ་བ་མེད་ལ་གཅོད་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། །ལངས་པ་ནི་རྩོལ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ངན་

པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའོ། །དེ་བས་བརྟན་པས་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་གོ་ཆ་གྱོན་པ་སྟེ། ལྟུང་བ་རྣམས་འཇུག་ཀུ་མི་སྟིར་བ་དེས་གཞོམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ངུ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱུལ་བར་རྩོམ་པ་ནི་བཞད་གད་ངུ་འགྱུར་ཏེ།

བདག་ལྟུང་བས་ཕམ་པར་བྱས་པས་སོ། །དེ་བས་བདག་གི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཕམ་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཁོ་ན་སེང་གེ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་རི་དགས་ཀྱི་

གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་སྣས་བདག་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཕམ་པར་གა་ལ་རུས།

འོ་ན་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཇི་ལྟར་བྱང་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སྣས་པ་སྐྱེ་བོ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ང་རྒྱལ་ཅན་དག་བོའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ང་རྒྱལ་དགྲའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར། དེ་བས་ང་རྒྱལ་འདིར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིགས་བཅད་

གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ང་རྒྱལ་སྤང་བར་ཟཱཊ་དེ། ངན་སོང་ནི་དམྱལ་བ་སྟེ། ལས་ཟད་པས་དེ་ནས་ཐར་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཟས་ཟའི་བྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་སྟེའོ། །འདོད་པའི་ང་རྒྱལ་ཟཱཊ་དེ། གང་ཞེག་ང་རྒྱལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། བརྩོན་པ་དེ་ཁོ་ནས་ང་རྒྱལ་

@241A ཞེས། །ཅན་དང་། རྣམ་རྒྱལ་དང་། དཔའ་བོ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེག་ཀུན་དུ་སློང་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དགྲ་བོ་བསད་ནས། འགྲོ་བ་ལ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་རྗེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཀུས་པའི་ང་རྒྱལ་ཟཱཊ་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་ན། སྟོང་འགྱུར་དུ་སྣན་གཟུགས་འགྱུར་བར་འཚལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་གཟེ་བརྡོད་ཆེ་བ་རི་དགས་

ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མངར་བ་ལ་སོགས་པའི་རོ་ལྔའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་འབད་

ཀྱང་མིག་གིས་མཐོང་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉམ་ང་བ་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལྟ་ཀྱི་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ང་རྒྱལ་གསུམ་ཟཁད་ནས་དགའ་བའི་སྟོབས་ཟཁད་དེ། ལས་གང་

སྐབས་སུ་བབ་པ་བསམ་གཏན་ནམ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ། དེ་ཉིད་དུ་སེམས་ནུབ་པ་ལྟར་དེ་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཆོ་ལོང་རྩེ་བའི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ལས་བྱེད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ལ་ལར་བདེ་བ་འབྱུང་ལ། ལ་

ལར་བདེ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚོང་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་གང་གི་ལས་ཁོ་ན་བདེ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་མེད་ན་ཇི་ལྟར་བདེ་བར་འགྱུར། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྲས་ལ་མིན། །རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར། །དེས་ཁྱོད་ཡང་དག་བསྟུབ་པ་ཡིན། །ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་

མཐར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔས་འཁོར་བ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྡུག་ཀྱང་ཆོམ་པར་མི་འགྱུར། ཇི་ལྟ་བུས་ཤེ་ན། སྤུ་གྲིའི་སོ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྲང་སྐྱངས་ན་ལྷུ་

གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་དེ་དང་འདྲ་བར་མངར་ཡང་འགྱུར་ནས་སྨྱག་བསྟལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་

འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་བདུད་རྩི་ལྟ་བུས་ཇི་ལྟར་ཆོམ། །ཇི་ལྟ་བུས་ཤེ་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་སྟེར་བས་བདེ་བ། ངེས་པར་ལེགས་པ་སྟེར་བས་ཞི་བའོ། །དེ་བས་བརྩམས་པའི་ལས་འཇིག་པའི་དུས་སུ་ཡང་། དེ་ལ་ནུབ་པ་ལྟར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ཉིན་ཕྱེད་ལ་ཉི་མ་དྲོན་པོས་

@241B ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཆུ་མ་མཐོང་བ། བསིལ་བའི་ཆུས་གང་བའི་ཇོང་བུ་ལ་གློང་པོ་ཆེ་དང་པོ་ནུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དོར་བའི་སྟོབས་བཞད་དེ། བསམ་གཏན་ལ་སྐྱོ་ན། བཙན་ཐབས་སུ་སེམས་དེ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་ཅིག་འདོར་རོ། །སྐར་བསམ་གཏན་

ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྩོགས་པའི་ཚེ་འང་གཏོང་སྟེ། ཕྱི་མས་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱིད་པས་སོ། །སྔ་མ་ལ་སྣང་ཅིང་ཕྱི་མ་སྦྱིད་པ་བསྐྱེད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །སྣོར་ལེན་བཞད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱང་ཞིང་

དེ་དག་ལ་རྟེག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་རྣོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་དང་དེའི་དམིགས་པ་སྟོང་པར་བསྒོམས་ཏེ་རྣོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་ན་དེ་དག་མེད་པར་

འགྱུར་རོ། །དེའི་ནི་གོ་སྟེའོ། །ཇི་ལྟར་གཡུལ་དུ་ལག་པ་ནས་ལྷུང་བའི་རལ་གྲི་འཇིགས་པས་སྐྱུར་དུ་

ལེན་པ་ལྟར། རྐུགས་ཀྱང་དྲན་པ་ཁོ་ན་རལ་གྲི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པས་ཐམ་པའི་ཕྱིར་འཁྱུལ་ན་དམྱལ་བའི་འཇིགས་པས་ལེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་རྐུགས་པའི་ཁྲག་ཐོབ་ནས་ལུས་ལ་དུག་ཁྲབ་པ་ལྟར་ན། སེམས་ལ་བློགས་རྣེད་ནས་ཉེས་པས་ཁྲབ་པས་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །མར་ནག་གིས་

བཀང་བའི་སྟོད་འཛོན་པའི་མི་ཟད་པ་འདྲེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཉན་པོའི་བཀས་ཐིགས་པ་ཙམ་བོན་ཁྲོད་གསོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་རལ་གྲི་ཐོགས་པ་རྒྱལ་པོའི་མི་དག་གིས་སྐྱུང་བ། བོན་འཆི་བའི་འཇིགས་པས་སྐྲིམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར། བཏུལ་ཞུགས་ཀྱིས་དབང་པོ་རྣམས་སྡོམ་པའོ། །དེ་བས་

དུག་སྐྱལ་ཞང་དུ་ཞུགས་པ་ན་བདག་རྐུགས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་སྐྱུར་དུ་ལྟང་བའི་མི་ལྟར་གཉིད་དང་ལེ་ལོ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ལངས་ཏེ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། འདོན་པ་དང་། བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཉེས་པ་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་ཡང་རང་

ལ་སྣང་པར་བྱ་སྟེ། ཐབས་གང་ཞིག་བྱ་ན་གང་བྱས་པས་སྣར་འདི་དག་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། །རང་གིས་མི་ཤེས་ན་དེའི་ཐབས་སྟོན་པ་པོ་མཁན་པོ་འམ་སློབ་དཔོན་བརྟེན་ནས་

གནས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ལས་ནི་མན་ངག་གོ། །ཅི་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་སྤོང་བའི་སྐབས་སུ་བདག

@242A ཞེས། །ལ་དྲན་པ་ལ་སོགས་གོམས་པར་འབྱུང་ཞེས་སོ། །དབང་བསྐུར་བ་བཞག་དེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསུངས་པའི་བག་ཡོད་པའི་གཏམ་དྲན་ཅིང་ཇི་ལྟར་ལས་བྱང་བའི་སྟོན་རོལ་དུ་ཀུན་ལ་མཐུ་ཡོད་པས་བྱང་པ་དེ་བཞིན་བཙོན་འགྲུས་ལ་གོམས་པས་ལུས་དང་

སེམས་ཡང་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དང་ཕན་ཡོན་བཞག་དེ། ཇི་ལྟར་ཤིང་བལ་རྩྭ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་བའི་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོམས་པས་རྟུ་འཕྲལ་ཡང་འབྱུང་ངོ། །བཙོན་འགྲུས་བསྟན་པའི་ལེའུའི་དགོངས་

པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་བདུན་པའོ།། །།བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅུ་པར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་གཞག་ལ་བཙོན་བྱ་ཞེང་། །མི་སྡུག་ལ་སོགས་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསམ་གཏན་བཞག་དེ།

དེ་ལྟར་བཞག་པའི་རིམ་པས་སྟོ་བ་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི་ཉེན་མོངས་པ་སྤྲིན་པོའི་མཆེ་བའི་ཕུག་ན་གནས་

སོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཡེང་བ་སྤང་བ་ཡཽད་དེ། ལུས་དང་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དབེན་པ་ནི་དབེན་པར་གནས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་སྤྲོང་བའོ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེ་བས་འཇིག་རྟེན་དོར་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞོལ་ཞིང་རྟོག་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་

གཏོང་བའི་རྒྱུ་སྤྲོང་བར་ཡཽད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་ནི་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་དང་རྗེད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་བཀུར་སྟི་དང་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པས་འཇིག་རྟེན་མི་གཏོང་སྟེ། དེ་བས་ཆགས་པ་དང་རྗེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར།

མཁས་པས་འདི་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སོ། །དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཉོན་

མོངས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པར་ཤེས་ནས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་ཚོལ་ཏེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་

@242B ལྟོས་པ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བས་འགྱུབ་སོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་ཡཽད་དེ། བྱོ་དང་ལྡན་པ་གང་རང་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་

པ་ལ་ཆགས་པར་མི་རིགས་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས། ཆོ་རབས་སྟོང་དག་ཏུ་སྡུག་པ་སྣང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་

ཏེ། མི་རྟག་པས་འཇོམས་པས་སོ། །དགའ་བར་བྱེད་པས་ན་སྡུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་མེད་པར་ཝཱའོ་དེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་མཐོང་བས་དགའ་བར་མི་འགྱུར། མི་དགའ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་གནས། དེ་མཐོང་ཡང་ཆོམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྟོར་བཞིན་ལྷག་པར་ཆགས་པས་

སྡུག་པར་འགྱུར། ལྷག་མཐོང་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་། སྡུག་པ་ལ་ཆགས་པས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་མི་སྐྱེ། ཡུད་ཙམ་ཅིག་བྱལ་ན་ཡང་དེའི་སྐུ་ངན་གྱིས་གདུང་བར་འགྱུར། སྡུག་པ་དང་ཚོགས་པ་འདོད་པས་སོ། །དེ་དང་ཚོགས་པར་སེམས་པ་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་བསྟོམས་པས་

དགོས་པ་མེད་པར་ཆོ་ཟད། དག་བ་མེད་པས་སོ། །མཛའ་བཤེས་མི་རྟག་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །རིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱེས་པ་རྣམས་དང་མཉམ་པར་སྟོང་ན། ངེས་པར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་སྟེ་དང་སྟོང་པ་འབྲ་བས་སོ། །གལ་

ཏེ་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན། དེའི་ཚེ་དེ་མི་འདོད། སྟོང་པ་མི་མཐུན་པས་སོ། །དེ་བས་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དེས་ཅི་བྱེད། གཞན་ཡང་རང་གི་དོན་ལ་ལྷོས་ནས་སྐད་ཅིག་

གཅིག་གིས་མཛའ་བར་འགྱུར། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་དབྱར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྟེས་སུ་མི་འབྱང་ནའོ། །

དགའ་བའི་གནས་ལ་ཡང་ཁོ་སྟེ་འཁྱལ་བས་སོ། །དེ་བས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མགུ་བར་དཀའོ། །གཞན་ཡང་ཕན་པར་བསྟན་ན་ཁོ་བར་བྱེད་དེ་མི་ཤེས་པས་སོ། །སྐར་བདག་ཀྱང་ཕན་པ་ལས་རྒྱོག་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ཕན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་ཉན་ན། དེའི་ཚེ་ཁྲོས་པས་ངན་

སོང་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཕན་པ་ལ་སྡང་བས་སོ། །རང་ལས་རིག་པ་དང་རིགས་དང་ཆོར་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ན་ཕྲག་དོག་བྱེད། གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་བཟོད་པས་སོ། །རང་དང་མཉམ་པ་དང་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །རང་ལས་དམན་པ་ལས་ང་རྒྱལ་བྱེད། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟོད་

@243A ྋ། །ན་ཁིངས་པར་བྱེད། དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྲོ། དེ་བས་བྱིས་པ་ལ་ཕན་པ་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །བྱིས་པ་གཅིག་ལས་བྱིས་པ་གཞན་ལ་ངེས་པར་མི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོན་ནས་བསྟན་པས་རང་ལ་བསྟོད་པ་དང་།

གཞན་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲད་ཅིང་སྐྱོན་བརྗོད་པས་སྨོད་པ་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་འཁོར་བར་དགའ་བའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ཡང་དེ་

གཉིས་དང་ཆོགས་པས་མི་དགེ་བ་གང་རུང་དེས་པར་འབྱུང་། རྒྱུ་མཚན་དེས་བྱིས་པ་དང་ཆོགས་པ་ནི་

དོན་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་བྱིས་པའི་ཆོགས་དང་བྲལ་བ་གཅིག་ཕུའི་བདེ་བ་སྣང་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུས་ཀྱི་དབེན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི་ སེམས་ཀྱི་དབེན་པའོ། །འོ་ན་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་བྱིས་པ་དང་ཆོགས་ན་ཇི་ལྟར་

བྱེད་ཅེ་ན། བྱིས་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་ནས་བྱོལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་དང་འབྲེལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་ཚོར་བར་སྐྱོན་ན་དེའི་ཚེ་དགའ་བའི་སྤྱོད་པས་མགུ་བར་བྱའོ། །འདྲིས་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྟེན་སྡུད་ཅིང་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བ་

བཞིན་ནོ། །གྲོང་ལ་རྒྱུ་ན་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་ཚོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་བླངས་ཏེ། བྱད་བ་མེ་ཏོག་ལ་སྦྱང་རྩི་ལེན་པ་ལྟར། ཀུན་ལ་སྤྱོན་ཆད་མ་མཐོང་བ་བཞིན་འདྲིས་པ་མེད་པར་སྤྱད་པར་ བྱའོ། །རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བར་བཤད་དེ། རྟེན་པ་ནི་སྣམ་སྦྱར་ལ་

སོགས་པའོ། །བཀུར་སྟི་ནི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའོ། །མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་བཀུར་བར་ཞུས་ནས། ཅིག་ཅར་བྱུང་བའི་འཆི་བ་ལས་འཇིགས་པ་འབྱུང་བོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྱད་ན་མི་འབྱུང་

བར་བཤའ་དེ། ཡིད་བདེ་བར་རྒྱལ་བ་གང་དང་གང་དུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེར། སྡུག

བསྔལ་ཉིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་མཁས་པས་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེའོ། །གཞན་ཡང་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་རང་གི་ངང་གིས་ཉམས་ཏེ། བསྟན་པ་བརྟག་པར་

@243B བྱའོ། །ཉམས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཞེན་པས་ཅི་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོན་དུ་རྟེན་པ་དང་གྲགས་པ་ཅན་མང་དུ་བྱང་སྟེ། བྱང་ཀྱང་ཉམས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྟེན་པ་དང་གྲགས་པ་དང་བཅས་པ་གར་སོང་མི་ཤེས་སོ། །དེ་རྟེན་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ། གྲགས་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ། བདེ་བ་

དང་སྡུག་པ་བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ་ལ་མི་ཞེན་པར་བཤད་དེ། བསྟོད་པ་བྱས་པས་བདག་ཅི་སྟེ་དགའ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལ་གཞན་སྨོད་པའོ། །བདག་ལ་སྨོད་པས་ཅི་སྟེ་མི་དགའ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟོད་པའོ། །སྨད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་མགུ་བར་བྱེད་པ་མི་

རྣམ་པར་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་མོས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མགུ་བར་མི་རྣམ་ན། བདག་མི་ཤེས་པས་ལྟ་ཅི་དགོས། དེ་བས་འཇིག་རྟེན་བསམ་པ་བཏང་ངོ། །གཞན་ཡང་

རྟེད་པ་མེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ཞེས་སྨོད། རྟེད་པ་ཅན་ལ་སྤྱོད་ལོག་གིས་གཞན་

གྱི་མགོ་བསྐོར་ནས་རྟེད་དོ་ཞེས་འཕྲོའོ། །གཞན་དུ་ན་གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་དམ། ཁོ་གཅིག་པུས་རྟེད་པ་ཅི། རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོགས་པར་དཀའ་བ་དེ་དག་དང་ཇི་ལྟར་དགའ་བར་འགྱུར། བྱིས་པ་སྙ་དང་ཡང་མཛའ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། གང་གི་ཕྱིར་

ཁོ་རང་གི་དོན་མ་གྲུབ་ན་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཛའ་བོ་དང་མ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་རང་དོན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོར་བརྟག་ནས་གང་མི་དགའ་བ་དེ་ཆོར་གྱི་ཐོག་ཏུ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རང་གི་བདེ་བ་ཉམས་པས་སོ། །ལྷས་ལ་

སོགས་པའི་དབེན་པའི་ཕྱིར་ནགས་ལ་སོགས་པ་དབེན་པའི་གནས་བཞད་དེ། ལྟོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ནི་སྨོད་པ་མི་བྱེད་ལ། དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པས་འབད་དེ་མཐུ་བར་བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་པས། བསམ་པ་མི་མཐུན་པ་དང་བྲལ་བ་འགྲོགས་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ན་

མ་འབྱུང་ཞེས་སྨོན་པའོ། །མི་མེད་པའི་ལྷ་ཁང་ངམ། ཤིང་དྲུང་ངམ། དགོན་པར་དུས་འདོད་པ་བཞིན་བསྡད་ལ་ནམ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆགས་པའི་གནས་མེད་པར་རྒྱབ་ཏུ་མི་ལྟ་བར་འགྱུར་

ཞིག་གུ། རིའམ་ནགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུས་ཀྱང་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་ཆེད་དུ་མ་བྱས་པས་རང་

@244A ཞེས། །བཞིན་གྱིས་ཡངས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་རང་གི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་དམིགས་པ་མེད་པར་ནམ་གནས་པར་འགྱུར། རྣའི་ལྷུང་བཟེད་ཙམ་གྱི་ནོར་ཅན། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ཡིན་པས་ཆོམ་རྐུན་མི་འདོད་པའི་གོས་ཅན།

དེ་བས་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་ལུས་མི་སྡུང་ཞིང་ནམ་གནས་པར་འགྱུར། འདིས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་བཤད་དོ། །ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་དྲུར་ཁྲོད་ལ་སྦྱོད་པ་སྨན་པར་བཤད་དེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་དྲུར་ཁྲོད་དྲུ་སོང་ལ་སྐར་ཤི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀེང་རུས་དང་། རང་

གི་ལུས་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་མགོ་སྐྱེམས་པར་ནམ་བྱེད་པར་འགྱུར། དེ་ཉིད་བཤད་དེ། བདག་གི་ལུས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་སྐབས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གནས། འཛིན་པས་བཅིག་པྱར་བརྟགས་པ། རྟག་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ལུས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ། ནུས་པའི་དུམ་བུ་

རྣམས་ཀྱང་ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་བྱུང་ན། མཛའ་བ་གཞན་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་བས་སྐྱེས་ནའང་འཆི་ནའང་གཅིག་པུ་ཡིན་པས། དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆ་བུ་ལ་སོགས་པས་མི་ལེན་

པས། དགེ་བའི་བར་ཆད་དེ་དག་གིས་ཅི་བྱ། ལམ་དུ་ཞུགས་པས་ནུབ་མོ་སྔོད་པའི་ཕྱིར་

གནས་འཛིན་པ་ལྟར་རིས་བྱག་ཏུ་འཛོར་བས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྟེ། ཡུན་རིངས་མི་གནས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཚོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་གཅིག་པུར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞཱད་དེ། ཁང་པ་འདོར་མི་ནུས་ཀྱང་ཕྱིས་བཙན་ཐབས་སུ་འདོར་དགོས་པར་ཤེས་ནས། འཆི་ན་ཁྱིམ་དེ་ལས་

མི་བཞིས་ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་དུ་མ་བཏེན་གྱི་བར་དུ། བུ་ཀྱི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པས་མྱ་ངན་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ལུས་འདི་ལ་བསྟོད་ཀྱང་དགའ་བ་མེད། མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད། གཉི་ག་ལ་ཉམས་ཏེ་བམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

གཉིས་མེད་པས་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཁོ་ནར་འཆི་སྟེ། སེམས་པ་མེད་པས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འཆི་བའི་ཚེ་ནའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མྱ་ངན་གྱིས་མྱ་ངན་མི་བྱེད་དེ། བམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་བར་ཀྱུར་པའི་ཉེ་དུ་རྣམས་དེ་དང་བྲལ་བའི་གདུང་བས་ནགས་སུ་གནས་པའི་ཡིད་ལ་གནོད་པ་

@244B མི་བྱེད་དེ། དུང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཡེང་བར་བྱེད་པ་འང་མེད་དོ། །དེ་

བས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གསོ་མི་དགོས་པས་ཚོགས་ཆུང་བ་ངེས་པར་ལེགས་པར་སྐྱེར་རྩང་བ། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་

ཞེ་བ་ཉམས་དགའ་བར་རྟག་ཏུ་གཅིག་པུར་གནས་པར་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་དབེན་པ་བཞིད་ནས་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་བཞིད་དེ། བསམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་རང་གི་སེམས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་དང་། དུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོག་སྤང་བར་བཞིད་དེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ནི་ཕུང་ཁོལ་བྱེད་དེ། འདི་དང་ཕ་རོལ་དུ་འདིར་ནི་བཅིང་གསོད་གཅོད་པ་ཡིས། ཇི་ལྟར་ཚངས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གཞན་གྱིས་གསོད་མི་རུས་པ་ལྟ་མོ་སྨྱན་གཉིས་སུན་རྟ་དང་ལྡུ་བ

སུ་བླའི་མིང་ཅན་ཏེ་ལོ་ཏ་མ་རིག་འཛིན་མ་ལ་ཆགས་པས་ཕན་ཚུན་དུ་བརྩེ་བ་སྤངས་ཏེ་འཐབས་པས་ཤིའོ། །ས་ཏོ་ཆེད་དུ་ར་མ་ཥ་ཤིའོ། །ཕ་རོལ་དུ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར། དམྱལ་བྱས་ཤལ་མ་རི་ཡི་སྟོང་། །ཆོར་མ་སོར་ནི་བཅུ་དྲུག་ཅན། །རྩོ་ཤིང་འབར་བ་བཙོན་ཐབས་སུ།།

འདོད་ལོག་སྤྱོད་རྣམས་འཛིག་པར་བཅུག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་གང་ཕོ་ཉ་དང་ཕོ་ཉ་མོ་ལ། དེའི་སྐད་དང་དེས་བསྒྲུར་བའི་ནོར་ཁྲིར་བའི་དོན་

དུ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ང་དང་དེ་ཕྲད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་

སོ། །འདོད་པ་གང་གི་ཚེད་དུ་སྨྲིག་པའམ། བཀའས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཅི་ཡང་མི་བསྒོམ་པའོ། །འཇིགས་པའི་གནས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་ས་ལ་སོགས་པར་རང་ལུས་ཕྱིན་པ་དང་། གོས་དང་རྒྱན་དང་བྱུག་པ་དང་། ཀ་བྱར་ལ་སོགས་པའི་ནོར་ཟད་པར་བྱས་པ། གང་ཞིག

བརྟན་པར་འཁྱུད་ནས་ཚོམ་པར་འགྱུར། དུར་ཁྲོད་གནས་པའི་ཀིང་རུས་བསྟན་ནས་བཤད་དེ། རུས་པ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཤེ་བའི་འོ། །ཁྱད་པར་དུ་བ་ལྟ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འཁྱུད་ནས་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཚོམ་པར་མི་བྱེད། དེ་བས་

@245A ཞེས། །ཁྱོད་རྣོངས་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་ཤི་མེད་པ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གཉིས་མེད་པར་བྱེད་དོ། །རང་གི་ཆུང་མ་ལ་ཆགས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་བཤད་དེ། གསལ་བར་བལྟ་བའི་ཕྱིར་ངོ་ཚས་ལེ་ལོ་ཅན་ཆུང་མའི་གདོང་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པའི་

སེམས་ཀྱིས་ཁྱོས་འབང་དེ་བཏེག་ཀྱང་ཆུང་མས་ངོ་ཚ་སྟེ་འོག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། དུར་ཁྲོད་དུ་མ་འོངས་ཀྱི་གོང་དུ་མཐོང་ངམ་མཐོང་བ་བྱུང་ཚད་གང་གི་ཕྱིར། ཡུལ་མ་ཐུར་རམ། དབུས་སུ་རིགས་

ཀྱི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གདོང་པ་དྲྭ་བས་བཀབ་པའོ། །གདོང་པ་དེ་དག་ལྟ་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱ་ཆོད་ཀྱིས་བསལ་

བར་བྱས་པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལྷོས་ཤིག །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་གདོང་བལྟ་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་ངལ་བས་མི་བཟོད་པས་བཞིན་ནོ། །མ་རྟོངས་པ་མཐོང་ནས་འཇིགས་ཤིང་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་འབྱོས། སུས་ཀྱང་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམས་ནས་གཞན་གྱི་མིག་རྒྱར་ལས་ཀྱང་གང་བསྲུངས་པ།

དེ་ནི་ད་ལྟ་བྱ་ཆོད་ལ་སོགས་པས་ཟོས་པའི་བར། ད་ཀྱི་སེར་སྣ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་མི་སྲུང་། དེ་ལྟར་གདོང་པ་བཞད་ནས་ལུས་འཆད་དེ། བྱ་ཆོད་ལ་སོགས་པའི་ཟས་ཤའི་ཕུང་པོ་མ་རིག་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱེང་བ་དང་ཙཱ་ལ་སོགས་པས་གང་དང་པོ་མཆོད་པ། དེ་ནི་བྱ་ཆོད་དང་དེ་

ལས་གཞན་ཕྲ་ལ་སོགས་པས་ཟོས་པས་མི་སྡུག་པ་མཐོང་ན་སེར་སྣ་ཅན་ཅི་སྟེ་མི་སྲུང་ཞེས་པ་དང་སྨྲར་རོ། །ཀིང་རྒས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞད་དེ། མི་གཡོ་བ་ཤིང་དང་འདྲ་བ་མི་སྡུག་པ་ཀིང་རྒས་མཐོང་ནས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་འཇིགས་སྐྲག་ན་དེའི་ཚེ་འབྱུང་པོའི་ཇས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྡོག་རྟུང་

གིས་གཡོ་བར་བྱས་པ་ལས་གསོན་པའི་དུས་སུ་ཅི་སྟེ་མི་སྐྲག་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པར་རིགས་སོ། །པགས་པ་སྲབ་པས་གཡོགས་ཀྱང་གང་ལ་ཆགས་པ་དེ་མ་གཡོགས་པ་ཅི་སྟེ་མི་དགའ། མི་

གཙང་བ་དེས་དགོས་པ་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་པགས་པ་སྲབ་པས་བཀབ་པ་ཉིད་པར་

བྱེད། དེའི་ཚེ་འང་དེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་སྨྲའོ་པ་མེད་པའོ། །དེད་པ་ཁ་ཆུ་ལ་དགའ་བ་ཉེ་བར་བསྟེས་ཤིང་བཤགས་དེ། བཟའ་བཏུང་རིགས་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱད་མེད་འདི་དག་ལས་ཁ་ཆུ་དང་ མི་གཙང་བ་སྤྱི་ན། དེ་ལ་མི་གཙང་བ་ལ་མི་དགའ་ན། མ་མཆུ་འཐུང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་དགའ་

@245B བར་རིགས། གཞན་ཡང་ཤིང་བལ་གྱིས་བགང་བ་རིག་བྱ་འཇམ་པའི་སྟས་རྒྱམ་པོས་མི་དགའ་བར་བྱེད། འོན་ཀྱང་བྱད་མེད་ཀྱི་ནུ་མ་ལ་དགའ་སྟེ། སྟས་ནི་མི་གཙང་བའི་དྲི་མི་བོ་བ་ཞེས་སྨྲད་ནས་ཁྱད་པར་ཤེས་ཏེ་དེ་མེད། འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་མི་གཙང་བས་རྟོངས་ཏེ། མི་

གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འབྱུལ་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད། ཅི་སྟེ་གཞན་ལ་འཁྱུད། དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤ་ཁོ་ན་འདམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་བྱུགས་པ་རྒྱུས་པས་སྨྲེལ་བ་ཀེང་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་ན་རང་གི་མི་གཙང་བ་

མང་དུ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཁ་ཆུ་དང་། སྣབས་དང་། ཀླད་པ་དང་། ཆུ་དང་། བཤང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོམ་པར་གྱིས་ཤིག །མི་གཙང་བའི་སྣང་བ་གཞན་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་

ཀྱིས་མི་གཙང་བ་བརྒམ་བས་སེམས་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་དང་དགའ་

བས་འདིའི་ཤ་བལྟ་བ་དང་རེག་པར་འདོད་པར་ཁྱོད་འདོད་ཅེ་ན། ཀྱེ་སྨྱོད་ཅིག་རང་བཞིན་ཀྱིས་སེམས་པ་མེད་པའི་ཤ་ལུས་བེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རེག་པ་དེས་མི་སྐྱོང་བས་ཁྱོད་འདོད་པ་ཅི། མཛའ་བོ་མགུ་བར་འདོད་ཅེ་ན། གང་སེམས་མགུ་བར་འདོད་པ་དེ་རེག་པ་

དང་བལྟ་བར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རུས་པའི་ལུས་དེས་མི་ཤེས་ཏེ། སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་མེད་པར་འཁྱུད་ནས་ཅི་ཞེག་བྱ། གཞན་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་ངོ་མཚར་མེད་དེ་ལྷོག་ཏུ་བྱུར་པས་

སོ། །རང་གི་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་མ་དེས་པས་གཏི་མུག་ཆེ་བ་ལ་ངོ་མཚར་སྐྱེའོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་གདོང་པ་པད་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱོན་བཞད་དེ། སྨིན་གྱིས་མ་བཀག་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁ་ཕྱེ་བ་པད་གསར་པ་སྣང་སར་རྣམ་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས། མི་

གཙང་བའི་ཀེང་རུས་ལ་ཅི་སྟེ་དགའ་ཞེས་ངོ་མཚར་རོ། །ས་དང་སོགས་པའི་སྐྲ་གོས་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་གོས་པས་རེག་ཏུ་མི་འདོད། གཙང་བར་འདོད་པས་དེ་མི་གཙང་བའི་ལུས་

གང་ལས་བྱུང་བ་ལུས་དེ་ཇི་ལྟར་རིག་པར་འདོད་མ་རིག་པ་ཆེ་བས་སོ། །གཉན་ནི་བྱད་མེད་

@246A ཞེས། །ཀྱི་གཟུགས་ཏེ། མི་གཙང་བའི་ཞིང་ནི་མའི་མངལ་ཏེ་དེ་ལས་བྱུང་བ། ཕ་དང་མའི་དཀར་དམར་གྱི་ས་བོན་ཅན། མས་བཟའ་བཏུང་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་གསོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཐོན་ནས་མའི་ནུ་ཞོས་གསོ། །གལ་ཏེ་མི་གཙང་བ་ལ་ཁྱོད་ཆགས་པ་ཡིན་ན། འོ་

ན་སྟར་མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། མི་གཙང་བ་ཁོ་ན་ལ་ཁྱོད་སྐྱེས་པ་མ་ཆྱོང་བ་མ་ཡིན། གཉན་ཡང་མི་གཙང་བ་ལས་བྱུང་བ་འདོད་ན། མི་གཙང་སྲིན་ཅི་སྟེ་མི་འདོད། མི་གཙང་བ་མང་བའི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཁོ་ན་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཉི་གའམ་ཆུང་ངས་པས་སོ། །

གཉན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་འདིར་གཏི་མུག་ཆེན་པོ། རང་གི་མི་གཙང་བ་ལ་མི་སྣོད་པ་འབའ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་གྱི་གཉན་མི་གཙང་བའི་བུམ་པ་རྣམས་འདོད་པས་སྤྱོད་མེད་ལ་སྣོད། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་གཡར་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྲ་ལུའི་འབྲས་དང་ཚོད་མ་སྐྱེ་ལ་འདོད་པ་ཁར་བཅུག

སྟེ་བོར་ན་དེ་དང་འབྲེལ་པས་ས་ཡང་མི་གཙང་བར་འདོད། དེ་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཤིན་ཏུ་རྩོངས་པའི་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མི་གཙང་བར་མ་ངེས་ན་དེའི་ཚེ་དུར་

ཁོད་དུ་བོར་བ། ཆུང་ཟད་ཟོས་པ། སྟོན་པོར་གྱུར་པ། རྒྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྡུག་པ་འཇིགས་སུ་

རྒང་བ་གཞན་ཡང་ལྷོས་ཤིག །རང་བཞིན་གྱིས་མ་རྒངས་པས་པགས་པ་བཤུས་པའི་ལུས་ལ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་ཐུན་བསྒྲུས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་ཞེན། སྨྲས་པ། དྲི་འདི་ལུས་ལ་བསྒྲས་ཀྱང་ཀྱང་ཁོ་ན་ལས་

ཡིན་གྱི་ལུས་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་གཞན་གྱི་དྲིས་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ཅི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་ང་བས་འདིར་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་ན། ལེགས་མིན་ནམ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དོན་མེད་སྤྲིད་པ་ཅི། ལུས་དེ་ལ་གླ་རྩི་ལ་སོགས་པའི་དྲི་

བྱུགས་སོ། །བྱུག་པ་བྱས་ཀྱང་གཙང་དུ་མི་འགྱོ་བར་བཤད་དེ། ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་ང་བ་ལ་ཙན་དན་ཞིམ་པས་ཁྱབ་པར་ཅི་བྱུང་། དྲི་ཞོ་བས་ཀྱིས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱུང་ཞེན། གཞན་དྲིས་གཞན་ལ་ཆགས་པ་ཅི། །སྐྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུས་བྱས་པ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པར་

@246B ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དེ། གལ་ཏེ་མ་བཅད་པས་སྐྲ་དང་སེན་མོ་རིང་བ་དང་། མ་བཀྲས་པས་དྲི་མ་ཆགས་པས་དྲི་མའི་འདམ་དང་ལྡན་པ། གོས་མེད་པས་གཅེར་བུ་ཡི་

དགས་ཀྱི་བཞེན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ལུས། རང་གསོད་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ལ་

བཞེན་དུ། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་འབད་དེ་བྱི་དོར་བྱེད། བདག་ཉིད་ཤེས་བཞིན་དུ་རྫོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ་སྨྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱི་ཉུད་ས་གཞི་ནི་དཀྲུགས་སོ། །འཕྲལ་ལ་བྱུང་བ་ཉཊད་ནས་གནས་སྐབས་ཉཊད་དེ། རྒས་གོང་འབའ་ཞིག་དུར་ཁྲོད་དུ་མཐོང་ནས་ཁྱེད་ལ་ཡིད་བྱུང་སྐྱེས་

ན། གྲོང་ཁྱེར་ཉིད་དུར་ཁྲོད་དེ་མཚན་མོ་གཉིད་དུ་སོང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་འདིར་དབུགས་རྒྱུ་བས་ཁྱད་པར་དུ་གཡོ་བའི་རྒས་གོང་གིས་ཁྱབ་པ་ལ་ཅི་སྟེ་དགའ། དེས་ན་ལུས་བེམས་པོ་ཡིན་པས་གཡོ་བ་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་ཉཊད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉཊད་

པའི་རིགས་པས། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཀྱང་། རིན་མེད་ན་མི་རྟེན་རིན་གྱི་ཆེད་དུ་ནོར་ཚོལ་བ་ལ་ཤ་ཐང་བའི་དུཿ ཁ་དང་། གཞན་གྱི་བྱད་མེད་བླངས་པས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་གནོད་པར་འགྱུར། ནོར་སྤྲེལ་བའི་ཆུས་པ་ཡང་བྱེས་པའི་དུས་སུ་མེད། དེ་མ་བྱས་ན་དར་

ལ་བབ་ན་ཅེས་བའི་བར་འགྱུར། དེར་ནོར་སྤྲེལ་ན་ཆོ་གཏུགས་པར་འགྱུར། གང་ཞ་དང་མེས་པོས་སྤྲེལ་བའི་ནོར་གྱིས་དར་ལ་བབ་པའི་དུས་སུ་བདེ་བ་དེ་ཡང་ཉུང་སྟེ། སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་

ཐམས་ཅད་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་མེད་པར་མི་རྟེད་པ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་

པར་སྣང་བསྟལ་བ་འདི་ནི་མཚུངས་སོ། །ཚོ་རྒས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་སྦེལ་བ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། སྨྲད་པ་འགའ་ཞིག་ཤིང་དང་རྩྭ་ལ་སོགས་པ་ཁྱར་འོངས་པས་ལུས་དང་ཡིད་ངལ་ཏེ། ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ནས་ཁྱིམ་དུ་འོངས་

ནས། ཞག་རེ་རེ་ཞིང་ཤི་བ་ལྟར་ཉལ་ཏེ། དེ་ལ་བདེ་བ་གཅི་ལ་ཡོད། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་ཉ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་གཞན་དུ་རིང་དུ་འགྲོ་བས་ཤ་ཐང་གི་སྟུག་པ། ལོ་དུ་མར་ཡང་བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་སྟེ། བྱ་སྨད་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱལ་པོ་བསྟེན་ཀྱང་དོ། །སྐྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་དེ་ཉིད་

@247A ྱྱ། །བཤད་དེ། བདེ་བའི་དོན་དུ་བདག་གཞན་གྱི་བཟོན་དུ་བྱས་ཀྱང་འདོད་པས་རྩོངས་པ་དག་གིས་བདེ་བ་དེ་མ་ཐོབ་དོན་མེད་གཞན་གྱིས་བྱ་བས་ཆོ་ཟད་པར་བྱས་དག་བ་ལ་མ་སྣང་བ་སྟོང་། བདེ་བ་འདོད་པས་བདག་གཞན་དབང་དུ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཆུང་

མ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བ་ལ་ལམ་དུ་ནགས་ལ་སོགས་པར་ཆུང་མ་བྱ་བཙས་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདེ་བ་གཅི་ལ་ཡོད། སྨྲམ་མ་འམ་བྱིས་པ་ཁྱར་བ་དང་སྨན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་སྨྲག་པ་ཁོ་

ནའོ། །འབྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཨཞད་དེ། འགའ་ཞིག་གསོན་པའི་དོན་དུ། གསོན་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་

གཡུལ་དུ་འཛུག །གཞན་ནི་སྟོབས་ལྡན་གང་རུང་གིས་གནོད་པས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སོར་མོ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གཞན་གྱི་བྱན་དུ་ཁས་ལེན་ཏེ། ལེན་པ་འདོན་པས་དཀྲུགས་པའོ། །འདི་ཉིད་དུ་སྨྲག་བསྟལ་ཟཞད་དེ། འདོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཞན་གྱི་བྱད་མེད་དམ་ནོར་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ལྷག་མ་གོ་སྟེའོ། །ནོར་སྐྱེལ་བས་ཀྱང་སྨྲག་བསྟལ་བར་བྱེད་ཅེས་ཟཞད་དེ། སྐྱེལ་བ་ནི་མེད་པ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་སྨྲག་བསྟལ་བསགས་པ་ཡང་ཆུ་འམ་མེ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱང་བར་དཀའ། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བ་ཚོམ་

རྒྱན་ལ་སོགས་པས་ཉམ་སྐྱིད་ལུག་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གིས་ནོར་ནི་ཕུང་ཁོལ་མཐའ་ཡས་པར་རྟོག་ཅིག །རྟག་ཏུ་སྐྱེལ་བ་ག་ལ་གཡེང་བས་ནོར་ལ་ཆགས་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུཿ ཁ་ལས་དབྱེལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་མེད་དོ། །ཉེ་བར་བསྟུས་ཤིང་

བཞད་དེ། དེ་ལྟར་བཞད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཉེས་དམིགས་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུལ་བས་གང་བའི་བ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བའི་ཁྱུར་ཁྱུར་ཞིང་གྲང་ཆེན་འབྱོ་བ་ལ་གཡས་གཡོན་དུ་ལྟོགས་པས་རྩ་ཟ་

བ་ལྷ་བྱའོ། །བདེ་བ་མནོ་གུང་ཕྱུགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ནའང་བླ་བའི་དོན་དུ་ལས་ཀྱིས་མནར་བས་སྟར་

ཨ཰ད་པའི་དལ་འབྱོར་རྣེད་པར་དཀའ་བ་འཇོམས་སོ། །གཉིས་ཀྱི་སྡུ་ངན་ཨ཰ད་དེ། མི་རྟག་པས་ཅིས་ཀྱང་འཇིག་པ་བེམས་པོ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་མི་ནུས་པས་ཆུང་བ་དེའི་དོན་དུ་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པས། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་གསོ་

@247B བའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གང་བྱས་པའི་དུབ་པ་དེའི་བྱེ་བ་བརྒྱའི་ཆ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་སྤྱག་བསྟལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱས་པ། སྤྱོད་པའི་སྤྱག་བསྟལ་ལ་ལྷོས་ནས་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྟལ་ཆེ་སྟེ། མི་

འདོད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་འབྱུང་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་བཞིན་དུ་དུས་ངེས་པ་ཅན་གཞན་དོན་སྤྱད་བསྟལ་མྱོང་བ་ལ། གང་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བ་འདོད་པ་ཅན་ལ་ད་མེད་དོ། །སྤྱད་བསྟལ་ཁོ་ན་འབྱུང་རོ། །འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ། ལུང་ལས་

ཐོས་པ་དྲན་པའི་མཚོན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཡོངས་སུ་གཏགས་པ་དཔེར་མི་འབྱུར་རོ། །མཚོན་ལ་སོགས་པས་ལན་ཅིག་འཆི་ལ་འདོད་པས་སྐྱེ་བ་མང་པོར་སྤྱད་བསྟལ་ལོ། །དེ་ལྟར་

བཤད་པའི་རིགས་པས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྔ་ལས྅ོ་བསྒྲིད་དེ། སྡུད་ཡུལ་ཇི་སྲིད་པ་

བརྟགས་པ་ཡང་དེ་སྲིད་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་སེམས་པ་སྐྱེའི་དམིགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཀུན་བྱིས་དབེན་པ། དམིགས་པ་ཀུན་བྱིས་སྟོང་པ་ལ་དགའ་བ་བརྟན་པ་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །གང་གནས་ཤེ་ན། མི་

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པས་རྩོད་པ་དང་ངལ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བོ་མེད་པས་དབེན་པ། གནོད་སྦྱིན་དང་། སྐྲག་དང་། སྡུག་དང་། ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དུའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་དེ། སྐལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་ནི་

གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་སྤྲེལ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་བསྒྲིད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་གཞི། སྐལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་ནོ། །རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཁོ་ན་དཀར་བ་དང་བསྟེལ་བས་ཙནྡན་ཡིན་ཏེ་དེས་བསྟེལ་བ།

ཁང་བཟངས་ལྟར་ཡངས་པ་རྫུབ་པ་མ་ཡིན་པས་ཉམས་དགའ་བའི་རྟོ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པས་སྨྲ་མེད་པ། འཇམ་པ་ནགས་རྒྱང་གིས་གཡོབ་ཅིང་། ཐག་མི་རིང་བ་ལ་འགྲོ་

འང་བྱེད་པས་འཆག་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས། གཏི་མུག་གི་མུན་པར་ལྷུང་བའི་

@248A ཞེས། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སེམས་པ་ཡང་དོ། །འདིར་ནི་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་བས་འདི་ལྟར་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ཁང་སྟོང་ངམ་ཤིང་དྲྭ་དམ་དུ་ཕུག་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་དུ་ཇི་སྲིད་པར་གནས་ལ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་དབེན་པ་ཐོབ་ནས་

འདོད་པ་ལྟ་ཡོངས་སུ་བརྟུང་བ་དང་། བསྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ། ལྷོས་པ་མེད་པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །རང་གི་འདུན་པ་བཞིན་སྤྱོད་པ་རང་ཁྲིམ་མེད་པ། རྒྱལ་པོ་འམ་བློན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པ། སྐྱོན་མཐོང་བས་ཡུལ་ལ་ལོག་པ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་

ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ། གང་ཆོག་ཤེས་པའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་དབང་པོས་ཀྱང་དེ་རྣེད་པར་དགའོ། །ཌཱཧ་པའི་རིམ་པས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ། དབེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བ་འབའ་

ཞིག་པ་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་ཁྲིད་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་

པའི་རྟེས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་བཤད་དེ། བདག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །ང་རྒྱལ་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་དང་གཞན་མཉམ་པས་

བདག་བཞིན་དུ་གཞན་དག་བསྟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་བདག་འཛིན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །འབད་པ་ནི་མངོན་པས་སོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་བདག་ལ་འདི་དག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅི་

ལྟར་བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་གཞོད་པ་ལྟར་འདི་དག་ལ་ཡང་རོ། །ཇི་ལྟར་བདག་ལ་བདེ་བས་རྟེས་སུ་འཛིན་པ་ལྟར་འདི་དག་ལ་ཡང་རོ། །དེ་བས་ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྟུང་བ་ནི་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལྟར་གཞན་དག་ལ་ཡང་རོ། །བདག་བདེ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་གཞན་

@248B དག་ལ་ཡང་རོ། །འདིར་རིགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ལག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལག་པ་དང་ཤང་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ལུས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་བསྟུང་

བ་ལྟར། འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཅིག་སྡུག་བསྔལ་མི་

འདོད་པ་དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་དོ། །ཇི་ལྟར་གཅིག་བདེ་བ་ལ་དགའ་བ་ལྟར་གཞན་ཡང་ཡིན་པས་རིས་དང་སྐྱེ་གནས་དང་རིགས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ལྟོག་པར་མོས་ནས་བསྟུང་བར་བྱའོ། །གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ལ་ཅི་སྟེ་མི་གནོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། བདག་གི་

སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མི་གནོད་ཀྱང་། དེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་བདག་ཁོ་ནས་མི་བཟོད་པ་དེ་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་སོ། །གཞན་དུ་ཤང་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལག་པའི་མིན་པས་དེས་ཇི་ལྟར་བསྟུང་དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་མི་མྱོང་ན་ཡང་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་

ཀྱིས་བཟོད་མི་ནུས་པ་དེ་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་སོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྲོ་བཏགས་ཏེ་བསྒོམས་པ་ལས་འབྱུང་གི །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་བཤད་དེ། བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་དང་གང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་གཞོམ་པར་བྱའི། དཔེར་ན་བདག

གི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ལ་གཞོམ་པར་བྱས་པས་ཁྱབ། །མ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་སྡུག་

བསྟལ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྟུག་བསྔལ་ཡང་གཞོམ་པར་བྱ་བ་

མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པས་བཟློག་ན་གཅིད་པའོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགལ་བ་འང་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་སྨྲོས་བ་གཞན་ཡང་གང་དང་གང་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་དང་

དེ་རྟེས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡིན་ཞེས་རང་

བཞིན་གྱི་རྒྱས་སོ། །སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་རྟེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བས་ཁྱབ། འདིར་མ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཀྱང་

རྟེས་སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགལ་བ་འང་མེད་དོ། །བདག

@249A ཞེས། །ཁོ་ན་ལ་བདེ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཇི་ལྟར་བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་གཞན་དག་ཀྱང་འདོད་པས་དེ་དག་གི་བདེ་བ་ཡང་

བསྒྲིད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དང་པོའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་སྐྱང་བར་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་

བདག་ལ་འཇིགས་པ་དང་སྟུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་བཟློག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞན་དག་ལ་ཡང་ངོ། །དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་མེད་པས་ཆོས་འབའ་ཞིག་པ་ཡོད་དེ། དེ་

དག་ལ་ནི་ཁྱད་མེད་དོ། །ཐད་ཀར་སེམས་ཅན་དག་མཉམ་པར་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་གཅིག

ལ་འདས་མ་འོངས་པ་མཉམ་པར་བཞད་དེ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་མི་གནོད་པས། གལ་ཏེ་གཞན་མི་བསྡུང་ན་དམྱལ་བར་མ་འོངས་པའི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བྱེས་ད་ལྟ་མི་གནོད་པས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྡུང་། མི་དགེ་བ་ལས་ལོག་པས་སོ། །དེའི་ཚེ་བདག་ཁོན་ཡིན་ཞེན་ན་མ་ཡིན་ཏེ།

རྟོག་པ་འདི་ནི་བརྫུན་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་གང་འདིར་འཆི་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱེས་གསུངས་པ། ཁ་ཅིན་མར་མེ་མེ་ལོང་དང་། །རྒྱུ་དང་བྲག་ཅ་མེ་ཤེལ་དང་། །དེ་ལ་རྟེན་བྱུང་འཕོས་པ་མིན། །ཕུང་པོ་མཁས་པས་ཤེས་པར་

བྱ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བསྡུང་གི་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ། ཤུང་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལག་པའི་མ་ཡིན་པས། ཤུང་པ་ལ་བྱུང་བའི་གནོད་པ་ལག་པས་ཅི་སྟེ་སྐྱུང་། གལ་ཏེ་འདི་མི་རིགས་ཀྱང་ལུས་འདི་བདག་ཏུ་བརྟུང་བས་ཤུང་པ་

བསྡུང་བ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེན། འདི་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་མི་རིགས་པ་དེ་བརྗོག་པར་བྱ་བ་ཡིན། རང་ཡིན་རྒྱུ་གཞན་ཡིན་རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞིན་དུའོ། །བདག་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་གཅིག་ཡོད།

ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པའི་ལུས་བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱག་པར་བྱེད་པ་ཡོད། །དེས་

ཁྱད་པར་མེད་པ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ། །དང་པོ་ནི་མ་ངེས་པའོ། །སྨྲས་པ། རྒྱུན་ཞེས་མེད་ལ་འོན་ཀང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱུན་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་མི་དམིགས་པས་སོ། །ཡན་ལག་ཀུན་ལས་ཚོགས་པ་ཡང་མེད་དེ། མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱུན་ནི་ཐེང་

@249B བ་བཞིན་ནོ། །ཚོགས་པ་ནི་དམག་བཞིན་ནོ། །སོགས་པའི་སྐྱས་ཐེང་བ་དང་ནགས་ལ་སོགས་པའོ། །བྱོག་མོ་ལ་སོགས་པ་སྟ་ཕྱི་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཐེང་བ་མེད་དོ། །རྟ་དང་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དམག་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་བརྗུན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མེད་དེ་བདག་ལ་སོགས་པ་མེད་པ། དེ་བས་སྡུག་བསྔལ་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་མེད་དེ། སྡུའི་དེ་བདག་གིར་འགྱུར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཏེ། བདག་བཞིན་དང་བདག་ལུས་བཞིན་ཞེས་པའོ། །དེ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། རིག་བྱེད་

མེད་པས་བདག་མེད་པའོ། །ཁྱད་པར་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསལ་བར་བྱ། རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པར་རྒྱུ་འཇོམས་པའི་སྐོ་ནས་སྣང་བར་བྱའོ། །དེ་བས་བདག་གི་ཁོ་

ན་བསལ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་སྟུག་བསྔལ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྲིད་པ་ལ་སྟུག་བསྔལ་ཅན་མེད་ན་སྟུག་བསྔལ་བསལ་ནས་ཅི་བྱེད། སྐྱེ་རྟེའི་སྡོད་མེད་པས་ཤེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་པན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྩོད་པ་འདིར་མེད་པས་སོ། །སྟུག་བསྔལ་ཅན་སུ་འང་མི་འདོད་དོ། །བདག

སྟུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དེ། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འདིར་བརྩོན་པའོ། །དེ་མི་འདོད་པས་གལ་ཏེ་སྟུག་བསྔལ་བར་གྱུར་ན། ཐམས་ཅད་བསལ་བར་བྱའི། ཡང་ན་མི་སེལ་ན་རང་གི་ཡང་མི་སེལ་ཏེ། གཞན་གྱི་སྟུག་བསྔལ་བཞིན་ནོ། །གལ་

ཏེ་སྐྱེ་རྟེ་བས་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྔལ་གྱིས་ཀྱང་སྟུག་བསྔལ་བར་འགྱུར། དེ་བས་སྟུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པ་ན་དེའི་ཚེ་བཙན་ཐབས་སུ་ཅི་སྟེ་སྐྱེ་རྟེའི་བསྒྲིད་ཅེ་ན། སྤྱས་པ། འགྲོ་བའི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྔལ་བསྟན་ནས། སྐྱེ་རྟེའི་སྟུག་བསྔལ་ཅི་སྟེ་

མིང་། ༥ དེ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མང་པོ་ཞེག་གི་སྟུག་བསྔལ་གལ་ཏེ་གཅིག་གི་སྟུག་བསྔལ་གྱིས་མེད་པར་འགྲོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྔལ་བསྒྲིད་

པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རང་དང་གཞན་ལ་སྐྱིང་རྗེ་ཅན་གྱིས་སོ། །འདི་དག་མདོ་ལས་མ་བྱུང་སྟམ་པའི་རྟོག

@250A ྱྀ། །པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དེ། དེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བས་ན་མེ་ཏོག་རྒྱ་མཛེས་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། རང་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པ་ཤེས་
ཀྱང་། རང་གི་སྤྱན་བསྟལ་མ་བསལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནས།

རྒྱལ་པོ་ལ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བྱང་བས་སོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ཅན་མང་པོ་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོའི་དམྱལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རྩ་འཕྲུལ་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བྱུང་ནས། དམྱལ་བ་ལ་

སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱུང་བས་སོ། །འདི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་སུ་རིན་ཆེན་པདྨ་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱོན་ཏེ། དེས་ཡུན་རིང་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་མཛད་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དེའི་བསྟན་པ་ནུབ་པའི་དུས་སུ། དཔའ་

སྤྲིན་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱང་དེའི་ཚོ་བྱང་རིན་ཆེན་ལྡན་ཏེ་དེར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལོག་པ་སྟེ། དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་བྱོན་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་དག་གི་

བླ་མ་མི་ཏོག་ཟླ་མཛོས་དེ་ཞོ་བྱང་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕྱད་པ་ཀུན་དུ་

བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་ལ་གནས། དེ་ལ་མ་ཡི ཏོག་ཟླ་མཛོས་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་སྙིང་རྗེས་བསམ་པ་འདི་ལྟར་བྱང་། བདག་གིང་ཁྱེར་དང་གྲིང་རྣལ་ཡི ངང་། ཞོ་བྱང་དུ་ཕྱིན་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་དག་བའི་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཚངས་པ་མཆུངས་པར་སྨྲོད་

པ་རྣམས་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་བཀག་ཀྱང་རང་དམ་ཆུལ་ཁོ་ལ་གནོད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ནགས་ལས་བབས་ཏེ། ཆོས་འཆད་ཅིང་ཞོ་བྱང་དུ་སྒྲིབ། ཆུལ་ཁོ་དང་བློན་ཁོ་ལ་སོགས་པ་མང་ཁོ་བཏུལ་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་པར་བྱས་ཤིང་། ཆུལ་ཁོའི་ལམ་ན་སྟོང་གིས་

ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ། བཙུན་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དང་བཅས་པ། ནགས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཆུལ་ཁོས་མཁོང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཙུན་མོ་རྣམས་དེ་ལ་མོས་པར་མཁོང་ནས། ཁྲོས་ཏེ་ཕྱག་དོག ༄ གིས་དེ་བསད་པའི་ཕྱིར། བུ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །དེ་དག་དེ་གསོད་པ་ལ་མི་

@250B དག་བར་ཤེས་ནས། འཁོར་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་གཤེད་མ་ནཌི་ཞེས་བྱ་བ་འོང་བར་མཁོང་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། དེའི་ཚེ་བླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྟུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱན་ལ་

ཞོག །སྤྱན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཤེས་ནས་བདག་གི་བཙུན་མོ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་འདི་ལྟ་བར་འདུག །མཚན་

དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པས་བདག་པས་ཀྱང་འདི་གཟུགས་བཟང་། དེ་བས་སྐམ་པས་འདིའི་མིག་ཕྱུང་ཤིག །དུམ་བུ་བརྒྱ་ཙུ་གཏུབས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་ནས་རྒྱལ་པོ་ནགས་ཚལ་དུ་སོང་། ནཀྵ་ཀས་རྣ་བ་གཉིས་དང་། སྣ་དང་། མིག་དང་། ལག་པ་དང་། ཤིང་པ་ལ་སོགས་པ་བཅད་

པས། དེ་དང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་པ་བྱུང་སྟེ། ཁམས་གསུམ་དུ་བསྐོར་ནས་སྣར་དེ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་འོ་མའི་རྒྱུན་སྐོང་ཕྱག་དུ་མ་དེ་དང་དེ་ནས་བབ་པོ། །འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཕྲོས་ཏེ་ལུས་ལ་ཞུགས་སོ། །ཤེ་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་

ལོག་སྟེ་འོངས་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དེ་མཐོང་ནས་དེའི་རྗུ་འཕྲལ་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་ཐོས་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། བདག་རྩོངས་པ་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཆགས་པས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་བརྩེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནས་

མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསགས་པ་ཅི། གནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་ཡོན་ཏན་དང་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་བཤད་པས་དུ། སྲིག་པ་བཤགས་པ་བྱས། དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱས། སྐྱོ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས། ཕྱིང་བ་དང་། ན་བཟའ་

དང་ཙ ཙོན་དན་གཱ་པུངཿལ་སོགས་པས་དེའི་སྐུ་བསྲེགས་ནས། མཆོད་རྟེན་བརྩེགས་ཏེ། རབ་གནས་བྱས་ལ་ཇི་སྲིད་འོ་ཚའི་བར་དུ་ཐུན་གསུམ་དུ་སྟོག་པ་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཆོད་པ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོག་པ་ལས་ལོག་ཅིང་། ཡང་དག

པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཤེ་ནས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གསུངས་པ། དེའི་དུས་སུ་དཔའ་སྟེན་ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ འཕགས་པ་ཀྱིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་མང་དུ་བཤད་དོ། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་

@251A ཞེས། །གྲིས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་འང་མི་གནོད་པར་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་རང་གི་རྒྱུད་གོམས་པར་རང་གི་དགའ་བ་དེ་ཡང་ གཞན་གྱི་དུཿ ཁ་དང་མཉམ། སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནར་འགྱུར། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དགའ་

བ་དེ་ལྟ་བུ་མནར་མེད་པར་ཡང་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གདོན་པའི་ཕྱིར་དང་པས་པརྦའི་མཆོ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བ་ཁོ་ནར་དགོངས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྡུག་བསྔལ་

གཞན་གང་གིས་སྨྲག་པར་འགྱུར། གཞན་ཀྱི་བདེ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་དེ་དག་ལ་

ཡང་འབྱུང་བར་ཟཱཊ་དེ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་བྱོལ་བ་ན་གང་ལ་དགའ་བའི་རྒྱུ་མཚོ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག །བདེ་བ་གཞན་འོག་ཏུ་བཅུག་གི། །འོ་ན་བྱོལ་བའི་བདེ་བ་ལྷག་ཡོད་ཅེ་ན། སྨས་པ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐར་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་མི་

དགའ་བས་ཅི་བྱ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཞར་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཐར་པ་ལ་ཡང་འདོད་པ་མེད་པ་དེ་བས་གཞན་དོན་བྱས་པ་ལ། རྒྱོམ་སེམས་ཀྱང་མེད་ལ་བྱེད་པ་དཀའ་བས་ངོ་མཚར་བཞང་མེད་དེ། བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་དེ། ལས་གཞན་དོན་

ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟེད་པས་སོ། །ཉེ་བར་བསྡུས་ཤིང་བཤད་དེ། དེ་བས་ན་རང་གཞན་ལ་ཁྱད་མེད་པས། ཇི་ལྟར་གནོད་པ་དང་མྱ་ངན་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་བྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བདག་བསྟུང་བ་ལྟར། དེ་ལྟར་གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟུང་བ་དང་སྦྱིང་རྗེ་བྱའོ། །སེམས་གཟུང་

བས་བསྟུང་བའི་ཆུས་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུའོ། །བདག་དང་གཞན་མཉམ་པར་བསྒོམས་ནས། བདག་དང་གཞན་བརྗེ་བ་དེ་བས་ཀྱང་དཀའ་བ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་དེ། བར་

དོ་ལས་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ན་ཞ་དང་མའི་ས་བོན་དང་ཁྲག་གི་ཐིག་ལེ་རིམ་པས་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་།

མེར་མེར་པོ་ལུས་པོའི་བར་དུ་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་དེའི་ཡུལ་བདག་མེད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་ཅི་སྟེ་མི་བསྐྱེམ། བསམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི། །མི་རྟམས་ཀྱི་ནི་ཡིད་རྟམས་སྨྲར། །དེ་དང་དེ་ཡི་ངོ་བོར་འགྱུར། ।

@251B སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་གི་ལུས་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་གྱུབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞ་མའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པས་བདག་གཞན་གཞན་བདག་ཏུ་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །དེས་སྐྱོན་སྤང་བ་དང་ཡོན་ཏན་བློང་བའི་དགོས་པ་ཟཱཊ་དོ། །འོན་གཞན་ལ་མཐར་ཐུག་མེད་

ལ་བདག་ནི་གཅིག་པུ་ཡིན་པས། ཇི་ལྟར་དེ་བདག་ཏུ་བསྐྱེམ་ཞེན། སྤྱས་པ། གཅིག་ཏུ་ལྷག་པར་ངེས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ། ཇི་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་འདོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ངའི་བདག་ཡིན་ཞེས་ལྷག་པར་མོས་ནས། དེའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་བོ་

རྟམས་ཡིན་ཞེས་ཅི་སྟེ་མི་འདོད། འོན་ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟཱཊ་ཟེན། སྤྱར་བསྟུར་བ་ཅི། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། སྡུར་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་དཔེ་ཡིན་གྱི་

འདིར་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྟེ། དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་

པར་ཡཤད་དེ། རང་གི་ལུས་འདི་ལ་བདག་མེད་ཀྱང་གོམས་པས་བདག་གི་བློ་སྐྱེ་བ་ལྟར་གཞན་དག་ལ་ཡང་བདག་གི་བློ་གོམས་པས་ཅི་སྟེ་མི་སྲིད། སྲིད་ཀྱང་ཅི་ཞེ་ན། སྨས་པ། དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་བརྟགས་པས་གཞན་དོན་བྱས་ཀྱང་བདག་གིས་འདི་ལ་ཕན་བཏགས་ཞེས་རྟོམ་སེམས་མི་སྐྱེ།

མང་བ་ཡིན་པས་ངོ་མཚར་ཡང་མི་སྐྱེ་དེ་ཡཤད་དེ། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཟན་ཟ་རྒྱ་བཙུག་ནས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་བཞིན། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་ཡང་སྟེ། འབྲས་བུ་ཡང་གཏང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟུས་པའི་སྐྱོན་སྤྱངས་ཏེ། ལོག་པར་གོམས་པ་ལ་སེམས་

སྤྱན་བར་ཤ ཡཤད་དེ། གནོད་པ་དང་མྱ་ངན་དང་སོགས་པའི་སྣས་སྤྲུག་བསྟལ་གཞན་ལས་བདག་བསྲུང་བ་ལྟར། འགྲོ་བ་ལ་ཡང་བསྲུང་བ་དང་སྐྱིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེལ་ཡཤད་དེ་དེ་བས་ན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་བྱ་བ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་

གང་ཞིག་སྐྱིང་རྒྱང་ཅན་ཡིན་ཀྱང་བདག་གི་མིང་བརྗོད་པ་དེའི་སྤྲུག་བསྟལ་དང་། ཐ་མར་ཆོགས་པའི་ནང་དུ་སྤོབས་པ་མེད་པའི་འཇིགས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་པ་འདི་ཡིན་

ཏེ། བདག་བདག་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་སྣུན་རས་གཟིགས་ཞེས་གང་གིས་དྲན་པ་དེ་ཁོ་ན་བདག་ཡིན།

@252A ཞེས། །བདག་གིས་དེ་བསྡུང་བར་བྱའོ། །དེས་གསུངས་པ། གང་གིས་རྒྱད་ཆོ་བདག་དྲན་ན། །དེ་ཡི་རྒྱད་པ་བདག་གིས་བརྒྱོག། །རང་གི་ཐོག་མའི་སྣོན་ལམ་འདི། །བདག་ལ་འང་འབྲས་བུ་ལྷན་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་པ་དཀའ་བར་སྣང་བ་ཡང་མ་

གོམས་པས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གོམས་པས་ནུས་པ་ཐོབ་ན་གང་ཡང་བྱེད་པར་དཀའ་བ་ལས་མི་ལྡོག་གང་གི་ཕྱིར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བ་ཐོས་ནས་སྡོན་དུ་གང་སྐྲག་པར་འགྱུར། དེ་ཉིད་གོམས་པས་དེ་ནི་དེ་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། དེ་བས་མང་པོ་སྣུ་མི་དགོས་བདག་དང་གཞན་མྱུར་དུ་སྐྱོབ

པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་བདག་དང་གཞན་བརྩེ་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རིགས་མ་ཡིན་པ་ལས་གསང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདི་ལ་མ་དད་པས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་སྟིད་དོ། །བདག་ཉིད་སྐྱོན་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བཤད་པ་དེས་བདག་གཞན་གྱི་སྐྱོན་

དང་ཡོན་ཏན་བཤད་དེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ལས་འཇིགས་པ་ཆུང་བ་གྱིབ་མ་ལ་ཡི་དགས་སུ་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པར་འགྱུར། སེམས་པ་དང་

ལྷན་པ་གང་ཞིག་བདག་དེ་ལ་ཁོང་མི་ཁྲོ། དབྱ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་

མེད་ན་འཇིགས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རོ་བཞིན་ནོ། །བཀྲིས་སྐྱོམ་དང་ནད་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱ་ལ་སོགས་པ་གསོད་པ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོ་བ་སྡུ་དེ་འདོད་ཅེས་པ་དང་སྦྱར་
རོ། །གང་ཞིག་རྟེན་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ། འདི་བདག་གསོན་ན་བདག་ལ་རྟེན་པ་མི་འོང་བས་

ཞ་མ་ཡང་གསེད་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རོར་ཡང་འཕྲོག །སྲིག་པ་གང་གིས་མནར་མེད་ཀྱི་མེའི་བུད་ཤིང་དུ་འགྱུར་རོ། །བློ་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག་ཉེས་པའི་འབྱུང་
གནས་བདག་དེ་འདོད། །དེ་ལ་བརྩེ་བ་བྱེད་པ་བསྟུང་བ་ལྟ་ལྟར་མཆོད། །སྟུག་བསྔལ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དགྲ་བཞིན་མི་ལྟ། བརྟས་པའི་ཡུལ་ལ་ཕྱུད་བྱེད། རང་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཟཱཊ་དེ། གལ་ཏེ་སྐྱོང་བ་ལ་སྐྱེར་ན་དེའི་ཚེ་བདག་ཅི་ཞ
འདི་ལྟར་རང་དོན་ལ་ཆགས་པ་དེ་སེར་སྣ་ཟ་རར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱན་ཐ

@252B དེའི་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་རྟེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་ཅི་སྟེར་ཞེས་གཞན་དོན་ལ་འབད་ན་ལྷའི་དབང་པོར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་

པའོ། །གཞན་དོན་དུ་བདག་ངལ་བར་བྱས་ན་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་ངོ། །བསམས་པ་ཙམ་

གྱིས་བདག་མཐོ་པར་འདོད། གང་གིས་ངན་སོང་དང་། རིགས་ངན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། བླུན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྦོ་བར་བྱས། དེ་མཐོ་བར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོ་དང་། རིམ་གྲོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཐོ་བར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་འམ་ཆོར་རམ་གཟུགས་

ལ་སོགས་པས་ང་རྒྱལ་ལོ། །རང་དོན་དུ་བཙན་ཐབས་སུ་གཞན་བཀོལ་ན་བྱན་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱས་ན་རྟེ་དཔོན་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་སྐྱེ་བཕྱི་མར་རིགས་མཐོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ་ཟཁད་འཛིག་རྟེན་དུ་སྟྲག་བསྟལ་དང་ལྡན་པ་

ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་གི་བདེ་བ་ཞེན་པས་སོ། །བདེ་བ་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་གཞན་བདེ་བར་སྨོན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ཟཁད་དེ། མང་པོ་ཟཁད་ཅི་དགོས་རང་དོན་ལ་ཆགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། གཞན་དོན་

འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཀ(KYA) སྟུབ་པའི་ཁྱད་པར་དེས་ལ་བདག་གཞན་བརྗེ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གང་སངས་རྒྱས་མི་འདོད་ཅིང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ། དེས་ཀྱང་རང་གི་བདེ་

བས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། དེ་ལ་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་གཅིག་ཡོད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལྟ་

ཞོག་འཇིག་རྟེན་འདིར་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་ཀྱི། རྗེ་དཔོན་ཀྱིས་གླུ་མི་སྟེར་ན་ལས་མིས་ལས་མ་བྱས་ན་གཉེ་གའི་དོན་མི་(D'GRU)བ་ཡོ། །ཤེས་བཞིན་དུ་མ་རིག་པས་ལོག་པའི་སྤྱོད་པ་བཤགདེ། ཕན་ཚུན་དུ་བདེ་བ་སྐྱིད་པ་བོར་ནས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་། ཕྱི་མར་བདེ་བ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་བཞག་ནས་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་ཕན་ཚུན་དུ་གནོད་པ་བྱས་ནས། སྡུག་བསྔལ་ལེན་ཏེ་རྣོངས་པས་སོ། །ཕྱི་དང་ནང་དུ་གནོད་པ་ནི་སྤྲིད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་པ་ནི་སྤྲིད་པ། དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ། །དེ་བས་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ཅི། །

@253A ཞེས། །དཔེར་ན་རང་གི་ལག་གིས་དུག་ཟ་བས་སོ། །འོ་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་སེམས་ཅན་ཀུན་ཕྱུག་དང་བྱ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། མདའ་དང་རྩོབ་འཕེན་པ་མཐོང་ནས་འབྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཤེས་བྱ་བདག་ཏོ་ནའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པ་

ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྟོག་མེད་ནི་ཤེས་བྱ་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་རོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་

མེད་ཀྱང་འབྱུང་། གཞན་དུ་ན་བདག་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པས་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་

བས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་སྤངས་ན། །སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་བར་མི་ནུས་སོ། །དཔེར་ན་མེ་མ་སྤངས་ན་དེའི་དྲོད་སྤྱོང་མི་ནུས་སོ། །ཉེ་བར་བསྡུས་ཤིང་བཤད་དེ། དེ་བས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གིས་ལུས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་

འབྱལ་ལོ། །དེས་བདག་འཛིན་བརྒྱོག །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འབྱུང་། དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྡིག་པའང་ཟད་དོ། །གཞན་དག་བདག་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ལུས་ཕུལ་གནས་རང་གི་སེམས་ལ་གཅེས་པའི་བྱ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཀྱེ་ཡིད་

གཞན་ལ་གཞན་ལ་ལ་ཕུལ་བདག་གཞན་གྱི་ཡིན་ཞེས་མཉེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་བས་དེ་རིང་ནས་བརྩམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཁོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་པར་བྱའི། གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པས་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཅི་འང་བལྟ་བར་

མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །སུས་མི་ལྟ་ཞེན། དེ་དག་གི་སྟེ་དེ་དག་ལ་བྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་

པའི་སྒྲས་རྟ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་ལ་སོགས་སོ། །རང་གི་དོན་དུ་ལགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཡོ་བ་ཡང་མི་

རིགས་ཏེ། གང་ལ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེས་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ལ། རང་གི་ལུས་ལས་གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་བློངས་ཤིང་གཞན་དག་ལ་བྱིན། དེས་དངོས་པོ་ལ་སྲེད་པ་དང་

@253B སྒོམ་སེམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱིང་རྡེ་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་གོམས་པས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་གཉེན་གྱི་ནི། །ཐབས་དང་སྐྱིང་རྡེ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཀི་དམན་པའི་སེམས་

ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ། རྒོམ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བཤད་དེ། དམན་པ་ལ་རྒོམ་སེམས་དང་། མཉམ་པ་ལ་འགྲན་པ་དང་། མཆོག་ལ་ཕྲག་དོག་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་སྟེ། རྒོམ་སེམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་དང་བདག

བརྗེ་བ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་འགྱོ་སྟེ། དེ་བས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་ཐ་ཚོམ་མེད་པས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་སྟོམས་ཤིག །ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་

བསྒོམ་པར་བཤད་དེ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་

སོགས་པས་བདག་མཆོག་ཏུ་ཐྱུར་པ་དང་། གཞན་དེ་དང་བྲལ་བས་དམན་པར་མཐོང་ན་རང་ལ་ཕྲག་དོག་བསྒོམས་ཏེ། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བས་བདག་གཞན་དུ་ཐྱུར་པར་བསྟན་ཏོ། །བདག་ཅེས་བྱ་བས་གཞན་བདག་ཏུ་ཐྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འཆད་པར་འཐྱུར་བ་ལ་ཡང་དོ། །

ལས་ནི་ཁྱོར་ཁྱོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ཁྲལ་མེད་པས་ལེགས་པར་གནས། ཆ་བ་ནི་གོམས་པ་དང་འབད་པས་བསྒྲུབས་ཏེ། བདག་ལ་འང་སྲིད། གོང་མ་ལ་ལྷོས་ནས་ཁྱེད་ཀྱང་དམན་ནོ། །ཁྱེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཅི་བྱེད། འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་

མེད་པར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མེད། འོན་ཀྱང་མཐོ་དམན་ལྷོས་པ་ཅན་ཡིན། གང་གི་ཕྱིར་གང་འདི་དམན་པ་དང་དེ་འང་ཡོད་ལ། བདག་པས་ཀྱང་དམན་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་བདག་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྲག་དོག་དང་བཅས་པའོ།།

ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་དང་། ལྟ་བ་ལོག་པ་དང་སོགས་པའི་སྐྲས་སྐྱོད་པ་ལོག་པ་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་མཐུས་འབྱུང་གི །བདག་གི་འདོད་

པས་མ་ཡིན། ཁྱོད་སྐྱིང་རྡེ་ཅན་ཡིན་ན་ནུས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གསོ་དགོས། རྒྱག

@254A ཞེས། །རྟུ་འང་བདག་གིས་དང་དུ་བླང་། འོན་ཏེ་མི་འགྲིབ་པའི་རིགས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན། བདག་མཐོ་འདི་དམན་བྱས་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ལ་བརྟས་པ་བྱེད། གལ་ཏེ་གསོ་མི་ནུས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ལྷག་པས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། དེའི་ཡོན་ཏན་

གྱིས་བདག་ལ་ཅི། རང་གི་དོན་དུ་ཁོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །སྐྱིང་རྡེ་གཞན་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ལ་མེད་པར་ཟཕད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་བྱས་པས་ངན་སོང་ཁོ་ན་དུག་སྤྱལ་ཏེ། དེའི་ཁ་ལ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་འདི་སྐྱིང་རྡེ་མེད་པས་སོ། །དེར་ཡང་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་གྱི་

རྣོ་མ་པས་མཁས་པ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་དོ། །མཆོག་ལ་ཕྱག་དོག་ཟཕད་ནས་མཉམ་པ་ལ་འགྲན་པ་ཟཕད་དེ། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པས་བདག་མཉམ་པར་ཤེས་ནས། གཞན་པས་ལྷག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་འབད་པར་གྱིས། རྣེད་པ་

ལ་སོགས་པས་ལྷག་ན་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཁྱེར་ཅིག །མི་སྐྱེར་ན་འཐབ་མོ་བྱས་ནས་ཀྱང་བདག་ལ་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བསྟུབ་པར་བྱའོ། །དག་བའི་མཆོག་སྦྱར་བར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།

བདག་གིས་དེ་ལྟར་བརྩམ་པར་བྱའི་ཿལྟར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་

འབྱུར། གཞན་ཡང་འདིའི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྙས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ཿལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ཡང་བདག་གིས་སྤྲ་བ་དང་། ཿལྟར་བདག་ཁོ་ན་ལ་མཆོད་པ་ཡོད་ཅིང་། ཁོ་ལ་མ་ཡིན། དེང་བདག་གིས་རྣེད་པ་ལེགས་པར་རྣེད་ཅིང་། གང་བདག་བཀུར་བར་འབྱུར་གྱི་

འདི་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །གོམས་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཟཧད་དེ། ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་འདི་ལ་མ་རུང་བ་བྱས་པ་རྣེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱིར་ཕྱུང་བ། སྐྱོན་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་གད་བྱས་པ། ཕན་ཚུན་སྨོད་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དམན་

པ་ལ་སྨོམ་སེམས་ཟཧད་དེ། དེ་ལྟར་དམན་པ་ཅིར་ཡང་མི་རུང་བས་བདག་ལ་འབྲན་པར་བྱེད། བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་ཐོས་པ་དེ་ཙམ་ཁོ་ལ་ཡོད་དམ། བདག་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་རབ་དང་། གཟུགས་དང་། རིགས་དང་ཆོར་ཏེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་གི་ཡོན་

@254B ཏན་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུགས་པ་ཐོས་ནས། སྤུ་ལྟང་ཞིང་དགའ་བ་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཆེད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་བདག་གིས་

བཙན་ཐབས་སུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་འཚོ་བ་ཙམ་བྱིན་ཏེ། བདག་གི་བྱ་བ་བྱེད་

པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་འདི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་བྱས་ལ། བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྣང་བར་བྱའོ། །བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁུར་པོ་འདིའི་མགོ་ལ་གཞག་གི་གང་གི་སྟོན་དུ་

འཁོར་གསོད་པ་དང་། འཆིང་བ་དང་། རྣག་པ་ལ་སོགས་པས་བག་མེད་པའི་ཕྱིར་སྡུག

བསྔལ་བར་བྱས་སོ། །ད་ནི་དྲང་པོར་ཡིད་ལ་གོ་བ་བསྟེན་ཅིང་བཞད་དེ། ཀྱེ་ཡིད་རང་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པས་འདོད་ཅིང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཁྲོད་ཀྱིས་སོ། །འཁོར་བར་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་

མ་མེད་པས་སོ། །རང་དོན་དྲྭངལ་བ་ཆེན་པོ་འདིས། ཁྲོད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་བསྟུབས་

སོ།། །།ཇི་ལྟར་རང་དོན་ལ་སྟོན་དུ་འཇུག་པ་ལྟར། དཔལ་བདག་གི་ཆོག་གིས་གཞན་དོན་ལ་མ་དཔྱད་མ་བརྟགས་པར་ཞུགས་པ་དང་། མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་དཔྱད་དུ་མེད་པས་སོ། །ཕྱིས་

འདིའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བར་འགྱུར། ཐུབ་པའི་གསུང་བདེན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་དུ་

གཞན་གྱི་དོན་ཁྲོད་ཀྱིས་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ། འདི་འདྲའི་གནས་སྐབས་ཁྲོད་ལ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཉེ་བར་བསྟུས་

ཏེ། དེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་སླའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྟོག་ཅེན་དུ་འགྱུར་ལ། རང་

ལ་གང་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་བློངས་ཤིང་གཞན་དག་ལ་ཕན་པ་ཀྱིས། དུ་ནི་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་མ་སྤྱངས་བར་ཕྱག་དོག་བསྐོམས་པར་ཟཱཊ་དེ། འདི་ནི་སྐྱེད་རས་གཞན་སྨྲག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་བདག་ལ་ཕྱག་དོག་གིས། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་དོ། །གཉིད་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ལས་ཕྱལ་ཏེ།

གཞན་དོན་གྱི་སྨྲག་བསྟལ་ལ་སྤྱངས་བར་བྱའོ། །དེ་རྩེས་འདིའི་སྐྱོན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། སྔོག་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། རང་གི་ཡང་འདིའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་འདི་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལས་ངན་གྱིས་འདི་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་ནས་ཁོ་རང་གི་སྐྱོན་དུ་བྱེད་དོ། །འདིའི་སྐྱོན་ཆུང་

@255A ཞེས། །བཞང་མི་སྲིད་ཅིང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཟཱཊ་བས་ཀྱིས། གང་གིས་འདི་འཇིགས། སྐུར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་གྱི་བྱགས་པ་འདི་བས་ལྷག་པ་སྐྲོགས་ལ། རང་གི་བྱགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན། དྲན་དམན་པ་སྤྱར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བགོ་ལ་བར་གྱིས།

བག་མེད་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མལ་པའི་ཡོན་ཏན་མི་བརྟན་པས་བློ་བྱར་བ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་

ཡོན་ཏན་ཀུན་སྐྱས་པ་ཁོ་ན་ལས་འཕེལ་ལོ། །མདོར་བསྡུས་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་

པ་ནས། བདག་ཏུ་རྟོངས་པས་གཞན་ལ་གནོད་པ་དཔག་མེད་བྱས། དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་དུ་མི་སྟེར་ཏེ། གང་བྱས་པས་གཞན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་འགྱུར། བག་མ་གསར་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །ངོ་ཚ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་

ལས་སོ། །འཇིགས་པ་ནི་དམྱལ་བ་ལས་སོ། །བསྡམས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ནི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སྟོད། བརྟེག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དབང་དུ་བྱའི་དེ་ལས་འདས་ན་ཚར་བཅད་དོ། །ལུས་ཚར་བཅད་ནས།

སེམས་ལ་སློབ་ཅིང་ཟཕད་དེ། འོན་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །ཀྱེ་སེམས་འདི་མི་བྱད་ཅེས་བཀག་ཀྱང་བྱད་པར་འགྱུར་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཚར་གཅོད། གང་གི་ཕྱིར་ལུས་བེམས་པོ་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ། །ཀྱེ་རྩ་བཀྲོལ་ཐབས་མཁས་པ་བདག་གིས་མཐོང་།

བཞིན་ཁྱོད་གིར་འགྲོ།ཁྱོད་ཀྱི་དྲིགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་བྱའི། ཡིད་ནི་གང་གང་འགྲོ་འགྱུར་བ། །ཤེས་བྱ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་སྤྱད། །ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཕྱིར། སོང་ནའང་གང་དུ་

འབྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་བརླག་པར་བྱས་པའི་དུས་

གཞན་ཡིན་གྱི། ཐབས་དང་མི་ལྡན་པས་སོ། །ད་དུང་བདག་གི་རང་དོན་ཡོད་ཅེས་པའི་རེ་བ་སྤྲོངས་ཤིག །གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱིན་པས། མི་དམིགས་པའི་ལྟ་བས་མི་ངལ་
ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཞེ་ཤ་ཕུལ་ཅིག །བག་མེད་པས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་སེམས་ཅན་ལ་མ་བྱིན་ན་

@255B དེའི་ཚེ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་དམྱལ་བའི་སྡུང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་པར་འགྱུར། ཁྱོད་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་སྤྱད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིན་པས་ཡུན་
རིངས་ངལ་བར་བྱས། ཁོ་ན་ཏེ་དྲན་ཅིང་རང་དོན་གྱི་བྱན་ཁྱོད་གཞོམ་པར་བྱའི། སེམས་ལ་འཇམ་པའི་རིམ་

པས་སྨིན་པར་བཤད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ལ་དགའ་བ་ཡོད་ན། དེའི་ཚེ་ཕྱང་པོ་ལྟ་འདི་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ངན་སོང་ལས་བསྡུང་བར་འདོད་ན་ལོག་འཚོ་ལ་སོགས་པས་མི་སྐྱོབ་ཅིང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱད་བར་བྱའོ། །བསྡུངས་ན་སྐྱོན་ཅི་ཞེ་ན། སྨས་པ། ཇི་ལྟར་ལ་

སོགས་པའོ། །བཟེ་རེ་ཅན་ནི་ཤེན་ཏུ་སྨི་བའོ། །ལྟུང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་སོ། །ལུས་འདི་བདེ་བ་འདོད་པས་དེ་ལ་ཤེན་ཏུ་ཆགས་ན་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོའི་འདོད་པ་གང་བར་མི་རྟུས་

སོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་མཆུ་ཀའི་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དབང་སྒྱུར་བས་ཀྱང་ཚོམ་པར་མ་བྱུར་པས།

གླིང་ᦾ བཞི་དབང་ཐོབ་ཀྱང་སྣར་ལྷའི་དབང་པོའི་གདན་ཕྱེད་བྱིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་མ་ཚོམ་པ་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྟེད་པར་དཀའ་བ་འདོད་ན་ངལ་བར་འགྱུར་ལ་འདོད་པའི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ། གང་ཞིག་བསྒྲུབ་རྒྱས་པ་འམ་མི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་རེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིན་

སྙམ་ཚོགས་པ་ཟད་པ་མེད་དོ། །ཕུང་པོ་ལྷའི་ལུས་ལ་རང་དབང་སྒྱུར་དུ་མི་འཛུགས་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཡུལ་ལྷ་ལ་འདོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པའི་དངོས་པོ་འང་མ་བརྙེད་ན་ལེགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུས་ལ་མི་ཞེན་པའི་རྒྱུ་བཤད་དེ། གང་

ཞེགས་ཤིན་མཐར་ཐུགས་ཐལ་བར་འགྱུར། རང་ཉིད་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་སྡོག་རྒྱུང་གིས་གཡོ་བར་བྱེད། མི་གཙང་བའི་གཟུགས་མི་ཟད་པ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ཞེན། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་མི་སྡུག་ན་དེའི་ཚེ་ལུས་འདི་བེམས་པོ་ཡིན་པས་བོང་བ་དང་ཁྱད་མེད་པས་གསོན་ནམ་ཤི་ནས་ཀྱང་

འདིས་ཅི་བྱ། ང་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཡིན་ཞེན། ཀྱི་རྟུད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཁྱོད་ཅིའི་མི་འཆིང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག །ལུས་ལ་ཞེན་པས་དོན་མེད། སྡུག་བསྔལ་བསགས་པ་ཡིན་གྱི། །པོས་ཆགས་

པཱཌམ་སྡང་བ་གང་མི་ཤེས་ཏེ། ཤིང་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གིས་བྱ་རོམ་པའི་

@256A ཞེས། །བཟའ་བཏུང་གིས་གསོས་ཀྱང་བདག་ལ་བརྩེ་བ་མེད། བྱ་རྣོད་ལ་སོགས་པས་ཟོས་ཀྱང་དེ་ལ་སྡང་བ་མེད། དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་ལ་ཆགས་ནས་ཅི། གང་ལུས་ལ་སྐྱོད་པ་ལ་བདག་ཁོ། དེ་ལ་མཆོད་ན་བདག་དགའ། གལ་ཏེ་དེས་མི་ཤེས་ན་བདག་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་རྩེས་སྡུ་ཆགས་པས་

ངལ་བ་སྤུའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གིས་ལུས་འདི་འདོད་པ་དེའང་བདག་གི་བཤེས་ཡིན་ན་བདག་ལྟ་ཅི་སྐྱེས། ཐམས་ཅད་རང་ལུས་འདོད་དེ། དེ་དག་ཅི་སྟེ་བདག་གི་བཤེས་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་རང་གི་ལུས་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བརྩེ་བ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་རང་ལུས་འདོད་

པས་བཤེས་སུ་འགྱུར་བ་དག་མེད་པས་སོ། །བདག་གཞན་བརྩེ་བ་ཉེ་བར་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ། བདག་ལ་བརྩེ་བ་མ་སྤངས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འབྱུང་བས། བདག་གིས་ལྷོས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ལུས་བཏང་ངོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱོན་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཀྱང་བྱ་

བ་བྱེད་པའི་སྡོད་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་མི་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པས་དོན་མེད། མཁས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི །དེའི་

སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཡོད་པའི་གཏམ་ལེའུ་བཞི་པ་ནས་བཤད་པ་དྲན་ཅིང་གཉིད་དང་རྒྱགས་

པ་བརྟེག་པར་བྱ་ཞིང་རོ། །དེ་བས་ཞེས་ཉེ་བར་བསྟུ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་རྟོག་གི་དྲ་བ་ལས་ལོག་སྟེ། བཤད་པའི་དམིགས་པ་ལས་བར་མེད་པར་

རོ། །བསམ་གཏན་བསྟན་པའི་ལེའུའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྲུད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བརྒྱད་པའོ།། །།གང་ལས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ལྷ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལོང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། །རྒྱ་མཚོར་དྲ་བའི་ཀུབ་བཞིན་དུ་ངོ་མཚར་དོན་ཡང་སྤྲོངས། །ཟབ་མོ་འབྲས་

ཆེན་དེ་ཉིད་ཆོས་གཏེར་དེ་ནི་མེད་པ་ན། །སྟུག་བསྔལ་མི་འཆི་བློ་མའི་དྲིན་གྱིས་བདག་འཇུག་འགྱུར། །ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞི་གནས་མི་འབྱུང་དེ་མེད་ཀྱང་། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་ན། །དེ་ལ་སྤྲིད་མཚོ་རྒྱི་གཅིག་བཞིན། །ཞེས་བཤད་པས་བསམ་གཏན་

@256B བསྟན་ནས་ཤེས་རབ་བཤད་དེ། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་འཆད་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་འདིས་མཚོན་ཏེ། །ཡན་ལག་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུའོ། །འདི་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་

སྤྱན་པས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་རབ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐད་དུ་སྟེ་ཤེས་

རབ་གཅོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྨིན་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུའོ། །དེ་འང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ན། བདེ་འགྲོ་དང་བདེ་བ་ལ་

ལོངས་སྤྱོད་པ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །བཟོད་པ་ནི་

དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྲོའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་འང་བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངོ། །བསམ་གཏན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཉོང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་

སོ། །སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཤེས་རབ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འདྲེན་མི་རྟོས་

ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཡང་མི་འཐད་པོ། །དབུ་མ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ནས། མིག་ལྟན་སྐྱེ་བོ་ཞེག་གིས་འདོད་བཞིན་དུ། །ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་ཡུལ་དུ་ཅི་བདེ་བར། །འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་

འདིར་ནི་མིག་མེད་རྣམས། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་ནས་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བར་འགྱོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །རྟོག་མེད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས། སྟོང་མེད་དེ་མ་མེད་པ་ཡི། །ཁྱོད་ནི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཀུན་བྱི། །སྐར་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྨི་ཆོས་ལྟར། །རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྱོ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་

འདི་ནི་བསམ་གཏན་ཏེ། ཤེས་རབ་བསྒྲིད་པས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྟེ། ཞི་གནས་

ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པས། །ཉོན་མོངས་འཇོམས་བྱེད་ཤེས་རས་སུ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་སྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གམ། བསམ་གཏན་བྱི་ཡན་ལག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ། དེའི་

ཕྱིར་ཤེས་རབ་བསྒྲིད་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་གཉིས་ཏེ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བས་སོ། །རྒྱུ་འང་གཉིས་ཏེ། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ས་ལ་འཇུག་པས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་

@257A ཀྱི། །ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་ཞི་བར་འདོད་པས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལོག་རྟོག་བཞི་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལས། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྔལ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་

རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལྟས་ནས། སྣང་དེའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟུག་བསྔལ་ཏེ། དེ་འང་བདག་མེད་པ། སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་

པར་རང་བཞིན་མེད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་ན་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་མ་རིག་པ་ལྷོག་གོ། །དེ་

ནས་འདུ་བྱེད་དང་། རྣ་ཤིའི་བར་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེག་བསྟལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་། སྲེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ལམ་འཆད་པ་མེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིའོ། །ལྷག་མའི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་

སྐྱེག་བསྟལ་གྱི་ལམ་གྱིའོ། །དེའི་རིམ་པས་བཤད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་། ང་འོ་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་རྟོག་དང་འཁྲུལ་པ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བོ། །སྤྲུལ་ལུང་ལྟར་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་

ལོག་པར་རྟོགས་པ་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པའོ་ཞེས་སོ། །སྣང་བའི་ཕྱིར་བ་ལས། མི་བདེན་དོན་ནི་སྟོན་པར་བྱེད། །བདེན་པའི་དོན་ནི་སྣས་ཀྱི་གནས། །མ་རིག་སྐྱེ་དང་དུས་མཉམ་དུ། །མིག་སེར་ནད་ལ་སོགས་པས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེས་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་

པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཤད་པ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་བསྒྲིས་པས་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་སྣང་གང་ཉིད་བཅས་པ་བདེན་

པ་ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་དེ་ཡི་ཐུབ་པས་གསུངས། །བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་ཡང་ནི་ཀུན་

རྫོབ་པོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ། བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་མེད་དབང་པོས་དམིགས་པ་ཡང་དག་པའོ། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྱ་

སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའོ། །འཕགས་པ་སྤྱི་སྐྱབ་ཀྱིས། སྟོང་མེད་དབང་པོ་

@257B དྲུག་པོ་ཡི། །གཟུང་བྱར་རྟོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས། །དེ་བདེན་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས། །ལྷག་མ་བརྟགས་པ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་ན་མེད་པའི་དོན་མ་བྱས་པ་ནི་དོན་

དམ་སྟེ། གང་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བགེ་ཚགས་དང་བཅས་པ་འགོག་པའོ། །ཆོས་

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བདེན་པའི་མཐའ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་སྟེ། དོན་དམ་པར་

མེད་པ་ལ་མ་རེག་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རིམ་པས་

འཇིག་རྟེན་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྫུན་པར་མཐོང་བས་ན། །དངོས་སྐྱེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཕྲོན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་བས་གང་ཡིན་དོན་དམ་

སྟེ། །མཐོང་བ་བརྗུན་པ་ཀུན་རྟོག་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་གཞན་དུ་བདེན་

པ་བཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་སྟེ། སྨྲ་བསྟལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྟོག་ཡིན་ལ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་གཉིས་

ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློ་ཇི་སྙེད་པའི་

ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་ཆོག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དཔེའི་སྐོར་ནས་བཞག་ད། ཇི་ལྟར་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་

ནམ་མཁའ་ལ་སྐྲ་ཤད་མཐོང་། རབ་རིབ་མེད་པས་མི་མཐོང་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་

མཁའ་འབའ་ཞིག་པ་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་གཟིག་ག་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རང་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་

བསྟན་བཅོས་རིག་པས་གསུངས་པ། རབ་རིབ་ཀྱིས་ནི་བརྟགས་པ་གང་། །སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་བརྗུན་དེ་ཉིད། །དག་པའི་མིག་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་འདིར་རྟོགས་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ། ཇི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་

@258A ཞེས། །མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་མེད་པས་མ་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་བསྟན་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཤད་པ། རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས། །མ་རིག་པ་ཡི་ཚུལ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་

པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་དང་གྲུབ་གྱི་དྲྭ་མས་དག་པ་དོན་དམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་ལྟ་བུའི་ཉེ་རིང་ངེས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྣམ་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱང་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་དང་པོ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པ་

མཐོང་བ། དངོས་གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་ན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་དྲྭ་མས་དག་པ་མེད་དོ། །བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འཇིག་རྟེན་ཡང་གཉིས་བཤད་དེ། དེ་ལ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རིག་པ་དང་དོན་དམ་རིག་པའོ། །རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བས་ཕལ་

པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའོ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་

རྣལ་འབྱོར་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་ཕལ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་འཇོམས། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་གཟུང་བས་འཁྲུལ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་པ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལྟར། །རབ་རིབ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞོམ་དུ་མེད། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་ཀྱིས་ཟིལ་གནོན་པའི། །ཐོ་

ནི་འཇོམས་ལ་དྲི་མ་མེད་མི་འཇོམས། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞོམ་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཕལ་པའི་ཐོ་ཁོག་འཇོམས་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བཞག་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་འང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲུད་

པར་གོང་མ་གོང་མས་འཇོམས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་གྱིས་སོ། །སྟོབ་པ་དེ་དང་དེས་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། གཉི་ག་འདོད་པའི་དཔེས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པ་འདོད་པའི་དཔེས་གང་ཡིན་པ་མདོར་གསྡུངས་པ། སྐྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གཉི་

@258B ག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུབ་པ་དེ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས་སོ། །འདི་ལྟར་བདེན་པར་འདོད་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་

པ་ཁོ་ན་ལ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར། སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕལ་པ་ལ་ཡང་དོ། །གཉི་

ག་ལ་གྱུབ་པས་དཔེ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གྱུབ་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུབ་པའོ། །དེ་བས་ཐ་མལ་པའི་བློ་དཔེས་འཁྲུལ་པར་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཇི་སྲིད་བར་

ོ། །འོན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁོལ་བའི་ཕྱིར་ོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག །སྨིན་སོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ོ། །སྣང་པ། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་སྩུད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་བསྟུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་དོན་དུ་མ་སྩུད་ཅིང་དེའི་རྒྱུ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་སོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་

འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པས་འབྲས་བུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཐབས་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཁས་བླངས། གཉན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་པས་དེ་ཅི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་མ་

ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཐབས་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཏེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཕལ་པས་ཀྱང་མཐོང་ན། དེའི་ཚེ་

ཇི་ལྟར་རྟོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པས་དངོས་པོ་མཐོང་བ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་

ཡོད་པར་དོན་དམ་པར་བརྟགས། དོན་དམ་པ་ཉིད་མངོན་པར་ཞེན་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་བཞིན་དུ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་བལ་ཞ་པ་རྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་པར་བཀག་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ལ་པའི་གླང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བོས་མཐོང་ལ་

སྐྱུ་མ་ཁོན་གྱིས་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུའོ། །འོ་ན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གླང་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གང་བརྟེད་པ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་སྟེ། ཚད་མས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཐ་

@259A ཞེས། །སྟོང་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་གླང་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚོད་ལས། བརྟགས་དང་རྟེས་སུ་དྲན་པ་ཡི། །རྟོག་པས་རྟོག་བཟལ་ཞེས་བྱར་བརྟེད། །ཅེས་གསུངས་པས། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་དུ་ན། དབང་པོ་དག་གི་དམིགས་

པ་གང་། །དེ་དེ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ན། །བྱིས་པས་དེ་ཉིད་རིག་པར་འགྱུར། །དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཡི་ཤེས་ཅི། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུ་མེད་ན་གྲགས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། གྲགས་པ་ནི་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་

བརྩེན་ཞེ་ན། སྨན་པ། དེ་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་བྱགས་པ་བཞིན།

བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་ལ། འདོད་པས་འཁྲལ་པ་རྣམས་ལ་གཙང་བའི་བློ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་བརྩེན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་གི་བློ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་ལ་ཡང་རོ། །འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། བྱམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཡང་གཞན་དུ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །མི་གནས་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་བྱུབ། རང་བཞིན་མེད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨས་པ། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་

བསྟན་པ་འདི་བདག་དགག་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐལ་བ་མེད་པས་སྐྱག་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མཐུན་པས་

ཐུགས་རྗེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་གསུངས་པ། རྒྱལ་བས་ཇི་

ལྟར་དོན་དབང་གིས། །བདག་དང་བདག་གི་བ་ཞེས་གསུངས། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་དོན་གྱི་དབང་གིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འོན་སྐད་ཅིག་མ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སྐད་ཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག

@259B མ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་གིའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་དང་འགལ་ལོ། །དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །཈ན་བཞད་

དེ། རྣལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་ཉེས་མེད་ཅིང་། །སྣང་བ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་སྐད་ཅིག་མར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེས་

གསུངས་པས་སོ། །སྣང་བ་དང་འགལ་བ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འདིར་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནས་

མཐོང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་དེས་དེ་ཉིད་མཐོང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་དེས་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་

པ་མཐོང་། གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར། བྱད་མེད་མི་གཙང་བར་བསྟོམས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཙང་བར་བརྟད་བའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ལྟར་ལྱང་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཁོ་

ནའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འགྱུར། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བཀུར་སྟི་དང་གནོད་པ་བྱས་པས་བསོད་ནམས་དང་སྡིག་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། སྨྲས་

པ། ཇི་ལྟར་ཞེས་བཤད་དེ། སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ན།

སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་ཀྱང་མི་བསད་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་ལན་ནི་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཇི་བཞིན་དགོངས་པ་འདི་སྟེ། ཇི་ལྟར་དངོས་པོར་སྣང་བ་ལ་རྒྱལ་བ་དོན་དམ་

པ་ལས་བསོད་ནམས་དོན་དམ་པ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་བདག་གི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལས་བསོད་ནམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་

བསྟྲབས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྱང་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དེ་བཞིན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡང་དོ། །བྱེ་བྲག་མེད་པར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟྲབས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཤེ་བ་དེ་སྐྱེ་བར་

@260A ཞེས། །འགྱུར། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ཤེ་བ་ནི་སྣང་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱི་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་བས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གྱུར་པོ། །འདིར་ནི་ལན་ཏེ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་རྣམས་སྟོགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཡོད་པ། དེ་སྲིད་དུ་སྐྱུ་མ་འང་རྒྱུན་དུ་ཡོད་

པ་ཉིད་དེ་ལྟར་ཇི་སྲིད་མ་རིག་པ་དང་ལས་དང་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་བཅོས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་སྐྱུ་མ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པས་ཡོད་པའོ། །འོན་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཡུན་རིངས་མི་གནས་པར་རིགས། ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་ན་ཡོད་

པའི་བར་དང་འཇུག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། རྒྱུན་རིངས་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟ་བར། །སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན། །ཡུན་རིངས་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་གྲ་འགྲོ། །ཡུན་རིངས་གནས་པའི་རྒྱུན་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན། དེ་ལྟ་ཡིན་

ན་འཁོར་བ་གནས་པའི་བར་སྐབས་སུ་ཟའི་བྱོང་ཁྲིར་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་གང་དག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ལ་དེ་མེད་ན་ནི་མེད་པར་འབྱུང་། གཟུགས་བརྙན་དང་ནི་

མཚུངས་པ་ཉིད། །གསལ་བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མ་མཁན་ཀྱིས་སྤྱལ་

པའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་སྡོག་གཅོད་པ་མེད་པ་ལྟར། སྐྱེས་བུ་གཞན་བསད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་མེད་པས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲུ་མའི་སྐྱེས་བུ་བསད་པ་ན་སོགས་པའི་སྐྱས་དེའི་ནོར་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་

མཚུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱལ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་སྟིག་པ་མི་སྐྱེད། སྡོག་གཅོད་པའི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་སྟེ། སྡོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། །རྟེག་པས་སྟོར་བའི་སྟིག་པ་ནི་འབྱུང་བའང་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སེམས་ཁོ་ན་སྒྲུ་མ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པ་

ལ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་གཉི་ག་འབྱུང་ངོ། །སེམས་དེ་ལ་བདེ་སྡུག་སྐྱེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོར་སྣ་ཚ་ལ། དངོས་པོ་མཉམ་པ་ཡིན་ཀྱང་གསོན་པའི་ལུས་བཅད་པ་ལྟར། ཤིང་བཅད་པ་ལ་སྡོག་གཅོད་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་

@260B ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་སྒྲུ་མ་ཞེས་གང་གསུངས་པ། དེ་ལ་གཞན་ཀྱིས་གནོད་པར་བཤད་དེ། སྔགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཧོར་བྱ་དང་སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་

པས་སེམས་བསྒེད་མི་རྣམ་པས། སེམས་སྒྲུ་མའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལ། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱི་བློ་ཡོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་སེམས་བྱེད་མི་

རྣམ་པས། དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུ་མར་འཛུར་ཞེ་ན། བསམ་པ་འདི་སྟེ། སྟྲགས་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་པས་སེམས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡན་ཁཊ་དེ། སྨྲ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲུ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མཚུངས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྨྲ་ཚོགས་པ་

ཡིན། དགོངས་པ་འདི་སྟེ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཟཊ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ལ། དཔེ་ནི་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྟྲགས་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་གྱུབ། གལ་ཏེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་རྣམ་ན་བདེན་པ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཟཊ་དེ། སྟྲགས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིད་པར་མི་རྣམ་ཏེ། གང་ན་ཡང་ཤེ་ཡུལ་ལམ་དུས་སོ། །དེ་བས་སྒྲུ་མ་ལ་ལ་སྟྲགས་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་། ལ་ལ་སེམས་ལ་སོགས་པ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་། དེ་བས་

རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་མི་བཟོད་ཅིང་གཞན་གྱིས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ། དོན་དམ་པར་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་རིམ་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ན་དེའི་ཚེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཁོར་བར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ལག་པ་དང་ཤད་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། སྤྲུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཡིན་མོད་ཅི། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེས་ཅི་འདི་ལ་ལན་ནི་ཇི་སྲིད་རྒྱུན་རྣམས་ལ་སོགས་པས་ལན་བཏབ་ཏི་ཟིན་ཀྱང་། གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སླར་གསུངས་པ། རྒྱུན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དོན་དམ་པར་འཁོར་བ་མེད་པ་ཉིད་འཐུལ་པས་འཁོར་བའི་སྣང་བ་ནི་གཏི་མུག་ཡོད་

@261A ཀྵ། །པ་ཇི་སྲིད་དུའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་གཏི་མུག་སྤངས་ནས་དེ་འང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོངས་པ་འདི་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་

སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་འཁོར་བའི་གཏམ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་གི་དོན་དམ་པ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་སྟེ་དེ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན།

རྟོངས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་དུཿཁ་སྙོང་བ་ཡོད་པ་ཉིད། དེ་བས་སྲིད་པ་དང་གཏུ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་རྟེན་

ཡོད་པའི་བར་དུ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་མ་འང་མི་ལྡོག་གོ། །གཉི་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་རྣམས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་བཅད་པ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་མི་འབྱུང་བས་ སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་འཁོར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་འབྱུང་གা་ལ་ཡོད། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀླན་ཀ།།

སྤྲངས་ནས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་བཤད་དེ། གང་ཚོ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་གི་ཚེ་འགྲོ་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཁས་ལྡངས་ནས། གང་དོན་དམ་པའི་བྱོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྣང་ཞེས་བྱ་བས་འཕྲུལ་པར་གྱུར་པ་ཡི་རོལ་བཞིན་དུ་དེ་འང་དབུ་མ་པ་ལ་མེད་ན། དེའི་ཚེ་སྐྱུ་མ་སྙམ་

དམིགས། གང་ལ་རང་གི་སེམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡི་རོལ་གྱི་དངོས་པོར་སྣང་ཞེས་འཕྲུལ་པ་ཡི་རོལ་གྱི་དངོས་བོའི་ཚུལ་དུ་སྣང་། དེ་ལ་འདི་མེད་དོ། །ལན་ནི་གང་ཚོ་ལ་སོགས་ པའོ། །འདི་ནི་མཉམ་སྦྱེ་གང་གི་ཚོ་བློང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྐྱུ་མ་སེམས་ཙམ་པ་ལ་མེད་པ། སེམས་ཙམ་

དུ་ཁས་ལྡངས་པས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཅི་དམིགས་ཕྱོགས་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པ་སྣང་བ་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཤད་པ། འདིར་ནི་ཀུན་བརྟགས་མེད་པའི་

ཕྱིར། །གཞན་དབང་ཁོན་ཡོད་པ་སྟེ། །སེམས་ཙམ་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལ། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་མེད་པའོ། །ཀུན་དུ་བརྟགས་

བ་ཕྱི་རོལ་མེད་པས་ཆད་པའི་མཐའ། །ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས་རྟག་པའི་མཐའ། །དེ་བས་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྤྱང་བར་འཆོལ་

ལོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་གཞིན་སེམས་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་ན། དེ་

@261B ནི་མི་རིགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་སྐྱེ་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དབུ་མ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚེ། དེའི་རྣམ་པ་གཞན་དོན་དམ་པར་ཇི་ལྟར་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་ན་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཞིག་

འཛིན་པ་གང་གིས་མཐོང་། ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་ཚོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་སྨྲས་ཏེ། འོན་རང་རིག་གི་ཤེས་

པས་རང་རིག་ཅིང་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་སྐྱེ་མའི་སྣང་བ་ཡང་རིག་སྟེ། སྔར་བཀོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ལན་བཞད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཟུགས་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་

མདོ་ལས། དེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོལ་ཏེ་དེ་ལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་། དམིགས་པ་ཡོད་ན་སེམས་སྐྱེའི། འོན་སེམས་ཀྱང་

གཞན་ལ་དམིགས་པའང་གཞན་ཡིན་ནམ། གང་ན་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་དམིགས་པའང་གཞན་ལ་སེམས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ན་སེམས་གཉིས་སུ་འགྱུར། གལ་

ཏེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ངོ། །རལ་གྲིའི་སོ་དེ་

ཉིད་ཀྱིས་སོ་དེ་ཉིད་མི་ཚོད། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་རེག་པར་མི་རྟོག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དགོངས་པ་འདི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བར་སྣང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ནི་

གཟུང་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱི་དེའང་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ཕན་ཚུན་དུ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་པ་སྐྱེའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ལས་སྐྱེའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཀྱིས་རང་མི་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟང་ལས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་

བས་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པོ། །གཞན་ཡང་བློ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ལས་གཞན་པའི་འཁོར་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་

བློ་ལ་བར་འདོད་ཀྱང་སྲིད་པར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་རང་རིགས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔེ་བཤད་དེ། ཇི་

ལྟར་མར་མེས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་རང་རིགས་ཀྱང་སྣང་ཞེ་ན། ལན་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མར་མེ་སྣང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཕྱིར་སྐུན་

པས་བསྒྲིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲིགས་པ་སྟང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་

@262A ཞེས། །སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །མར་མེ་ནི་བསྒྲིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐུན་པ་ལ་མར་མེ་མེད་པས་གང་སྟང་བར་བྱེད། མར་མེ་ལ་སྐུན་པ་མེད་པར་ཅིས་སྟང་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་སྐྱས་ཏེ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྟང་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་དེ། ཤེལ་བཞིན་ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཤེལ་རང་གི་

སྟོན་གྱི་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པོ་བྱེད་པ་ལ། ལོ་མ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་པོའི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་ལ་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྟང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལན་ནི་སྟོ་ཉིད་མིན་ལ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དཔེ་འདི་འང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ལ་གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པོ་ཡང་སྟོན་པོ་ཉིད་ལ་མ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་སྟོ་བར་སྐྱེས་བཞིན་དུ། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གིས་རང་སྟོན་པོར་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་འབྱུང་གི་དེ་ནི་མེད་དེ། སྟར་བཞིན་དུ་

རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ། །གང་ཟཱད་པ། རྣམ་ཤེས་བེམས་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བརྗོག་པར་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་དེས་ཀྱང་རིག་ཏུ་མི་འགྱུབ་

སྟེ། བྱས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རང་བཞིན་མེད་ལ་བེམས་པོ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་གང་ལས་

ལོག། དེ་ནི་མར་མེ་རང་གིས་གསལ་བར་ལས་བློངས་ནས། བློ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་མི་རིགས་པར་བཤད་དེ། མར་མེ་ལ་སོགས་པའོ། །མར་མེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ལྟ་ཞོག །དེ་ལྟ་

ཡིན་ཀྱང་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ། དཔེ་མི་མཚུངས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་མར་མེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་མར་

མེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད། ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་སམ་གང་གིས་ཤེས་ནས་བརྗོད་ཅེས་ཐ་རོལ་ལ་འདྲི་བར་འདུག །དང་པོའི་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་མ་སྐྱེས་

སོ། །ཕྱིས་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དེའི་ཚེ་འདས་པས་སོ། །དུས་མཉམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འདི་ལ་ཐན་

མ་བཏགས་སོ། །སྐྱེ་མར་གྱུར་པ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། ཐན་མ་བཏགས་པ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་རང་

རིག་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་དེ། །གང་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མར་མེ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་འམ། །བྱམ་པ་

@262B བཞིན་དུ་མི་གསལ་བའང་རུང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་སྐྱོང་བས་གང་གི་ཚེ་བློ་སྣང་ཀྱང་མཐོང་བ། རང་གིས་སམ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་སྣོས། བློའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་

གང་ཡིན། དེའི་ཚེ་མོ་གཤགས་གྱི་བུ་མོའི་འགྱིང་བག་བཞིན། རང་རིག་དེ་བརྗོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་

མེད་དོ། །ཞ་རོལ་པོས་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་རིག་མེད་ན་དེའི་ཚེ་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་དྲན། སྐྱོང་བ་གསལ་ན་དྲན་པ་སྐྱེའི། མ་སྐྱོང་ན་དྲན་པ་གང་ནས་འབྱུང་། ལན་ནི་གལ་ཏེ་དྲན་པ་ནི་རང་རིག་གིས་བྱེད་པར་ངེས་ན། མེས་དུ་བ་ལྟར་དེའི་ཚེ་དེ་

ལྟ་ཡིན་གྱི། རང་རིག་ནི་མ་གྲུབ་པས། དེ་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། བདག་ལ་ནི་གཞན་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །འཇིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གཟུང་བ་སྐྱོང་བ་ན། ཤེས་བ་དྲན་པ་སྐྱེའོ། །གཞན་སྐྱོང་བས་གཞན་དྲན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་སོ།།

ཡུལ་གྱིས་བསྟེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཤེས་པ་དྲན། སྐྱོང་བ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་དྲན། ཡུལ་སྐྱོང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་བ་སྐྱོང་བ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་དྲན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། དྲན་འགྱུར་བྱེ་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བ་ནི་འདིར་བ་བློ་བྱུགས་ཏེ། དེའི་དུག་དེས་རྣུགས་པའི་རྣས་ལུས་ལ་

སྔར་བཀམ་པ་དུས་གཞན་དུ་འབྱུག་སྨྲ་བག་པའི་དུས་ན་ལྟང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྣུགས་པའི་དུས་སུ་དུག་མ་ལངས་ཀྱང་དུག་གཞན་དུ་ལྟང་བ་ལྟར། ཡུལ་སྐྱོང་

བའི་དུས་སུ་རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེང་ཡང་དུས་གཞན་དུ་དན་ཏེ། འགྲོ་ཞིང་ཀྱི་མོག་ལ་སོགས་པའི་རྟ་འི་རྣམ་

ཤེས་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པས་སྨྲས་ཏེ། རྒྱུན་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུན་གཞན་ནི་ཡི་ཤེས་དབང་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་དང་

ལྡན་པ་མཐོང་བས་རང་རིག་ཡོད་ཅེ་ན། ལན་ནི་བྱུང་པའི་མིག་སྨན་ཀྱི་ཚོགས་མཐོང་བ། ས་འོག

ཏུ་སྨས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་མིག་སྨན་དུ་མི་འགྱོ་སྟེ། གང་ཞིག་གང་ལ་སྣང་བ་དེ་དེ་ཉིད་མི་འབྱུར། ཡི་ཤེས་དབང་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པས། གཞན་ཀྱི་སེམས་བྱམ་

པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མཐོང་ཡང་དེ་རང་རིག་ཏུ་མི་འབྱུབ། གཞན་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་

@263A ཞེས། །ཀྱིས་མཐོང་བའི་སེམས་གལ་ཏེ་མངོན་ཤེས་སུ་འབྱུར་ན། དེའི་ཚེ་རང་གིས་རང་རིག་པས། རང་རིག་བྱུབ་སྟེ་དེ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་ན་དོན་སྐྱེས་བར་མི་

འབྱུར། དེ་མ་སྐྱེས་ན་དོན་གསལ་བར་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞད་པ་ཤེས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་ཞེས་

སོ་ཞ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་བྱམ་པས་རས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཐུག་པ་མེད་དོ། །དེས་གང་བཞད་པ་གཞན་སྐྱེས་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མི་རིགས་དོན་སྐྱེས་བ་མེད་པས་

སོ། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ལན་བཞག་དེ།

ཇི་ལྟར་ལ་སོགས་པའོ། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཟེར་ན་འདོད་པ་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་པ་ཀུན་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཟེར་ན་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་

མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའོ། །ཐོས་པ་ནི་གཞན་ལས་དང་ལུས་ལས་སོ། །ཤེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་བྱུང་བའི་རྗེས་དཔག་ལས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་

གྱི་མ་དཔྱད་པར་ལེགས་པར་ཞེག །དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་གསུངས་པ། མཐོང་དང་ཐོས་

སོགས་ཐུབ་པ་ཡིས། །བདེན་དང་བརྫུན་པར་མ་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་ལས་བརྒྱོག་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་དོན་ལ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཤེས་པ་མ་རིག་ན་དོན་མི་རྟོགས་པ་

ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །གཞན་གྱིས་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ན་ཅི་

འགོག་ཅེ་ན། ལན་བཞག་དེ། དོན་དམ་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྨྲ་བཏགས་པ་བརྒྱོག་པར་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨྲག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཏེ། སྨྲག་བསྟལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་འཕོར་

བའི་རྒྱུ་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་རྒྱུ་ཡིན་པས་མི་བདེན་པར་སྦྱོ་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་

བརྗོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་རིག་པ་རང་རིག་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །དེས་གསུངས་པ། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་རྣམ་པ་ཅན། །སེམས་ནི་རྒྱལ་བས་མ་གཟིགས་སོ། །གང་ལ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡོད། །དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །གང་ཞིག་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ། དེ་ཕྱང་པོ་ལ་

@263B སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གནས་སྐབས་བཞད་དེ། སེམས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུ་མ་ནི་སེམས་ལས་གཞན་ནམ། གཞན་མ་ཡིན་པའམ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་ལམ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པའམ་ཞེས་སྨོ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་དུ་གྱུར་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ། གང་ཚོ་ཁྲོད་ལ་སྒྲུ་མ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་བཤད་དོ། །ཕན་ཚུན་དུ་འགལ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་སྲིད་པས་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་མེད་དོ། །སྨྲ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དེ། སེམས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲུ་མ་སེམས་ལས། །

གཞན་མ་ཡིན་པས་གཞན་ཡིན་པར་འགོག །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་འགོག །གཉིས་ཀ་འགོག་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕན་ཚུན་དུ་སྲིད་ཅེ། གནས་པ་

གཉིས་གཅིག་འཛུག་པར་མ་བྱས་པར་གཞན་ལྷོག་པར་མི་བཏུབ་པས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་དོ། །

དེ་ཨཱདྱ་པ། འཛུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་དང་། །དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལྷན་ཅིག་དང་། །དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འགོག་པ་སྟེ། །ཀུན་ནས་ཀུན་དུ་མི་རྟོག་སོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུབ་མ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་གཞན་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་

ཁོ་ན་སྟུམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །སེམས་འབའ་ཞིག་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སྟུམ་ཉིད། །མེད་ན་འང་དེ་ཚེ་ཅི་ཞིག་དམིགས། །ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་དཀྲི་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞིས་སྟུམ་མེད་དོ། མེད་ཀྱང་གཏུམ་གྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱང་འཛིན་པར་

ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟོང་བཏགས་ནས་རང་གིས་རང་བཅོམ་ནས་ཅི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟུས་ཤིང་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲུབ་མ་མཁན་བྱིས་སྐྱལ་པའི་བློ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡིད་

མཐོང་བྱེད་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཡུལ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས། གང་ཚེ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བཤད་པ་དེ་བསྟན་པས་སོ། །ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་

པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ལ་སྣྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་

@264A ཞེས། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟེན་སེམས་ཡིན་པས། སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་འཁོར་བ་འདི། །དངོས་པོ་ཡིན་ནམ་དངོས་མེད་དམ། །དངོས་པོ་འང་སེམས་སམ་དེ་ལས་གཞན། །གལ་ཏེ་སེམས་ཁོན་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་སེམས་ལས་གཞན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་འཁོར་བ་མ་ཡིན།

སེམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། སྣང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ལས་གཞན་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས་བྱང་མཐའ་ཞིག་གོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་བརྟགས་པ་

དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་བདག་གི་བྱེད་མཐའ་ལ་འཇུག་གོ །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མིན་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སེམས་བརྟེན་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས། བརྟེན་པར་བྱ་བ་དང་

རྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་བྱེད། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སེམས་གཅིག་པུ་

དོན་དམ་པར་སྣྭ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་འདི་ཙོག་སེད་པར་གཅིག་པུར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་

པའི་སེམས་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་བ་ལས་མི་བྱོལ་ཞེ་ན། བཞད་དེ། གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉ་བར་མཆོན་པས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཡང་ན་འཛིན་པ་ཡང་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་རག་ལས། དེ་འང་འཛིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་འབྱོ་བ་མཐའ་དག་གིས་

སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ། དེའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ཀྱང་། དངོས་

པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཉམ་དུ་ཡོད་པས། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པར་བཞད་དེ། དེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བརྟགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཐོབ། ཉོན་

མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་སློང་མཚུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཡང་འདི་མཚུངས་ཤེ་ན། སྐྱས་པ་

@264B སྐྱེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྱོ་བ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོག །གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱལ་པའི་བུད་མེད་ལ། དེ་སྐྱལ་མཁན་ལ་ཡང་ཆགས་པ་

སྐྱེ་ན་གང་རྟོངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲུལ་པ་དེ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་བས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ངེས་ཀྱང་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གཅོད་

པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ལ་ལན་ཨཞད་དེ། དེ་བྱེད་པ་ནི་ལ་སོགས་པའོ། །འདིའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མཇོས་མ་སྤྲུལ་མཁན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་རང་བཞིན་དུ་སྐྲོ་བཏགས་

པས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བས་ཆགས་ཤེས་བྱའི་སྐྲིབ་པ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་སྤངས་སོ། །

འོན་སེམས་ཙམ་པར་སྨྲ་བ་ལའང་འདི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་གློ་བུར་བ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་

བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡོད་ལ། དྲི་མ་རྣམས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་

ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་སྐྲིབ་པར་མི་ནུས་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡོད་པས་དེ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ལ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། རང་

བཞིན་དུ་སྐྲོ་བཏགས་པ་ནི་དེའི་ཚེ། གང་གི་ཕྱིར་མ་སྤངས་པ་དེའི་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ།

སྐྱུ་མའི་བྱད་མེད་མཐོང་ནས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སྟོབས་མེད་དེ་སྐྲོ་གཏགས་ལ་ཞེན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཟློག་ཅེན། སྐྱས་པ། སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པའོ། །སྒྲུབ་མ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བག་ཆགས་འབྱེད་པ་འགལ་བའི་ཆོས་ལས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་

པ་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་བརྒྱ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ནི་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། དངོས་པོ་འམ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅི་འང་མེད་གོམས་པས་ཕྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་སྤོང་བར་

འགྱུར་རོ། །ཐབས་ནི་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཅིའང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་མེད་པའི་རྟོགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་བརྒྱ་པར་མི་ནུས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། གང་ཚེ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོར་གང་མེད་ཅེས་རྟོག་པ་གང་གི་ཚེ་བརྟགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པས་མི་

@265A ཞེས། །ཐོབ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་བཞིན། །དེའི་ཚེ་དངོས་མེད་རྟེན་དང་བྲལ་བས་བློའི་མདུན་དུ་ཇི་ལྟར་གནས། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་འགོག་པ་དངོས་པོ་འོག་པ་ན་རྟེན་

མེད་པས་མི་གནས་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་མེ་བཞིན་མདུན་དུ་མི་སྣང་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་

འགགས་པས་སྣོད་པ་རྣམས་ལས་བྱོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དེ། གང་ཚེ་ལ་སོགས་པའོ། གང་གི་ཚེ་དོན་དམ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱང་མེད། དེ་གཉིས་བློའི་མདུན་

དུ་མི་སྣང་དེའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་

པ་རྟེན་མེད་པ། བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་བློ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའོ། །འོ་ན་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་འདོད་པའི་གཞན་གྱི་ཐབས་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་རྟོགས་ནས། གཞན་དོན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྨོས་པ། ཡིད་བཞིན་ལ་སོགས་པའོ། །བསམས་པའི་དོན་སྟེར་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བསམས་པའི་དོན་ཀུན་

སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གིས་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདུད་བཞི་ཞམ་པར་བྱས་པས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ལས་ཤེ་ན། གདུལ་བྱ་དང་སློན་ལམ་ལས་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་མཛད་པའི་སློན་ལམ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་རོལ་མོའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས། །རླུང་གིས་བསྐྱོད་ཆོ་སྤྲ་སྤྲོགས་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་བསམ་པ་ཡིས། །བསྐྱོད་པས་སངས་

རྒྱས་གསུང་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་སྟོམས་ཞུགས་པ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་ཞུགས་ཀྱང་། །འདོད་བཞིན་རྫོག་པ་ལ་སོགས་ལས། །ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་། །དེ་ནི་

ཤེས་པར་འདོད་པའི་དོན། །ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བོས་ཤེས་པར་འགྱུར། །སྐལ་བ་བཞིན་དུ་ཕན་པ་ཡང་། །།

དེས་ནི་སྡུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཅོ་ནའི་མཐུས་ལྷུན་གྱབ་ཏུ་གཞན་དོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་དུག་སེལ་བའི་སྨན་པ་སྟབས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྡོང་སྟབས་ཀྱིས་

@265B བསྒྲུབས་ལ། བདག་མེད་ཀྱང་འདིས་དུག་ཐམས་ཅད་བར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཤི་བ། སྡོང་དེ་དུག་སེལ་སྨན་པ་ཤེ་ནས་ཡོན་རིངས་ལོན་ཀྱང་། དུག་ལ་སོགས་པ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་གདོན་གྱིས་བརླམས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དོན་བཞད་དེ། བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཐུས་འཚོར་བ་ན་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱལ་བའི་སྡོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། བསམས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་ངོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་པ་མེད་པ་ལ། བྱས་

པའི་མཆོད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱས་བུ་ཆེན་པོར་བཞད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། གང་ཞིག་ལ་སོགས་པའོ། །གསུང་རབ་ལས་གནས་པ་འམ་སྙིང་ན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བའི་མཆོད་པའི་འབྱས་བུ་མཚུངས་

པར་ཨཞད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞུགས་པ་ལ་ནི་གང་གིས་མཆོད། །གང་ཡང་སྐྱ་ངན་འདས་པ་མཆོད། ।

དེ་མཚུངས་སེམས་ནི་དང་བ་ཡིས། །བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་ནི་འདིར་རིགས་པ་མི་དགོས་པར་ཟཞད་དེ། དེར་འབྲས་ལུང་ལས་ཡིན། སྟོན་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ན་ཁྱད་པར་འདི་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་རོ། ।

འདི་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཟཞད་དེ། དཔེར་ན་ལ་སོགས་པའོ། །སངས་རྒྱས་དོན་དམ་པ་ལ་བྱས་པའི་མཆོད་པ་འབྲས་བུ་སྤྲན་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིར་ལུང་ཁོ་ན་དཔེར་བྱེད་པའོ། །སྟོང་ཉིད་བཀা་ཆགས་ཞེས་གསུངས་པ་དེར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མི་བཟོད་

པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་གྲོལ་བར་གསུངས་ཏེ། བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྲུལ་བསྟལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞེག་བྱ། ལན་ཟཞད་དེ། གང་

ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལུང་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་མེད་ན། སངས་རྒྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པའི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་

ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་བསྟོམ་པ་མེད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོབས་

@266A ཞེས། །དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་བསྟོམ་པའི་བར་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྟོག་མེད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལས། ཐར་པའི་ལམ་ནི་ཁྱོད་གཅིག་སྟེ། ।

གཞན་ནི་ངེས་པར་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་བྱས་ནས་ལུང་མ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། འོན་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་པོ། །ཀྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བདག་གི་ལུང་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེན་ལན་བཤད་དེ། །ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །འདི་ནི་ཁྱོད་དང་བདག་ལ་མཚུངས་སོ། ।

གཞན་གྱིས་སྨྲས་ཏེ། གང་ཕྱིར་ལ་སོགས་པའོ། །བདག་གི་ལུང་འདི་ཁྱོད་དང་བདག་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ། ཁྱེད་འདིར་མི་རྟོད་པས་སོ། །བདག་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཆོལ་བས་སོ། །ལན་ནི་དང་པོ་ཁྱོད་ལ་འདི་མ་གྲུབ། འདིར་མ་ཞུགས་པའི་ཚོང་དུ་རེག་ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་མ་གྲུབ་པས། གཉིས་

ཀ་ལ་གྲུབ་ཅེས་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་བྱའི། གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་འདུལ་བ་ལ་སྣང་བ། མངོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་

ལས་གཞན་མ་ཡིན། འདིར་ཨཱདྷ་དེ། རྒྱན་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། རྒྱན་གང་གིས་ལྡང་དེ་གཟུང་བར་བྱ་

བ་ཡིན།ཽ དེ་ནི་ཐག་པ་ཆེན་པོ་ལའང་བྱིས་ཤིག །རྒྱན་དེ་འདིར་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་བྱིས་སྣ་ལྟས་ཏེ། གཉི་གའི་ཞེས་གང་ཨཱདྷ་པ། དེ་ལྟོད་དང་བདག་ལ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་གཞན་ཡིན་

ཏེ། ལན་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་ཞིག་མི་འགལ་བ་གཉིས་འདོད་པས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་ན། རིག་བྱེད་ལ་

སོགས་པ་འང་བདེན་པར་འགྱུར། སོགས་པའི་སྐྱས་གཨཱག་མ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟགས་ཀྱང་གཟུང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་འདི་ལ་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་

ལྡང་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱི་ཐག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ཡོད་དེ་འགའ་ཞིག་གིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་

འདིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེན། དེའི་རང་གི་ལྡང་ཡང་ལྟོད་ཀྱིས་དོར་བར་བྱིས་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྡུ་སྟེགས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རྟོག་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བསྟན་པ་འདི་སྟེ་

པ་བཞི་དང་། བྱིས་པའི་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡང་རང་གི་སྟེ་པ་དང་། སྟེ་པ་གཞན་རྟོག་བ་

@266B དང་བཅས་པས་ལྡང་གཞན་བྱིས་ཀྱང་མདོ་སྟེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མངོན་པ་ཡང་སྣང་བར་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀློན་ཀ་དང་ལན་མཚུངས་པར་བཤད་ནས། གཞན་བྱིས་ཁས་ཟློངས་

པ་ལ་སྐྱོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་དེ། བསྟན་རྩ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷང་གི་བདག་ཉིད་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ནི་དགེ་སློང་ཉིད་དོ།

ལྷོན་ཤིང་གི་རྩ་བ་ཡུན་རིངས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་དག་སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྐྱ་

ངན་ལས་འདས་པ་དཀའ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་མེད། གང་ཕྱིར་གསུངས་པ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱོལ་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་ལྷག་མ་བསྟོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་དགེ་སློང་ཉིད་མི་རིགས་པར་བཤད་དེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་

འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བས། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ། དེ་བས་བྱོལ་ན། དེའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་མ་ཐག་པར་བྱོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཡིན། ཅིས་ཤེ་ན། སྐྱས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཀྱང་གི་སྐྱ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། །ལྷང་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་

འཕགས་པ་མཉྫི་གལ་གྱི་བྱ་དང་། འཆར་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣེར་བ་ལ་རྣས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་མཐོང་ངོ། །བྱོལ་པའི་རིགས་པ་བཤད་དེ།

སྲིད་པ་ཞིག་པ་སྣང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན། དེ་སྙུ་ལ་མེད་པ་སྣང་མི་སྐྱེ་ཞེན། སྣས་པ། རེ་ཞིག་ལ་སོགས་པའོ།།

མ་རིག་པ་སྤྲངས་པས། རེ་ཞིག་སྲིད་པ་སྣང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་དེས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མ་རིག་པ་སྤྲོང་བའི་རིགས་པ་མེད་པས། སྲིད་པ་སྤྲོང་བ་མེད་དོ། །ཡོད་ཀྱང་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡང་ཞྱེད་ཅག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། གཞན་ཡང་སྲིད་པ་ནི་ཚོར་བའི་རྒྱུན་ཅན་ཏེ། བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་ནི་འདི་དག་ལ་ཡོད་པས། རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་ཅི་སྟེ་མི་འབྱུང་། དག་སྤྲོང་ཉིད་དཀའ་བར་བཞད་ནས་སྙུ་ངན་ལས་འདས་པ་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་བཞད་དེ། དམིགས་པ་ལ་སོགས་

@267A ཞེས། །པའོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །སྣར་ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས། སྙུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །དེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་སྙུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཞད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་

མེད་ན་དམིགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་སེམས་སྐྱེ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུན་རིངས་སྙུ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། གར་མཐོང་ཞེན་འདུ་ཤེས་མེད་

པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་འགོག་ཀྱང་། སྒར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དགེ་སྟོང་ཉི་ཤུ་དན་ལས་འདས་པ་དཀའ་བར་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤུ་དན་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཞེས་ངེས་པའོ། །ངག་གང་མདོ་སྡེ་ལ་

སོགས་པ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་གསུམ་གཞན་གྱིས་བཙུག་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །རྒྱུན་གང་གིས་ནི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཟིན་པས་བྱང་ངོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མི་བྱོལ་བ་བཞིན་ཏུ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇིགས་པས་བྱང་སྟེ། དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤྱངས་ནས་

སྤྱིད་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་མཆོག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། དོན་དུ་ནི་ཡུལ་ལ་རྟོངས་པས་ཆགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དྲུས། འགའ་གཅིག་པ་རྣམས་ཆགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་དེ་ཐོས་ནས་འཇིགས་པས་མ་བྱོལ་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་གྱུར། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་ཡིན་ཏེ།

སྒར་ལོ་གནས་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇིགས་པས་སྤྱིད་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། །དེས་ཅི་བསྟན་ཅི་འང་དེ་མེད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ་སྤྱིད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇིགས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྤངས་ནས་དེ་འང་དོན་དམ་པར་དཔྱད་

པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤངས། ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་པས་ཆད་པའི་མཐའོ། །དེ་བས་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་གྱུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས། སྙིང་རྗེས་

སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟེ། འོ་ན་དོན་དམ་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་མེད་པས་གནས་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་

@267B པ། རྟོངས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་སེམས་ཅན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་སྙིང་རྗེས་གང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མཚོས་པས། དེ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ནི་

རབ་ཀུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་བསྟན་ཤིང་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་

བཤད་པའི་རིགས་པས་འཇིགས་པས་སྲིད་པ་ཁོ་ནར་གནས་ཞེས་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་བས་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟོམ་པར་

བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ། ལན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་སྤྲིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྐན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་ལ་བསྒྲིབས་པས་སོ། །དེ་སྟོང་བའི་རྒྱུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཅི་སྟེ་མི་བསྒོམ་འབད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

འཇིགས་པ་གང་ཟཱད་པ། །དེ་ལ་ལན་ཟཱད་དེ། དངོས་གང་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོ་གང་སྟུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་འཇིགས་པར་རིགས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པས་འཇིགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཅི་སྟེ་འཇིགས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དགའ་

བ་ཁོ་ནར་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་འཇིགས་པ་ནི་བདག་འཛིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རིག་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བར་ཟཱད་དེ། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཇིགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡས་འཇིགས་པ་ལྟ་ཞོག །གལ་ཏེ་བདག་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡོད་

ན་འབྱུང་གི །གང་གི་ཚེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དཔྱད་པས་ཆོག་དང་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཚེ། འཇིགས་པ་སུ་ལ་འོང་དེའི་ཚེ་དཔྱད་པས་འཇིགས་པ་ལྡོག་གོ། །དེ་གསུངས་པ། བདག་ནི་ད་ལྟར་འོང་འགྱུར་མེད། །བདག་གི་འང་ད་ལྟར་འོང་འགྱུར་མེད། །དེས་ནི་བྱིས་པ་སྐྲག་པར་འགྱུར།།

མཁས་ལ་འཇིགས་པ་ཟད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་དཔྱད་པར་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་ཟཱད་དེ། སོ་ལ་སོགས་པའོ། །བདག་མ་ཡིན་ན་ནི་བདག་གི་རྒྱུན་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །སྣ་བས་ནི་

སྣ་ལས་བྱུང་བའོ། །བད་ཀན་ནི་ལྟད་པའོ། །རྣག་ནི་ཁྲག་སྨིན་པའོ། །བདག་ནི་ཞག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

@268A ཞེས། །སོགས་པ་གོ་སྟའོ། །རྒྱས་པ་ནི་རྩས་ཆོགས་སྟེལ་བའོ། །དོད་ནི་ལུས་ཀྱིའོ། །རྒྱང་ནི་འབྱང་བ་དང་རྨྱབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱག་དགུ་ནི་རྣ་བྱག་གཉིས་དང་། མིག་གཉིས་དང་སྣ་བྱག་དང་། ཁ་དང་ཨཕད་པ་དང་། གཅི་བའི་བྱ་གའོ། །རྣམ་ཤེས་བྱག་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་

ལྷེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་བྱག་གོ། །རྣམ་ཀུན་ནི་སོ་སོར་རམ་ཆོགས་པ་བདག་མ་ཡིན། འདི་ལྟར་སོ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པའི་བདག་ཉིད་ལུས་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་བདག་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་པ་ཡང་དེ་དག་འབའ་ཞིག་པ་

སྟེ། དེ་དག་ལ་དེ་གཅིག་པུ་མི་སྲིད་དེ། འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་མ་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན། འཁྲུལ་པ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་མེད། །དེ་བས་རྟོག་པ་ཙམ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་བདག །རིགས་པ་བས་འདོད་པ་དེ་འང་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་

ཕྱིར་བདག་སེར་པོ་བའི་བ་དང་ལྡན་མིག་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་བྱང་སར་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཤེས་བྱག་གི་རང་

བཞིན་བདག་ཏུ་སྣ་སྟེ། དེ་ལ་ལན་བཞད་དེ། གལ་ཏེ་སྣའི་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

བདག་ཉིད་ཅན། བདག་ཡིན་ན་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པས་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་སྣ་ཡང་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་སུ་རྟག་ཏུ་བརྟན་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཤེས་པ་རྟོག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། སྣ་ནི་རེས་འགའ་ཐ་ཡིན་པས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་མི་གསལ་ཞེན། སྣས་

པ། ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་མེད་པའི་དུས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྣ་མེད་པས་ཅི་ཤེས། གང་གི་ཤེས་བྱས་སྟོང་ཡང་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་གཉིས་བཞད་དེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མི་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་

བཞད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཡུལ་མེད་པ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་རིང་དུ་གྱུར་པས་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྣའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་གཟུགས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་

@268B བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གཟུགས་ཤེས་པར་འདོད་ན་དེའི་ཚེ་ཅི་སྟེ་མི་ཐོས། གཟུགས་འཛིན་ཅིང་སྣ་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྣ་མེད་པས་མི་འཛིན་ཞེ་ན།

དེ་བས་སྒྲིལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མེད་དེ། སྒྲིལ་རྣམ་ཤེས་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་འཛིན་པའི་

རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཚ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་མི་སྲིད་པས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་གཅིག་ཁོ་ན་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཕ་

ཡང་ཡིན་ལ་བྱ་ཡང་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟོག་པས་གཞག་པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་གཉིས་ཀའི་

བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཅིག་དོན་དོན་དམ་པར་ཚུལ་གཉིས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་མེད་དོ། །འདི་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འདི་མ་ཡིན་པར་ཟཁད་དེ། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པའོ།།བྱངས་ཅན་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་སོ་སོའམ་ཆོགས་པ་རང་

རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས། དོན་དམ་པར་ཕ་མ་ཡིན་ལ་བྱའང་ཡིན། རྒྱ་ཀུ་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་ཡིན། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་སྒྲ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་དེ་ལྟར་དམིགས་

པར་འགྱུར། དེ་ནི་མེད་པར་ཟཁད་དེ། གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་

དང་ལྡན་པར་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བས་མེད་པར་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིལ་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་འཛིན། དབེར་ན་གར་མཁན་གཅིག་པུ་ཚུལ་དུ་མ་

ལྷར་འཛོན་ཞེན། འདིར་ཡན་དེའང་མི་རྟག་སྟེ། དང་པོའི་ཚུལ་སྒོངས་ནས་གཞན་ཚུལ་འཛོན་ཏེ། དེས་བསྒྲུབ་བྱ་

དང་མི་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རང་གཞན་པ་ཅན་ཡིན་ཞེན། སྣོས་པ། གལ་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །བདག་ཉིད་དེའང་གང་མཁན་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གཞན་བརྟེན་ན་དེའི་ཚེ་འདི་ལྷ་བུ་གཅིག་ན་དེ་སྔར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དུ་གཞན་ཐ་དད་པས་འགལ་ཚབས་ཅན་

ཡིན་ནོ།། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ་དེ་རང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེན། སྣོས་པ། ཚུལ་གཞན་དེའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཤེལ་གྱི་བཞིན་དུ་མི་བདེན་ཞེན། འོན་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གང་ཡིན། དེ་སྟོས་དང་།

@269A ཞེས།། །སྣོས་པ། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ཡོད་ཅེན། འོན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། སྒྲ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལྟར། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབྱེ་བ་དོན་ནས་ཚུལ་

གང་རྟུང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན། སེམས་པ་ན་སྐྱེས་བུའི་ཆོས་ཡིན་ལ། སེམས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡིན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། དེ་

བཀྲིས་ཀ་ཡོད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེན། སྨྲས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ཚོ་

བརྗུན་ཡིན་པ། དེའི་ཚེ་འདྲ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན། དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་པ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ན། འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མེད་དོ། །རིགས་པ་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་སེམས་པ་མེད་པ་འགོག་པ་སྟེ། རེ་ཞིག་སེམས་པ་ཅན་བཞད་པའི་རིམ་པས་མི་རིགས་པར་བསྟན། །སེམས་

པ་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པ་མེད་པ་བྱོད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པ་ལྟར། ལས་བྱེད་པ་པོ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་ཀྱང་སེམས་པ་མེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཤིང་དང་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་སེམས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་བློ་དང་སེམས་པ་དང་སྤྱོར་བས་སེམས་ཅན་ཡིན་ཞེན། སྨྲས་པ། འོན་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཤེས་པ་དང་སྤྱོར་བས་སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་མི་ཤེས་པ་དེ་འཇིག་པར་ཐལ། །བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་

པ་མེད་པ་ན་ཡང་མི་ཤེས་པ་སྟེ། མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བདག་འདོད་ན། འོ་ན་སེམས་པས་འདི་ལ་ཁྱད་པར་

ཅི་བྱས། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་མི་ཤེས་པ་

བྱ་བ་མེད་པ། ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་བྲལ་བ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་མ་ཕོག་པས། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བདག་རྟམ་པར་གཞག་གོ། །ཞ་རོལ་པོས་སྨྲས་པ། ཞ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་གཅིག་པུ་མེད་ན། ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྱེལ་བ་མི་རིགས་ཏེ། གང་གིས་ལས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་

@269B ལོངས་སྤྱོད་པས་སོ། །དེ་ནི་འདོད་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ལས་བྱས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཞེག་ན་འབྲས་བུ་སྤུ་ལ་སྐྱེན། དེས་བདག་མེད་ན་བྱས་པ་ཉམས་ཤིང་མ་བྱས་པ་འབྱུང་བ་དང་། དྲན་པ་དང་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། དང་པོའི་ཐ་ཚོམ་ལ་ངེས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞག

པ་ལེན་པ་དང་། མྱོང་བའི་དོན་ལ་ངོ་མཚར་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུན་འཛིན་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་། བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་པར་ལན་འདེབས་པ་པོས་བཤད་དེ། བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བདག་ཀུ་སྨྲ་བ་ཁྱོད་དང་། བདག་མེད་པར་སྨྲ་

བ་གཉིས་ཀ་ལ་ལས་འདིར་འབྲས་བུར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འབྱུང་བས་ཕུང་པོ་ཐ་དད་པས་ལུས་གང་གིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་དེ་ལས་ལུས་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་

བྱ་བ་དང་འབྲས་བུ་རྣེན་ཐ་དད་པར་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ། དེ་ལ་བདག་ནི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་བྱེད་པ་མེད་

དེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་པ་མེད་པས་རྩོད་པ་དོན་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཁས་བླངས་པ་དེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་དོན་མེད་ལ་བརྗོད་དེ། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་པ་མི་སྲིད། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་འཆི་བའང་

གཞན་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བའང་གཞན་ཡིན། དེ་བས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་སྒོ་བཏགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའང་དེ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པས་བསྟན་ཏོ། །ཨཱཏ་པ་ཡང་། གང་ཕྱིར་རྒྱུན་ནི་གང་ཉིད་དུ། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་གཞག

པ། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་འབྲས་སྨིན་བྱེད། །རས་བལ་ལ་ནི་དམར་པོ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཆོས་ཀྱི་ཁུ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུགས་པའི་སྐུ་གུ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འབྲས་བུའི་བར་དམར་པོ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་གིས་ལས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་

བྱས་པའི་ཀློན་ཀ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གང་གསུངས་པ། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་རྣམས། །ཐ་ཅི་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་

པོ། །སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་དེའང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་

@270A ཞེའོ། །སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སེམས་དོན་དམ་པར་མི་བླུབ། བླུབ་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དེ་འདས་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའོ། །དེ་ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ང་

རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ད་ལྟར་མེད་པའོ། །ད་ལྟར་བ་བདག་ཏུ་འཛུར། འོན་ཏེ་སྐྱེ་སེམས་བདག་ཡིན་ན། དེའང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེ་ཞེག་ན་བདག་མེད་དོ། །དེ་བས་སེམས་ལ་དམིགས་པའང་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་བསྟན་

ཤིང་བཤད་དེ་དཔེར་ན་ལ་སོགས་པའོ། །ཆུ་ཤིང་གཤགས་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པའོ། །ཞར་ཡོལ་པོས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་བདག་གམ་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ན་གང་ལ་སྐྱོང་རྟེ་

ཞེ་ན། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྨྲད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་མང་པོ་ལ་མི་བསླབ་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྐྱོང་རྟེ་ཁོ་ན་ལས་ཏེ་དཔེར་

ན་འཁོར་ལོས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་གང་དུ་འགྲོ་བ་དེར་དཔུང་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ལྟར། སྐྱིང་རྟེ་

གང་ལ་ཡོད་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཟཁ་དེ། འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་པ་རྣམས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པས་སེམས་ཅན་མེད་ཀྱང་

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་མེད་ན་སུའི་འབྲས་ཞེས་ཟཁ་དེ། སེམས་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ཅན་མེད་ན་གཅིག་རྟག་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་སུའི་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ནི་བདེན་ཏེ་

དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་སུའི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རྫོགས་པས་འདོད། སངས་རྒྱ་བ་ལ་འབད་པའི་རྫོགས་པ་སྟེ། བདག་ཏོ་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྨྲག་པར་རིས་པས་སོ། །འོ་ན་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་སྐར་ལེན་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། སྨྲག་བསྟལ་ལ་སོགས་པའོ།།

@270B རྫོགས་པ་གཉིས་ཏེ་སྲིད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྡོག་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྨྲག་བསྟལ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་

གཉི་སྐབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་འགོག་གོ། །འོ་ན་འབྲས་བུའི་རྟོངས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཡོད་དུ་ཆུག །ཅི་སྟ་འགོག་ཅེ་ན།

སྣོས་པ། སྟག་བསྟལ་ལ་སོགས་པའོ། །བདག་ཏུ་རྟོངས་པ་ཡོད་ན་ང་རྒྱལ་ཟད་པར་མི་འགྱུར། བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ང་རྒྱལ་འཕེལ་བ་ཉིད། དེས་གསུངས་པ། གང་ཞེག་བདག་མཐོང་དེ་ཡིས་འདིར། །བདག་ལ་བརྩེ་བ་རྟག་པར་འགྱུར། །བརྩེ་བས་བདེ་ལ་སྡིད་པར་འགྱུར། །སྡིད་པས་

སྐྱོན་རྣམས་སྤྲིད་པར་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྤེད། །དེ་ཡི་རྒྱུ་དག་ཉེ་བར་ལེན། །དེས་ནི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཡོད་པར། །དེ་སྲིད་འཁོར་བར་འཁོར་བའོ། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ནི་གཟུགས་དང་ལྡ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་སྤེད་ན་ནི་བདག་ལ་སྡིད་པས་སོ། །དེ་

པས་བདག་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་ང་རྒྱལ་བརླིག་པར་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལྡོག་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྡོག་སྟེ་ཡུལ་མ་མཐོང་བས་སོ། །ལུས་

རྟེས་སུ་དྲན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ང་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། སྣོས་པ། ལུས་ལ་སོགས་པའོ། །དཔྱད་པས་ལུས་གཅིག་པུ་ནི་མེད་དོ། །དེ་བཞད་པ། དེ་དང་དེ་ཡི་ཡན་

ལག་ཏུ། །ཆ་ཤས་ཁོ་ན་སྣང་བ་ལ། །དེ་དག་དང་ལྡན་ཆ་མེད་པ། །གཞན་ནི་གང་ཡང་མི་སྣང་

ངོ་། །ཞེས་སོ། །ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་བཅད་ཀྱང་ལུས་ཉམས་པས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་སོ་སོ་ཡིན། དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་དཔྱད་པས་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལུས་མ་ཡིན་

གྱི་འོན་ཀྱང་ལན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ཀུན་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཁྱབ་བམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གང་རུང་གིས་ཡན་ལག་གང་རུང་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་

@271A ཞེས། །ཏི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཆ་གནས་པས། ཡན་ལག་ཅན་རང་དག་གནས་དེ་མི་ཤེས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལ་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ན། དེའི་ཚེ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་

པ་ལུས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་སྟང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤ་ལ་སོགས་པ་བཅད་པས་ལུས་ནད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟར་ཡན་ལག་ཅན་

བཀག་པས། ཕྱི་རོལ་དུ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཀྱང་ལུས་མ་ཡིན་ནོ། །

ལག་པ་ལ་སོགས་པར་ལུས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག །གལ་ཏེ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ལུས་མེད་དེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནམ། དེ་ལ་བརྟེན་པའམ་

དེ་དང་འབྲེལ་པའམ། དེའི་ནང་ན་གནས་པའམ། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས། ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་དེའི་ཕྱིར་དཔྱད་པས་ལུས་མེད་དེ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་བློ་འབྱུང་ངོ། །གཞན་

དུ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅི་ན། སྨྲས་པ། ལག་པ་དང་ཤུང་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཁྲུལ་པས་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཏེ། མཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འཛིན་པའི་བློ་བཞིན་ཏེ། ལངས་པའི་དབྱིབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཏི་མུག་གིས་ལུས་

ཀྱི་བློ་འབྱུང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཇི་སྲིད་ལ་སོགས་པའོ། །སྐར་མིར་མིར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་མེད་ལ། ཕྱིས་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་མེད། འོན་ཀྱང་ས་ལ་

སོགས་པ་ཁམས་དྲུག་ཆོགས་པའི་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཇི་སྲིད་དུ། དེ་སྲིད་ལུས་ལ་མི་ལ་སོགས་

པའི་བློ་འབྱུང་དགོངས་པ་འདི་སྟེ། ཆོགས་པ་དེ་དང་དེ་ཡོད་པས། །རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་པས་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ལགཱ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ཆོགས་པ་ཡོད་པའི་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ལགཱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྟགས་པ་ཁོ་ནར་ཟཱཊ་དེ།

@271B དེ་བཞིན་ལ་སོགས་པའོ། །ལུས་བཞིན་དུ་ལགཱ་པ་དང་རྟང་པ་ལ་སོགས་པའང་མེད་དེ། སོར་མོའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་རྟང་པའང་མེད་དོ། །སོར་མོའི་ཕུང་པོའང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་ཚ་

ཤས་ཕྱེ་བས་སོ། །ཆོགས་ཀྱི་ཚ་ཤས་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་སོ། །རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤར་དང་ནུབ་དང་ལྷོ་དང་བྱང་དང་། འོག་དང་སྟེང་གི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་པས་ཐ་དད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཤད་པ།

བྱུག་གི་ཅིག་ཅར་སྣུར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྟུལ་ཆ་བྱུག་ཏུ་འགྱུར། །བྱུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྟུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་ཡང་སྟར་བཞིན་དུ་

དྲུག་ཏུ་ཕྱི་བས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ནམ་

མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོན་སྟེ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་བརྫུན་པ་ལ་སྐྲོ་བཏགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་བར་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་པའི་རིམ་པས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བརྟགས་ནས་སྡུ་ཚགས། ཡིད་དུ་

མི་འོང་བ་ལ་སྡུ་སྟང་། གཟུགས་ཙམ་ལ་སྟ་བར་བརྟགས་ནས་སྡུ་རྩོངས། དེ་ལྟར་སྟ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོ། །དཔྱོད་ལྡན་ནི་མཁས་པའོ། །འདུ་ཤས་མེད་ན་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་བཤད་དེ། གང་ཚོ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་གི་ཚོ་བཤད་པའི་

རིགས་པས་ལུས་མེད་པ་དེའི་ཚོ། ཚགས་པ་དང་ཚགས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུས་རྩེས་སུ་དྲན་པ་བཤད་ནས། ཚོར་བ་བཤད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོར་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་པ་དང་། བདེ་སྡུག་མ་

ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་ཅི་སྟེ་མི་གནོད། བདེ་བ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་སྡུ་ངན་ལ་སོགས་པ་གདུང་བ་རྣམས་ལ་

སོགས་པའི་སྒྲས་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པས་གདུང་བ་རྣམས་ལ་ཞེམ་སོགས་ནི་ལྷིའི་ཡུལ་བཏུང་བ་ལ་

@272A ཞེས། །སོགས་པ་སྟེ། སོགས་པའི་སྒྲས་ཕྱིང་བ་དང་, TZANDAN་ལ་སོགས་པ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་ཡང་མི་ལྡོག་པས་སོ། །དེ་བས་བདེ་བ་དང་སྡུག་པའི་ཡུལ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་ཡང་བདེ་བ་

སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མི་གསལ་བས་སྐྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ན་ཆོར་བའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡིན། སྐྱོང་བས་ཆོར་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་ཀྱང་ཆོར་བ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་

ཅད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཕྱ་མོ་ཡོད། དེའི་ཚེ་དགའ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་པའི་བདེ་བ་སྟོབས་ཅན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རགས་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནམ། སྡུག་བསྔལ་ཕྱ་མོ་ཡང་དེའི་ཚེ་མི་སྐྱོང་བས་དྲིས་ཏེ་ཕྱ་མོ་གང་ཡིན། ཀུན་སློང་བདེ་བ་ལས་གཞན་དགའ་བ་ཙམ་འདོད་ན་

ལན་བཞད་དེ། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕྱ་མོ་མ་ཡིན། དགའ་བ་ཙམ་ནི་བདེ་བའི་རིགས་ཡིན་པས་སོ། །དེས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱ་བ་ནི་བདེ་བ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་མེད་པས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་

དམིགས་ཤེ་ན། སྣས་པ། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྨྲག་བསྟལ་དང་འགལ་བ་

བདེ་བའི་རྒྱུ་རེག་བྱ་མངོན་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་སྨྲག་བསྟལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་ན། དེའི་ཚེ་ཚོར་བར་རྟོགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན་བྱ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་དུ་ན་གང་ལ་གཅིག་གི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་གྱི་སྨྲག་བསྟལ་ལོ། །སྔར་གང་ཐོས་ཀྱང་སྨྲག་བསྟལ་སྐྱེ། །དེ་

དུས་གཞན་དུ་མཐོང་ནས་དགའ་བ་སྐྱེ། དེ་བས་ཚོར་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའོ། །཈ཱཊྱ་པ་ཡང་། སྨྲལ་གྱིས་རྨ་བྱ་བདེ་བར་འགྱུར། །དུག་ནི་བཅུད་ལེན་དེ་གོམས་ལ། །རྡ་མོའི་ཁ་ལ་གནོད་པ་ཡི། །གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཚེར་མ་ནི། །ཁྱད་པར་རྡ་མོའི་ཁ་ལ་བདེ། །ཚོར་མ་ཁྱད་པར་

བདེ་བའི་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ཟཱཊ་དེ། དེ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཚོར་བ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་�ར་བཞེན་ཡིན། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་དཔྱད་ཚོར་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན། འདི་བས་ཚོར་བ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཟཱཊ་དེ། རྣམ་བརྟགས་ལ་སོགས་

@272B པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཞིང་ལས་བྱང་བའི་བསམ་གཏན་འདོད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་

དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཟས་ཡིན་

རྟོག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པོ། །དེ་ལྟར་ཆོར་བའི་རླུང་ཁས་བླངས་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཙམ་དུ་ཆོར་བ་བཤད་ནས། དཀྲུ་མེད་པས་ཆོར་བ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། གལ་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །རེགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་སྟེ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་པ་ནི་

རེགས་པའོ། །དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཆོར་བ་གལ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དབང་པོ་དང་དོན་དམ་པར་བཙས་ལ་རེགས་པ་འབྱུང་ངམ། འོན་ཏེ་བར་མེད་ལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་པར་དང་བཙས་པ་ཡིན་ན་དེའི་

ཚེ་འདི་གཉིས་ཆོགས་པ་གལ་ཡོད། ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རེགས་པར་བཙས་གལ་

ཡོད། གལ་ཏེ་བར་མེད་གཉིས་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་ཚུན་དུ་ཞུགས་པས་སུ་དང་སུ་ཕྱད། གཅིག་པུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ནི་ཕྱད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། རྟུལ་ཕྱན་ལ་སོགས་པའོ། །རྟུལ་ཕྱན་གཅིག་གཅིག་གི་ནང་དུ་མི་འཇུག །བྱ་གི

མེད་པ་དང་མཉམ་པས་མཐོན་དམན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱད་པ་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱས་པ། ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས་མ་འདྲེས་ཤིང་མ་འདྲེས་པས་ཕྱད་པ་མེད་

དོ། །ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ལ་ཡང་ཆ་ཡོད་པས་ཆ་མེད་པ་ལ་གཟུགས་མེད་པས། མེད་པ་ཉིད་ལ་

ཕྱད་པ་གཅིག་ཡོད། འདི་ནི་ཁྱེད་ལ་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་བཞག་དེ། ཕྱད་པ་ཡོད་ན་ཆ་མེད་པ་མི་འགྲུབ། གཅིག་ཏུ་མཐོང་ནས་བསྟན་པར་གྱིས། གསུམ་པ་བཞག་དེ། རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱད་པ་ཤིན་ཏུ་འང་

མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལ་ཕྱད་པ་བཀག་ནས་དེ་ཚོགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་བཞག་དེ། ཚོགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་རི་བོང་གི་ $_{RVA}$་བཞིན་ཚོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་སོར་མོའི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར་ལ་སོགས་པས་སྟར་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །ཉེ་བར་བསྟན་

@273A ཞེས། །ཤིང་བཞག་དེ། དེ་བས་བཞག་པའི་རིམ་པས་རེག་པ་མེད་པ་ན་ཚོར་བ་གཅིག་སྲིད་དེ། རྒྱུ་མེད་པ་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་བདེ་བ་དང་སྡུག་པའི་རྒྱུ་ཐོབ་པ་དང་སྲུང་བའི་ཕྱིར་རེག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བཟང་བ་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

སྨོས་པ། བདག་མེད་པ་དང་། ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པས་གནོད་བྱེད་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་གང་ལ་གནོད་པར་འགྱུར། ད་ནི་དེའི་རྒྱུན་ཅན་སྲིད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་བཞག་དེ།

གང་ཆོ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་གིས་ཆོར་བ་པོ་བདག་མེད་ལ་ཆོར་བ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཆོ་ཅང་གི་རྒྱུ་མེད་

པའི་གནས་སྐབས་མཐོང་ན་ཕའི་སྡུ་ངན་གྱིས་སྐྱེ་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་ཁྲོད་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར། ཁྲོད་མི་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོར་བ་པོ་དང་ཆོར་བ་མེད་ན་འོན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་

མཐོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རེག་པ་སྟེ། འོན་སེམས་ཉིད་ཆོར་བ་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེས་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རྫི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །འོ་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་སེམས་ལས་

གཞན་སེམས་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་མི་མཐོང་། ལན་ནི་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཆོར་བ་སྐྱེ་སྟེ། ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་དོན་དམ་པར་ཆོར་བ་མཐོང་བ་མེད་དོ། །ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་

རྣམ་པ་ཅན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་དེ་འཛིན་ཞེན། འདིར་ལན་ནི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། སྔར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོ་སྟ་མ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པས་དྲན་པ་ཡིན་གྱི་

རྒྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་དུས་སུ་དེ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགགས་པ་དེ་

རང་གི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཆོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་སྟར་བཀག་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རང་གིས་མི་རིག་པའོ། །འོན་ཀ་ཞེན་གྱིས་རིག་གམ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རིག་མ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་

@273B ཆོར་བ་ཆོར་ཏེ་ཆོར་བ་པོ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་དོན་དམ་པར་ཆོར་བ་མེད་དོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་གཞན་དེ་བས་སུ་ལ་ཡང་བདེ་བ་དང་སྡུག་པ་དང་རང་གི་མེད་དེ། རྟེན་སུ་འབྱོ་བ་ཅིག་མེད་པས་དེ་ལྟར་བདག་མེད་པའི་ཆོགས་འདི་ལ་ཆོར་བ་འདི་ཡིས་སུ་ལ་

གནོད། གང་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། ཆོར་བ་སྐྱོང་བས་ཟཁད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་སུ་ཡིས་སྐྱོང་བར་བྱེད། །ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་ཆོར་བ་ནི། །ཐ་དད་འགྲུར་བ་མེད་པས་སོ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོར་བ་ལ། །དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་བྱ། །ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོར་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་ཟཁད་ནས་སེམས་རྟེས་སུ་དྲན་པ་ཟཁད་དེ། ཡིད་ལ་སོགས་པའོ། །རེ་ཞིག་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལའང་ཡིད་གནས་པ་མ་ཡིན་

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལའང་མ་ཡིན། གཟུགས་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་བར་དུའང་མ་

ཡིན།། ལུས་ཀྱི་ནང་ངམ་ཕྱིའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལའང་མ་ཡིན། བཞད་པ་རྣམས་ལས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་འང་དཔྱད་པས་མ་མཐོང་ངོ། །སེམས་གང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དུ་མེད་པས་ལུས་ལས་དངོས་པོ་གཞན་དུ་ཡང་མེད། ཕྱི་ནང་འདྲེས་པ་ལའང་མི་གནས། ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་དེ་དོན་དམ་

པར་མེད་དོ། །དེ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་སོ། །ཡིད་དཔྱད་ནས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་ཅིང་བཞད་དེ། ཤེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཇོན་པ་སྐྱེ་

ཞེས་གཞན་རིག་རྟོགས་ནས་སྨོས་པ། ཤེས་བྱ་ལས་སྔར་རམ། དུས་མཉམ་པའམ་ཡང་ན་ཕྱིས་ཀྱི། དེ་ལ་གཟུང་བྱ་ལས་སྔར་ཤེས་བྱ་མ་སྐྱེས་པར་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་གང་དམིགས་ནས་དེ་སྐྱེ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཅི་དམིགས་ནས་དེ་

འབྱུང་། དུས་མཉམ་པ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་ནས་ཕྱིས་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་ན། དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་གལ་སྐྱེ། དམིགས་བྱ་

འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་དོན་དམ་བར་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུབ་བོ། །དེ་ལྟར་སེམས་

@274A ཞེས། །རྟེས་སུ་དན་པ་ཉའད་ནས་ཆོས་རྟེས་སུ་དན་པ་གསུངས་པའི་རིམ་པས་ཉའད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུའི་སྟོན་ནམ། ལྷན་ཅིག་གམ་ཕྱིས་སྐྱེ་བའང་སྐྱོན་འདི་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་འགག་པ་

ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྟེས་སུ་དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་རིགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་མེད་ཅེས་ཐ་རོལ་པོས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ན་

ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་ཐ་སྙད་མི་འབྱུབ་པོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་གྱུབ་པས་བདེན་པ་གཉིས་མེད་དེ། བསོད་ནམས་སོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་པར་གཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་ཀུན་

རྫོབ་ཀྱང་གཞན་ཡིན་རྟོག་པའི་བློས་རྣམ་པར་གཞག་ན། སེམས་ཅན་སྨ་ངན་ལས་གཡ་འདའ། སྟོང་པ་ཡང་རྟོག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་རྟོགས་ནས་སྟོས་

པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས། སེམས་ཅན་གང་སྐྱང་ངན་ལས་འདས། དེ་ཡང་བློས་དམིགས་

པས་སྐྱང་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་བརྫོད་པས་སྐྱང་ངན་ལས་འདས་པའང་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལན་ཌཱཀ་དེ། འདི་ནི་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་གཞན་

འཆད་པ་ཡོས་དེའི་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས། དེའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཡིན། དེས་སྐྱང་ངན་ལས་འདས་

པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་མི་རིགས་དེ་ནི་སྐྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དེ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རང་གི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ཀུན་

རྫོབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཞེན། སྨས་པ། ཕྱིས་དེ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་

ཞེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་སྣང་། རྩ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞིའི་རྟེས་སུ་གཞན་གྱི་རྟོག་པ་ངེས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་དོ། །རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་

ཉིང་དེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའོ། །དེ་

@274B ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ། འདས་པ་མ་འོངས་པ་དུ་ལྟར་བ་ཐག་ཉེ་བ་དང་རིང་

བ་འཚང་པའི་རིགས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདས་མ་འོངས་མེད་པས་

ཇི་ལྟར་སྣང་ཞེ་ན། བརྗོད་དེ་ཇི་ལྟར་ཐག་རིང་བ་དུས་རིང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་ཏེ། རིས་དྲུག་གི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་གང་གི་ཕྱིར་བཤད་པ། སངས་རྒྱས་ངོ་མཚར་བསོད་ནམས་ཞེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །རིང་བ་གཟིགས་ལྟར་དུས་རིངས་

འདས་ལ་སོགས་པ་ཅི་སྟེ་མི་གཟིགས་སོ། །དེ་གཉིས་རིགས་པ་མཚུངས་པས་རིས་དྲུག་འཁོར་ལོ་ཐོག་མཐའ་བར་མ་དང་བྲལ་བ། །གཟིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐོག་མེད་དང་ནི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྱུར། །ཅེས་སོ། །དེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་

ན། དེའི་ཚེ་དེ་མི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཇི་ལྟར་གྱུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མེད་དེ། རིས་དྲུག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་ཐ་མ་ཡང་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས། དེ་བས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་འགྲོ་བ་དག །མ་ལུས་ད་ལྟར་བ་བཞིན་སྣང་། །ཐ་མལ་ལྟ་བ་ལ་

ལྟོས་ནས། །རིང་བ་གསུམ་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་དང་སྨིན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངོ། །དེ་

བས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་མི་འགལ་ལོ། །འོ་ན་རྣལ་

འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་ཀྱི་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། རྟོག་པའི་བློ་དང་དེས་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱ་འདི་

གཉིས་ཀན་ཚུན་ལྡོག་པ་ཅིན་པས། རྟོག་པའི་ཡུལ་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་པའི་

རྗེན་གང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་བཀག་པས་སོ། །དོན་དམ་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོད་པ་མི་སྲིད་པས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་བྱགས་པའི་དངོས་པོ་དང་དཔྱོད་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་སྐྱེ་བོ་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་དོ། །འོ་ན་

@275A ཞེས། །དཔྱོད་པ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ལྟར་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་དཔྱད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལན་ཟེན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཡང་

བཤད་དེ། གང་གི་ཚེ་ལེགས་པར་དཔྱད་པའི་དཔྱོད་པས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཐུགཔ་མེད་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་དཔྱོད་པའི་དོན་དུ། གཟུང་བ་ཡང་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱད་པར་བྱ་བ་ལ་ཐུགཔ་མེད་ཅེ་ན་སྨྲས་པ། དཔྱད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དཔྱད་ཟེན་པ་ལ་

དཔྱད་པའི་རྟེན་མེད་དེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་དཔྱོད་པ་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་སྟོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔྱད་པར་བྱ་བ་དཔྱོད་པས་བྱ་བ་བྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་རྟེན་པས་སྐྱོད་པ་མི་སྐྱེའོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་མེད་པས་ཆགས་པའང་མ་ཡིན། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྙུང་ལས་འདས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྟགས་པའི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་བདེན་ཏེ་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད། དངོས་པོར་སྣང་བ་གང་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིག་བདེན། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱན་རྫོབ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་ཏུ་དཀའ་བར་གནས། དེ་ཉིད་བཤད་དེ། གལ་ཏེ་ཚད་མའི་ཤེས་པའི་མཐུས་གཞལ་བྱའི་དོན་རྣམ་

པར་བཞག་ན། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཅིས་ཉེས་ཏེ་རང་རིག་མེད་པས་ཚད་མ་གཞན་ཚོལ་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཁ་རོལ་ལ་བརྟགས་ནས་བཤད་དེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཞག་ན། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཅིས་ཤེས། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཕན་ཚུན་

གྱི་དབང་གིས་གལ་ཏེ་གཉིས་ཡོད་པར་བརྗོད། ཤེས་བྱའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་ན་དེའི་ཚེ་ཕན་ཚུན་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་

གཉིག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་དཔེ་ཅཊཱ་དེ། བྱ་མེད་པར་ཕ་མེད་ན་བྱས་ཀྱིད་པ་ལ་ལྷོས་པ་ཅན་དེ་ཡིན་

པས། འོ་ན་བྱ་གཱ་ལས་འབྱུང་སྟེ་ཕ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་བྱ་མེད་པས་ཕ་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཕས་བྱ་སྐྱེད་དེ་ཡང་བྱ་མེད་ན་ཕ་མ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་དུ་བརྟེན་པས་གཉིག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དོན་ལ་ཡང་སྟྲུར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཕ་དང་བྱ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིག་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་

@275B ཤེས་ན་ཤེས་པར་བརྗོད་དེ། ཤེས་པས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ཡིན། ཇི་སྲིད་དུ་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་དེ་སྲིད་དུ་ཤེས་བྱའོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལས་བྱུང་། སྒྱ་གྱ་ལས་ས་བོན་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཤེས་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཡུལ་སའི་བྱ་གར་གནས་པའི་ས་བོན་ལས་སྒྱ་གྱ་

སྐྱེ་ལ། སྒྱ་གྱས་ས་བོན་རྟོགས་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་ཅི་སྟེ་མི་རྟོགས། ལན་ཅཱད་དེ། དཔེ་འདི་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱ་བ་སྒྱ་གྱ་ལས་ས་བོན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་གང་། དེ་ནི་སྒྱ་གྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་ལས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟར་

རྟོགས་པས་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་སྒྱ་གྱ་མཐོང་ནས་ས་བོན་རྣེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཅེས་ཤེས་ཏེ་རང་རིག་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དེས་རྟོགས། རང་གིས་མ་ངེས་པའི་རྒྱུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་མི་

རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ཐ་སྙད་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་གེ། །ཏ་ནི་རང་བཞིན་དུ་སྣུ་བའི་འདོད་པ་བཞད་དེ། རྒྱང་ཕན་པའི་འདོད་པ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་

རྣམས་སྐྱེ། རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྣུས་ཏེ། པན་ཏི་གེ་སར་ལ་སོགས་པ། །ངོ་མཚར་བ་ནི་སུ་

ཡིས་བྱས། །རྣ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ངོ་མཚར་བ་ནི་སུ་ཡིས་བྱས། །ཇི་ལྟར་ཆོར་མ་ལ་སོགས་པའི། །རྟོན་པོ་ལ་སོགས་རྒྱུ་མེད་པ། །རེས་འགའ་འབྱུང་བས་དེ་བཞིན་

དུ། །སྤྲུགེ་བསྟལ་ལ་སོགས་རྒྱུ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྣུ་བ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་

རྒྱུའི་ནུས་པས་གཅོད་པ་བཞད་དེ། རེ་ཞིག་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་

གིས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དུ་མ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པར་མཐོང་། གང་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་

འབྱུང་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །པན་དང་སྟོང་བུ་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་འདབ་མ་དང་འབྲས་བུ་དང་གེ་སར་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལས་

སྐྱེ་སྟེ། གཞན་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ཆུ་ངེས་པ་ཅན་ལས་འབྲས་བུ་དེས་པ་ཅན་སྐྱེའོ། །

@276A ཞེས། །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་འདི་གྱུབ་ན་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འབྱུང་གི །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་འདི་གང་ལས་འབྱུང་ཞེ་ན། ལན་ནི་སྔར་གྱི་རྒྱུ་དབྱེ་ཤིད་ལས་སོ། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལས་སོ། །རྒྱུ་དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། འདིར་རྒྱུ་སྔ་མའི་ཁྱད་པར་ལས་ཞེས་བརྗོད་

པར་བྱའོ། །ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པར་གྱུར་སྟེ། གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་དེར་མི་

གནས། །ཡུལ་གཞན་ལས་ཀྱང་འོངས་པ་མིན། །གང་ཡོད་པ་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་། །དེ་ཡི་མིན་ན་སྤུ་ཡང་མིན། །ཞེས་

བྱས་ནས་སོ། །དེ་བས་འབྲས་བུ་ལ་འཇུལ་པའང་མེད་དེ། རྒྱུ་གང་དང་གང་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན། སྔ་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ལས་སོ། །རང་གི་རྒྱུ་ཉིད་

ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་དེ་སྐྱེད། གང་གིས་གནོད་པ་མེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱང་ཕན་པས་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི། རྒྱུ་མེད་ཅེས་སྨྲས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ན། །རང་གི་དམ་བཅའ་རང་གིས་འཇིག་པར་བྱེད། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་མི་བརྗོད་

ན། །དམ་བཅའ་འབའ་ཞིག་བརྩོད་པས་དགོས་པ་མེད། །རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ་པས་འཇིག་རྟེན་ཁ་རོལ་དང་ཐར་པ་

ཡང་གྲུབ་པོ། །རྒྱང་ཕན་པ་བསལ་ནས་དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་སྨྲ་བ་བསལ་བར་བཤད་དེ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའོ། །རིགས་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཡོད་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་མ་ཁེས་པ། རྟག་ཏུ་ནུས་པ་མ་ཉམས་པ། ཐོག་མར་གྱུར་པ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

དབང་ཕྱུག་སྟེ། དེས་འགྲོ་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའོ། །ལུས་དང་ཁམས་དང་། རི་དང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའོ། །ལན་བྱེད་པ་པོས་ནི་རེ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་གང་ཡིན་སྨོས། འབྲས་བུ་ནི་ས་གཞི་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ལས་ཐ་དད་པ་དེའི་

རྟེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ལ་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་པ། གང་ཡོད་ན་ནི་གང་ཞིག་འབྱུང་། །དེ་མིན་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཉིད་དུ། །རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱུ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་མོད། དེའི་རྟེས་

@276B འགྲོ་མཐོང་བས་མིང་ཙམ་ལ་ངལ་བས་ཅི་བྱ། དོན་ལ་ཁྱད་མེད་པས་སོ། །དུ་མ་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་མི་རྟག་པ་འཇིག་པའི་ངོ་བོ། །གལ་ཏེ་མེད་པས་སེམས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་

དང་བྲལ་བ། མཆོད་པར་བྱ་བ་ལྷ་མ་ཡིན་པ། དེ་བས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་མི་གཙང་བ་བཤད་པ་ལའང་ས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་

པས་སོགས་པའི་སྐྱས་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་འཇོམ་ནོ། །དེ་དག་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་སོ། །དེ་ནི་རྟག་པ་དང་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ། །ས་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། དབང་ཕྱུག་ནམ་མཁའ་མ་ཡིན་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་

བཞིན་མེད་པས་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་སོ། །འོན་བདག་ཡིན་མོད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྐར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་བས་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ན། བསམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས། དེ་བཟློག་པ་མི་

རིགས་པས་བཟློག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་དེ་མཚོན་པ་བཀག་ན་ཡང་དེའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། དེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་བདག་ཡིན་ན་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པས། དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་

མཁའ་དུས་ཕྱོགས་ཡིད་སོགས་པའི་སྐྱས་འཇོམ་ཏོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེས་མི་སྐྱེད་དོ། །དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེས་མི་སྐྱེད་དེ། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

པ་ཡང་དེས་མི་སྐྱེད་དེ། ཤེས་བྱ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

ཤེས་བྱ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བས་དེ་ལས་མི་སྐྱེའོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དེའི་བྱ་བ་མེད་དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱུག་ཆེན་པོས་ཅི་བྱས། དེ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོན་ཡཁད་དེ། འགྲོ་བའི་

རྒྱུ་རྐག་པའམ་མི་རྐག་པའང་དེ་ལ་རྐག་པ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས། འབྲས་བུ་ཐོག་མ་གཅིག་ལ་འབྱུང་། དེས་སྐྱེད་ཅིག །རྐག་ཏུ་འཇུག་པས་ཐོག་མ་མེད་པས་དེས་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་མི་འགྱུར་པོ། །རྐག་ཏུ་ནུས་ཤིང་གནས་པ་རྒྱུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཡང་རྐག་ཏུ་འབྱུང་དོ། །ཅི་སྟེ་འབྲས་

@277A ཞེས། །བྱ་ཐམས་ཅད་རྐག་ཏུ་མི་བྱེད་བསྒལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། དེ་ལྟར་གནས་པ་དང་བསྟུས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒྱུན་མེད་པས་མི་བྱེད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན། ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་རྐག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱད་པར་སྐྱེད་མི་ནུས་པས་སོ། །ཁྱད་པར་

དེ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་སྐྱེ་ན། དེ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་པ་ན་ཁྱད་པར་ཁོན་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བས། དེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ན་དེ་དང་ཅིས་འབྲེལ། འབྲེལ་བ་

གསུམ་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཅིས་འབྲེལ་ཞེས་འབྲེལ་པ་བསམས་ན་ཐུག་པ་མེད་

པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཆོག་པ་ཡང་དེས་བྱེད་པས་མེད་པ་མི་སྲིད་དེ་དབང་ཕྱུག་གིས་མ་བྱས་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེད་པ་པོ་རྣག་པ་ཅི་ལ་ལྟོས། ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལྟོས་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་གསུམ་ལས་དབང་ཕྱུག་ཚད་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་

རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མི་འགལ་ཞེན། སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཆོག་པ་ལ་ལྟོས་ན་དབང་ཕྱུག་རྒྱུ་མི་འགྱུར། དེའི་ཚེ་ཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་མི་འབྱུང་བས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་པ་ཡོད་པ་ནི་མི་སྐྱེད་པར་མི་རུས་པ་དང་། ཆོག་པ་མེད་

ན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་ཆོག་པ་ཡོད་ནས་བྱེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱེད་དམ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྐྱེད། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་ན། དེའི་ཚེ་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ན་དེའི་ཚེ་འདོད་པའི་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེད་པས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པོ། །དེ་ལྟར་རྟུལ་ཕུན་རྣག་པའི་རང་བཞིན་རྟུལ་ཕུན་གཉིས་

པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་ས་གཞི་དང་། རི་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྣས་པ། སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་

པ་གང་དག་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རྣག་པར་སྣ། དེ་སྐར་ཚ་རྟུལ་དུ་ཕྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་རྟུལ་ཕུན་རྣག་པའི་རང་བཞིན་ཀྱང་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་བྱང་པའི་ཚུལ་དགག་པར་བཤད་དེ། བསྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་རྒྱུ་གཅོ་བོ་ཡིན་པར་བྱངས་

@277B ཅན་བྱིས་འདོད་དོ། །དེའང་གང་ཞེ་ན། སྐྱིང་སྟོབས་རྟུལ་དང་མུན་པ་ཞེས་ཡོན་ཏན་གསུམ་མཉམ་པར་གནས་བ་གཅོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྐྱིང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་མི་མཉམ་ན་འགྲོ་བར་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་དེའི་ཚེ་གཅོ་བོ་སྐྱེས་བུ་དང་འབྲེར་རོ། །སྣར་

ཡང་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་རོ། །རིམ་པ་ནི་གཅོ་བོ་ལས་བློ་སྟེ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་ཕྱོགས་བཅུ་དུག་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། རྣ་བ། རིག་པ། མིག །ལྟེ། སྐྲའོ། །ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་ངག་དང་། ལག་པ་དང་། རྐང་པ་དང་། ཁམས་ལམ་དང་། དབང་པོའོ། ཡིད་ཅེས་པ་

དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་སྣ་དང་། རིག་པ་དང་། གཟུགས་དང་། རོ་དང་དྲིའོ། །སྣ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ལས་ནམ་མཁའ་དང་། རླུང་མེ་ཆུ་ས་རྣམས་སོ། །གཅོ་བོ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ལ་

འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །བློ་དང་ང་རྒྱལ་དང་སྦྲ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་འབྲས་བུའང་ཡིན་ལ་རྒྱུའང་ཡིན་ནོ། །དབང་

པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་ནི་འབྲས་བུའང་མིན་ལ་རྒྱུ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཤད་པ། བྱ་བའི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད། །ཆེ་སོགས་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་བདུན། །རྟག་འགྱུར་རྟག་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །

སྐྱེས་བུ་གཅོ་མིན་འགྱུར་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་རྟེན་མེད་པའི་རི་མོ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལན་འདེབས་པ་ཡོས་བཤད་དེ། གཅིག་ལ་སོགས་པའོ། །གཅོ་བོ་གཅིག་པུ་ལ་སྣོང་སྟོབས་རྣལ་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བས་རང་བཞིན་གསུམ་མི་རིགས་པས་གཅོ་བོ་མེད་དོ། །དེ་བས་དེའི་འབྲས་བུ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་དོ། །རེ་ཞིག་ཡོན་ཏན་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། སྣུས་པ། དེ་ལྟར་གཅོ་བོ་བཞིན་དུ་སྣོང་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་རེ་རེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ཡིན། འགྲོ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱྭབ་མཐའ་ཡིན་པས་སོ། །རེ་རེ་ཡང་ཡོན་

ཏན་གསུམ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །སྣོང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མེད་ན། དཔྱད་པས་དེས་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གནས་པ་རིང་དུ་འགྱུར་

རོ། །རྒྱུ་མེད་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གང་ཟཱཊ་པ། །རྟག་ཏུ་བདེ་སོགས་སེམས་པ་མིན། །འདི་ནི་གསལ་བར་

@278A ཞེས། །ཡང་དག་མཐོང་། །དད་དང་གདུང་བཟློག་པ་ལ་སོགས། །ཚུལ་དུ་འདིར་ནི་དམིགས་པས་སོ། །དེའང་མི་རིགས་པར་ཟཱཊ་དེ། སེམས་པ་མེད་པ་བེམས་པོ་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྲིད། གང་གི་ཕྱིར་

སྐྱེ་སྟོབས་རྒྱལ་སྐུན་པ་ཁོ་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣོངས་པའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་གོས་ལ་སོགས་པར་མེད། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གོས་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་འོན་

ཀྱང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྒྱུ་གོས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་དཔྱད་དེ། དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། རྟུལ་ཕྲན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན། ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་

རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། གོས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལ་

སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་ཙོན་དན་ལ་སོགས་

པ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །གོས་སོགས་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། གོས་སོགས་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱང་མེད། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ལྡོག་པའི་རྟེན་སྤུ་འབྲང་བས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། གང་བདེ་བ་ལ་སོགས་

པ་རྣག་པར་འདོད་པ་དེའང་རྣག་པ་མ་ཡིན་པར་ཟཁད་དེ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་རྟོངས་པ་རྣག་པ་ནམ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣག་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་རྣག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟཁད་དེ། བདེ་སོགས་ལ་སོགས་པའོ། །

དེའི་རང་བཞིན་མ་སྣང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནུབ་པས་མི་མཐོང་ཞེན། སྣང་པ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་ཉིད་ལན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་རྣག་པ་ཡིན་པས་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་རྣག་ཏུ་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་གྱུར་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚོ། ༄ ཕྱ་བར་འགྲོ་

@278B སྟེ་ཉིན་མོ་སྐར་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་བདེན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་རགས་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཕྱ་ཞིང་མི་གསལ་བར་གা་ལ་འགྱུར། རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ལ་ཚུལ་དུ་མི་རིགས་

སོ། །རབས་པ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་དོར་ནས་ཕྱ་བ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་གྱུར་ན། འོན་རབས་པ་དང་ཕྱ་བ་མི་

རྒག་པའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར། སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པས་སོ། །མི་རྒག་པས་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། སྣུས་པ། དེ་ཙམ་ཉིད་ཤུ་ལྔ་ཐམས་ཅད་རབས་པ་དང་། ཕྱ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྒག་པར་ཅི་སྟེ་མི་འདོད། གཞན་ཡང་རབས་པ་འདི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་དམ་མི་དད། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་དེའི་ཚེ་དེ་ལོག་ན་

སྟར་བཞིན་དུ་བདེ་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར། གོས་ལོག་ན་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་མི་དད་ན་དེ་ལ་ཁཞད་དེ། རབས་པ་བདེ་བ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་བདེ་བ་ཁོ་

ན་ཡིན་པས་བདེ་བ་ལ་གསལ་བར་མི་རྒག་པ་ཉིད། རབས་པ་ལོ་གནས་བདེ་བ་ཡང་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འགག་ན་བདེ་བ་སྣར་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད། གཏན་ནས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་ཡང་མི་སྐྱེ་ན་གང་རྟམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

མེད་པ་དེ་མི་སྐྱེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ནི་དེ་ལྟ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་མེད་

པས་སོ་ཞེས་འདོད་ན་འདིར་ཟཁད་དེ། སྟར་མི་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་གསལ་བ་མེད། ཕྱིས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས། གཞན་དུ་ན། སྟར་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་

རོ། །སྒོམ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ན་ཟན་ཟ་བ་ཡང་མི་གཙང་བ་ཟ་

བར་འགྱུར། ཟན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་གཙང་བ་ཟན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་གོས་ཡོད་པས། གོས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་

གྱིས་ས་བོན་ཉོས་ལ་བྱོན་ཅིག །གལ་ཏེ་མུན་པའི་ངོ་བོ་མི་རིགས་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་

འཇིག་རྟེན་གྱིས་མ་མཐོང་ཞེན། འོན་ཏེ་ཉིན་ཞེས་ཀྱི་དེ་མཐོང་བར་འགྱུར། དེ་ནི་མེད་དེ། གྲངས་དེ་ཉིད་ཞེས་པའི་ཡང་འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཡོད། དེའང་ཟན་ཟ་བ་མཐོང་གོས་

འདོད་ཀྱང་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་མི་ཉེ་འི། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གང་གིས་རྟོགས། །ཞེས་

@279A ཞེས། །པ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པས་ཅི་སྟེ་མི་མཐོང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེན། ལན་འདེབས་པ་པོས་

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚང་མ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ། དེས་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཡང་བདེན་པ་མ་ཡིན་

འདི་ནི་དབུ་མ་པས་འདོད་པ་ཉིད་དོ། ཞ་རོལ་པོས་འདི་སྐྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚད་མ་དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན། དེས་གཞལ་བ་བརྫུན་པར་མི་འགྱུར་རམ་དེས་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་རང་

བཞིན་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚད་མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལན་བཞི་

དེ། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པས་དེ་དངོས་མེད་འཛིན་པ་མ་ཡིན། ས་ཕྱོགས་ལ་བརྟགས་པའི་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དབྱད་པས། དེར་བུམ་པའི་གཟུགས་གང་ཡང་མེད་དོ། དེ་བས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས་མེད་

པའོ། དེ་ཕྱིར་བརྫུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པ་གསལ་བར་བརྫུན། དེ་ལྟར་དངོས་དང་དངོས་མིན་བརྟགས་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་དེ་དེ་བས་རྨི་ལམ་དུ་གནས་པའི་བུ་སྐྱེས་ནས་འཆི་ན་དེ་མེད་རྨི་བའི་རྟོག་པས་

བྱ་དེ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་འགོག་པར་བྱེད་རོ། །ཡོད་པའི་རྟོག་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་བརྫུན་ཡིན་བྱ་དེ་རྨི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བྱ་བདེན་ལ་རྨི་ལམ་དུ་

ཤེ་བ་ལ་འདི་སྣང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའོ། །འདི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་

བཞིན་མེད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མི་མཉམ་པ་བསལ་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་། དེ་བས་དེ་མ་ཐག་པའི་དཔྱད་པས་

འགའ་འང་རྒྱུ་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་དང་དུས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་གྱུབ་པོ། །འོན་རང་བཞིན་དང་དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ན་ཡང་། འདོད་པའི་རྒྱུ་ལས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བས་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ཅེ་ན། འདིར་རང་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་མཐའ་གསུམ་བསྟན་པར་བཞད་དེ།

@279B སོ་སོ་ལ་སོགས་པའོ། དེ་ལ་རང་ངམ་གཞན་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་མ་ཡིན། གཉིས་འདུས་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུན་རྣམས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རང་ལས་དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་སྔོན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ལས་སྐྱེ། སྐྱེས་ནའང་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་ཅི་

སྐྱེ། གཞན་ཡང་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་པ་ཉིད་སླར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མི་རིགས་བྱས་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཡང་ནས་བོན་ལ་ས་བོན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྡུ་ཀྱ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ས་བོན་དང་སྡུ་ཀྱ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་ན་གང་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་

འགྱུར། ཕན་ཚུན་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོད་ན་སྐྱེ། སྐྱེས་ནས་རང་བཞིན་ནོ། །གཞན་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། སའ་ལུའི་ས་བོན་ལས་སྣན་མའི་སྡུ་ཀྱ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཉིད་དུ་

ཁྱད་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ངེས་པ་

ཅན་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྲུའི་ནུས་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ནས་རྒྱུ་མེད་པས་སྲུ་ལ་ནུས་པ། དུས་མི་མཉམ་པས་བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱུན་གཅིག་གིས་ངེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱུན་མེད་པ་ཁོ་ནས་སོ། །གཉི་ག་ལ་

ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འདིར་འབྱུང་བར་ཐལ་བས་སོ། །སོ་སོར་མི་ནུས་ན་བསྡུས་ཀྱང་མི་ནུས་པས་སོ། །ལོང་བ་བརྒྱ་ཐམ་པས་ཡང་མི་མཐོང་བས་སོ། །བྱེ་མ་གཅིག་གིས་སྣུམ་འབྱིན་མི་ནུས་པ་ལྟར་མང་པོ་བསྡུས་ཀྱང་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་

འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ལས་དལ་ལྟར་བ། དལ་ལྟར་བ་ལས། མ་འོངས་པར་འགྲོ་ཞེས་དུས་གསུམ་སྣུ་བ་རྟོགས་ནས་བཤད་དེ། དུས་དང་ཕྱོགས་གཞན་ལས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། དལ་ལྟར་བ་ལ་མི་གནས་དེ་ལས་མ་འོངས་པར་ཡང་མི་འགྲོ།།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འདུས་

བས་ཀྱང་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དལ་ལྟར་བ་ཁོ་ནའོ། །རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་རྟག་པར་མི་འདོད་དེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་ལས་གཞན་མིན། །དབང་ཕྱུག་

སྤྱོད་འདིས་གསལ་བ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྣང་བའི་བསྟས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་

@280A ཞེས། །ལས་འདས་པས་སྨྲ་མ་ལས་འདི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། རྟོངས་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་པ་འདི་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྨྲལ་བའི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལས། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་འདི་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་བཤད་དེ། རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མས་སྨྲལ་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱས་བྱས་པ་འདི་གང་ལས་འབྱུང་། འགགས་པའི་དུས་སུ་གར་འགྲོ་བ་རིགས་པ་ཕྱ་མོས་བརྟག་པར་བྱ། འོ་ན་རྒྱུས་བསྒྲིད་པ་ཇི་ལྟར་མི་བདེན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། གང་ཞིག་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོ་གང་རྒྱུ་ཉེ་ན་མཐོང་གི་དེ་མེད་ན་མི་མཐོང་། གཞན་ལ་རག་ལས་

པས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་ལ། མེ་ལོང་ཡོད་ན་བྱད་མཐོང་གི་དེ་མེད་ན་མི་མཐོང་། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡང་རྒྱུ་དང་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལའོ། །གཞན་ལ་རག་ལས་པས་བྱས་པ་དང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་བདེན་པ་གཅིག་ཡོད། གཞན་ཡང་རང་དང་གཞན་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་རྒྱུས་

དངོས་པོ་ཡོད་པའམ། མེད་པའམ་གཉི་གའི་རང་བཞིན་བསྒྲེད། དེ་ལ་རྒྱུའི་བྱ་བའི་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུས་དགོས་པ་ཅི། རྩོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཟཱཿདེ། འོན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་པ་ན་ཡང་

རྒྱས་ཅི་བྱ། རི་བོང་གི་ར་ལྤ་བྱ་མེད་པ་ལ་རྒྱའི་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། །འོན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ལས་

སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྨས་པ། དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྤ་བྱ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་བསྡུར་དུ་མེད་དེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཅེ་ན། སྨས་པ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྤར་དངོས་པོར་འགྱུར། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས་ཤེ་ན། སྨས་པ། དངོས་པོ་

མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས་གཞན་དངོས་པོར་གྱུར་བ་གང་ཞེག་ཡིན། ཟན་ཟ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་མེད་པ་ལོག་ནས་དངོས་པོ་འབྱུང་ཞེ་ན། སྨས་པ། དངོས་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་དངོས་པོ་མི་འབྱུང་ན་གང་གི་ཚེ་ནམ་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དངོས་མིན་

འགལ་ཚབས་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་དོན་དམ་པས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་མི་རུས་སོ། །སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོས་དངོས་མིན་བརྗོག་ཅེ་ན། སྨས་པ། ཇི་སྲིད་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དངོས་མིན་མི་ལྡོག་པས་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པར་སྟར་གྱི་དངོས་མིན་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མིན་མ་ལོག་པར་དངོས་

@280B པོ་སྐྱེ། སྐྱེས་ནས་འགལ་བས་དངོས་མིན་བརྗོག་ཅེ་ན། སྨས་པ། དངོས་མེད་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་མིན་མ་ལོག་པར་དངོས་པོ་ལ་སྣབས་མེད་དེ། འགལ་བ་དངོས་མིན་ཡོད་ལས་

སོ། །དོན་དམ་པར་དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་འགག་ནས་སྐྱེས་པ་བརྗོག་པ་མེད་པར་ཟཁའ་དེ། དངོས་པོའང་མེད་

བར་འཇུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དངོས་མིན་དངོས་པོར་མི་འཇུར་བ་ལྟར། དེ་ཅེས་ཤེ་ན། རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར། གཅིག་པུ་ཅ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མིན་ཚུལ་གཉིས་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཉེ་བར་བསྟུས་ཤིང་ཟཁའ་དེ། དེ་ལྟར་ཟཁའ་པའི་རིམ་པས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་

མེད་པས། གང་གི་ཕྱིར་འགག་པ་མེད་ལ་དངོས་པོའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་དེ་བས། འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །འོན་ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་

ནམ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་རྨོངས་པ་ལའང་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ཀུན་རྫོབ་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པས་ཆུ་ཤིང་ལྟར་སྣོང་པོ་མེད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་

སྐྱེ་བ་མེད་ལ་འགག་པ་མེད། དེ་བས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། མ་འདས་པ་ནི་སེམས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་

བྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གཉི་ག་ལ་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་

པ་བརྟགས་པས་སོ། །ཡང་པའི་རིགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་སྙུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་བརྫུན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་སྤྲུག་བར་བྱེད་ཅེས་ཟཁད་དེ། དེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་ལམ་གྱིས་

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གང་རུང་ལས་ཅི་ཡོད། གང་རུང་གི་སྤུ་ཞིག་ལ་ཤོར། རིམ་གྱི་བྱས་པཉམ་ཡོངས་སུ་བརྟས་པ་སུས་སུ་ལ་སྨར་བྱེད་པར་འགྱུར། དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་གང་ལས་བདེ་བ། གང་ལས་སྡུག་སྦྱེ་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །གང་དག་ན་གང་མི་དག་ན་

@281A ཞེས། །གང་དང་ཕྲད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འབད་པའོ། །སྲེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཅི་ལ་སྲེད། གང་གིས་འཁོར་བ་དེ་བཙལ་བས་གཏི་མུག་ཙམ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །དཔྱད་ན་གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་ཏེ་མེད་པས་སོ། །གང་ཞིག་འདིར་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག

བྱུང་བར་གྱུར། གང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། གཉིན་དང་བཞེས་གང་ཞིག་གང་གི་ཡིན། གང་ལས་མི་དག་བ་དང་སྲིད་པར་འཆི་བའོ། །ཐམས་

ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་བདེན་པའི་དོན་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཐར་ཐུག་ལས་

བློང་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་ངོ། །དེ་བས་དེ་བཞིན་དུ་བདག་འདྲ་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་མི་ཤེས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་འཐབ་པའི་རྒྱས་རབ་ཏུ་འཕྲུག་སྟོང་བའི་རྒྱས་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །སྡུ་ངན་དང་། ངལ་བ་དང་། སྨྱིང་ལྷག

དང་། ཕན་ཚུན་དུ་གཅོད་པ་དང་འབིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པས་བདག་བདེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཆོགས་ཆེན་པོས་འཆོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་སྡང་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པས་ངན་སྐྱོད་བྱས་ཏེ་ཤི་ནས་མི་བཟང་སྤྱག་བསྔལ་ངན་སོང་དུ་ཡུན་རིངས་ལྟུང་སྟེ། ལས་ཟད་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བདེ་འགྲོར་

འོངས་ཤིང་བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་ནས་སོ། །འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་ཉེ་བར་འཚེ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སོ། །སྲིད་པ་དེར་

ནི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་ཙམ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་དོན་དུ་ཕན་ཚུན་དུ་འགལ་བ་

འབྱུང་སྟེ། སྡུ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་མི་རྟོགས་པས་སོ། །དེར་ཡང་དཔེ་མེད་ཅིང་མི་བཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། དེར་ནི་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་ཞིང་དེར་

ནི་ཆོ་ཡང་སྦྱང་བ་ཉིད་དོ། །གསོན་པ་དང་ནད་མེད་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་དང་། བཀྲ་ཤ་དང་། སྐོམ་པས་ངལ་

པ་དང་། གཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་འཆོ་བ་དང་། བྱེས་པ་དང་འབྲོགས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་དུས་འདའ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བས་ཆོ་ནི་དོན་མེད་པར་སྐྱུར་དུ་འདའ་ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་རྣེ་བར་དགག། ཆགས་པ་དང་བལ་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྲ་གཡེང་བ་དགག་པ་དགའོ། །དེའི་

@281B སྟེང་དུ་ངན་སོང་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བདུད་བཙོན་པར་བྱེད། དེར་ཡང་རྒྱུད་པན་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ལོག་པ་མང་བས་ཐ་ཚིམ་སྟོང་བ་དགའོ། །དེ་ལྟར་ཤི་ནས་སྐར་དལ་འབྱོར་རྣེ་བར་དགའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྣེ་པ་དེ་བས་ཀྱང་དགའ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆུ་བོ་བཟློག་པར་དགའོ། །དེ་བས་ཀྱེ་མ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་པར་འགྱུར། གཅིག་ལས་ཐར་ཀྱང་གཞན་དུ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐར་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བས་བཟའད་དེ། དེ་ལྟར་བཟའད་པའི་རིམ་པས་ཕན་པ་དང་གཅོད་པ་མི་ཤེས་པས་གོང་

ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་གདུངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོ་ལ་གནས་པ། མ་རིག་པས་ལོང་བས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་མི་མཐོང་བ་ལ། ཀྱི་ཧུད་སྐྱ་ངན་བྱ་བར་འོས། དཔེ་བཟའད་དེ། ཇི་ལྟར་བློ་

རྕོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཁྱེས་བྱས་ནས་གྲང་བའི་གདུང་བས། ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་སེམས་

ཅན་འདི་དག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་འབར་བས་བརྒྱང་ཡང་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རྩོམ་པ་བཞིན་གནས་སོ། །རང་ཉིད་བག་མེད་པ་མི་མཐོང་བར་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ལ་སོགས་པའོ། །འཆི་བ་དང་རྒས་པ་མེད་པའི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་སྨྲོད་པ་ཅི་དགར་གནས་པ་རྣམས་ལ། རྒས་པ་དང་ན་བ་ལ་

སོགས་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་བཅོས་སུ་མེད་པའི་འཆི་བ་སྟོན་དུ་འབྱོ་བ་མི་བཟད་པ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་རི་བཞི་བུ་གা་མེད་པ། སྤ་བ་ནམ་མཁའ་རེགা་ཅིང་། ས་གཞི་རྩེ་ཞིང་འོང་བ་གང་ལ་བརྒྱགས་ཏེ་འབྱོས་པ་སྟེ་བ

བ་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒས་པ་དང་། ན་བ་དང་། གདུང་བ་དང་། འཆི་བ་བཞི། དར་ལ་བབ་པ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གསོན་པ་རྣམས་འཇིམས་ཤིང་འོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ལ་

སོགས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཁོན་མེད་དེ། དཔེ་གདུངས་བ་རྣམས་ལ། བསོད་ནམས་ཁོན་སྨིན་ཏེ། གདུང་བ་སེལ་བས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་བདག་གི་བ་དེ་བའི་ཡོ་བྱད་གོས་དང་ཟས་ལ་

སོགས་པས་བདག་ནམ་ཞེ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉཱ་དྲས། ངེས་པར་ལེགས་པ་

@282A ཞེས། །ཉཱ་དྲ་དེ། ནམ་ཞེག་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོར་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་ཆོག་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནམ་སྟོན་པར་འགྱུར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉཱ་དྲ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཉཱ་དྲ་དེ། སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གྱས་པས་འཚོར་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ངོ། །ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ནི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དགུ་པའོ།། །།ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཉཱ་དྲ་དེ། བདག་གི་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཡོན་

ཏན་དང་སྐྱོན་ནི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པའི་མཐར་ཐུག་ལ་གནས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་སྣང་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དགུ་གང་གིས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་

པར་དུ་བསམས་པས་དགེ་བ་བདག་ལ་གང་བྱང་བ་དེས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་རྒྱུན། ཚོགས་བཅད་ཐམས་ཅད་བློ་ལ་ལེན་པ་དང་དོན་གྱིས་དེའི་དོན་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་དེ་སྙིང་ལ་

གནས་པས་དེ་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཐུགས་རྗེས་བཤད་དེ། ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའོ། །ལུས་

སེམས་ཀྱི་གནོད་པ་ཅན་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་རེག་པའི་རྒྱུ་མཚོ་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་བའི་རྒྱུ་མཚོ་ཐོབ་པར་ཤོག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པས་སོ། །དམྱལ་བ་ནི་ཡང་སྐྱེས་ཤ་དང་། ཐིག་ནག་དང་། བསྡུས་འཇོམས་

དང་། དུ་འབོད་དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ཚ་བ་ཤ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། མནར་མེད་དེ་བརྒྱད་ཚ་བའི་དམྱལ་བའོ། །སོ་ཐམས་ཐམས་པ་དང་། ཀྱི་ཧྲད་སྨུ་བ་དང་། ཞ་ཆུ་སྐྲག་པ་དང་། ཆུ་དྭར་དང་། ཆུ་བུར་ཆེན་པོ་དང་། ཤུཀྲ་ལ་ཤ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་ཀྲིས་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་ཆེར་

ཀྲིས་པ་སྟེ་བྱང་བའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་འདི་ལ་ཡོད་པས་བདེ་བ་ཅན། ས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་དེར་སྐྱེ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་སྨིན་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་སྨིང་བཙེ་བས་ཚ་བའི་དམྱལ་བ་ལ་ཆུ་བསིལ་བའི་ཆར་ཕབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་བའི་དམྱལ་བར་ཞིན་ཏུ་དྲོ་བའི་འོད་ཟེར་

@282B སྤྲོས་པས་སོ། །ཉེ་བའི་དམྱལ་བ་བཤད་དེ། རལ་གྲི་དང་། མདའ་དང་། མདུང་དང་། ཆུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་མ་ཅན་ནི་ལྟའི་ཀུན་དགའ་རབ་དགའ་ཚལ་ལྟར་སྣུམ་ཞོག །ཀུ་ཏ་

ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲུ་མས་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟས་པ། རྣོན་པོ་སོར་བཅུ་དྲུག་པ། འབར་བ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོར་མ་ཅན་ཤལ་མ་རིའི་

སྟོང་པོ་ཉེ་བའི་དམྱལ་བ་ཤལ་མ་རིའི་ནགས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི། ཆོས་དང་མཐུན་པ་འདོད་པའི་དོན་སྟེར་བའི་ལྷའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་གནས་པར་གྱུར་

ཅིག །བདག་གི་དགེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་དང་སྦྱར་རོ། །དམྱལ་བའི་ཆོགས་དག་ནི་

ཉམས་དགར་ཤོག །ཅིས་ཤེན་པན་ཆེའི་དྲི་བསུང་དང་ལྡན་པའི་མཆོ་དང་། ཐིང་རིལ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་སྙན་འབྱིན་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་ཉེ་བའི་དམྱལ་བ་མི་

མ་སྐྱར་ལ་སོལ་བའི་ཕྱང་པོ་འབར་བ་ནི་གཟེ་བརྩེད་འབར་བར་ཧོར་བྱའི་ཕྱང་པོར་ཤོག །ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱ

གཞི་མེ་འབར་བ་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་རྩ་གྱུར་ཅིག །གང་ལ་སེམས་ཅན་འདུས་པ་ཆེར་གདུངས་པས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་དམྱལ་བའི་རི་རྣམས་ནི། མཆོད་པས་བརྒྱན་པ་རྒྱལ་བ་གནས་པའི་

གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བར་གྱུར་ཅིག །མེ་འབར་བ་བསིལ་བའི་ཚར་དང་། རྩ་བ་ཚ་

བའི་ཆར་དང་། མཆོག་གྱི་ཆར་ནི་དིང་ནས་བསྒམས་ཏེ། ལོག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་གྱི་མགོར་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་སྣང་བར་ཤོག །འདིར་བརྟན་སེམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་འདོད་པ་མི་ཉམས་པས་

དམྱལ་བར་ནོར་བྱི་ཕྱང་པོ་མཐོང་ནས་བརྒྱགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་འཐབ་པ་ནི་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག

འཕེན་པར་ཤོག །དམྱལ་བའི་འོབས་འབར་བའི་ཟངས་མའི་ཁུ་བའི་ཆུས་གང་བའི་ནང་དུ་ནུབ་པའི་སེམས་ཅན་ཤ་ཀུན་ཞེག་པ། མེ་ཏོག་ཀུན་ད་ལྟར་དཀར་བའི་རུས་པའི་ལུས་ཅན་ནི་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྷའི་ལུས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུ་མོ་རྣམས་དང་། ལྷ་ཡུལ་བྱི་ཆུ་བོ་གང་གའི་ཆུ་ལ་རྩེ་ཞིང་

གནས་པར་གྱུར། ཆུ་བོར་གཉི་གա་མཚུངས་སོ། །དམྱལ་བ་འདིར་གཡེན་རྩེའི་ཕོ་ཉ་དང་། ཁྲ་དང་། བྱ་རྐོང་རྣམས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་སྐྲག་ཅིང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །དེས་དམྱལ་བ་བ་རྣམས་སྐྱག་ཏུ་མི་འཚུག །ཤ་དང་ཤོང་མར་ལ་སོགས་པའི་དུ་བ་ཞ་ བྱིན་དུ་རླུང་བས་བྱས་པའི་

@283A ཀ། །སྡུག་པ། ཕྱོགས་ཀུན་དུ་འཇོམས་པའི་འོད་ཟེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་དུ་བལྟས་པས་མཐོང་ནས་འོད་ཟེར་འདི་སྙའི་ཡིན་བལྟས་པས། ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གཟེ་བརྩེ་བཟོད་འབར་བ་མཐོང་ནས། རྟུ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་

དང་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྐོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ། དམྱལ་བ་ལས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་ཤོག །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཐུས་དམྱལ་བ་ལ་དྲི་བཟངས་ཀྱི་ཆུ་དང་འདྲེས་པ་

པརླའི་ཆར་འབབ་པར་ཤོག །དེས་ཆིལ་ཆིལ་སྐྱོགས་ཤིང་དམྱལ་བའི་མེ་འཇོམས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་

ཅིག །དེ་བས་འདི་ཡིན་ཞེས་བདེ་བས་ཆོམ་པ་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལས་བྱུང་མི་ཤེས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག །འཇམ་དབྱངས་མཐོང་ནས་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་འབོད་དེ། ཀྱི་གྲོགས་བདག་དིང་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཇིགས་པར་མ་བྱེད་མྱུར་དུ་ཚུར་ཤོག །བདག

ཅག་གསོན་པ་ཉིད། གྲོལ་བ་ཉིད་གང་གི་ཕྱིར་གཞོན་ནུ་ཟུར་ཕུང་ལྟ་དང་ལྡན་པ་མི་འཇིགས་སྤྲིན་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་བདག་ཅག་གི་གན་དུ་འོངས་གང་གི་མཐུས་སྤྲུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བླལ། དགའ་བའི་ཤུགས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཕྲུག །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བྱུང་། སྐྱེ་བོ་

ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་མ་ལུ་བྱའི་སྨིང་རྗེ་སྐྱེས་སོ། །ཞེད་ཅག་སྟེང་དུ་འདི་ལ་ལྷོས་ཤིག །ལྷའི་ཡུལ་ནས་བབས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཅོད་པན་གྱིས་ཞལས་ཀྱི་པད་ལ་མཆོད་པ། ཁྱ་ཅག་ལ་བརྩེ་བས་སྐྱབ་བཏུན་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པས་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པ།

ལྷ་མོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྟོང་པ་སྐྱོགས་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་མས་ཉི་བར་སྐྱས་པ། འཇམ་དབྱངས་མཐོང་ནས་དེ་ཁྱོགས་དག་ཚུར་ཤོག་ལ་

སོགས་པའི་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཅོ་འདོན་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་གཞུང་བརྙམས་པ་ལས་བྱང་བའི་བདག་གི་དགེ་

བས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ། ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ན་སྤྲིན་བདེ་བར་རེག་པ། བསོལ་བ་དྲི་བཟང་བའི་རླུང་དང་ ཚར་འཐེབས་པར་མཐོང་ནས་དམྱལ་བ་རྣམས་མངོན་པར་དགའ་བར་གྱུར་ཅིག །སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་ཅིང་སྐར་ཡང་

@283B བཤད་དེ། སྲེག་པ་དང་གཅོད་པ་དང་འབིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་མི་བཟད་པ་དང་། གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་གྱུར་ ཅིག །དེ་དང་དེར་གནས་པ་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དགས་དང་དུད་འགྲོ་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག །

ཆེན་པོ་ཀུན་གྱིས་ཆུང་བ་ཀུན་ཟ་བ། ཆུང་བ་མང་པོ་འདུས་པས་ཆེ་བ་ཡང་སྲིད། དེའི་འཇིགས་པ་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲིས་སྐོོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་དང་ ལྡན་པ། ཡི་དགས་རྣམས་ནི་སྐྲ་མི་སྐྱན་གྱི་མི་རྣམས་བཞིན་དུ་ཆོ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག

པ། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་བྲལ་བ། མ་རྟོས་པ་དང་མ་བཏབ་པའི་སྤྲ་ལུ་དང་། དཔག་བསམ་ཡིང་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་

ཕྱག་ལས་འབབ་པ་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། སྐྱིང་རྡོའི་རྒྱུ་མཐུན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་

ཁྲུས་བྱས་པས་ཆོམ་པར་གྱུར་ཅིག །ཡི་དགས་རྣམས་བསིལ་བར་གྱུར་ཅིག །མིའི་རིས་ལ་འང་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། འོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཐོས་པ་དང་། སྐྱམ་མ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་བཞིན་དུ་ན་ཚ་མེད་པར་བཙའ་བར་ཤོག །མི་

རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་གོས་ལ་སོགས་པ་བའེ་བ་ཡང་མི་ཕན་པ་མི་རུང་བས་གང་གང་འདོད་པའི་ཕན་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་རྣམས་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞ་མ་དང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བ་

རྣམས་ཡིད་བའེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གནོད་པས་ཡི་ཆད་པ་རྣམས་ཀུང་ཡིད་སོས་པ་དེ་བས་བརྟན་པའི་བའེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཚད་པའི་ནད་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲོལ་བས་ནད་མེད་པ་དང་། བཅིངས་པ་སྐ་ཚོགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་

སྟོབས་ཐོབ་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་དུ་སྡོང་བ་དང་བྲལ་ཞིང་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག །འགྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གོ་སྟལ་དེ། གྱ་ཆེན་ནི་གཟིངས་ལ་སོགས་པའོ། །ངོགས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལ་

སོགས་པའོ། །སྐུ་ངན་ནི་ལམ་བགྲོད་བར་དཀའ་བའོ། །ལམ་གོལ་ནི་ལོག་པའོ།།

@284A ཞེས། །གཉིད་དུ་སོང་བ་དང་། ཚང་ལ་སོགས་པས་སྐྱོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱོས་པ་ནི་གཡེང་བ་ཆེ་བ་ལ། རྟོག་པ་དང་། ནགས་དང་། དགྲས་བགྲོད་པར་དཀའ་བ་ལས་མགོན་མེད་པ་དང་། བྱིས་པ་དང་། ཏཀ་པོ་རྣམས་ལ་ལྷ་ཡིས་བསྐྱང་བར་ཤེགཀ

མི་ཁོམ་པ་ནི་སྟར་བཤད་དོ། །དད་པ་ནི་མོས་པ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ནི་འགྲོད་པ་མེད། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེ། །ཉམ་ང་མེད་ཅིང་བརྟན་པ་དང་། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །ཆོས་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། །བློན་མེད་པར་རང་ཞན་དོན། །སྐྱེ་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་

དག །ལྷག་པར་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཉིད་དོན། །སེམས་ཅན་ཀྱན་དོན་སྒྲུབ་ཡུལ་ཅན། །ས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྫོགས་བྱེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བྱ་བ་དག་ལ་མ་འབྲལ་བ། །རྗེ་ལྷ་བར་ནི་

ཡོངས་ཤས་ནས། །ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་གྲོལ་བྱེད་པ། །དོན་དམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་ཐབས། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ཐེ་

ཚོམ་བྱལ། །ས་བོན་ལས་བྱུང་སྐྱིང་རྡེ་ནི། རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི། །མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་ན། །ཤིན་ཏུ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །དེ་བས་རང་གཞན་སྨྲ་བསྟལ་མེ། །འཇོམས་པར་བྱེད་པ་བདུད་རྩི་ཆེ། །སྐྱིང་རྡེ་གོམས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་ངེས་པའོ། །འགྲོ་བ་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི། །ཐོག་མར་ས་བོན་དེ་མེད་ན། །ཆོ་རྟ་ཁ

རབ་ཏུ་མི་འཇུག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིང་བའོ། །འགྲོ་བ་བདག་མེད་ཤེས་ནས་སུ། །མི་བརྟན་སྨྲ་བསྟལ་གསུམ་གྱིས་གཟིར། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ནི། །རབ་ཏུ་འཕེལ་འགྱུར་ཆུ་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྐྱིང་རྡེའི་ཆུ། །འདེབས་པ་མེད་ན་ངེས་པར་ནི། །སོད་ཁ

ནམས་ཆོགས་ནི་མི་རྟོགས་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་དམན་པར་ལྟུང་བར་འགྱུར། །ཐ་མར་མི་དམིགས་ཡུན་རིངས་སུ། །ལོང་བུ་ལོ་ཐོག་སྨིན་པ་བཞིན། །འགྲོ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན་མཐོང་ཀྱང་། །སྟར་རྟོགས་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་དག་དང་ལྡན་པ་གཟུགས་དང་པ་ཁ དྲན་

@284B པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱ་ཆུ་ཚེ་རབས་དྲན་པས་སྨྲ་ལ་འཛེམ་པའོ། །ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་མཐོང་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་བཞིན་དུ་ནམ་

མཁའ་ལས་བླངས་ཤིང་སྦྱིན་པ་གཏང་བས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་གོ་སྟལ་ལོ། །བྱང་

མེད་འཚང་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་བཤགས་དེ། བྱང་མེད་སྐྱེ་ལ་སྨོད་པ་གང་། །ཚགས་པ་ཆུང་ལ་ཆུལ་ཁྲིམས་བཟང་། །རྟག་ཏུ་སྐྱེས་པར་སྐྱེ་བར་འདོད། །བྱང་མེད་དེ་ནི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར། །མ་རབས་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །ང་རྒྱལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །བདག

གི་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་བཅད་བཞི་གོ་སྟལ། །བྱོ་མོ་ནི་ཇའི་བུམ་པ་ཆག་པའི་དུམ་བུ་རྣམས་སོ། །ཆོས་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་སྟལ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་

སྟོན་པར་འབྱུང་ངོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་བཅད་ལྷ་གོ་སྟལ། །ལས་སུ་རུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཐར་པའི་ཚོང་ཞིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞིམ་ནས་བྱུང་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་བཅད་དུག་གི་སྟལ། །སེ་རབ་ཥ དབའ་བ་

ཐོབ་པར་དུ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་འདི་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་མཛད་པར་ངེས། སྟོན་པའི་དུས་སུ་ཡང་གཞུང་མ་རྫོགས་པར་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་

མཐའ་བས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའོ། །བདག་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ནས་ཀྱང་ལ་སོགས་

པ་ཆོགས་བཅད་བྱུག་གོ་སྟའོ། །བསྟན་པ་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགྲོ་སྡིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་དྲིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་སྟའོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ལེའུའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཅུ་པ་རྫོགས་སོ།། །།དམ་ཆོས་དྲི་མེད་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱིང་པོར་གྱུར་པ་བདག་མེད་གཉིས། །རང་

@285A ཞེས། །གཤེས་ཤེས་ནས་སྐྱེ་བོ་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་བྱང་སེམས་ཕན་ཡོན་གཏམ། །བློ་མེད་ཡན་ལག་བདུན་དང་བདག་ཉིད་འབྱལ་བ་དང་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་བསྟབ་བྱ་དང་བཅས་འདིར་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། །ཡོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་

དག་བ་བདག་ཉིད་འབྱལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣོག་མེད་བཟོད་པ་གསུམ། །བརྩོན་འགྲུས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱལ་སྤོངས་ཀུན་དང་ལྡན་བསམ་གཏན་སྐྱིང་རྗེ་ཡི་ཤེས་ལྡན། །ཤེས་རབ་གང་ཟག་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་དེ་བསྟོད་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །གཞན་ཡང་གང་དག་ཉན་ཐོས་ལམ་ནས་དབུ་མར་འཇུག་པར་

འབྱུང་མཛའ་འདི་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དོ་མཚར་བ་ལ་མཁས། །དམ་པའི་གཞལ་བྱ་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །དྲང་པོས་ཕྱ་བར་འདྲེན་པ་པོ། །ཞི་ལྡའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་མཐའ་ཡས་མཉེས་མཛད་ཅིང་། །ཤེས་རབ་སྣོང་རྩེ་ཡུན་རིངས་སྤྱངས། །ཞི་བའི་ལྷས་མཛད་གཞུང་གི་འགྲེལ། །

བརྩམས་དགེས་འགྲོ་རྣམས་རྒྱལ་བར་ཤོག །སྟོང་དཔོན་འཕགས་པ་དཔལ་ཞི་བའི་ལྷའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་དབུས་འགྱུར་འཆང་གི་ཤར་ཕྱོགས་བྱ་རིན་དྲར་

རྒྱལ་རིགས་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ། རིག་པའི་གནས་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་མཁས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་

གོང་དུ་ཆེར་འཕེལ་བ། རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་པར་གྱུར་པ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུ་ཆེའི་པཊྚི་ཀ་ཆེན་པོ་བསོད་སྙོམས་པ་ལྷུཀྱ་ཡྷིྲ་ཐྲྭ་དུ་ལ་སོགས་པ་པཊ་གྲྭབ་དུ་

མའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། ཐུགས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལེགས་པར་བལྟམས་པས་ཕྱོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངའ་བརྩེས་

ཤིང་། སྐྱ་དང་ཚད་མའི་མིག་གིས་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་གཟིགས་པ། (KRGYA) གང་ཤར་ཕྱོགས་ཪ་ག་ཀ་ལ་བི་ཁ་རའི་པཊྚ་ཀ་ཆེན་པོ་ལྷི་བི་ཐྲ་ཀྱི་ཙཏྟས་མཪད་པ་རྫོགས་སོ།། །།པཊྚ་ཀ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒ་ལག་གཙང་སྦྲེལ་འབྲིང་མཚམས་ཀྱི་སའི་ཆ་དཔལ་རྒྱུ་རྟགས་ཀྱི་གཙུགས་ལག་ཁང་དུ་རང་འབྱུང་དུ་མཪད་པའོ།། །།